



जिल्ला विपद् पूर्वतयारी तथा प्रतिकार्य योजना २०८०, मोरङ

District Disaster Preparedness and Response Plan **DPRP 2080, Morang**



प्रकाशक

जिल्ला विपद् व्यवस्थापन समिति, मोरङ

कोशी प्रदेश, नेपाल

मोरङ जिल्ला अधिकारी

आधारभूत मानविय मापदण्डका गुणस्तर र उत्तरदायित्वहरू



प्रकाशकीय

दस्तावेज:

वैधानिक आधार:

सर्वाधिकार:

तयारी:

जिल्ला विपद् पूर्वतयारी तथा प्रतिकार्य योजना(अद्यावधिक २०८०), मोरङ

नेपालको संविधान २०७२, स्थानीय सरकार सञ्चालन ऐन २०७४, विपद् जोखिम न्यूनीकरण तथा व्यवस्थापन ऐन २०७५, विपद् जोखिम न्यूनीकरण राष्ट्रिय रणनीतिक कार्ययोजना २०१८-२०३० र विपद् पूर्वतयारी तथा प्रतिकार्य योजना तर्जुमा मार्गदर्शन, २०६७ (संसोधन, २०७६)


जिल्ला विपद् व्यवस्थापन समिति, मोरङ

प्रदिप शाह(सहायक प्रमुख जिल्ला अधिकारी), परमेश्वर भट्टराई (नायब सुब्बा) जिल्ला प्रशासन कार्यालय मोरङ, जिल्ला आपतकालीन कार्य संचालन केन्द्र मोरङ

जिल्ला विपद् पूर्वतयारी तथा प्रतिकार्य योजना २०८०, मोरङ



मोरङ जिल्ला अधिकारी


प्रमुख जिल्ला अधिकारीको मन्तव्य



भूकम्प, बाढी, पहिरो, हिमपहिरो, खडेरी, चट्याङ्ग, शीतलहर, जलवायु परिवर्तन जस्ता प्राकृतिक र महामारी, सडक दुर्घटना, आगलागी, सर्पदंश, विकिरण चुहावट जस्ता गैर प्राकृतिक विपदहरूसँग निरन्तर सामना गरिरहनु परेकोमा जिल्ला विपद् व्यवस्थापन समितिले स्वीकृत गरेको जिल्ला विपद् पूर्व तयारी तथा प्रतिकार्य योजना, २०८० को प्रभावकारी कार्यान्वयनबाट जिल्लामा हुने विपद्का जोखिमलाई न्यूनीकरण गरी विपद् व्यवस्थापनका कार्यहरूलाई समन्वयात्मक र प्रभावकारी रूपमा सञ्चालन गर्न र नागरिकको जीउ धनको सुरक्षा गर्न सहज हुनेछ । अन्तर निकाय समन्वय, प्रष्ट तोकिएको जिम्मेवारी र सबै सम्बद्ध निकायहरूको सामूहिक प्रयासबाट कुनै पनि समयमा आइपर्ने विपद्लाई व्यवस्थापन गरी जीवन सुरक्षा एवं विकास कार्यलाई गति दिन सहयोग पुग्नेछ भन्ने विश्वास लिएको छु ।

पहाड, चुरे र तराइ क्षेत्र भएको मोरङ जिल्लामा पनि आगलागी, बाढी, डुबान, नदी कटान, चट्याङ्ग जस्ता समस्याहरू बर्षेनी बढिरहेका छन् । विपद् जोखिम न्यूनीकरण, विपद् प्रतिकार्य र विपद् पुनर्लाभसँग सम्बन्धित सबै कामहरूलाई व्यवस्थित गर्न विपद् जोखिम न्यूनीकरण तथा व्यवस्थापन परिषद्, कार्यकारिणी समिति, राष्ट्रिय विपद् जोखिम न्यूनीकरण तथा व्यवस्थापन प्राधिकरण, प्रादेशिक, जिल्ला र स्थानीय विपद् व्यवस्थापन समितिहरूको संस्थागत व्यवस्था रहेको छ ।

विपद् व्यवस्थापनका लागि रहेका संस्थागत एवं संरचनागत व्यवस्थासँग समन्वय गरी जिल्ला विपद् पूर्वतयारी तथा प्रतिकार्य योजना, २०८० प्रभावकारी कार्यान्वयन गर्न सबै सरकारी एवं गैर सरकारी संघ संस्थासँग अनुरोध गर्दै योजना तयारीको लागि गर्नु भएको सहयोगको लागि हार्दिक धन्यवाद दिन चाहन्छु ।

धन्यवाद ।


प्रमुख जिल्ला अधिकारी



विषयसूची

खण्ड: एक	1
परिचय	1
१. जिल्लाको परिचय	1
१.१ भौगोलिक अवस्थिति	1
१.२ राजनैतिक तथा प्रशासनिक क्षेत्र विभाजन	1
१.३ जलवायु	1
१.४ प्रमुख नदी तथा जल भण्डार	2
१.५ भू-उपयोगको स्थिति	2
१.६ जनसंख्या विवरण:	2
	3
खण्ड: दुई	3
विपद् पूर्वतयारी तथा प्रतिकार्य योजनाको पृष्ठभूमि र उद्देश्य	3
२.१ योजनाको पृष्ठभूमि	3
२.२ विपद् पूर्वतयारी तथा प्रतिकार्य योजनाका उद्देश्यहरू:	4
२.३ विपद् पूर्वतयारी तथा प्रतिकार्य योजनाको अपेक्षित नतिजा:	4
२.४ विपद् पूर्वतयारी तथा प्रतिकार्य योजनाले प्राप्त गर्न खोजेका परिणामहरू	5
२.५ विपद् पूर्वतयारी तथा प्रतिकार्य योजना तर्जुमा प्रक्रिया	5
२.६ विपद् पूर्वतयारी तथा प्रतिकार्य योजनाका सीमा:	6
२.७ विपद् पूर्वतयारी तथा प्रतिकार्य योजनाको आवश्यकता तथा महत्त्व	7
२.८ विपद् पूर्वतयारी तथा प्रतिकार्य योजनाको लक्षित समूह	8
२.९ पूर्वतयारीका लागि सामान्य मान्यताहरू	8
	8
खण्ड: तीन	8
विपद् जोखिमको अवस्था	8
३.१ विगतका विपद्हरूको विश्लेषण	8
३.१.१ मोरङ जिल्लाका प्रमुख १० प्रकोपहरू र प्राथमिकतामा रहेका प्रकोपहरू:	9
३.१.२ विगतमा विपद्बाट भएको क्षति	9
३.१.३ मोरङ जिल्लाका प्रमुख खोला एवम् नदीहरू साथै तिनले क्षति गर्ने मुख्य स्थानहरू:	10
३.१.४ मोरङ जिल्लाको विगत ५ वर्ष यता विपद्को कारण भएको मानवीय क्षति	11
३.१.५ सम्भाव्य प्रकोपको आँकलन तथा संभावित प्रभाव क्षेत्रको नक्साङ्कन:	12
३.१.६ बाढीबाट प्रभावित स्थानीय तहहरू र प्रभावित हुने क्षेत्रहरू	13
जिल्ला विपद् पूर्वतयारी तथा प्रतिकार्य योजना २०८०, मोरङ	



३.१. कानूनी तथा संस्थागत व्यवस्था	
३.१.१ नेपालको संविधान, २०७२	२२
३.१.२ विपद् जोखिम न्यूनीकरण तथा व्यवस्थापन ऐन, २०७४	२२
३.१.३ स्थानीय सरकार सञ्चालन ऐन, २०७४	२२
३.१.४ विपद् जोखिम न्यूनीकरण सम्बन्धी राष्ट्रिय नीति, २०७५	२२
३.१.५ प्रदेश विपद् व्यवस्थापन ऐन, २०७५	२३
३.२. विपद् सङ्गटसञ्जता तथा क्षमता विश्लेषण	२३
३.४. प्रकोप घटना पूर्वानुमान तथा पूर्वसूचना प्रणाली विश्लेषण	२३
३.५. सरोकारवाला निकाय, संस्थाहरूको विवरण लेखाजोखा	२३
खण्ड: चार	२४
सामान्य पूर्वतयारी योजना (सम्पूर्ण विषयगत क्षेत्रहरूको लागि)	२४
४.१ मानवीय विषयगत क्षेत्रहरूको व्यवस्था:	२४
४.१.१ विषयगत क्षेत्र (Cluster) को परिचय:	२४
४.१.२ विषयगत क्षेत्रको उद्देश्य	२४
४.१.३ विषयगत क्षेत्र निर्धारण	२४
४.२ विषयगत क्षेत्रका आधारमा सामान्य पूर्वतयारी योजना:	२५
खण्ड: पाँच	३०
पूर्वानुमानमा आधारित पूर्वतयारी योजना (पूर्वानुमान सम्भव हुने प्रकोपहरूको लागि)	३०
खण्ड: छ	३२
आपत्कालीन प्रतिकार्य योजना (सम्पूर्ण विषयगत क्षेत्रहरूको लागि)	३२
६.१ समन्वय तथा सूचना व्यवस्थापन (Coordination and Information Management)	३२
६.२ खोज तथा उद्धार (Search and Rescue)	३८
६.३ अस्थायी आवास, गैरखाद्य सामग्री व्यवस्थापन (Temporary Shelter and NFI management)	४२
६.४ खाद्य सुरक्षा, कृषि तथा जीविकोपार्जन क्षेत्र (Food Security, Agriculture and Livelihood)	४६
६.५ स्वास्थ्य तथा पोषण (Health and Nutrition)	५०
६.६ खानेपानी, सरसफाई तथा स्वच्छता व्यवस्थापन (Water, Sanitation and Hygiene -WASH)	५४
६.७ आपत्कालीन संरक्षण (Emergency Protection)	५८
६.८ आपत्कालीन शिक्षा (Education in Emergency)	६२
६.९ बन्दोबस्ती क्षेत्र (Logistic Management)	६५
६.१० भौतिक पूर्वाधार क्षेत्र (Physical Infrastructure)	६८
खण्ड: सात	७२
जिल्ला विपद् पूर्वतयारी तथा प्रतिकार्य योजना २०८०, मोरङ	



संघीय सरकारको लेखाजोखा

७.१. विषयगत स्रोत साधनको आँकलन	72
७.१.१ समन्वय तथा सूचना क्षेत्रसँग रहेको विद्यमान स्रोत तथा क्षमताको विवरण	72
७.१.२ खाद्य क्षेत्रसँग रहेको विद्यमान स्रोत तथा क्षमताको सूची	74
७.१.३ स्वास्थ्य तथा पोषण क्षेत्रसँग रहेको विद्यमान स्रोत तथा क्षमताको सूची	74
७.१.४ खानेपानी तथा सरसफाई	75
७.१.५ संरक्षण क्षेत्रसँग रहेको विद्यमान स्रोत तथा क्षमताको सूची	75
७.१.६ शिक्षा क्षेत्रसँग रहेको विद्यमान स्रोत तथा क्षमताको सूची:	76
७.१.७ आवास तथा गैरखाद्य क्षेत्रसँग रहेको विद्यमान क्षमता तथा स्रोतहरू:	77
७.२ अनुमानित लागत	78
७.३ आर्थिक स्रोत र उपलब्ध हुने विधि र संयन्त्र	78
७.४ अन्य निकायहरूसँगको समन्वय र सहकार्य	79
खण्ड: भाठ	80
अनुगमन, मूल्याङ्कन तथा सिकाई योजना	80
८.१. लक्ष्य र सूचकहरू	80
८.२ अनुगमन, मूल्याङ्कन तथा सिकाई	81
अनुसूचीहरू:	82
अनुसूची: १ मोरङ जिल्ला स्थित कार्यालय प्रमुखहरूको विवरण: smip@dwri.gov.np	82
अनुसूची २: जिल्ला समन्वय समितिका पदाधिकारीहरूको सम्पर्क नम्बरहरू	83
अनुसूची ३: मोरङ जिल्लाका निर्वाचित स्थानीय पदाधिकारीहरूको सम्पर्क नम्बरहरू	85
अनुसूची ४: स्थानीय तहमा कार्यरत प्रमुख प्रशासकीय अधिकृतहरूको नाम सम्पर्क विवरण:	86
अनुसूची ५: स्थानीय तहका कार्यालयमा रहेका विपद सम्पर्क व्यक्तिहरूको नामावली:	90
अनुसूची ६: मोरङ जिल्ला स्थित स.प्र.बल नेपालका युनिटहरूको सम्पर्कनम्बर विवरणहरू:	91
अनुसूची ७: मोरङ जिल्लामा रहेका एम्बुलेन्स सम्बन्धी विवरण	92
अनुसूची ८: मोरङ जिल्ला र आसपासमा रहेका वारुणयन्त्र सम्बन्धी विवरण	93
अनुसूची ९: मोरङ जिल्लामा भएका भाववाहन सम्बन्धी विवरण:	98
अनुसूची १०: मोरङ जिल्लामा भएका हेभी उपकरणहरू सम्बन्धी विवरण:	98
अनुसूची ११: जिल्ला आपत्कालीन कार्यसञ्चालन केन्द्रमा भएका सामग्रीहरूको विवरण:	98
अनुसूची १२: नेपाली सेनाको श्री भैरव गणमा भएका खोज तथा उद्धार सामग्रीहरूको विवरण:	99
अनुसूची १३: कोशी प्रदेश प्रहरी कार्यालयमा रहेका खोज तथा उद्धार सामग्रीहरूको विवरण:	100
अनुसूची १४: सशस्त्र प्रहरी बल, नेपालमा रहेको विपद् व्यवस्थापन सामग्रीहरूको विवरण:	101
	102

जिल्ला विपद् पूर्वतयारी तथा प्रतिकार्य योजना २०८०, मोरङ

मोरङ जिल्ला अधिकाारी
OH



अनुसूची १५: जिल्ला प्रहरी कार्यालय र मातहतका चौकी, पोष्ट र ईलाकाहरूमा उपलब्ध सामग्रीहरू:	107
अनुसूची १६ स्थानीय तहगत भौतिक स्रोत साधनको अवस्था	108
अनुसूची १७: विषयगत सदस्य संस्थाको कार्यशर्त:	112
अनुसूची १८: अगुवा सहयोगी संस्थाको कार्यशर्त	112
अनुसूची १९: आपत्कालीन मानवीय सहयोगको लागि स्फियर मापदण्ड	113
अनुसूची २०: विपद् प्रारम्भिक द्रुत सर्वेक्षण फाराम	116
सन्दर्भ सामग्रीहरू	120
अनुसूची २१ : विपद् व्यवस्थापन सम्बन्धी एकदिने सिमुलेशन अभ्यासका केही दृष्यहरू	121



शब्द संक्षेप

विजोन्यूव्यकास	विपद् जोखिम न्यूनीकरण तथा व्यवस्थापन कार्यकारी समिति
गापा	गाउँपालिका
गैसस	राष्ट्रिय तथा अन्तर्राष्ट्रिय गैरसरकारी संस्था
जमौविवि	जल तथा मौसम विज्ञान विभाग
खासडिका	खानेपानी तथा सरसफाइ डिभिजन कार्यालय
जिसस	जिल्ला समन्वय समिति
जिविव्यस	जिल्ला विपद् व्यवस्थापन समिति
जिपूका	जिल्ला पूर्वाधार कार्यालय
शिविसइ	शिक्षा विकास तथा समन्वय इकाई
जिस्वाका	जिल्ला स्वास्थ्य कार्यालय
जिभूसंका	जिल्ला भू संरक्षण कार्यालय
नपा	नगरपालिका
नेपसंघ	नेपाल पत्रकार संघ
नेखासं	नेपाल खाद्य संस्थान
नेप्र	नेपाल प्रहरी
नेरेसो	नेपाल रेडक्रस सोसाइटी
नेसे	नेपाली सेना
प्रजिअ	प्रमुख जिल्ला अधिकारी
सप्रवल	सशस्त्र प्रहरी बल
स्थाविव्यस	स्थानीय विपद् व्यवस्थापन समिति
स्थासुनि	स्थानीय सुरक्षा निकाय
CRRT	Community Rapid Response Team
DDMC	District Disaster Management Committee
DDRT	District Disaster Response Team
DEOC	District Emergency Operation Centre
DPRP	Disaster Preparedness and Response Plan
DLSA	District Lead Support Agency
DRRT	District Rapid Response Team
IRA	Initial Rapid Assessment
MIRA	Multi-cluster Initial Rapid Assessment
NRCS	Nepal Red Cross Society
RRT	Rapid Response Team
SAR	Search and Rescue
WASH	Water, Sanitation and Hygiene



खण्ड: एक परिचय

१. जिल्लाको परिचय

कोशी प्रदेशको ऐतिहासिक गौरव बोकेको मोरङ जिल्ला जनसंख्याको दृष्टिकोणले नेपालको दोस्रो तथा विकास सूचकाङ्कको आधारमा चौथो स्थानमा रहेको छ । प्राचीनकालमा विराट राजाको राजधानी मोरङमा रहेको थियो। कालान्तरमा यसै जिल्लामा "हाङ" नामक किराँती राजाले राज्य सञ्चालन गरेको पाइन्छ । त्यसवेला यस प्रशासनिक क्षेत्रलाई "मावारङ" भनिन्थ्यो । पछि, "मावारङ" भन्ने शब्द नै अपभ्रंश भई मोरङ भन्न थालिएको हो भन्ने किंवदन्ती रहेको छ । ८० प्रतिशत भू-भाग तराइले ओगटेको यो जिल्ला पूर्वी नेपालको औद्योगिक एवं व्यापारिक केन्द्रको रूपमा परिचित छ ।

मोरङ जिल्लाको आकृति उत्तर दक्षिण लम्बाईमा आयताकारको छ । जमिनको बनावट अनुसार यस जिल्लामा पहाडी क्षेत्र, भावर क्षेत्र र तराई क्षेत्र रहेको छ । उष्ण, अर्धउष्ण र समशीतोष्ण हावापानी भएको यस जिल्लामा अधिकतम तापक्रम ४२.५ डिग्री सेल्सियस देखि न्यूनतम ३.७ डिग्री सेल्सियससम्म पुग्दछ । वार्षिक औषत वर्षा १८१२ मि.मि. हुने गरेको छ । पहाडी खण्ड निकै विकट रहेतापनि फलफूल तथा तरकारी उत्पादनमा क्रमशः विकसित बन्दैछ । बीचको भावर क्षेत्रमा दुग्गेनी माटो भएकोले उत्पादन कम हुन्छ । तराई क्षेत्र समथल तथा मालिलो भएकाले धान, मकै, गहुँ तोरी जस्ता कृषिवाली राम्रो उत्पादन हुन्छ ।

महाभारतकालीन विराट राजाको दरवार, राजारानी धिमाल पोखरी, गोविन्दपुरको सुनवर्षी पोखरी, हरैचाको किच्चक गढी, डाईनियाको हरिश्चन्द्र गढीलगायत ऐतिहासिक स्थलहरु रहेको मोरङ जिल्ला धार्मिक तथा पर्यटकीय दृष्टिकोणले महत्वपूर्ण छ । सांस्कृतिक विविधता तथा विभिन्न जातजातिको बसोबास भएकोले आ-आफ्नै भेषभुषा तथा रहनसहन र संस्कृति यहाँ देख्न सकिन्छ । उत्पादन, अवसरको उपलब्धता तथा शहरीकरणको बढ्दो प्रभावका कारण अन्य जिल्लाबाट बसाई सरेर आउने क्रम बढ्दो छ ।

१.१ भौगोलिक अवस्थिति

पूर्व	झापा र इलाम (मावा खोला)
पश्चिम	सुनसरी जिल्ला (बुढी/केसलिया खोला)
उत्तर	धनकुटा, पाँचथर
दक्षिण	विहार राज्य, भारत
अक्षांश	२६' २०" उत्तर देखि २६' ५३" उत्तर
देशान्तर	८७' ११" पूर्वदेखि ८७' ४१" पूर्व
क्षेत्रफल	१८५५ वर्ग कि.मी
औषत लम्बाई	लगभग ४६ कि.मी. (पूर्व पश्चिम)
औषत चौडाई	लगभग ५४ कि.मी. (उत्तर दक्षिण)
उचाई	समुद्र सतहबाट करिब ६० मी. देखि २४१० मी. सम्म

१.२ राजनैतिक तथा प्रशासनिक क्षेत्र विभाजन

प्रदेश	कोशी
जिल्ला	मोरङ
जिल्ला सदरमुकाम	विराटनगर
प्रतिनिधि सभा निर्वाचन क्षेत्र	६

जिल्ला विपद् पूर्वतयारी तथा प्रतिकार्य योजना २०८०, मोरङ



प्रदेश सभा निर्वाचन क्षेत्र	१२
महानगरपालिका	१
नगरपालिका	८
गाउँपालिका	८

१.३ जलवायु

हावापानी	उष्ण र समशितोष्ण
वार्षिक औषत वर्षा	१८१२ मि.मि.
तापक्रम अधिकतम	४०.५ सेल्सियस
तापक्रम न्यूनतम	३.७ सेल्सियस

१.४ प्रमुख नदी तथा जल भण्डार

- जलभण्डार वा जलश्रोतको हिसाबले मोरङ जिल्लामा प्रशस्तै खोला नाला तथा पोखरीहरू छन्। यहाँका खोलानालाहरू विशेषतः तीन प्रकारका छन्।
- महाभारत क्षेत्रबाट उत्पत्ति भई आएका जसमा खदम, चिसाइ, मावा, रतुवा, बक्राहा खोला आदि हुन्। यी खोलाहरूमा हिउँद याममा पनि प्रायः पानी बगिरहन्छ।
- अन्य समयमा सामान्य पानीको बहाव रहेतापनि वर्षा याममा पानीको बहाव धेरै हुने खहरे तथा अन्यखोलाहरूमा बुढी, सिंधिया, लोहन्द्रा, डाँस, केसलिया, मरिया, बक्रा, बेतौना, जुडी, साखारे आदि छन्। अन्य साना खहरे खोलाहरू पनि प्रशस्तै छन्।
- साथै यस जिल्लामा उल्लेखनीय तालहरू नभएतापनि गाउँमा साना पोखरीहरू प्रशस्तै पाइन्छन्। जस मध्ये रतुवामाइ नगरपालिकाको सुनवर्षी पोखरी, कानेपोखरी गाउँपालिकाको कानेपोखरी, भोगटेनीको राजारानी धिमाल पोखरीलाई ऐतिहासिक तथा सांस्कृतिक दृष्टिले पनि महत्वपूर्ण मानिन्छ।

१.५ भू-उपयोगको स्थिति

सिनं	कूल क्षेत्रफल	१,८५,५०० हेक्टर
१.	खेतीयोग्य क्षेत्र	१,०५,२७० हेक्टर
२.	सिंचित क्षेत्र	६८,५४० हेक्टर
३.	वन क्षेत्र	४३,१८४ हेक्टर
४.	नदी सडक नहर	४,०६९ हेक्टर
५.	आवास क्षेत्र	५,०५९ हेक्टर
६.	पहाड पाखा बाँझो पर्ति	१५,६०२ हेक्टर

स्रोत: जिल्ला पार्थर्वचित्र मोरङ, २०७०

जिल्ला त्रिपद पूर्वतयारी तथा प्रतिकार्य योजना २०८०, मोरङ

प्रमुख जिल्ला अधिकारी



१.६ जनसंख्या विवरणः

वि.स.२०७८ सालको राष्ट्रिय जनगणनाको प्रारम्भिक तथ्याङ्कअनुसार यस जिल्लाको कुल घरघुरी संख्या २,७४,६५१ र कुल जनसंख्या ११,४७,१८६ रहेको छ जस मध्ये पुरुष ४८.६० र महिला ५१.४० प्रतिशत रहेको छ ।

पछिल्लो २० वर्षमा जिल्लाको जनसांख्यिक अवस्थाः

साल	पुरुष		महिला		कूल जम्मा	वृद्धिदर
	जम्मा	प्रतिशत	जम्मा	प्रतिशत		
२०५८	४,२२,३४८	५०.१३	४,२०,१२४	४९.८७	८,४२,५०७	
२०६८	४,६६,७१२	४८.३४	४,९८,६५८	५१.६६	९,६५,३७०	१४.५८ प्रतिशत
२०७८	५,५७,५२७	४८.६०	५,८९,६५९	५१.४०	११,४७,१८६	१८.८३ प्रतिशत

स्रोतः राष्ट्रिय जनगणना, २०७८

खण्डः दुई

विपद् पूर्वतयारी तथा प्रतिकार्य योजनाको पृष्ठभूमि र उद्देश्य

२.१ योजनाको पृष्ठभूमि

नेपाल भूकम्प, बाढी, पहिरो, आगलागी, हावाहुरी, चट्याङ, खडेरी, अतिवृष्टी, शितलहर जस्ता प्रकोपबाट उच्च जोखिममा रहेको छ । यस्ता विपद्बाट जोगाउन, प्रकोप सिर्जित विपद्को समयमा प्रभावकारी रूपमा मानवीय सहायता परिचालन गर्न र सम्बन्धित निकायहरूको जिम्मेवारीलाई प्रष्ट किटान गर्नका लागि विपद्पूर्वतयारी तथा प्रतिकार्य योजनाले महत्वपूर्ण भूमिका निर्वाह गर्दछ । आपत्कालमा गरिने प्रभावकारी मानवीय प्रतिकार्यमा संलग्न निकायहरूको पूर्वतयारीको स्तर र उनीहरूको क्षमता तथा सबै तहमा उपलब्ध स्रोत साधनले ठूलो प्रभाव पर्दछ । तसर्थ प्राकृतिक तथा मानव सिर्जित जुनसुकै खालका विपद्का घटनाबाट हुन सक्ने जीउधनको क्षतिलाई न्यून गर्नका लागि र विपद्को समयमा मानवको जीवन रक्षाकालागि विपद् पूर्वतयारी तथा प्रतिकार्य योजना एउटा महत्वपूर्ण पक्ष हो । विपद्बाट हुनसक्ने सम्भावित मानवीय क्षति तथा धन सम्पत्ति र आधारभुत सेवा सुविधाहरूको हानी नोक्सानी कम गर्नका साथै विपद्को समयमा प्रभावकारी रूपमा मानवीय सहायता परिचालन गर्न विपद् पूर्वतयारी महत्वपूर्ण हुन्छ । तसर्थ प्राकृतिक तथा गैरप्राकृतिक प्रकोपहरूबाट हुन सक्ने विपद्का घटनाबाट मानिसको जीउधन, विकास पूर्वाधार तथा सेवाहरूको क्षतिलाई कम गर्न विपद् पूर्वतयारी तथा आपत्कालीन प्रतिकार्यलाई मजबुत बनाउन जरुरी छ ।

पूर्वतयारीले विपद्को सामना गर्ने क्षमतालाई बृद्धि गर्ने र समुदायहरूलाई विपद् उत्थानशील गराउने कार्यमा मद्दत पुर्याउँदछ । यसका लागि विपद् जोखिम न्यूनीकरण तथा व्यवस्थापनमा संलग्न सम्पूर्ण सरोकारवाला निकायहरूको जिम्मेवारीलाई प्रष्ट किटान गरी उनीहरूको पूर्वतयारी तथा प्रतिकार्य क्षमताका साथै स्रोत साधनको उपलब्धता सुनिश्चित गर्नु पर्दछ । यसै सन्दर्भमा गृह

जिल्ला विपद् पूर्वतयारी तथा प्रतिकार्य योजना २०८०, मोरङ

मोरङ जिल्ला अधिकारी



मन्त्रालयले तयार गरेको "विपद् पूर्वतयारी तथा प्रतिकार्य योजना तर्जुमा मार्गदर्शन २०६७" को आधारमा जिल्ला स्थित सरोकारवालासँग समेत छलफल अन्तरक्रिया गरी जोखिम न्यूनीकरण र सामना गर्ने क्षमताको विकास गर्न जिल्ला विपद् व्यवस्थापन समितिले विपद् पूर्वतयारी तथा प्रतिकार्य योजनालाई हरेक वर्ष अघावधिक गर्दै आएको छ। सोही योजनालाई समयसापेक्ष पुनरावलोकन तथा अघावधीकरण गर्ने क्रममा "विपद् पूर्वतयारी तथा प्रतिकार्य योजना तर्जुमा मार्गदर्शन २०६७(संसोधन २०७६)" ले निर्धारण गरेका विधि तथा प्रक्रिया पूरा गरी "जिल्ला विपद् पूर्वतयारी तथा प्रतिकार्य योजना, मोरङ-२०८०" तर्जुमा गरिएको छ ।

विपद् व्यवस्थापनका विभिन्न चरणमा गरिने कामहरूमध्ये विपद् पूर्वतयारी तथा प्रतिकार्य योजना विपद् जोखिम व्यवस्थापनको एक महत्वपूर्ण अंश हो । यसले विपद् पहिले पूर्वतयारी र विपद्को समयमा प्रभावकारी प्रतिकार्य गर्ने कार्यलाई प्राथमिकता दिन्छ । विपद् पूर्वतयारी कार्यले विपद् अघि गरिने पूर्वतयारी कार्यलाई प्राथमिकतामा राखेको हुन्छ र पूर्वतयारी यस योजनाको मुख्य कार्य अथवा मुटु हो । बिना पूर्वतयारी प्रभावकारी प्रतिकार्य गर्न नसकिने हुनाले पूर्वतयारीलाई यस योजनाले विशेष महत्व दिने गर्दछ । विपद्बाट उत्पन्न असहज अवस्थामा प्रभावितको खोज तथा उद्धार कार्यलाई व्यवस्थित गर्दै मानवजीवनको रक्षा गर्नु यस योजनाको प्रमुख उद्देश्य रहेको छ ।

२.२ विपद् पूर्वतयारी तथा प्रतिकार्य योजनाका उद्देश्यहरू:

विपद्को समयमा विपद् प्रभावितको जीवन र बहुमूल्य सम्पत्तिको संरक्षण तथा सुरक्षा गरी मानिसमाथि पर्ने प्रतिकूल प्रभावको सामना गर्न स्थानीय साधन तथा स्रोतको अधिकतम उपयोग गर्दै प्रभावित समुदायलाई व्यवस्थित, प्रभावकारी र जवाफदेहीयुक्त मानवीय सहयोग उपलब्ध गराउनु तथा विपद् जोखिम न्यूनीकरणका कार्यलाई संस्थागत रूपमा प्रवर्द्धन गर्नु यस योजनाको मूल उद्देश्य रहेको छ । योजनाका निर्दिष्ट उद्देश्य निम्न बमोजिम छन्

- विपद् प्रभावित व्यक्ति, परिवार र समुदायलाई तत्काल उद्धार गरी मानवीय सहयोग उपलब्ध गराउनु,
- विपद् प्रभावित मानिसलाई सुरक्षित र सम्मानजनक जीवनयापनका लागि आधारभूत सहयोग उपलब्ध गराउनु,
- विपद् पूर्वतयारी तथा प्रतिकार्यका लागि स्थानीय तहसंगको समन्वय र सहकार्यलाई थप मजबुत बनाउनु,
- उपलब्ध न्यूनतम साधन-स्रोतको अधिकतम उपयोग गर्दै साधन-स्रोतको खोजी गरी नेपाल सरकारबाट भएका निर्णयको कार्यान्वयन गर्न सरोकारवाला निकाय तथा सङ्घसंस्थासँग प्रभावकारी समन्वय गर्नु,
- विकास प्रक्रियामा जोखिम न्यूनीकरण विधिलाई मूलप्रवाहीकरण गरी विपद्जन्य जोखिम कम गर्न र विपद्पछिको पुनर्लाभ प्रक्रियालाई अघि बढाउने आधार तयार गर्नु ।

२.३. विपद् पूर्वतयारी तथा प्रतिकार्य योजनाको अपेक्षित नतिजा:

विपद् जोखिम व्यवस्थापन भित्र गरिने विभिन्न चरणका कार्यमध्ये विपद् पहिले जोखिम न्यूनीकरणका आधारभूत कार्य, विपद् परे लगत्तै स्थिति सामान्य नभएसम्म गरिने प्रतिकार्यका लागि पूर्वतयारी र तत्कालीन पुनर्लाभका लागि कार्य गरिने भएकाले यस योजनाबाट विपद् प्रभावित मानिसको अधिकारको रक्षा, आपतकालीन जीविकोपार्जनमा सहयोगका साथै विपद् जोखिम व्यवस्थापनका क्षेत्रमा समेत सहयोग पुग्ने अपेक्षा गरिएको छ । यस योजनाका केही अपेक्षित नतिजा देहायअनुसार हुने प्रक्षेपण गरिएको छ:

- विपद् पहिले गर्नु पर्ने आधारभूत पूर्वतयारीका कार्य सुनिश्चित हुनेछन् ।
- विपद्को समयमा मानवीय सहयोग कार्यलाई प्रभावकारी र व्यवस्थित गर्न सकिनेछ ।

जिल्ला विपद् पूर्वतयारी तथा प्रतिकार्य योजना २०८०, मोरङ

मोरङ जिल्ला अधिकारी



- विपद्को पूर्वतयारी तथा प्रतिकार्यका लागि सरोकारवाला र समुदायबीच समन्वय र सहकार्यको अभिवृद्धि हुनेछ ।
- प्रभावितलाई आफ्नो अधिकार र दायित्वको बारेमा सचेत हुने अवसर प्राप्त हुनेछ ।
- उद्धार र राहत जस्ता कार्यमा प्रभावित समुदायको समान पहुँचमा अभिवृद्धि हुनेछ ।
- सामाजिक, सांस्कृतिक मर्यादा तथा सदभाव अभिवृद्धि भएर विपद्को सामना गर्न सबै एकजुट हुने वातावरण तयार हुनेछ ।
- क्षेत्रगत रूपमा कामको बाँडफाँड भएकाले मानवीय सहयोग पारदर्शी, प्रभावकारी र व्यवस्थित हुनुको साथै सेवाप्रदायक निकायमा जवाफदेहीता र उत्तरदायित्वको भावनाको विकास हुनेछ ।

२.४ विपद् पूर्वतयारी तथा प्रतिकार्य योजनाले प्राप्त गर्न खोजेका परिणामहरू

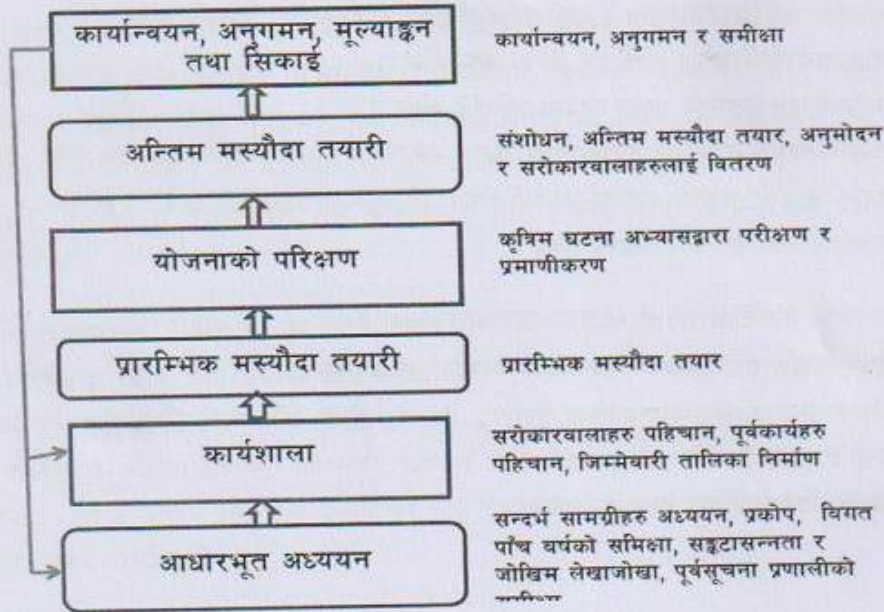
यस विपद् पूर्वतयारी तथा प्रतिकार्य योजनाले प्राप्त गर्न खोजेका परिणामहरू मुख्यतया देहायअनुसार छन्

- जिल्लाको समग्र वस्तुस्थिति विवरण,
- विपद्बाट प्रभावित हुन सक्ने क्षेत्र एवं समुदायको संख्या र अवस्थिति,
- उपलब्ध क्षमता (विपद्सँग जुध्ने र प्रतिकार्यमा उपलब्ध हुन सक्ने),
- विपद् जोखिम विश्लेषण,
- पूर्व चेतावनी प्रणाली,
- खोज तथा उद्धार व्यवस्था,
- आश्रय घर (सेल्टर) वा क्याम्प व्यवस्थापन प्रणाली,
- राहत व्यवस्था र वितरण,
- खाद्य सामग्री र गैर खाद्य सामग्रीको भण्डार अवस्था,
- प्रतिकार्यमा संलग्न साझेदारहरूको भूमिका र जिम्मेवारीको निर्धारण,
- हरेक निकायमा विपद् सम्पर्क व्यक्तिको पहिचान र विपद्को समयमा नियमित सञ्चार सम्पर्कको व्यवस्था,
- मानवीय सहायताकर्मिले गर्ने सहयोग (के, कसले, कहिले, कहाँ, कसरी उपलब्ध गराउने हो सोको पहिचान) उपलब्ध गराइएको हुने,
- सरोकारवाला सरकारी तथा गैर सरकारी संघ/संस्थाको विपद् व्यवस्थापनसम्बन्धी क्षमता अभिवृद्धि हुने ।

२.५ विपद् पूर्वतयारी तथा प्रतिकार्य योजना तर्जुमा प्रक्रिया

विपद् पूर्वतयारी तथा प्रतिकार्य योजना तर्जुमा प्रकृया केवल "योजना तर्जुमा" गर्ने मात्र नभई यो भैरहेको योजनालाई नियमित रूपमा पुनरावलोकन तथा अद्यावधिक गर्ने र चेतना अभिवृद्धि गर्ने महत्वपूर्ण कार्य हो ।

सम्बन्धित तहमा कार्यरत विपद् जोखिम न्यूनीकरण तथा व्यवस्थापनमा संलग्न निकायहरूसंगको सहकार्यमा विपद् पूर्वतयारी तथा प्रतिकार्य योजना तर्जुमा गर्ने मुख्य जिम्मेवारी सम्बन्धित विपद् व्यवस्थापन समितिको भए अनुरूप विपद् पूर्वतयारी तथा प्रतिकार्य योजना तर्जुमाको अवधारणागत ढाँचा तल प्रस्तुत गरिएको छ ।



चरणबद्ध रूपमा क्रियाकलाप गरी तयार भएको मस्यौदा उपर मिति २०८०/०४/३१ गते जिल्ला विपद् व्यवस्थापन समितिको बैठकमा छलफल एवं विश्लेषण भई प्राप्त भएका राय सुझावहरूलाई समेत समावेश गरी जिल्ला विपद् पूर्वतयारी तथा प्रतिकार्य योजना, २०८० तयार गरिएको छ ।

२.६ विपद् पूर्वतयारी तथा प्रतिकार्य योजनाका सीमा:

यस योजनाका सीमाहरू देहायबमोजिम रहेका छन्

- यस योजनाले विगतको अनुभवको आधारमा प्रकोप तथा विपद्का मुख्य स्रोतहरू - भूकम्प, बाढी, डुबान, आगलागी, चट्याङ जस्ता विपद्का घटनाबाट प्रभावित घरधुरी एवम् परिवार संख्याहरूबाट अनुमान गरिएको छ । राष्ट्रियविपद् जोखिम न्यूनीकरण तथा व्यवस्थापन प्राधिकरणले प्रक्षेपण गरेको केशलोड पूर्वानुमान समेतका आधारमा बाढी, डुबान, आगलागी र चट्याङबाट चालु २०७९ सालमा प्रभावित हुन सक्ने परिवार ६,७२७ र जनसंख्या ३२,००० लाई आधार मानी विपद् पूर्वतयारी तथा प्रतिकार्य योजना तर्जुमा गरिएको छ । पूर्वतयारी र प्रकोपको स्तर अनुसार वास्तविक क्षति तथा नोक्सानीको आकार घटबढ हुन सक्नेछ ।
- कार्ययोजना राष्ट्रिय तथा अन्तर्राष्ट्रिय मान्यता अनुरूप क्षेत्रगत (Cluster) अवधारणाका आधारमा तर्जुमा गरिएको छ । जिल्ला स्थित मानवीय सहायतामा संलग्न निकाय तथा संस्थाहरूले आफ्नो नेतृत्वलाई प्रभावकारी नबनाएको खण्डमा क्षेत्रगत अवधारणाको कार्यान्वयन कमजोर हुन सक्नेछ ।
- विपद् जोखिम व्यवस्थापनलाई प्रभावकारी बनाउन विपद् स्थल, बन्दोबस्ती व्यवस्थापन र आपत्कालीन स्वास्थ्य सेवा योजना महत्वपूर्ण हुन्छ । अतः यस योजनामा उल्लेख भए अनुरूप विभिन्न विषयगत समितिका बैठकहरू बसी यस सम्बन्धमा थप गृहकार्य गरी स्पष्टता कायम गर्न सकिएमा मात्र यो योजना प्रभावकारी हुन सक्नेछ ।

जिल्ला विपद् पूर्वतयारी तथा प्रतिकार्य योजना २०८०, मोरङ

सस जिल्ला अधिकारी



- विपद् पर्दाको अवस्थामा योजना अनुरूप मानवीय सहयोग उपलब्ध गराउन जिल्ला विपद् व्यवस्थापन समितिसँग स्रोतको अभाव हुन सक्ने भएकोले योजना अनुरूप विपद् प्रतिकार्यका कार्यक्रम सञ्चालन गर्न संघीय सरकार, प्रदेश सरकार र मानवीय सहायतामा संलग्न संघसंस्थाहरुको सहयोग लिनुपर्ने अवस्था छ ।
- प्रतिकार्य योजनाको प्रभावकारी कार्यान्वयन गर्न जिल्ला विपद् व्यवस्थापन समितिले क्षेत्रगत रूपमा दक्ष जनशक्ति तयार गर्नुपर्नेछ ।
- यस योजनामा समुदायस्तरमा गएर सूचना संकलन गरिएको छैन जसले कति घरधुरी प्रभावित हुन सक्छन् भनेर यकिन तथ्याङ्क लिन सकिएको छैन । सबै स्थानीय तहहरुबाट प्राप्त भएका विवरणहरु र बाढीको घटनामा प्रभावित जनसंख्यामध्ये शिविरमा आश्रित हुनु परेको विवरणलाई आधार मानी प्रभावित हुन सक्ने घरधुरी र जनसंख्या लिइएको छ ।
- योजना कार्यान्वयन गर्ने सन्दर्भमा सम्बन्धित सरकारी कार्यालय, स्थानीय तह, सुरक्षा निकाय, नीजि क्षेत्र, गैर सरकारी तथा अन्तर्राष्ट्रिय गैर सरकारी क्षेत्र, संयुक्त राष्ट्र संघका निकायहरुले वार्षिक योजना बनाउदा यसमा रहेका पक्षहरुलाई समेत समेटी योजनामा राखे र बजेट छुट्याउनुपर्ने हुन्छ ।

२.७ विपद् पूर्वतयारी तथा प्रतिकार्य योजनाको आवश्यकता तथा महत्व

विपद् व्यवस्थापन भित्र गरिने विभिन्न चरणका कार्यहरु मध्ये प्रतिकार्य योजना विपद्का घटना घटे लगत्तै देखि स्थिति सामान्य नभएसम्म कार्यान्वयन हुन्छ । विपद्को यो समय ज्यादै संवेदनशील भएको र यस समयमा गरिने मानवीय सहयोगका कार्यले क्षति तथा नोक्सानी उल्लेख्य मात्रामा घटाउन सकिने भएकाले यस योजनाको निकै ठूलो महत्व रहेको हुन्छ । विपद् पूर्वतयारी तथा प्रतिकार्य योजनाको आवश्यकता र महत्वलाई निम्नानुसार उल्लेख गरिएको छः

- मानवीय सहायता एवम् विपद् जोखिम व्यवस्थापनमा संलग्न निकाय एवं उपलब्ध स्रोत साधन पहिचान गराउँछ ।
- विपद् पूर्वतयारी तथा प्रतिकार्यका लागि अपुग स्रोत (खाडल) पहिचान गरी त्यसको पूर्तिको व्यवस्था गर्न आवश्यक वातावरण मिलाउँछ ।
- विपद् जोखिम व्यवस्थापनमा विभिन्न विषयक्षेत्र अन्तर्गतका निकायहरुको भूमिका निर्धारण गरी विपद्का असरहरुको सामना गर्न एकीकृत प्रयासलाई सुनिश्चित गर्छ ।
- विपद्को समयमा मानवीय सहयोगलाई व्यवस्थित गर्ने सुनिश्चितता दिन्छ ।
- विपद्को जोखिम कम गर्न सरोकारवाला र समुदायलाई हातेमालो गर्ने प्रेरणा दिन्छ ।
- विपद् प्रभावितहरुलाई आफ्नो अधिकार र दायित्वकोबारेमा सचेत गराउँछ ।
- उद्धार र राहत जस्ता कार्यमा प्रभावित समुदायको समान पहुँचको प्रत्याभूति गर्छ ।
- आपत्कालीन समयमा सूचना र जानकारी प्रक्षेपणलाई व्यवस्थित गर्न सहयोग गर्छ ।
- सामाजिक, सांस्कृतिक मर्यादा तथा सद्भाव अभिवृद्धिको लागि मार्ग प्रशस्त गर्छ ।
- खानेपानी, सरसफाई र स्वच्छता प्रवर्द्धनका विषयलाई व्यवस्थित गर्न सहयोग गर्छ ।
- स्रोतको सही सदुपयोग गरी प्रभावित समुदायलाई प्रकोपको पीडाबाट मुक्ति दिने बाटो तयार गर्छ ।
- क्षेत्रगत रूपमा कामको बाँडफाँड हुने हुँदा मानवीय सहयोग पारदर्शी, प्रभावकारी र व्यवस्थित हुनुको साथै सेवाप्रदायकमा जवाफदेही र उत्तरदायित्वको भावनाको विकास गराउँछ ।



२.८ विपद् पूर्वतयारी तथा प्रतिकार्य योजनाको लक्षित समूह

यस जिल्लामा बाढी डुवान, चट्याङ्ग, हावाहुरी, पहिरो, जनावर आतङ्क आदि प्रकोपहरू समस्याहरूको रूपमा बढ्दो क्रममा छन्। यसै आ.ब.को विवरण अनुसार बाढी तथा डुवानमा भएको क्षति बाहेक नै झण्डै ४० करोड बराबरको क्षति यस जिल्लाले भोगिसकेको छ। तसर्थ विगतका वर्षहरूको प्रभाव तथा क्षतिलाई मध्यनजर एवम् विश्लेषण गर्दा यस वर्ष पनि धेरै घरपरिवार साथै जनसंख्या प्रभावित हुने देखिन्छ। विगतका आ.व.हरूमा बाढी, आगलागी, चट्याङ्ग आदिबाट प्रभावित घरधुरी तथा जनसंख्याको आधार मानी आगामी आ.ब.को लागि जम्मा ६,७२७ र जनसंख्या ३२,००० जनसङ्ख्या प्रभावित हुनसक्ने अनुमान गरिएको छ। यो प्रभावित घरधुरी तथा जनसंख्या अनुमान गर्दा हाल जिल्लामा रहेको तथा जम्मा हुनसक्ने स्रोत साधनलाई मध्यनजर गरी यो योजना तर्जुमा गरिएको छ।

२.९ पूर्वतयारीका लागि सामान्य मान्यताहरू

पूर्वतयारी कार्य गर्दा सबै साझेदारहरूले अपनाउनु पर्ने सामान्य सिद्धान्तहरूदेहाय बमोजिम हुने छन्

- जिल्ला प्रशासन कार्यालय तथा जिल्ला विपद् व्यवस्थापन समिति मार्फत एकद्वार नीति अनुरूप समग्र समन्वयको काम हुनेछ। प्रमुख जिल्ला अधिकारी वा जिल्ला विपद् व्यवस्थापन समितिले समन्वयका लागि अन्य संघसंस्थाहरूको सहयोग लिन सकिने छ।
- विषयगत इकाईबाट समेत आवश्यक समन्वय गर्ने र समन्वय गर्दा मुख्य माग वा आधारभूत आवश्यकता पुरा गर्ने विषयलाई बढी ध्यान दिनु पर्नेछ।
- विपद् पूर्वतयारी एवं उद्धार कार्यका लागि दक्ष जनशक्ति, आर्थिक, भौतिक सुविधा तथा स्थानीय सञ्जालमा आधारित गैरसरकारी संस्थाहरू भएकाले त्यस्ता संस्थाहरूलाई क्षमता अनुसार प्रभावकारी रूपमा परिचालन गरिनेछ।
- पूर्व निर्धारित रूपमा समन्वय, सहयोग, साझेदारी, सहकार्य, निर्देशन र नियन्त्रणको कार्यमा एकरूपता कायम गरिनेछ।

खण्ड:तीन

विपद् जोखिमको अवस्था

३.१. विगतका विपद्हरूको विश्लेषण

यस जिल्लामा महाभारत र चुरे पर्वतमालाबाट उत्पन्न भएर बग्ने दर्जनौं साना तथा ठूला नदीले उत्पन्न गर्ने विपद्का कारण मोरङ जिल्लाका विभिन्न क्षेत्रहरू वर्षेनी जोखिम झेल्न बाध्य भएका छन्। विपद् पूर्वतयारीका विषयमा पर्याप्त ज्ञानको अभाव, नदी कटान क्षेत्रहरूमा कमजोर तटबन्ध, वर्षेनी नदीले आफ्नो बहाव परिवर्तन गर्दै जानु, प्राकृतिक स्रोत साधनको अत्यधिक दोहन, विकास निर्माणका कामहरू विपद् मैत्री नहुनु आदि यसका मुख्य कारण रहेका छन्। वर्षायाममा थोरै समयमा अति पानी पर्नु, लामो समयसम्म पानी पर्नु, खोला खोल्सामा अत्यधिक पानी बग्नु, पहिरोग्रस्त क्षेत्र र नदी किनारका बासिन्दा विस्थापित हुनु, खेतीयोग्य जमिनमा क्षति हुनु, कृषि बाली तथा पशु चौपायाको क्षति आईपर्नु, भौतिक तथा मानवीय क्षति जस्ता विपद्जन्य घटना आई पर्ने गरेका छन्।

जिल्ला विपद् पूर्वतयारी तथा प्रतिकार्य योजना २०८०, मोरङ

 प्रमुख जिल्ला अधिकारी



३.१.१ मोरङ जिल्लाका प्रमुख १० प्रकोपहरू र प्राथमिकतामा रहेका प्रकोपहरू:

प्रकोप	बाढी डुवान	सडक दुर्घटना	आगलागी	हावाहुरी	चट्याङ	महामारी	शीतलहर	जनावर आतङ्क	पहिरो	सर्पदंश
बाढी डुवान		बाढी डुवान	बाढी डुवान	बाढी डुवान	बाढी डुवान	बाढी डुवान	बाढी डुवान	बाढी डुवान	बाढी डुवान	बाढी डुवान
सडक दुर्घटना			सडक दुर्घटना	सडक दुर्घटना	सडक दुर्घटना	सडक दुर्घटना	सडक दुर्घटना	सडक दुर्घटना	सडक दुर्घटना	सडक दुर्घटना
आगलागी				आगलागी	आगलागी	आगलागी	आगलागी	आगलागी	आगलागी	आगलागी
हावाहुरी					हावाहुरी	हावाहुरी	हावाहुरी	हावाहुरी	हावाहुरी	हावाहुरी
चट्याङ						चट्याङ	चट्याङ	चट्याङ	चट्याङ	चट्याङ
महामारी							महामारी	महामारी	महामारी	महामारी
शीतलहर								शीतलहर	शीतलहर	शीतलहर
जनावर आतङ्क									जनावर आतङ्क	जनावर आतङ्क
पहिरो										सर्पदंश
सर्पदंश										
अंकभार	१०	९	८	७	६	५	४	३	२	१
स्तर	१	२	३	४	५	६	७	८	९	१०

नोट: नेपालको भौगर्भिक अवस्था, भौगोलिक अवस्था, पुराना र कमजोर भौतिक संरचना र जनघनत्वका कारण क्षतिको सम्भावना बढी हुने भएकोले भूकम्प लाई प्रमुख प्रकोपका रूपमा राख्दै यसमा तुलना गरिएको छैन।

३.१.२ विगतमा विपद्बाट भएको क्षति

विपद्	२०७६			२०७७			२०७८			२०७९		
	मानवीय क्षति	प्रभावित परिवार	आर्थिक क्षति	मानवीय क्षति	प्रभावित परिवार	आर्थिक क्षति	मानवीय क्षति	प्रभावित परिवार	आर्थिक क्षति	मानवीय क्षति	प्रभावित परिवार	आर्थिक क्षति
बाढी तथा डुवान	६ जना मृत्यू, २ जना घाइते र ३ बेपता	१०७७ घरको ४३६१ परिवार	८,००,०० ०	३ जना मृत्यू	९२ घरको ४१२ परिवार	नभएको	१ मृत लाश बगाई ल्याएको	४२४ घरको १६५४ परिवार	नखुलेको	-	५ घर पुर्णरूप मा, ७० घर सामान्य अवस्था	१,३०,०००।
आगला गी	१ मृत्यु ३ घाइते	१०२ घर २१ गोठ	६,९१,६४ ,५००	४ जना घाइते	४६ घर ११ गोठ	२,२३,३६ ,५००	१ जना मृत्यू १ जना घाइते	२६ घर ११ गोठ	३२,८५, ९०,०० ०	७ मृत्यु, ६ घाइते	७९ घर, ४२ गाईगोठ	३०७५५७०००

जिल्ला विपद् पूर्वतयारी तथा प्रतिकार्य योजना २०८०, मोरङ

मोरङ जिल्ला अधिकारी



चट्याड	४ जना मृत्यु १० घाईते	१ घर	१२,०००	२ जना मृत्यु	नभएको	८०,०००	२ जना सामान्य घाईते	नभएको	१,१०,० ००	-	गाईगोठ	१२,०,०००
हावाहुरी	नभएको	नभएको	नभएको	नभएको	२७ घर	१,४८,०० ०	नभएको	१० घर १ गोठ	२,३०,० ००		२ घर	५००००
सडक दुर्घटना	४८७ मृत्यु ग घा. २०७ सा घा ५२३	१००० घर परिवार	६,००,०० ,०००	११६२ मृत्यु ग घा ३४९ सा घा १४२०	११००	७,००,०० ,०००	मृत्यु ११७५ ग घा ३२२ सा घा १५१८	१५०० घर परिवार	६,००,० ०,०००			
हात्ती आतङ्क	१ मृत्यु १ घाईते	१४ घर	२,००,०० ०	३ मृत्यु १ घाईते	५ घर	६,३५,०० ०	घाईते ३	२ घर	५५,०० ०	१ मृत्यु , २ घाईते	६ घर	६४,१०००
महामारी (कोभिड)				११६१६ संक्रमित र १८९ मृत्यु			१५२५७ संक्रमित र ३२१ मृत्यु			१ मृत्यु		
जम्मा	५०२	७४७ घर	१३,०१,७ ६,५००	१३६३ मृत्यु	१७० घर	२९,५०,२ ८,०००	१५०० मृत्यु	४६२ घर	३८,८९, ८५,०००			

नोट: सा घा - साधारण घाइते र ग घा - गम्भिर घाइते

स्रोत: जिल्ला प्रहरी कार्यालय मोरङ २०८०

३.१.३ मोरङ जिल्लाका प्रमुख खोला एवम् नदीहरू साथै तिनले क्षति गर्ने मुख्य स्थानहरू:

सिनं	खोला, नदी को नाम	प्रभावित स्थानीय तह	विगतमा प्रभावित र आगामी समयमा प्रभावित हुन सक्ने क्षेत्रहरू
१	बुढी/केशलि या	सुन्दरहरैचा न.पा, बुढीगंगा गा.पा, विराटनगर म.न.पा	सुन्दरपुर, दुलारी, सिसवनी वडहरा, मुरेरी, बौरहा, हाथिमुडा, दुहबी, टंकिसिनवारी, विराटनगर
२	सिंधिया	बुढीगंगा गा.पा, विराटनगर म.न.पा, ग्रामथान गा.पा, कटहरी गा.पा, जहदा गा.पा	हात्तिमुडा, टंकिसिनवारी, विराटनगर, बुधनगर, डंग्राहा, सिसवनी वडहरा, तेतरिया, बैजनाथपुर, लखन्तरी, कटहरी
३	लोहन्द्रा	बेलवारी न.पा, सुन्दरहरैचा न.पा, ग्रामथान गा.पा, कटहरी गा.पा, जहदा गा.पा, रंगेली न.पा, धनपालथान गा.पा	बेलवारी, कसेनी, ववियाविर्ता, सिसवनी जहदा, मझारे, सुन्दर हरैचा, मोतिपुर, थलाहा, कटहरी, बुधनगर, धनपालथान
४	चिसाड	लेटाङ्ग गा.पा, केरावारी गा.पा, बेलवारी न.पा, कानेपोखरी गा.पा, रंगेली न.पा	लेटाङ्ग भोगटेनी, वाहुनी, केरावारी, होक्लावारी, दवैशा, केरौन, रंगेली
५	डांस मरिया	लेटाङ्ग गा.पा, पथरी शनिचरे न.पा,	वारङ्गी, जाँते, पथरी शनिचरे नपा, वयरवन, हसन्दह, अमरदह, टकुवा,

जिल्ला सिन्धु पूर्वतयारी तथा प्रतिकार्य योजना २०८०, मोरङ

मोरङ जिल्ला अधिकारी



	बक्राहा	कानेपोखरी गा.पा, रंगेली न.पा	दर्वेशा, रंगेली न.पा ७ र ८ वडा, सोराभाग, सुनवर्षी नगरपालिका वडा नं १ र ५
६	रतुवा, मावा	उर्लावारी न.पा, रतुवामाई न.पा, सुनवर्षी न.पा	मधुमल्ला, उर्लावारी नपा, राजघाट, इटहरा, सिजुवा, झुर्किया, महदेवा
७	बक्राहा	उर्लावारी न.पा, रतुवामाई न.पा	मधुमल्ला, टाँडी, उर्लावारी, हसन्दह, अमरदह, इटहरा, धादरा, धरमभकारी, राजघाट, गोविन्दपुर, वरडङ्गा, झुर्किया, कसेनी, लेटी, चैता
८	तेली खोला	लेटाङ्ग गा.पा, उर्लावारी न.पा	जाँते, उर्लावारी सुनवर्षी नगरपालिका वडा नं २, ३, ६ र ७
९	सुकुना	बेलवारी न.पा	खोसनि
१०	कयर खोला	बेलवारी न.पा	बेलवारी

स्रोत: जिल्ला विपद पूर्वतयारी तथा प्रतिकार्य योजना २०७८

३.१.४ मोरङ जिल्लाको विगत ५ वर्ष यता विपद्को कारण भएको मानवीय क्षति

बाढी		पहिरो		भुकम्प		सडक दुर्घटना		आगलागी		महामारी		वन्यजन्तुको आक्रमण		हुरी वतास असिना		खडेरी		चट्याड	
मृत्यु	घाइते	मृत्यु	घाइते	मृत्यु	घाइते	मृत्यु	घाइते	मृत्यु	घाइते	मृत्यु	घाइते	मृत्यु	घाइते	मृत्यु	घाइते	मृत्यु	घाइते	मृत्यु	घाइते
१०	२	१				३०१	४३९	११	१९	५१	२६८७	५	७	१	-			१०	१२
						४	५			१	३								

स्रोत: जिल्ला प्रहरी कार्यालय मोरङ २०८०

स्रोत:स्थानीय तहहरू



क्रसं	स्थानीय तह	भूकम्प	वाढी	पहिरो	आगलागी	शीतलहर	सडक दुर्घटना	जनावर आतङ्क
१३	स्तरीकरण कटहरी	सबै बढा **	१,२,४,६ र ७ ***	नभएको	सबै बढा **	सबै बढा **	१,२,३ र ४ **	कुकुर सबै बढामा **
१४	स्तरीकरण केरावारी	**	***		**	**	**	**
१५	मिक्त्वाजुङ्ग स्तरीकरण	सबै बढा **	६, ७, ८ र ९ ***	१, २, ३, ४ र ५ **	सबै बढा **	सबै बढा **	सबै बढा **	७, ८ र ९ हति र कुकुर **
१६	स्तरीकरण कानेपोखरी	सबै बढा **	बढा नं १ र २, १ ***	नभएको	**	२, २ र ३ **	४, ७ र ६, ५, **	५, ७ र ६, **
१७	ग्रामथान स्तरीकरण	**	१, ३, ४, ६, ७ ***	नभएको	सबै बढा **	सबै बढा **	२, ३, ५, ६, ७ **	कुकुर सबै बढामा **

३.१.६ बाढीबाट प्रभावित स्थानीय तहहरू र प्रभावित हुने क्षेत्रहरू

स्थानीय तह	खोला/नदीको नाम	बाढीबाट प्रभावित हुन सक्ने वडाका टोलहरू र घरधुरी	नजिकको सुरक्षित आश्रयस्थल	कति परिवार राख्न सकिन्छ	हेलीक्याडको लागि स्थान
विराटनगर महा नगरपालिका	सिधिया खोला	बडा नं १ गंगाटोल (७६) नेका पार्टी नजिक (५) कुशलटोल (१०) श्रीनगर ख (४१) नयाँवस्ती (२५) बेलगाछी घ (१८) बेलगाछी ख (२२) धर्मशाला (३४) सुनमीटोल (१५) विजयपुर (११)	राधाकृष्णधर्मशाला, वडाको सामुदायिकभवन, इनवस्कोस्कूल, राधाकृष्णमा.वि., जनताबहुमुखीक्याम्पस, नेपाली कांग्रेस पार्टी कार्यालय, महेन्द्रेश्वर शिवालय, आर आर एन भवन	१५०० परिवार	जिल्ला प्रहरी कार्यालय
		बडा नं २ सरस्वती वा कामत टोल (७५) तीनपैनी पूर्वटोल (२५०)	ओशो अष्टमयत केन्द्र चौर, हनुमान मन्दिर सामुदायिक भवन, चित्रगुप्त सामुदायिक भवन	२००	
		बडा नं ७ हरियाली टोल (६३) सरस्वतीटोल (३०) संसारी साकम्बरी (५०) गहेली (१५) धर्मभक्त (३५) हाटखोला (१२)	विरेन्द्रसभागृह, मारवाडीसेवासदन, अतिथिसदन, जैनभवन, अतिथिगृह, साकम्बरीसेवासदन, कर्बहल, ने.रे.सो. जिल्लाशाखा	५००	
		बडा नं ८ बालगोपाल टोल(७५), पशु बधशाला क्षेत्र(७५), विराटेश्वर बृद्धाश्रम क्षेत्र(७५), स्वागतम टोल, बलुवाही र विद्यकर्मा चोक (१५०)	बृद्धाश्रमज्ञानकुञ्ज, हाटखोलाफिल्ड, पशुबधशालाक्षेत्र, छैठीमाताकोमन्दिर, शिवमन्दिर, राधाकृष्णमन्दिर, हाटखोलासामुदायिकभवन	५००	

जिल्ला विपद् पूर्वतयारी तथा प्रतिकार्य योजना २०८०, मोरङ

स्थानीय तह	खोला/नदीको नाम	बाढीबाट प्रभावित हुन सक्ने वडाका टोलहरू र घरधुरी	नजिकको सुरक्षित आश्रयस्थल	कति परिवार राख्न सकिन्छ	हेलीप्याडको लागि स्थान
		बडा नं ९ भानुटोल क, भानुटोल ख, शिवटोल, साझा टोल	महानगरपालिकाको ब्लक ए र वि. सरस्वतीमा.वि., रामजानकीसेवासदन, शितलधर्मशाला	१००	
		बडा नं १४ ठाकुरटोल (५००)विष्णुटोल (५०) बयरवना (१००) शिवटोल (११५) सुकुम्बासी बस्ती (३५) हँसमुखी टोल (१००) नयाँ टोल (५०)	रामजानकीमन्दिर, डिप्रीक्याम्पस, रामजानकी सामुदायिक भवन	३००	
		बडा नं १६झटियाही लवटोलिया (१००)	रेल्वेस्टेशन, सामुदायिक भवन	५०	
		बडा नं १९ माथिल्लो खापटोल (५५) तल्लो खापटोल (६५) सुन्दरटोल (३२) धिनाघाट सुसहरटोल (३२) शिवावनी (११५) काठेपुल (३५) धनपुरा चमुटोल (२४)	रंगशाला क्षेत्र, सभाहल निर्माण क्षेत्र, दुर्गामन्दिर, रामजानकी मन्दिर, प्रणामी मन्दिर, घर्मशाला,	२००	
	केशलिया खोला	बडा नं ४चम्बाही (१७) इकाही पश्चिम खोला भित्ता (७)	नोबेल अस्पताल, कञ्चनवारी बडा कार्यालय क्षेत्र, दाहालप्रतिष्ठान, मुडुलाकाकीसेवासमाज, नोना कोईराला ट्रष्ट, साझा संस्था, राधारमण मन्दिर, लक्ष्मी नारायण मन्दिर	५००	
		बडा नं ५ शंकरवारी (६७)			
		बडा नं ६ बरम्पुरा (२००) लजटोली (५००) संठिया (२०) कारखाना (३०)			
		बडा नं ११बरम्पुरा (१००)			
		बडा नं १२मलहनुवा कामत टोल(६५)मलहनुवा ऋषिदेव टोल(६५)मलहनुवा राजवंशी टोल(५६) सिमराही टोल (१००) शंकरपुर गडाहा (१५०) धुंधुवा (१००)	बखरीआधारभूतविद्यालय, महेन्द्रमोरङ्कलेज, लेखनाथ बाचनालय, विराट सामुदायिक भवन	५००	
	बस्ता पैनी	बडा नं ४समावेशी टोल (४२) बनलोरी (३००), इकाही (३००), दक्षिण यादवटोल (१००), गन्सुटोल (३०) ज्वालालोल(१००), गिरीटोल (३०) बडा नं ५बाबाजी कुटी(३५) धुनियौटोल (२५) प्रगती टोल (१००) विष्णुटोल (१५०)विशाल चौक (१५०)कोलरबा (६३)जालपा टोल(४३)समावेशी टोल(३२)			
		बडा नं ६सुन्दरटोल(४००) सूर्योदय टोल(४२) सीतापुर(३०) आदर्श			

जिल्ला विपद् पूर्वतयारी तथा प्रतिकार्य योजना २०८०, मोरङ



स्थानीय तह	खोला/नदीको नाम	बाढीबाट प्रभावित हुन सक्ने वडाका टोलहरू र घरधुरी	नजिकको सुरक्षित आश्रयस्थल	कति परिवार राख्न सकिन्छ	हेलीप्याडको लागि स्थान
उर्लावारी नगरपालिका	धुधुवा खोला	टोल(४०) लालीगुराँस टोल (४००)			
	चेङ्गामारी पैनी	बडा न ११ धुधुवा पूर्व टोल (६०) बडा न १२ आदर्शटोल (७०) सिकियाही (२०)			
	कुरिन्वा खोला	बडा नं १६ दरैया दक्षिण टोल ऋषिदेव बस्ती समेत (२२५) चौडी टोल (१०५) प्रेमनगर (१२०) मिलन टोल (११५) कोलहार (१८३) शान्तिटोल दक्षिण गेट समेत (२५०) आर्य टोल (७०) इरैया १ नं (३५)			
	खदरा खोला	बडा नं १९ शिवजी स्कूल पूर्व सरदारटोल (१३)			विद्यालय
	बकहा नदी	खदरा थानटोल (१५) बडा नं १ डाँगी सुकुम्वासी टोल (३०) कोपिलाचोक पूर्व (१५०) चिसापानी ख र ग (१७५)		१००	
		बडा नं ४ सिसौली (२२) वानडाँडा बगरटोल (२५) (४०) थापाडाँगी (सिरान)		१००	
		बडा नं ५ सुमा डाँडा गाउँ (२०)		५०	
		बडा नं ८ बगरटोल माथलो (४०) माझीटोल (३५) (बगरटोल माथलो) मौलिवारी (२२)		३०	
		बडा नं १ लक्ष्मीझार माझीटोल (७०) लक्ष्मीझार आइतवारे (४०)		२०	
		बडा नं ४ किसानचोक पश्चिम (१२) भिंगामारी नयाँबस्ती (७) थापाडाँगी (१५)		५०	
राभी खोला	बडा नं १ घाउले चौक उत्तर (७०) बडा नं ५ सुमाडा (७०) घाउले (३०)		२०		
सुनझोडा तेली खोला	बडा नं २ जनटोल (७०) सुनझोडा स्कूल छेउ (१३) सालवारी टोल (६)		२०		
दुब्रे खोला	बडा नं २ माथलो दुब्रे (६) अमिलडाँगी (३) देवीझोडा क (२२) चिहानडाँडा (७) सिरुझार दनुवारटोल (७) देवीझोडा ख (४)		५०		
तेली खोला	बडा नं ३ सिर्जना टोल (२०) सिमलडाँडा (१०) नमूनामार्ग सुकेहोली (१०) बाघरे सुकेहोली (९)		३०		
सुनझोडा खोला	बडा नं ३ नयाँ मंगलवारे बजार (२०) रामनगर पैनी (७) सिमसार मार्ग		५०		

जिल्ला विपद् पूर्वतयारी तथा प्रतिकार्य योजना २०८०, मोरङ

मोराङ जिल्ला अधिकारी

(१५)



स्थानीय तह	खोला/नदीको नाम	बाढीबाट प्रभावित हुन सक्ने वडाका टोलहरू र घरधुरी	नजिकको सुरक्षित आश्रयस्थल	कति परिवार राख्न सकिन्छ	हेलीप्याडको लागि स्थान	
वेलवारी नगरपालिका	माना खोला	(२५)केर्खाली चौक दक्षिण (३) तुनपकुवा मार्ग (३) वडा नं ६ गोपालचौक पूर्व (६)सगमचौक पूर्व (४)प्रगती टोल (२०)तरुण चौक र रमाइलो मार्ग (१५)सूर्यचौक (१०)गोपालचौक पूर्व (५) वडा नं ७ शान्तिमुनाल टोल (३०)वैसावारी (२५)गंगा प्रपटी (३०)ठाना पूर्व (३५) वडा नं ९ चक्रेटोली (२८)फाइवली डौडा (१००)थल्लुडचोक (३०)आदर्श टोल (१००) महाराजस्थान गाइघाट (५०) वडा नं १ नक्सलवारीनयाँ बेलवारी बजार, बरडागी, वडा नं २ लालभित्री पूर्वी भाग वडा नं ३ भगवती टोल वडा नं ४ धरहरा वडा नं ५ माथ्लो कसेनीभकारी झोडा, सनिहाट पश्चिम, वडा नं ७ सिर्जना टोल दौलतपुर, बडा नं ८ सुकुनातल्लो, शान्ति टोल, बुधबारे, कसर टोल	राधिका मा वि देवीस्थान दुर्गा मन्दिर राधिका मा वि स्कुलडाँडा सार्वजनिक मा वि अरनिको मा वि प्रभात आ वि राजघाट आ वि जनता मा विबेलवारी न पा को भवन, रमिते सामुदायिक भवन भगवती मा वि पंचायत मा वि. धनपाल मा वि राम जानकी मा वि जनता मा वि सुकुना सुकुल जनता मा वि,	३० ५० ५० १० ४० २० ५० २० २५		
	चिसाइ खोला	वडा नं १ सगरदिना अन्दाजी १७४ घरधुरी वडा नं २ मरिया टोल र मुस्लिम टोल अन्दाजी १२८ घरधुरी वडा नं ४ चोप्राहा टोल अन्दाजी ५० घरधुरी वडा नं ५ सन्थाल टोल अन्दाजी ४५ घरधुरी वडा नं ६ भन्सार टोल अन्दाजी ५० घरधुरी र काजीमान चौक उत्तर ५०० मिघर १००अन्दाजी वडा नं २ देवीगन्ज टोल नमुना टोल र कसेनी टोल (५००) वडा नं २ शिव टोल छयालिस विघे र स्वागत टोल (४००) वडा नं ७ लामाटोली पूर्व, छिमेकी लाईन पश्चिम, ज्येष्ठ नागरिक भवन	संस्कृत विद्यालय पञ्चायत मा.वि.	२० परिवार ४०० परिवार	फुटबल मैदान फुटबल मैदान	
	रंगेली नगरपालिका	बकाहा खोला				
	पथरी शनिघरे नगरपालिका	लाटी होली				
		गोही होली				

जिल्ला विपद् पूर्वतयारी तथा प्रतिकार्य योजना २०८०, मोरङ

स्थानीय तह	खोला/नदीको नाम	वाढीबाट प्रभावित हुन सक्ने वडाका टोलहरू र घरधुरी	नजिकको सुरक्षित आश्रयस्थल	कति परिवार राख सकिन्छ	हेलीप्याडको लागि स्थान
		आसपास बडा नं ३ थुम्मे टोल (५०) सिरीजहा पश्चिम टोल (६०) झोलुङ्गे पुल क्षेत्र (६०) छिमेकी लाइन टोल (१५०)	बडा कार्यालय ५ परिवार		
	सुनझोडाखोला	बडा नं २ चोक्रे चोक र कालापानी (१००)	सरस्वती विद्यालय	१००	
	बकहा खोला	बडा नं २ कालापानी र कसेनी (१००) बडा नं ३ टप्पु टोल (५०) बिष्ट डाडा (५०) सुन्दरी चोक (५०) बडा नं ५ सुन्दरी चोक, जैनघट्टा, पौडेल चोक, भेटघाट चोक, बालुवाटार, वागदल टोल, जयनगर, त्रिवेणी चोक, सुगा, अमात टोल, गुराँस टोल	कन्दरा क्लब	२५०	
	पथरी खोला	बडा नं २ शिन भिलेज टोल, सिर्जना टोल र साधु टोल (५००) बडा नं ७ क्रियशन चोक भित्रलामाटोली, मंगलबारे, पुर्वडाडाटोल, किरातीचोक पश्चिम, धिमालटोल	अमरसिंह माध्यमिक विद्यालय २५०	२०	अमरसिंह मा वि
	डाँस खोला	बडा नं ९ पुलचोक मुखय भएको- बडा नं १० कजवे देखि दक्षिण बडा ९ को सिमाना सम्म (५०) बडा नं ८ विस विघे, शुक्रबारे, वतासेली चोक झोलुङ्गे पुल, माझी टोल, डोहलु शुक्रबारे सडक किनार बडा नं ९ मगर टोल (२२) शिकारी टोल (१५) बडा नं १० राजमार्ग डास पुल दक्षिण पारी (६०) राजमार्ग डास पुल दक्षिण वारी पाटो पशुपतिनगर (३००) त्रिवेणी चोकदेखि बडा नं ९ को सिमासम्म (५०)	बडा कार्यालय सिंहवाहिनी मा वि सामुदायिक विद्यालयहर	५० परिवार २० परिवार	
	केर्बा खोला	कुमाले टोल शनिघरे			
	मोरडीखोला	बडा नं १० मोरडी पुल उत्तर साइड (२०) मोरडी पुल दक्षिण (४०)			
सुन्दर हरेचा नगरपालिका	लोहन्द्रा खोला	बडा नं १ का करिव २०० परिवार	बडा नं १ बडा कार्यालय हरेचा	५०	बडा कार्यालय
	गच्छिया खोला	बडा नं ३ का करिव ३०० परिवार बडा नं ४ का करिव ३०० परिवार बडा नं ५ का करिव १०० परिवार बडा नं ६ का करिव ५०० परिवार र बडा नं ७ का करिव २५० परिवार	बडा नं ३ र ४ सिन्देल बन्धु प्रतिष्ठान बडा नं ६ को बडा कार्यालय भवन पौडेल बन्धु प्रतिष्ठान	२०० ५० ५०	
लेटाङ्ग नगरपालिका	चिसाड खोला	बडा नं १ बगुवा फेदी बडा नं २ तुर्कमा ६० घर लोखरा फडानी प्रगतिटोल किराँत चोकमा २५० घर बडा नं ३ बैलढांगी कमलपुर किराँतमान टोल बडा नं ६ लामिटार	बडा नं १ मा लक्ष्मी सेवा सामुदायिक भवन लक्ष्मी मा वि चिसाड मा वि बडा नं ३ मा सामुदायिक भवन र विद्यालयहर	१००	

जिल्ला विपद् पूर्वतयारी तथा प्रतिकार्य योजना २०८०, मोरङ

मख जिल्ला अधिकारी



स्थानीय तह	खोला/नदीको नाम	बाढीबाट प्रभावित हुन सक्ने वडाका टोलहरू र घरघुरी	नजिकको सुरक्षित आश्रयस्थल	कति परिवार राख्न सकिन्छ	हेलीप्याडको लागि स्थान
रतुवामाई नगरपालिका	खेरवा मोरङ्गी	वडा नं १, २, ५ मा सामान्य असर र वडा नं ६, ११ र १२ मा कटान			
	तेली मोरङ्गी	वडा नं ९ को सिचाइ पैनीमा असर			
सुनवर्षी नगरपालिका	बक्राहा नदी	वडा नं १ हटिया डाँडा सोनापुर नारायणडाँडा वडा नं ५ मुसहरभिट्टा लेटी परेवाखोपी लारीकट्टा कसेनी रतिलालटोल होक्लावारी सुनवर्षीवडा नं ९ घाद्रावडा नं १० मौलावारी सातमेडी	सामुदायिक विद्यालयहरू मात्र	५०० परिवार	विद्यालयका कम्पाउण्ड
	रतुवा नदी	वडा नं ३ मिर्चडाँगी चौकीघाट छालगाछीवडा नं ७ सिजुवा डाँगीटोल घोकिया मुनीवडा नं ८ झुनावारी भुल्काडेमा	सामुदायिक विद्यालय भवन र सामुदायिक भवन	३००	विद्यालयका कम्पाउण्ड
जहदा गाउँपालिका	नुआ वडाहा चुरे खोला	वडा नं २, ४, ६ र ७ का अधिकांस भागहरू प्रभावित हुने			
	लोहन्द्रा खोला	वडा नं १ कलावञ्जर, भुटाहा र कुल्हडियामा लोहन्द्राको पानीले जुडी फुलेर डुबान हुने (५५५)	सत्सङ्ग भवन बुधनगर (१००) सत्सङ्ग भवन बुधनगर (१५०) सत्सङ्ग भवन भुटाहा (१००) नयाँको	३५०	
जहदा गाउँपालिका	लोहन्द्रा खोला	वडा नं २ मोहनपुर पुरै (३५) बैरिया नयाँटोल (१०) बैरिया भिमपुर (७) मझारे (२०)			जनता मा वि मझारे
	लोहन्द्रा खोला	वडा नं ३ पवित्रदास ऋषिदेव टोल (५०) जयरामपुर थानटोल (१५) राजवंशी पूर्वटोल (४०) जयरामपुर पूर्वटोल (५०)	जहदा सामुदायिक भवन, हथिबन्धा सामुदायिक भवन, राजवंशी सामुदायिक भवन, रामजानकी मन्दिर सामुदायिक भवन	६०	
सिधिया खोला	सिधिया खोला	वडा नं ४ फूलटोल मधुरा (१००) कुसमा टोल (५०) सञ्चाल टोल (१००) सोहल (१४४) भग्ना सोहल (७०) सिसौबाडी (६०) मुखिया टोल (१५) रामचोक हटिया टोल (१००)	दुर्गा मन्दिरमा ३, लक्ष्मीनारायण मन्दिर सा भवन, सुनसरी मोरङ सिचाइ योजना	१५०	सार्वजनिक मा वि र खेल मैदान
	सिधिया खोला	वडा नं ७ सिसिया सुकुम्बासी टोल वाढी टोल भिमपुर महादेवकोल निमटोल तरिगामा सितुङ टोल र डाङ टोलसम्म डुबान (३००) वडा नं १ भुटाहा पुल दक्षिण हरिनगर भाथिगछ कटान वडा नं २ राजवंशी टोल (२५) भोला टोल (२५) वडा नं ३ बनरखोरिया (बगैँचा) (२५), जमाइटोल (तरी टोल) (१५), सिधिया (हाथिबन्धा) (२५), सन्थाल र कर्मी टोल (७५), हथिबन्धा टोल (१००), टिघिला टोल (२५)			
जुडी खोला	जुडी खोला	वडा नं १ कलावञ्जर, भुटाहा र कुल्हडिया			
	जुडी खोला	वडा नं २ खिक्रीटोल, बोधा, बखरीटोल, बड्की बैरियाको पश्चिमटोल, वीरपुर नेपाली टोल डुबान (३००)			

जिल्ला विपद् पूर्वतयारी तथा प्रतिकार्य योजना २०६०, मोरङ

स्थानीय तह	खोला/नदीको नाम	बाढीबाट प्रभावित हुन सक्ने वडाका टोलहरू र घरधुरी	नजिकको सुरक्षित आश्रयस्थल	कति परिवार राख्न सकिन्छ	हेलीप्याडको लागि स्थान
बुढीगंगा गाउँपालिका	सिधिया खदरा / बुढी खोला	वडा नं ३ जयरामपुर खदराटोल(२५), जितेन ऋषिदेव टोल(३५), मुस्लिम टोल (४५), सन्थाल टोल (२५), बभनटोली साहुटोल (१०), ताटोल बानरखोरिया(१५) वडा नं १ सिधिया किनारामा रहेको खापबस्ती खदरा किनाराका बस्ती र सूर्यनगर टोलका ३५० घरधुरी वडा नं २ मुस्लीमटोल ११० घर र बौराहा तेतारी ७०० घर वडा नं ३ मुडेरी १५० घर परिवार वडा नं ४ भवानीपुर ६० घर प्रगतिटोल ५५ घर र गोकुवा ३५ घर वडा नं ५ सिसुवाटोल २० घर बुढीपुल खेउबस्ती ५ घर डिपुटोल मन्दिर दक्षिण ५० घर बाँधटोल ३५ घर पोठिया सुकचर ३० घर वडा नं ६ शौतानपुर २५ घर कडरुवा १६ घर बल्लो सुकचर २० घर पल्लो सुकचर ३० घर वडा नं ७ कमलपुर बेलडाँगी गिसवनी मददपुर र गौरीटोल	वडा नं १ मा नयाँ वडा कार्यालय भवन (२० परिवार) वडा नं २ लिलाभक्ताराम आमशुग्राम वि. र. वि.आ(५०० परिवार) वडा नं ३ मा जनप्रिय मा वि (१०० परिवार) वडा नं ४ सरस्वती सदन (८० परिवार) वडा नं ५ कर्मवीर मा वि (१०० परिवार) वडा नं ६ सरस्वती मा वि र नारायण मा वि (१२० परिवार)	२० परिवार १०० परिवार	नरग्राम मा वि विराट मेडिकल कलेज, मनमोहन प्राविधिक विद्याविद्यालय, सरस्वती र कर्मवीर मा वि लक्ष्मी मा वि
	खदम, मदाहा र बडहरा गछिया सैनी	वडा नं १ को लवटोली (४५), महलो टोल (५०) वडा नं ५ को नर्सरी टोल (७०) गुरुड टोल (३०) रणकाली (२०) खास टोल (२८०)बडा नं ६ को रामचोक(२५) सहनीटोल(११०) लुवा टोल (१००)बालुवारी (२४)ढडीटोल (१२५) मुस्लिम टोल (१००)सरदार टोल(२५) रायटोल (३०) राजवंशी टोल (४५) मालसिमाना टोल (१७५) सुसहर टोल (१) पोखरी टोल (१) बडा नं ७ को मुसहरी मुस्लिम टोल पुरानो ४ र ५ नं बडाहरू समेत ८०० परिवार	वडा नं १ मा दुर्गापुर खेलमैदान १२ कट्टा जग्गा तर ठूलो बाढीमा डुवान हुन्छ। वडा नं ३ शिवशक्ति मा वि १०० परिवार वडा नं ४ हैसबहिली मा वि ५० परिवार वडा नं ५ किसान नि मा वि ५० परिवार वडा नं ६ सरस्वती मा वि २०० परिवार वडा नं ७ सर्वोदय मा वि १०० परिवार	६०० परिवार	
घनपालथान गाउँपालिका	गदिया खोला	वडा नं १ पूर्वटोल (२५) वडा नं २ को बरियाती (५०) कुसमाहा (६५) पैटा (५०) खैरबाना (३५) भवानीपुर (२५) वडा नं ४ को पानी टयाङ्की (६०) शान्ति टोल (२५०) हरकपुर टोल (४००)बडा नं ६ को गनगुवार टोल (४० घर) वडा नं ७ को १०० घरधुरी	वडा नं २ मा ललियाटोल ५ कट्टा घरमपुरमा १२ कट्टा अमाहीमा १५ कट्टा र अरु विद्यालय मात्र। वडा नं ४ मा सिमरा फिल्ड १ विद्या १० कट्टा। वडा नं ६ कब्रस्थानको चौर र विद्यालयको चौर विद्यालयहरू मात्र	२०० परिवार	वडा नं २ को जनता मा वि वडा नं ४ सिमरा फिल्ड
	पूर्व गदिया				

जिल्ला विपद् पूर्वतयारी तथा प्रतिकार्य योजना २०८०, मोरङ

मोरङ जिल्ला अधिकारी

स्थानीय तह	खोला/नदीको नाम	बाढीबाट प्रभावित हुन सक्ने वडाका टोलहरू र घरघुरी	नजिकको सुरक्षित आश्रयस्थल	कति परिवार राख्न सकिन्छ	हेलीप्याडको लागि स्थान	
कटहरी गाउँपालिका	भलुवा	वडा नं २ को ठनठनियाँ (३५) वडा नं ३ को ऋषिदेव टोल (३६) सुकुम्वासी टोल (४७) वडा नं ४ को भलुवाटोल (९०)	वडा नं ३ मा विद्यालय भवन र चेका हटिया	१०० परिवार	चेका हटिया	
	चेका	वडा नं ३ को चेका टोल (१२५)				
	बक्राहा	वडा नं ३ को मजरग मायागञ्ज (१२५)				
	रामचोक नहर	वडा नं ३ को घाघरी टोल (२५)				
	बेतौना	वडा नं ३ को सिसावारी टोल (६०)				
	सिधिया, ढावी कुरूपला	वडा नं १ खद्रा टोल, पेरिस डाँडा, मण्डल टोल, आनन्द टोल, शान्ति टोल, ढावी टोल		नारी विकास संघ, जेयुवा क्लब, एम., कृषि बजार, महेशपुर आदि., अनन्त बोर्डिङ	५०	
		वडा नं २ योगनगर, बजरंगवली, बटुटोल, कदमतोली, सानो कदम, मुस्लिम टोल र कुशवाहा टोल		ट्रेड युनियन आदर्श नगर, लाइब्रेरी आदर्श नगर, रामगाइ समाज आदर्श नगर, सरस्वती आ वि कटहरी स्वास्थ्य चौकी, कटहरी गामवन पा., जनप्रिय मावि.	३५	
		वडा नं ३ नयाँबस्ती, कटहरी पूर्व आसपास, जुडी नजिकको ढावी खेत आनन्दचोक र जामुनगाछी दक्षिण		कटहरी स्वास्थ्य चौकी, कटहरी गामवन पा., जनप्रिय मावि.	२२	
		वडा नं ५ जङ्गल टोल, भट्टीटोल, पैनीटोल, विद्या टोल, राजवंशी टोल, जमुवामरान, बास टोल		आदिवासी सामुदायिक भवन, सुन्दर आदि.		
	पिछरा	वडा नं ४ लोहन्द्रा घाट, नयाँबजार, हटिया क्षेत्र, सन्थाल टोल, जुटियाट मथुरा, सुकुम्वासी टोल, गनु टोल, कुशवाहा टोल, प्रशाटोकी र नयाँबस्ती		बालबालिका केबट भवन, चर्च, खयरवना आदि., भगवती आ वि र मदर्सहर	५०	
	वडा नं ६ सम्झना गाडैन, भाटीभोडाहा, मन्नीटोल, डेला, केशरिया, सितपुर र फुदनचोक		प्रजातन्त्र मावि, रामजानकी आ.वि.	२३		
	वडा नं ७ मन्दिरटोल दक्षिण, खवास टोली, हुडहुडिया, कामतटोल, जुडीटोल, टिकारामटोल, शम्भुटोल, कुखुरा फर्म क्षेत्र, मुस्लिमटोल क्षेत्र, राधाकृष्ण आदि., लक्ष्मी आदि.		जनता मा.वि.	२०		
केरावारी गाउँपालिका	जुकेपानी, फाफोक, बडहरे	वडा नं १ फेदि, डुम्रे, जिम्बाडाँडा, किकिदुम, सिरवानी मुरन्जे	सरस्वती मा.वि., बालकल्याण आ.वि. कुमाल आ.वि.	९० परिवार		
	सिसाइ र खदम खोला	वडा नं २ बतावे, खानिगाउँ, नाम्बेम्बा, रिष्टाबोटे, कटहरे, सिम्बोले, समेतेन	जलकन्या आ.वि., पंचकन्या आ.वि. लक्ष्मि आ.वि.	६० परिवार		
	हचुवा खोला	वडा नं ३ फुलवारी टोल	मच्छिन्द्र उच्च मावि.	७० परिवार		
	सेरा मुगु पाडरे खोला	वडा नं ४ झ्यापुङ, सतिघाट, चनौटे, सिम्ले	शान्ति आ.वि. मौर खेलमैदान, जनकल्याण मा.वि. जगदम्बा आ.वि.	५० परिवार		

स्थानीय तह	खोला/नदीको नाम	वाढीबाट प्रभावित हुन सक्ने वडाका टोलहरू र घरधुरी	नजिकको सुरक्षित आश्रयस्थल	कति परिवार राख सकिन्छ	हेलीप्याडको लागि स्थान
मिकलाजुङ्ग गाउँपालिका	बुढी हाँडी हुरहुरे सेरा	वडा नं ५ औपटार, जलुकेनि, फाटे, खोल्याङ चोक्टे, लामिछाने	जन्मभूमि आ.वि., सावित्री आ.वि. जनसेवा आ.वि., कपना आदि.	८० परिवार	
	बुढि, मुगु, हुरहुरे डाले	वडा नं ६ डाले, शनिचारे, आहाले, चम्पाखोली	कालापानी खेल मैदान, तेह्रथुमे खेल मैदान, चम्पाखोली खेलमैदान	६० परिवार	खेल मैदानहरू
	खदमखोला	वडा नं ७ मलामी डाँडा, भुल्लेटोल, मुगु, भालुकुडे	मुगु मावि, सार्वजनिक मावि, मन्दिन्द्र माविभवन	६० परिवार	
	लोहन्द्रा, तुर्केभलुवा खोला,	वडा नं ८ हाटखोला चिनारीटोल, आमजुंगी	मन्दिन्द्र संस्था आमजुंगी आ.वि.	७० परिवार	
	फेदपे बकाहा	वडा नं ९ देवीझोडा, बेलचौरी, भालुगौडे, विराजे, खयरधारी, कोल्बोटे	लक्ष्मी माविभलुवा, बुद्ध माविदेवीझोडा रामवीर आ.वि., आईतवारे	१२० परिवार	
	मावा नुनसरी	वडा नं २ रचना साखरे			
	मावा	वडा नं ७ मानाडागी सिमौली सालपत्रे, वडा नं ९ डाँगी वस्ती कसेनी भण्डारी चोक, वडा नं ६ कसेनी बेतेनी			
	चिसाङ खोला	वडा नं १२ र ५ का करिव १००० घरधुरी		५०	विद्यालयहरू
	डाँस खोला	वडा नं ३ ४ र ६ का करिव १५० घरधुरी		५०	विद्यालयहरू
	सिधिया खोला	वडा नं १ तेतरियावारी पश्चिम खुनियाखट्टा, रिपिदेव टोल, खाप टोल, नडयोटक, साविक लखन्तरी ९० परिवार		७० परिवार	
ग्रामथान गाउँपालिका	लोहन्द्रा खोला	वडा नं ५ बेरिया सिमरिया ३, सिमरिया १, २, तिधनिया ४, ५, झप्पालाँचारे ४, ८, कखरमारी, तेतरिया, भौसावाडी, शान्तिपुर (२००)	सामुदायिक भवन र विद्यालयहरू सामुदायिक भवन र विद्यालयहरू सामुदायिक भवन, विरेन्द्र मा.वि., वेपनलाल आ.वि., गोपिकृष्ण मणिकर्णिका सा भवन, देवि मा.वि., आदर्श शिक्षा निकेतन	५० परिवार	
		वडा नं ४ विन टोल, लिम्बु टोल, भोला चोक, धान टोल, ज्वाइ टोल, सुकवारे हटिया, चपरमारी, ६०० परिवार	लोहन्द्रा आ.वि., महेन्द्र मा.वि.	७० परिवार	
		वडा नं ६ बोरियाडागी, भर्जोल, सिरान टोल, जुँर टोल ७० परिवार	पब्लिक मावि	५० परिवार	
		वडा नं ७ नेता चोक, जुरी टोल, बोरीयाडागी, ढकियावारी, नमुनावस्ती, धोबियारे, साविकका वडा ७, ८, ९, २०० परिवार	सरस्वती आ.वि., राधाकृष्ण आ.वि., गणेश मा.वि.	५० परिवार	
	वडा नं ३ रडटोली, डडटोली, झप्टाटोल, राजवंशीटोल	लक्ष्मी आ.वि., रामदेव आ विराधकृष्ण अविवाणी मावि	२०० परिवार		

जिल्ला विपद् पूर्वतयारी तथा प्रतिकार्य योजना २०८०, मोरङ

मूल जिल्ला अधिकारी



३.२. कानूनी तथा संस्थागत व्यवस्था

३.२.१ नेपालको संविधान, २०७२

संघीय लोकतान्त्रिक गणतन्त्रात्मक शासन व्यवस्थाको माध्यमद्वारा दिगो शान्ति, सुशासन, विकास र समृद्धिको आकांक्षा पूरा गर्न जारी भएको संविधान २०७२ ले नेपाल संघीय लोकतान्त्रिक गणतन्त्रात्मक राज्यका रूपमा परिभाषित गर्नुका साथै राज्य सञ्चालनका लागि तीन तहको संरचनाको व्यवस्था गरी प्रत्येक तहको कर्तव्य र अधिकारको व्यवस्था गरिएको छ । संविधानको अनुसूची ७ मा प्राकृतिक तथा गैर प्राकृतिक विपद पूर्वतयारी, उद्धार तथा राहत र पुनर्लाभको अधिकार संघ र प्रदेशको साझा अधिकार सूचीको विषय बनाएको छ । साथै अनुसूची ८ मा विपद व्यवस्थापनको कार्यलाई स्थानीय तहको अधिकार क्षेत्रभित्रको विषयका रूपमा समावेश गरेको छ भने धारा ५१ राज्यको नीतिहरूको खण्ड (ज) प्राकृतिक स्रोत साधनको संरक्षण सम्बन्धन र उपयोग सम्बन्धी नीति अन्तर्गत प्राकृतिक प्रकोपबाट हुने जोखिम न्यूनीकरण गर्न पूर्वसूचना, तयारी, उद्धार, राहत एवं पुनर्थापना गर्ने भनी विपद पूर्वतयारी र प्रतिकार्यको कार्यलाई उच्च प्राथमिकतामा राखेको पाइन्छ ।

३.२.२ विपद् जोखिम न्यूनीकरण तथा व्यवस्थापन ऐन, २०७४

विपद् व्यवस्थापनका सबै क्रियाकलापको समन्वयात्मक र प्रभावकारी रूपमा व्यवस्थापन गरी प्राकृतिक तथा गैरप्राकृतिक विपद्बाट सर्वसाधारणको जीउज्यान र सार्वजनिक, निजी तथा व्यक्तिगत सम्पत्ति, प्राकृतिक एवं सांस्कृतिक सम्पदा र भौतिक संरचनाको संरक्षण गर्न दैवी प्रकोप (उद्धार) ऐन, २०३९ लाई प्रतिस्थापन गर्दै जारी भएको विपद् जोखिम न्यूनीकरण तथा व्यवस्थापन) ऐन, २०७४ ले विपद् व्यवस्थापन सम्बन्धी क्रियाकलापहरूलाई प्रभावकारी रूपमा सञ्चालन तथा व्यवस्थापन गर्नका लागि विभिन्न तहगत संरचनाहरूको प्रबन्ध गरी विपद् पूर्व, विपद्को समयमा एवं विपद् पश्चातको अवस्थामा त्यस्ता संरचनाले निर्वाह गर्नुपर्ने भूमिका एवं जिम्मेवारी समेत निर्धारण गरेको छ ।

३.२.३ स्थानीय सरकार सञ्चालन ऐन, २०७४

विगतमा स्थानीय स्वायत्त शासन ऐन, २०५५ ले योजना छनौट गर्दा प्राकृतिक प्रकोप न्यूनीकरण हुने खालका योजना छनौटमा प्राथमिकता दिनुपर्ने व्यवहार उल्लेख गरिएको थियो । साथै साविकमा स्थानीय योजना तर्जुमा गर्दा सहभागितामूलक योजना पद्धति अवलम्बन गरी विपदलाई समेत मूलप्रवाहीकरण गर्दै विपद् अनुकुलनका योजना छनौट र सञ्चालन गर्ने नीति स्थानीय स्रोत परिचालन तथा व्यवस्थापन कार्यविधि, २०६९ मा राखी सोही बमोजिम योजना अभ्यास गर्ने गरिएको पाइन्छ्यो । हाल नेपाल संघीय राष्ट्रको रूपमा रूपान्तरण भैसकेको अवस्थामा स्थानीय स्वायत्त शासन ऐन, २०५५ ऐनको खारेजी गर्दै स्थानीय सरकार सञ्चालन ऐन, २०७४ जारी भएको हो । उक्त ऐनको परिच्छेद ३मा गाँउपालिका तथा नगरपालिकाको काम, कर्तव्य र अधिकार अन्तर्गत विपद् व्यवस्थापन सम्बन्धी अधिकारको व्यवस्था गरिएको छ ।

३.२.४ विपद् जोखिम न्यूनीकरण सम्बन्धी राष्ट्रिय नीति, २०७५

विपद् जोखिमबाट सुरक्षित, जलवायु अनुकुलित तथा उत्थानशील राष्ट्रको निर्माण गर्दै दिगो विकासमा योगदान पुर्याउने दीर्घकालीन सोच राखी यो नीति अवलम्बन गरिएको छ । विपद् जोखिम न्यूनीकरण तथा व्यवस्थापनका क्रियाकलापहरूलाई सन्तुलित रूपमा कार्यान्वयन गरी विपद्बाट हुने जनघन, स्वास्थ्य तथा जीविकोपार्जनका स्रोतसाधनहरूका साथै व्यक्ति, समुदाय र राष्ट्रको आर्थिक सामाजिक तथा भौतिक पूर्वाधार र सांस्कृतिक एवं पर्यावरणीय सम्पदाको जोखिम तथा क्षतिमा उल्लेख्य रूपमा कमी गर्नु तथा तिनिहरूको उत्थानशीलता वृद्धि गर्ने उद्देश्य रहको यस नीतिले विपद्बाट हुने मृत्युदर तथा प्रभावित व्यक्तिहरूको संख्या उल्लेख्य रूपले कम गर्नु, जीविकोपार्जनका स्रोतहरूका साथै कृषि, उद्योग, सडक, सञ्चार, खानेपानी तथा सरसफाइका संरचना, स्वास्थ्य र शैक्षिक सुविधाहरू जस्ता महत्वपूर्ण पूर्वाधार तथा आधारभूत सेवाहरूमा विपदले पुर्याउने क्षति एवं अवरोधलाई कम गर्दै उत्थानशीलतामा वृद्धि गर्नु र विपद्बाट हुने प्रत्यक्ष आर्थिक क्षति कम गर्ने लक्ष्य लिएको छ ।

जिल्ला विपद् पूर्वतयारी तथा प्रतिकार्य योजना २०८०, मोरङ

मोख जिल्ला अधिकारी



३.२.५ प्रदेश विपद् व्यवस्थापन ऐन, २०७५

कोशी प्रदेश भित्रका विपद् व्यवस्थापनका सबै क्रियाकलापको समन्वयात्मक र प्रभावकारी रूपमा व्यवस्थापन गरी प्राकृतिक तथा गैरप्राकृतिक विपद्बाट सर्वसाधारणको जीउज्यान र सार्वजनिक, निजी तथा व्यक्तिगत सम्पत्ति, प्राकृतिक एवं सांस्कृतिक सम्पदा र भौतिक संरचनाको संरक्षण गर्न नेपाल सरकारले जारी गरेको विपद् जोखिम न्यूनीकरण तथा व्यवस्थापन ऐन, २०७४ का आधारमा कोशी प्रदेशका सबै जिल्ला र स्थानीय तहमा विपद् व्यवस्थापन सम्बन्धी क्रियाकलापहरूलाई प्रभावकारी रूपमा सञ्चालन तथा व्यवस्थापन गर्नका लागि विपद् पूर्व, विपद्को समयमा एवं विपद् पश्चातको अवस्थामा प्रदेश सरकारले निर्वाह गर्नुपर्ने भूमिका एवं जिम्मेवारी समेत निर्धारण गरी प्रदेश विपद् व्यवस्थापन ऐन, २०७५ जारी गरेको छ ।

३.३. विपद् सङ्कटासन्नता तथा क्षमता विश्लेषण

मोरङ जिल्लाका विभिन्न स्थानीय तहमा रहेका प्रकोपहरूका कारण संभावित जोखिम तथा संकटासन्नताको आँकलन तथा नक्साङ्कनलाई यसै खण्डको ३.३ र ३.४ मा उल्लेख गरिएको छ। यद्यपी प्रकोपका कारण आईपर्न सक्ने मानवीय, आर्थिक तथा भौतिक क्षतिको पूर्व पहिचान गरी अल्पीकरण तथा न्यूनीकरण गतिविधि सञ्चालन गरी अधिक मात्रामा रोकथामका गर्न प्रत्येक स्थानीय तहमा स्थानीय विपद् तथा जलवायु उत्थानशील योजना निर्माण तथा पुनरावलोकन गरी कार्यान्वयन गर्नु पर्ने देखिन्छ। जिल्लाका स्थानीय तहमा स्थानीय विपद् तथा जलवायु उत्थानशील योजना लगायतका दस्तावेजहरूको अवस्था खण्ड ७.२.१ मा उल्लेख गरिएको छ। निकायगत भौतिक स्रोत साधनको अवस्था एम्बुलेन्स, दमकल लगायतका स्रोत साधनहरूको विवरण अनुसूचीमा उल्लेख गरिएको छ ।

३.४. प्रकोप घटना पूर्वानुमान तथा पूर्वसूचना प्रणाली विश्लेषण

मोरङ जिल्लामा मौसम अनुरूप विपद् हुन सक्ने आँकलन गर्दै जिल्ला विपद् व्यवस्थापन समितिको संयोजकत्वमा बैठक बसी छलफल गर्ने, कार्ययोजना निर्माण तथा विषयगत क्षेत्रहरूको पूर्वतयारी क्षमता अभिवृद्धिकालागि साझेदार गैह्रसरकारी संस्थासंगको सहकार्यमा विभिन्न गतिविधिहरूसञ्चालन हुँदै आइरहेका छन् । स्थानीय तहहरूको स्थानीय विपद् तथा जलवायु उत्थानशील योजना निर्माण तथा अघावधिक गर्नकोलागि सूचना जारी गरिएको छ । जिल्लामा बाढीजन्य प्रकोप तथा डुवानका कारण उत्पन्न संकटासन्न अवस्थाको क्षति आँकलन गर्नकालागि जिल्ला प्रशासन कार्यालयमा जिल्ला आपतकालीन कार्यसञ्चालन केन्द्र सञ्चालनमा रहेको छ ।

उल्लेखित कार्यहरू भईरहेका भएता पनि सूचना व्यवस्थापनलाई अझ चुस्त दुरुस्त राख्न जिल्लामा विपद् व्यवस्थापन स्रोत केन्द्रको आवश्यकता महशुस गरिएको छ। साथै तत्काल विपद्का घटनाको सूचना संकलनमा जिल्ला प्रहरी, स्थानीय तह-गाउँपालिका, नगरपालिका र जिल्ला समन्वय समिति, नेपाल रेडक्रस सोसाइटीका शाखा/उपशाखाहरू र यथार्थ/आधिकारिक सूचना अघावधिकका लागि जिल्ला प्रशासन कार्यालय अन्तर्गत रहेको जिल्ला आपतकालीन कार्यसञ्चालन केन्द्र (DEOC) लाई जोड्नु आवश्यक देखिन्छ। कार्यान्वयनमा रहेको जिल्ला आपतकालीन कार्यसञ्चालन केन्द्रलाई अझ व्यवस्थित, सक्रिय र थप क्षमतावान बनाउनु पर्ने आवश्यकता देखिएको छ।

३.५. सरोकारवाला निकाय, संस्थाहरूको विवरण लेखाजोखा

जिल्लामा विपद् जोखिम न्यूनीकरण पूर्वतयारी प्रतिकार्य र पुनर्लाभका कार्यहरूमा संलग्न हुने विषयगत कार्यालयहरू सरोकारवाला निकाय तथा संघसंस्थाहरूको विवरण अनुसूचीहरूमा उल्लेख गरिएको छ ।

जिल्ला विपद् पूर्वतयारी तथा प्रतिकार्य योजना २०८०, मोरङ

प्रमुख जिल्ला अधिकारी



खण्ड: चार

सामान्य पूर्वतयारी योजना (सम्पूर्ण विषयगत क्षेत्रहरूको लागि)

यस खण्डमा सम्पूर्ण विषयगत क्षेत्रहरूले आधारभूत रूपमा आफ्नो मातहतमा पूर्वतयारी अवस्था चुस्त दुरुस्त कायम राख्न ध्यान दिन पर्ने तथा सुनिश्चित गर्नपर्ने कार्यहरूलाई समेटिएको छ ।

४.१ मानवीय विषयगत क्षेत्रहरूको व्यवस्था:

४.१.१ विषयगत क्षेत्र (Cluster) को परिचय:

विपदबाट प्रभावितलाई आधारभूत मानवीय सेवा उपलब्ध गराउने सन्दर्भमा विशेषज्ञता तथा कार्यक्षेत्रका आधारमा जिम्मेवारीको बाँडफाँड नै विषयगत क्षेत्रको रूप हो। उद्धार तथा राहत, सूचना व्यवस्थापन, खाद्यान्न, आवास, खानेपानी, सरसफाइ तथा स्वास्थ्य प्रवर्द्धन, सुरक्षाजस्ता विषयमा विशेषज्ञता हासिल गरेको समूहले आ-आफ्नो क्षेत्रको जिम्मेवारी लिँदा मानवीय सहयोगको कार्य व्यवस्थित र प्रभावकारी बन्छ। अतः क्षेत्रगत अवधारणालाई विपदबाट विस्थापित समुदायलाई उपलब्ध गराइने मानवीय सहयोग विशेषज्ञता प्राप्त निकाय तथा संस्थाको नेतृत्वमा उपलब्ध गराउने गरी गरिएको कार्यविभाजन भनेर पनि बुझ्न सकिन्छ। क्षेत्रगत अवधारणाका प्रमुख विशेषता देहायअनुसार रहेका छन्

- विपद्को समयमा प्रभावित र प्रभावित समुदायसम्म आफ्नो उपस्थिति कायम राख्छ ।
- प्रतिकार्य (खोज, उद्धार र राहत व्यवस्थापन) प्रक्रियामा विशेषज्ञताको उपयोग हुन्छ ।
- मानवीय सहयोगलाई प्रभावकारी, जिम्मेवारी र उत्तरदायी बनाउने कार्यलाई सुनिश्चित गर्छ ।
- मानवीय सहयोगका क्षेत्रको पहिचान गरी त्यसअनुरूप सहयोगको खाका तयार गर्छ ।
- प्रतिकार्यमा देखिएका कमीकमजोरीमा सुधार गरी कार्ययोजनाको समीक्षा गर्दै आवश्यकता अनुसार जिम्मेवारी निर्धारण तथा परिमार्जन गर्छ ।

४.१.२ विषयगत क्षेत्रको उद्देश्य

विषयगत क्षेत्रका प्रमुख उद्देश्य देहायअनुसार रहेका छन्

- क्षेत्रगत रूपमा मानवीय सहयोगलाई प्रभावकारी बनाउनु,
- आपत्कालीन पूर्वतयारीलाई चुस्त र कार्यान्वयन योग्य बनाउनु,
- क्षेत्रगत समस्याको लेखाजोखा र समाधानका उपायको लागि विशेषज्ञ परिचालन गर्नु,
- समन्वय र समझदारी अभिवृद्धि गर्नु,
- क्षेत्रगत ज्ञान, सीप, प्रविधिको प्रभावकारी कार्यान्वयन गर्नु ।

४.१.३ विषयगत क्षेत्र निर्धारण

यस योजनामा देहायअनुसार १० वटा विषयगत क्षेत्र निर्धारण गरिएका छन् । विषयगत क्षेत्रको नेतृत्व गर्ने निकायले अन्य सदस्यसँग समन्वय गरी काम गर्नेछन् ।

१. समन्वय तथा सूचना क्षेत्र

जिल्ला विपद् पूर्वतयारी तथा प्रतिकार्य योजना २०८०, मोरङ

मुख्य जिल्ला अधिकारी

११



२. खोज तथा उद्धार क्षेत्र
३. अस्थायी आवास तथा गैरखाद्य क्षेत्र
४. खाद्य सुरक्षा कृषि तथा जीविकोपार्जन क्षेत्र
५. स्वास्थ्य तथा पोषण क्षेत्र
६. खानेपानी, सरसफाइ तथा स्वच्छता व्यवस्थापन क्षेत्र
७. आपत्कालीन संरक्षण क्षेत्र
८. बन्दोवस्ती क्षेत्र
९. आपत्कालीन शिक्षा क्षेत्र
१०. भौतिक पूर्वाधार क्षेत्र

४.२ विषयगत क्षेत्रका आधारमा सामान्य पूर्वतयारी योजना:

४.२.१ समन्वय तथा सूचना व्यवस्थापन

- जिल्ला आपत्कालीन कार्यसञ्चालन केन्द्रको क्षमता विकास गर्ने र जिल्ला विपद् सूचना केन्द्रको रूपमा समेत विकास गर्ने ।
- विपद् व्यवस्थापनका विविध उद्देश्यका लागि विषयगत क्षेत्रभित्र र बाहिर समन्वयात्मक संयन्त्र स्थापना गर्ने
- जिल्ला तथा स्थानीय स्तरका प्रत्येक क्षेत्रगत समूहहरूमा पूर्व तयारी र प्रतिकार्य गतिविधिहरूमा संलग्न एक सक्रिय सूचना व्यवस्थापन सुविधा चयन गरिएको सुनिश्चित गर्ने ।
- जिल्ला तथा स्थानीय स्तरमा सूचना व्यवस्थापन संयन्त्र स्थापना गर्ने ।
- जिल्ला विपद् व्यवस्थापन समिति र नेपाल रेडक्रस सोसाइटीको समन्वयमा स्थानीय तहले समुदाय स्तरको जोखिम नक्साङ्कन गर्ने र आवश्यक सूचना संकलन गर्ने (भैसकेको भए अघावधिक गर्ने) ।
- आधारभूत तथ्याङ्क प्रक्रिया तथा प्रामाणिक लैंगिक संवेदनशील शीघ्र आवश्यकता लेखाजोखा गर्ने प्रणालीको विकास तथा अनुसरण गर्ने ।
- संयुक्त परिस्थिति प्रतिवेदनका लागि सहज उपलब्ध एक स्तरीय नमुना तयार गर्ने, संयुक्त परिस्थिति बैठकको लागि आधारभूत संरचना र समयावधिमा सहमत हुने ।
- जिल्ला र स्थानीय तहमा तर्जुमा भएको प्रकोप पूर्वतयारी योजनाहरू, आपत्कालिन योजनाहरू तथा सबै सम्बन्धित मार्गदर्शनहरू र एजेन्सी निर्दिष्ट कार्यविधिहरू अघावधिक गर्ने ।
- जिल्ला तथा स्थानीय सरकार मातहतमा राहत तथा पुनर्लाभ विकल्पको रूपमा नगद वितरण संयन्त्र सहित कोष व्यवस्थापन निर्देशिका, पूर्वतयारी कोष र पूर्व कार्य रणनीति स्थापित गर्ने ।
- हरेक क्षेत्रगतसरकारी विभागहरू (क्लस्टर प्रमुखहरू) र सहायता संगठनहरूका मुख्य व्यक्तिहरूको अघावधिक सूची तयार गर्ने ।
- पूर्वानुमानमा आधारित बाढी पूर्वतयारी र प्रतिकार्यको लागि स्वयंसेवकहरू र प्रशिक्षकहरूको क्षमता अभिवृद्धि गर्ने ।
- जिल्ला र स्थानीयस्तरमा सूचना संयोजन र क्लस्टर संयोजकसँग सूचना आदानप्रदान गर्ने ।
- पूर्वसूचना प्रणाली, ट्रिगर स्तर तथा मौसम पूर्वानुमानको बारेमा समुदायलाई सचेत गराउने ।
- पूर्वसूचना प्रणालीले राम्ररी काम गरिरहेको छ भन्ने सुनिश्चित गर्न बाढीको कृत्रिम घटना अभ्यास गर्ने ।

जिल्ला विपद् पूर्वतयारी तथा प्रतिकार्य योजना २०८०, मोरङ

पञ्च जिल्ला अधिकारी

११



- जिल्ला पूर्वतयारी तथा प्रतिकार्य योजना, आकस्मिक योजना, एजेन्सी निर्दिष्ट कार्यसञ्चालन विधि र पूर्वानुमानमा आधारित लगानीको लागि कार्य सञ्चालन विधिको समीक्षा र पुनरावलोकन गर्ने ।
- प्रमुख केन्द्रीय एजेन्सीहरु र सम्बन्धित विभागका कर्मचारीहरुलाई पूर्वानुमान र पूर्वानुमानमा आधारित बाढी पूर्वतयारी, पूर्वानुमानमा आधारित लगानी, कार्य सञ्चालन विधिका बारेमा मार्गदर्शन प्रदान गर्ने साथै प्रशिक्षणको प्रबन्ध गर्ने ।
- स्थानीय समुदायलाई पूर्वानुमानका साथै पूर्वसूचना प्रणाली, सुरक्षा तथा उद्धार सामग्री र उपकरणले सबल बनाउने
- प्रारम्भिक लेखाजोखा, मूल्यांकन र विस्तृत घरधुरी सर्वेक्षण फारम तथा प्रारूप तयार गर्ने ।
- तथ्याङ्क संकलनका लागि आवश्यक फर्म्याट तयारी गर्ने ।
- पूर्वानुमान सूचना तथा सतर्कता सन्देशहरुका लागि संचारको विविध च्यानलहरुको विस्तृत अभिलेख राख्ने ।
- जल तथा मौसम विज्ञान विभागको वेब इन्टरफेस र पूर्वानुमान सामग्री बारेमा एफएम तथा रेडियो पत्रकारहरुलाई अवगत गराउने ।
- विपद् प्रतिकार्य सम्बन्धी नमूना अभ्यास सञ्चालन गर्ने ।
- स्थानीय तहमा स्थानीय विपद् तथा जलवायु उत्थानशील योजना निर्माण एवं कार्यान्वयन गर्न निर्देशन गर्ने।

४.२.२ खोज तथा उद्धार

- सुरक्षा निकाय तथा रेडक्रसका स्वयंसेवकहरुलाई खोज तथा उद्धारसम्बन्धी तालिम दिने ।
- जिल्ला र स्थानीयस्तरमा रहेका निकायहरुको संगठनात्मक विश्लेषण/क्षमता तथा आपसीसमन्वयमा रहेका कमी कमजोरीहरुको विश्लेषण गर्ने ।
- पूर्वतयारी र प्रतिकार्य गतिविधिहरुका लागि आवश्यक मानव तथा वित्तीय स्रोतहरु पहिचान गर्ने ।
- आपत्कालमा आवश्यकता लेखाजोखाका लागि प्रशिक्षित गर्न र सजिलै तैनाथ गर्न सम्भावित स्वयमसेवकहरुका नामावली तयार गर्ने ।
- जनसंख्या, संकटासन्न समुदाय, सामाजिक सेवा, क्षमता प्रणाली, सुरक्षा स्थिति, जीविकोपार्जन, बसोबासको अवस्था, खुला खाली ठाउँहरु, यातायात र पूर्वाधार सम्बन्धी सूचना प्राप्त गर्ने ।
- स्रोत/सुविधाहरु (स्थानीयरूपमा उपलब्ध) को सूची तयार गर्ने र आवश्यकताको लेखाजोखा गर्ने ।
- आपत्कालीन अवस्थामा खोज तथा उद्धारका लागि साधन एवम् उपकरणको भण्डारण गर्न सामरिक स्थलहरु पहिचान गर्ने ।
- स्थानीय जोखिममा रहेका जनतालाई Improvise Rescue Materialबारे जानकारी गराउने । जस्तै: बाँस, केराको थाम, ट्यूब आदि ।
- सुरक्षित मार्गहरु/खोज तथा उद्धार मार्गहरु, संकटासन्न समुदायमा हेलीप्याड, अवतरण र ड्रप जोन पहिचान गर्ने ।
- सामरिक स्थानमा संसाधनको पूर्व व्यवस्थापन (जिल्ला र स्थानीय तह) गर्ने ।
- लाभार्थी प्रतिक्रिया (र उजुरी) व्यवस्थापन विधि सञ्चालन गरी व्यवस्थित गर्ने ।
- सङ्घासन्न समुदायहरु पहिचान गर्ने र गम्भिर तथा मध्यम रूपमा प्रभावित हुने सम्भावनाका आधारमा ती समुदायहरुलाई वर्गीकरण गर्ने ।
- जिल्ला र स्थानीय तहमा पूर्वतयारी तथा प्रतिकार्य टोली निर्माण गर्ने र उनीहरुलाई तालिम प्रदान गर्ने ।

जिल्ला विपद् पूर्वतयारी तथा प्रतिकार्य योजना २०८०, मोरङ

मुख्य जिल्ला अधिकारी

७४



४.२.३ अस्थायी आवास तथा गैरखाद्य सामग्री

- विषयगत क्षेत्रहरूको बैठक बसी पूर्वतयारी गर्ने ।
- अस्थायी आपत्कालिन आश्रयस्थल, खाद्य तथा गैरखाद्य वस्तुहरूका लागि भण्डारण गृह र भण्डारण स्थलको पहिचान गर्ने, श्रोत सामग्रीको आँकलन र नपुग सामग्रीको जोहो गर्ने ।
- सुत्केरी तथा गर्भवती महिला एवं बालबालिकाका लागि पोषण, स्यानेटरी प्याड, न्यानो कपडा, जिन्सि वस्त्र, काँडयो, अन्डरवेयर आदि भण्डारण गर्ने ।
- महिला, बालबालिकामैत्री स्थल निर्माण गर्ने ।
- विद्यमान अस्थायी आश्रयस्थलहरूको अनुगमन तथा मूल्याङ्कन गर्ने, यदि आवश्यक परेमा मर्मत संभार सम्पन्न गर्ने ।
- आपत्कालिन राहतको लागि आवश्यक पर्ने खाद्य तथा गैर खाद्य वस्तुहरूको बजार सर्वेक्षण गर्ने ।
- सम्बन्धित विषयका तालिम प्राप्त जनशक्ति नपुग भएमा तालिमको व्यवस्था गर्ने ।
- आश्रय र भूमि निर्धारण सवालहरू सम्बोधन, बहिर्गमन रणनीति साथै मिडिया संलग्नताको लागि दृष्टिकोण/रणनीति बारे छलफल गर्ने ।
- अस्थायी आश्रयस्थल तथा शिविर निर्माणको लागि आवश्यक हरेक कुराहरू तयारी अवस्थामा भएको सुनिश्चित गर्ने ।
- अस्थायी आश्रयस्थल तथा शिविर निर्माणको लागि आवश्यक हरेक कुराहरूको व्यवस्थापन गर्ने ।
- अस्थायी आवास स्थलको सुनिश्चितता गर्दै तयारी राख्ने ।
- गैर खाद्य सामग्री र खाद्य सामग्री तयारी अवस्थामा राख्ने ।
- आवश्यक जनशक्ति तयारी अवस्थामा राख्ने ।
- महिलामैत्री शौचालय निर्माण गर्ने ।
- पानी, बत्ती जस्ता अति आवश्यकीय कुराहरू तयारी अवस्थामा राख्ने ।

४.२.४ खाद्य सुरक्षा, कृषि तथा जीविकोपार्जन

- जिल्ला र स्थानीय स्तरमा खाद्यान्नको अवस्थाबारे अभिमुखीकरण गर्ने ।
- आपत्कालीन राहतको लागि आवश्यक पर्ने खाद्य तथा गैरखाद्य वस्तुहरूको बजार सर्वेक्षण गर्ने ।
- जीविकोपार्जनका साधनहरूको (गाईपालन, बाख्रापालन, सुँगुर र कुखुरा फारमहरू, माछा पोखरी, तरकारी खेती आदि) सुरक्षाका उपायहरूबारे योजना बनाउने ।
- सुख्खा र बलौटे माटो (बाढी प्रभावित कृषि योग्य भूमि) मा हुर्काउन सकिने बालीको बीउ र विरुवाहरूको मौज्जात पर्याप्त भएको सुनिश्चित गर्ने ।
- बाढी प्रतिरोधी बैकल्पिक बाली पहिचान गर्ने ।
- बाढीले कम असर पुर्याउने बालीको बारेमा जनसमुदायलाई अवगत गर्ने ।
- बाढी प्रतिरोधी बाली, उत्पादन क्षमता साथै प्रविधि आवश्यकताको सूची बनाउने ।
- आपत्कालीन अवस्थाको लागि चाहिने न्यूनतम खाद्यान्नको भण्डारण गर्ने । (जिल्ला र स्थानीय स्तरमा)
- रासन र नगद, राहत सामग्रीको बन्दोबस्त सहित न्यूनतम सहायता प्याकेजमा सहमत हुने ।

४.२.५ आपत्कालीन स्वास्थ्य र पोषण

- स्वास्थ्य सुरक्षा योजना तयार गर्ने, अस्थायी स्वास्थ्य केन्द्र पहिचान गर्ने ।

जिल्ला विपद् पूर्वतयारी तथा प्रतिकार्य योजना २०८०, मोरङ

मोरङ जिल्ला अधिकारी



- स्थानीय तहमा प्राथमिक उपचार कार्यदल सहित आवश्यक स्वमसेवकहरूको व्यवस्थापन गर्ने ।
- आवश्यक औषधीहरू तथा प्राथमिक उपचारका लागि चाहिने उपकरणहरूको जिल्ला र स्थानीय जनस्वास्थ्य कार्यालयमा भए नभएको जानकारी लिने र उचित जोहो गर्ने ।
- DRRT/LRRT गठन तथा परिचालन गर्ने ।
- बजेट र आपूर्ति निश्चित गर्ने (जिल्ला र स्थानीय) ।

४.२.६ खानेपानी, सरसफाई तथा स्वच्छता व्यवस्थापन

- बाढी सम्भावित क्षेत्रहरूमा बाढीको कारण पानी दूषित हुनबाट जोगाउन सार्वजनिक ट्यूबवेल र धाराहरूको उचाई बढाउने ।
- उच्च स्थानहरू तथा सुरक्षित स्थानहरूमा शौचालय निर्माण गर्ने ।
- सरसफाई सम्बन्धी जनचेतना अभिवृद्धि कार्यक्रम ।
- पानी शुद्धिकरणको चक्की वा थोपा (प्रयोग गर्ने विधि र मात्रामा ध्यान दिनेगरी) भए नभएको सुनिश्चित गर्ने
- खानेपानी निर्मलीकरण र दूषित हुनबाट रोकथामको बारेमा जनसमुदायलाई जागरुक बनाउने ।
- महिला सरसफाई, खानेपानी निर्मलीकरण गर्ने चक्की आदिको जिल्ला र स्थानीय तहमा जोहो र व्यवस्थापन गर्ने (पियुष, एक्वाट्याव, व्लिचिङ्ग पाउडर, स्यानिटरी प्याड)।
- सामग्री व्यवस्थापनको लागि सबै विषयगत क्षेत्रका सदस्यहरूसँग छलफल गर्ने र सम्पर्क व्यक्ति (Focal person) तोक्ने ।

४.२.७ आपत्कालीन संरक्षण

- प्रमुख संरक्षण सवालहरू तथा अति संकटासन्न समुदाय जस्तै महिला, बालबालिका, अपाङ्ग र वृद्ध व्यक्तिहरूको पहिचान गर्ने ।
- अति संकटासन्न समुदाय जस्तै महिला, बालबालिका, अपाङ्गता भएका व्यक्तिहरू र जेष्ठ नागरिकहरूको सुरक्षा योजना बनाउने ।
- मनोसामाजिक विमर्श सेवा सम्बन्धी तालिम आयोजना गर्ने ।
- विपद जोखिम न्यूनीकरण तथा आपत्कालीन समयको प्रतिकार्य गर्दा तयार गरीने योजनाहरूमा लैङ्गिक तथा समविकासका सवालहरूको सम्बोधनकालागि पहल गर्ने ।
- संरक्षणका सवाल तथा आवश्यकताहरू लाई राहत तथा पुनर्स्थापनाको चरणमा प्राथमिकता दिने ।
- कोभिड १९ बाट प्रभावित भएका समुदाय र जोखिम अवस्थामा रहेका महिला तथा बालबालिकाको अल्पकालीन संरक्षण र व्यवस्थापन गर्ने ।

४.२.८ आपत्कालीन शिक्षा

- विद्यालयहरूको जोखिमको आधारमा वर्गीकरण गर्दै सुरक्षा योजना तयार गर्ने, आकस्मिक योजना बनाउने
- अस्थायी प्रशिक्षण केन्द्रहरू पहिचान गर्ने ।
- बालमैत्री तथा सुरक्षित स्थानकालागि आवश्यक सामग्रीहरू तयारी अवस्थामा राख्ने ।
- विपदको समयमा मनोविमर्श सेवा सञ्चालनकालागि आवश्यक जनशक्ति प्रशिक्षण मार्फत तयार गर्ने ।

जिल्ला विपद् पूर्वतयारी तथा प्रतिकार्य योजना २०८०, मोरङ

मुख्य जिल्ला अधिकारी

GA



- प्रत्येक विद्यालयमा प्राथमिक उपचार तालिम आयोजना गरी शिक्षक, अभिभावक तथा स्वयंसेवकको क्षमता विकास गर्ने

४.२.९ बन्दोवस्ती

- जिल्ला भित्र रहेका साथै पहिचान गरिएका सम्पूर्ण निकायहरूसँग मौज्जात रहेका सहायता सामग्रीहरूको अध्यावधिक विवरण तयार गरी राख्ने ।
- सम्भावित आपतकालीन अवस्थाको आँकलन गरी सवारी साधन, इन्धन र ड्राइभरको व्यवस्था अग्रिम मिलाउने
- संकटासन्न हुन सक्ने भौतिक संरचनाको पहिचान गर्ने र यसका लागि आवश्यक श्रोत साधनको नक्साङ्कन गरी पूर्वतयार भई बस्ने ।
- विपद्का विभिन्न सवालहरूमा साझेदार संस्था तथा कर्मचारीहरूको क्षमता विकास गर्ने ।
- आपतकालीन अवस्थाको बन्दोवस्ती व्यवस्थापनको लागि सबै विषयगत क्षेत्रका सदस्यहरूसँग छलफल गर्ने र सम्पर्क व्यक्ति (Focal person) तोक्ने ।

४.२.१० भौतिक पूर्वाधार

- सार्वजनिक सेवा प्रदायक संस्था तथा स्थानहरूमा पर्न सक्ने प्रभावहरूको अनुमान गरी समयमै सुचारु गर्नका लागि रणनीति तथा पूर्वतयारी गर्ने ।
- सम्बन्धित निकायहरूले भौतिक पूर्वाधार निर्माण गर्दा विपद् मैत्री गर्ने साथै आफू अन्तरगतका निकायहरूलाई सो गर्न अभिप्रेरित गर्ने ।
- आफू मातहतका कर्मचारीहरूलाई विपद् जोखिम न्यूनीकरणलाई विकासका क्रियाकलापहरूमा मूलप्रवाहीकरणका साथै आपतकालीन अवस्था व्यवस्थापन सम्बन्धी क्षमता अभिवृद्धि गर्ने ।
- आपतकालीन अवस्थाको बन्दोवस्ती व्यवस्थापनको लागि सबै विषयगत क्षेत्रका सदस्यहरूसँग छलफल गर्ने र सम्पर्क व्यक्ति (Focal person) तोक्ने ।

BA



खण्ड: पाँच

पूर्वानुमानमा आधारित पूर्वतयारी योजना (पूर्वानुमान सम्भव हुने प्रकोपहरूको लागि)

यस खण्डमा पूर्वानुमानमा आधारित बाढी पूर्वतयारी कार्य सञ्चालन विधिको लागि ट्रिगर संयन्त्रको बारेमा निम्न चरणमा उल्लेख गरिएको छ ।

(क) १० दिने पूर्वानुमानका लागि बाढी पूर्वतयारी कार्यविधि: ट्रिगर संयन्त्र

नदीको जलमापन केन्द्रमा विश्व बाढी सतर्कता प्रणाली (GloFAS) को १० दिने जल प्रवाह र जलाधार क्षेत्रमा १० दिनको समग्र वर्षाको पूर्वानुमानको उपलब्धतामा कार्यविधि २ सक्रिय हुन्छ । सम्भाव्यता स्तर (उच्च, मध्यम र न्युन) को आधारमा भूमिका तथा दायित्व तालिकामा निर्धारण गरे अनुरूप पूर्वतयारी सम्बन्धी क्रियाकलापहरू सञ्चालन गरिनुपर्छ ।

पूर्वानुमान	उच्च सम्भाव्यता	मध्यम सम्भाव्यता	न्युन सम्भाव्यता
विश्व बाढी सतर्कता प्रणाली (GloFAS) १० दिनजल प्रवाह	१० दिनमा खतरास्तर नाघ्ने सम्भाव्यता ९७%	१० दिनमा खतरा स्तर नाघ्ने सम्भाव्यता (५०-७०%)	१० दिनमा खतरा स्तर नाघ्ने सम्भाव्यता (<५०%)
विश्व बाढी सतर्कता प्रणाली (GloFAS) १० दिने समग्र वर्षा (३०० मिलिमिटर भन्दा बढी)	वर्षा हुने सम्भाव्यता ९७%	वर्षा हुने सम्भाव्यता (५०-७०%)	वर्षा हुने सम्भाव्यता (<५०%)

(ख) ३ दिने पूर्वानुमानका लागि बाढी पूर्वतयारी कार्यविधि: ट्रिगर संयन्त्र

जल तथा मौसम विज्ञान विभाग र क्षेत्रीय एकीकृत बहुप्रकोप पूर्वसूचना प्रणाली (RIMES) को नदी जलाधारक्षेत्रमा ३ दिने गणितीय मौसमपूर्वानुमान र विश्व बाढी सचेतना प्रणाली (GloFAS) तथा नदीको हाइड्रोलोजिकल मोडेलबाट जलमापन केन्द्रमा ३ दिने जलप्रवाह पूर्वानुमानको उपलब्धतामा कार्यविधि सक्रिय हुन्छ ।

पूर्वानुमान	उच्च सम्भाव्यता	मध्यम सम्भाव्यता	न्युन सम्भाव्यता
जल तथा मौसम विज्ञान विभागको ३ दिने गणितीय मौसमपूर्वानुमान	३ दिनमा १८० मिलिमिटर भन्दा बढी वर्षा हुने	३ दिनमा (६०-१८०) मिलिमिटर वर्षा हुने	३ दिनमा ६० मिलिमिटर भन्दा कम वर्षा हुने
विश्व बाढी सतर्कता प्रणाली जल तथा मौसम विज्ञान विभागको नदीको हाइड्रोलोजिकल मोडेल	३ दिनमा खतरास्तर नाघ्ने सम्भाव्यता ७०%	३ दिनमा खतरास्तर नाघ्ने सम्भाव्यता ५०-७०%	३ दिनमा खतरास्तर नाघ्ने सम्भाव्यता <५०%

जिल्ला विपद् पूर्वतयारी तथा प्रतिकार्य योजना २०८०, मोरङ

मोसम जिल्ला अधिकारी



(ग) १ दिने पूर्वानुमानका लागि बाढी पूर्वतयारी कार्यविधि: ट्रिगर संयन्त्र

जल तथा मौसम विज्ञान विभागको नदी जलाधारमा १ दिने गणितीय मौसमपूर्वानुमान तथा नदीको हाइड्रोलोजिकल मोडेलबाट जलमापन केन्द्रमा १ दिने जलप्रवाह पूर्वानुमान, क्षेत्रीय एकीकृत आपत्कालीन बहु जोखिम पूर्व चेतावनी प्रणाली (RIMES) को २४घण्टे मौसमपूर्वानुमान, विश्वव्यापी बाढी सचेतना प्रणाली (GloFAS) बाट जलमापन केन्द्रमा नदीको २४ घण्टे जलप्रवाह पूर्वानुमानको उपलब्धतामा कार्यविधि सक्रिय हुन्छ ।

पूर्वानुमान	उच्च सम्भाव्यता	मध्यम सम्भाव्यता	न्युन सम्भाव्यता
जल तथा मौसम विज्ञान विभागको २४ घण्टे गणितीय मौसमपूर्वानुमान	२४ घण्टामा १४० मिलिमिटर भन्दा बढी वर्षा हुने	२४ घण्टामा ६०-१४० मिलिमिटर वर्षा हुने	२४ घण्टामा ६० मिलिमिटर भन्दा कम वर्षा हुने
विश्व बाढी सतर्कता प्रणाली (GloFAS), जल तथा मौसम विज्ञान विभागको नदीको हाइड्रोलोजिकल मोडेल	२४ घण्टामा खतरा स्तर नाघ्ने सम्भाव्यता ९७%	२४ घण्टामा खतरा स्तर नाघ्ने सम्भाव्यता ५०-७०%	२४ घण्टामा खतरा स्तर नाघ्ने सम्भाव्यता <५०%
वर्षा निगरानी	>६० मिलिमिटर १ घण्टामा >८० मिलिमिटर ३ घण्टामा, >१०० मिलिमिटर ६ घण्टामा, >१२० मिलिमिटर १२ घण्टामा, >१४० मिलिमिटर २४ घण्टामा	३०-६० मिलिमिटर १ घण्टामा, ६०-८० मिलिमिटर ३ घण्टामा, ८०-१०० मिलिमिटर ६ घण्टामा, १००-१२० मिलिमिटर १२ घण्टामा, १२०-१४० मिलिमिटर २४ घण्टामा	<६० मिलिमिटर २४ घण्टामा
नदी निगरानी	पानीको सतह सतर्कता स्तरभन्दा माथि र बढिरहेको	पानीको सतह सतर्कता स्तर नजिक बढिरहेको	पानीको सतह सामान्य र स्थिर

जिल्ला विपद् पूर्वतयारी तथा प्रतिकार्य योजना २०८०, मोरङ

संख जिल्ला अधिकारी



खण्ड: छ

आपत्कालीन प्रतिकार्य योजना (सम्पूर्ण विषयगत क्षेत्रहरूको लागि)

६.१ समन्वय तथा सूचना व्यवस्थापन (Coordination and Information Management)

विषयगत क्षेत्र : समन्वय तथा सूचना व्यवस्थापन
मुख्य विपद्को किसिम : बाढी, कटान, आगलागी, भूकम्प,
क्षेत्रगत अगुवा (Cluster Lead) : जिल्ला प्रशासन कार्यालय

६.१.१ समन्वय तथा सूचना व्यवस्थापन विषयगत क्षेत्रको परिचय:

विपद् पूर्वतयारी तथा प्रतिकार्यका लागि समन्वय तथा सूचना व्यवस्थापन क्षेत्रको महत्वपूर्ण भूमिका रहन्छ । सम्बन्धित सबै क्षेत्रबाट सूचना प्राप्त गर्ने, सान्दर्भिक सबै सरोकारवालाहरूसँग समन्वय गर्ने, विभिन्न विषयगत क्षेत्रहरूको नेतृत्व गर्ने काममा यस क्षेत्रले नेतृत्व गर्ने र विपद् प्रभावितहरूलाई समयमा सही सूचना मार्फत् पूर्वचेतावनी जारी गरी नागरिकको जीउ धनको रक्षा गर्ने काममा यस क्षेत्रको भूमिका महत्वपूर्ण रहन्छ । प्रभावित समुदायलाई एकीकृत रूपमा सबै प्रकारका सहयोग उपलब्ध गराउन समेत यस क्षेत्रले अन्य क्षेत्रसँग अविच्छिन्न सम्बन्ध र समन्वय राखी कार्य गर्नेछ ।

विषयगत क्षेत्र(Cluster)को नेतृत्व गर्ने निकाय र सदस्यहरू

क्रसं	निकाय तथा संस्था	नाम	पद	फोन/मोबाइल
१.	जिल्ला प्रशासन कार्यालय	वीरन्द्र कुमार यादव	प्रमुख जिल्ला अधिकारी	९८५२०५७७७७ ५७६९०८, ५९५२५९
२.	भैरव गण, थलाहा व्यापक, मोरङ	सुनिल घिमिरे	गणपति	९८५८४२३९५५
३.	जिल्ला समन्वय समितिको कार्यालय	हरी प्रसाद भट्टराई	समन्वय अधिकारी	९८५२०६६२२२
४.	सबै स्थानीय तहहरू	नाम, पद र सम्पर्क नम्बर अनुसूचीमा उल्लेख गरिएको छ ।		
५.	जिल्ला प्रहरी कार्यालय	दिपक पोखरेल	प्रहरी उपरीक्षक	५२५४०९/१०० ९८५२००५५५५
६.	स.प्र.बल नेपाल नं.३ गण हे.क्वा.कंकालिनी, मोरङ	तिर्थ बहादुर थापा	स प्र उपरीक्षक	९८५१२७२१०२४२०७०२, ४३६९७७
७.	राष्ट्रिय अनुसन्धान जिल्ला कार्यालय	टिका प्रसाद पोखरेल	उप अनुसन्धान निर्देशक	९८५२०६६००४
८.	नेपाल रेडक्रस सोसाइटी	सुबोध कुमार सिंह	सभापति	९८५२०३३०७२
९.	गैरसरकारी संस्था महासंघ	विष्णु शर्मा	अध्यक्ष	९८४२०२७९६६
१०.	नेपाल पत्रकार महासंघ	संजिव खनाल	अध्यक्ष	९८५२०२११७०
११.	मोरङ व्यापार संघ	नविन रिजाल	अध्यक्ष	९८५२०४००४७
१२.	उद्योग संगठन मोरङ	राकेश सुराना	अध्यक्ष	९८५२०२००५९
१३.	बिराट व्यापार संघ	नरेश खत्री	अध्यक्ष	९८५१०९४०३४
१४.	नेपाल च्याम्बर अफ कमर्स	यादव पोखेल	अध्यक्ष	९८५२०२१२४९
१५.	उद्योग परिसंघ मोरङ	भिम घिमिरे	अध्यक्ष	९८५२०२००५९

जिल्ला विपद् पूर्वतयारी तथा प्रतिकार्य योजना २०८०, मोरङ

मुख्य जिल्ला अधिकारी



१६.	नेपाल टेलिकम	सुदिप कुमार दास	कार्यालय प्रमुख	५२४४४४, ५३४४४४ ९८५९०४५०००
१७.	राष्ट्रिय आपतकालीन कार्य संचालन केन्द्र (NEOC)			०१-४२००२०३
१८.	प्रदेश आपतकालीन कार्य संचालन केन्द्र (PEOC)			०२९-४४७५००
१९.	जिल्ला आपतकालीन कार्य संचालन केन्द्र (DEOC)			०२९-५७०३८३

६.१.२ समन्वय तथा सूचना व्यवस्थापन विषयगत क्षेत्रको उद्देश्य:

यस विषयगतक्षेत्रको समग्र उद्देश्य भनेको सम्बन्धित निकायहरूबीच सम्पर्क, समन्वय गरी विपद् पूर्वतयारी तथा प्रतिकार्यसम्बन्धी सान्दर्भिक सूचनाहरू सम्बन्धित प्रभावित समुदायसम्म पुर्याउने कार्यको सुनिश्चितता गर्नु हो । यस क्षेत्रले सम्पर्क, समन्वय, सूचना सङ्कलन, विश्लेषण र प्रवाहका वैकल्पिक उपायहरू पहिचान गरी सम्बन्धित क्षेत्र र सरोकारवालालाई सही सूचना उपलब्ध गराई विपद् पूर्वतयारी तथा प्रतिकार्यलाई समन्वयात्मक तरिकाले सुनिश्चितता प्रदान गर्न योगदान गर्नेछ ।

यस क्षेत्रका उद्देश्य देहायअनुसार हुनेछन्

- विपद्को समयमा सरकार, सरकारी कार्यालयहरू, सबै विषयगत क्षेत्र (Cluster), मानवीय सहायतामा संलग्न निकायहरू तथा नागरिक समाजबीच समन्वय गर्नु ।
- निर्धारित समयभित्र नेपाल सरकार गृह मन्त्रालयले तयार गरेको विपद् लेखाजोखा निर्देशिका अनुसार सूचना संकलन गरी आवश्यक समन्वय गर्नु र सूचना संकलन कार्यदललाई सहयोगको व्यवस्था मिलाउनु ।
- निर्धारित समयभित्र "प्रारम्भिक द्रुत लेखाजोखा (Initial Rapid Assessment (IRA))" र "बहुक्षेत्र द्रुत लेखाजोखा विश्लेषण (Multy Cluster Initial Rapid Assessement- MIRA)" गर्न आवश्यक समन्वय गर्नु र लेखाजोखा कार्यदललाई सहयोगको व्यवस्था मिलाउनु ।
- सूचना प्रवाहको वैकल्पिक उपाय पहिचान गरी सूचना प्रवाहलाई सुनिश्चित गर्नु ।
- नियमित रूपमा अनुगमन गरी सम्बन्धित विषयगत क्षेत्रहरूलाई पृष्ठपोषण दिनु ।
- विपद्व्यवस्थापनका लागि आवश्यकता अनुसार क्षेत्र र केन्द्रमा सम्पर्क र समन्वय गर्नु ।

समग्रमा मोरङ जिल्लामा सबैभन्दा बढीबाढी, आगलागी, डुबान जस्ता प्रकोपहरूकाकारण विपद् हुनेगरेका छन् तसर्थ त्यस्तो अवस्था र त्यसपछि स्थिति सामान्य नभएसम्मको लागि मानवीय सहयोग उपलब्ध गराउने प्रक्रियामा समन्वय तथा सूचना क्षेत्रले देहायअनुसार कार्य गर्नु पर्ने व्यवस्था गरिएको छः

६.१.३ आपत्कालीन प्रतिकार्य योजना

विपद्को अवस्था र त्यसपछि स्थिति सामान्य नभएसम्मको लागि मानवीय सहयोग उपलब्ध गराउने प्रक्रियामा सूचना, समन्वय र लेखाजोखा क्षेत्रले देहायअनुसार कार्य गर्नु पर्नेछः

क्रसं	प्रतिकार्य सम्बन्धी कार्य	जिम्मेवारी	सहयोगी निकाय तथा संस्था	समयावधि
१	सबै स्थानीय तहबाट विपद् सम्बन्धी प्रारम्भिक सूचना संकलन गरी सम्बन्धित निकायहरूमा तत्काल प्रारम्भिक सूचना प्रवाह गर्ने ।	प्रमुख जिल्ला अधिकारी जिविव्यस	स्थानीय तह सुरक्षा निकायहरू रेडक्रस	विपद् पर्नासाथ तत्काल
२	खतराको संकेत पाएपछि समुदायमा सूचना जारी गर्ने। माइकिड गर्ने, अनलाइन खबर, मोबाइल म्यासेजमा र भ्वाइस म्यासेजमा खबर गर्ने ।	DEOC	स्थानीय तह सुरक्षा निकायहरू सञ्चार माध्यमहरू	विपद् पर्नु पूर्व र विपद् पर्नासाथ तत्काल

जिल्ला विपद् पूर्वतयारी तथा प्रतिकार्य योजना २०८०, मोरङ

मोरङ जिल्ला अधिकारी



३	सबै विषयगत क्षेत्रहरूलाई सामग्री तथा उपकरणहरू सहित तयारी रहन सूचना प्रवाह गर्ने ।	DEOC प्रमुख जिल्ला अधिकारी	स्थानीय तह सुरक्षा निकायहरू रेडक्रस	विपद् पर्नासाथ तत्काल
४	विपद् आउना साथ उपकरणसहित खोज तथा उद्धार कार्यकोलागि खोज तथा उद्धार टोली परिचालन गर्ने।	DEOC प्रमुख जिल्ला अधिकारी	सुरक्षा निकायहरू स्थानीय तह	विपद् पर्नासाथ तत्काल
५	जिल्ला विपद् व्यवस्थापन समितिको आपतकालीन बैठक बोलाउने जानकारी तथा सूचना सङ्कलन गरी परिस्थितिको विश्लेषण गर्ने सबै विषयगत क्षेत्र र तिनका सदस्यलाई आपतकालीन मानवीय सहयोगको लागि सक्रिय पार्ने, परिस्थिति अनुसार पहिले गरिएको कार्यविभाजनको समीक्षा र विश्लेषण गरी पुनरावलोकन गर्ने ।	DEOC प्रमुख जिल्ला अधिकारी जिविव्यस	स्थानीय तह सबै विषयगत क्षेत्र प्रमुखहरू	१) विपद् भएको २ घण्टा भित्र २) पहिलो सात दिन सम्म १ दिन विराएर ३) त्यसपछि हसामा १ पटक
६	अस्पताल तथा प्रतिकार्यमा संलग्न हुने व्यक्तिहरूलाई तन्तयार, सावधान र सजग रहन अनुरोध गर्ने ।	DEOC जिविव्यस	सम्बन्धित निकाय	विपद् पछि तत्काल
७	जिल्ला आपतकालिन कार्य सञ्चालन केन्द्रलाई मुख्य समन्वय केन्द्रको रूपमा परिचालन गर्ने ।	प्रमुख जिल्ला अधिकारी	समन्वय तथा सूचना क्षेत्र	नियमितरूपमा
८	फेक न्यूजलाई निरुत्साहित गर्ने र सञ्चारमाध्यमका लागि प्रत्येक दिन आधिकारिक सूचना तथा समाचार उपलब्ध गराउने ।	समन्वय तथा सूचना क्षेत्र	सबै क्षेत्र प्रमुखहरू	पहिलो साता हरेक दिन र पछि आवश्यकतानुसार
९	विपद् लेखाजोखा विधि सम्बन्धी औजार प्रारम्भिक द्रुत लेखाजोखा (Initial Rapid Assessment (IRA) फारामको आधारमा मानवीय सहयोगको लागि सूचना संकलन गर्ने	जिविव्यस समन्वय तथा सूचना क्षेत्र	रेडक्रस सुरक्षा निकाय स्थानीय तह	विपद् पछि भोलिपल्ट नै
१०	सबै प्रकृत्यामा प्रशिक्षण प्राप्त स्वयंसेवकहरू परिचालन गर्ने ।	जिविव्यस समन्वय तथा सूचना क्षेत्र	रेडक्रस सुरक्षा निकाय स्थानीय तह	निरन्तर
११	प्रारम्भिक जानकारी तथा प्रतिवेदनका आधारमा आपतकालीन मानवीय सहयोग उपलब्ध गराउन निम्न प्रक्रिया गर्ने तत्काल उपलब्ध गराउनु पर्ने मानवीय सहयोगको प्राथमिकता निर्धारण गर्ने, प्रभावकारी कार्यान्वयन गर्नको लागि सम्बन्धित क्षेत्रहरू (Clusters) लाई सुझाव दिने । सबै कार्यदलहरूसंग समन्वय गरी मानवीय सहयोगमा संलग्न संस्था तथा व्यक्तिलाई सुरक्षा उपलब्ध गराउनेतथा अन्य सरोकारवालालाई अध्यावधिक कार्यतालिका उपलब्ध गराउने ।	DEOC समन्वय तथा सूचना क्षेत्र	जिविव्यस सबै क्षेत्र प्रमुख तथा सदस्य	विपद् आउनासाथ ० घण्टादेखि नै प्राथमिकता निर्धारण गर्ने

जिल्ला विपद् पूर्वतयारी तथा प्रतिकार्य योजना २०८०, मोरङ

प्रमुख जिल्ला अधिकारी



१२	विपद् प्रभावित परिवारको दर्ता गर्ने प्रभावितहरूलाई परिचयपत्र वितरण गर्ने र तथ्याङ्कको उचित व्यवस्था गर्ने ।	प्रमुख जिल्ला अधिकारी	स्थानीय तह	३ दिन देखि
१३	बहुक्षेत्रगत प्रारम्भिक द्रुत लेखाजोखा (MIRA) सञ्चालन गर्ने: <ul style="list-style-type: none"> लेखाजोखा कार्यदल परिचालन गरी क्षति तथा प्रभावको सूचना सङ्कलन गर्ने, लेखाजोखाका लागि फाराम उपलब्ध गराउने 	प्रमुख जिल्ला अधिकारी	स्थानीय तह सुरक्षा निकाय रेडक्रस	अवस्थाको अध्ययन गरी सकेसम्म छिटो रेडक्रस
१४	<ul style="list-style-type: none"> सङ्कलित सूचना तथा तथ्याङ्कको आधारमा प्रतिवेदन तयार पार्ने प्रभावित परिवारको सङ्ख्या प्रक्षेपण गर्न प्रभावित समुदायसँग तथ्याङ्क प्राप्त गरी तुलनात्मक समीक्षा गर्ने प्रभावित क्षेत्रमा विद्यमान सार्वजनिक सेवा उपलब्ध गराउने संस्थाहरूको अवस्था र स्रोतको समीक्षा गर्ने जिल्ला र स्थानीय तहमा उपलब्ध उद्धार तथा अन्य प्रतिकार्यसम्बन्धी सेवा, क्षमता र उद्धार सामग्रीको अवस्थाको समीक्षा गर्ने, नपुग स्रोत तथा साधनको यकिन गर्न प्रतिवेदनमार्फत सबै क्षेत्रलाई उत्प्रेरित गर्ने 	DEOC समन्वय तथा सूचना क्षेत्र	स्थानीय तह	पहिलो प्रतिवेदन- ७ दिनभित्र दोस्रो प्रतिवेदन- १५ दिनभित्र आवश्यकताअनुसार
१५	तयारी प्रतिवेदन प्रदेश सरकार, गृह मन्त्रालय र सरोकारवालालाई उपलब्ध गराउने ।	समन्वय तथा सूचना क्षेत्र	स्थानीय तह	नियमित रूपमा
१६	सहयोगको कार्यतालिका अध्यावधिक गर्न निम्न कार्य गर्ने: <ul style="list-style-type: none"> मीरा (MIRA) बाट प्राप्त सूचना तथा तथ्याङ्कको विश्लेषण गर्ने आवश्यकता अभाव क्षमता र उपलब्धताको अवस्था विश्लेषण गर्ने । कार्यदलहरूको सहयोगको थप कार्यतालिका तयारी गर्ने कार्यदल, विपद् व्यवस्थापन समिति तथा अन्य सरोकारवालालाई अध्यावधिक कार्यतालिका उपलब्ध गराउने 	DEOC समन्वय तथा सूचना क्षेत्र	स्थाविव्यस क्षेत्र सदस्य	नियमित रूपमा
१७	मानवीय सहयोगको अनुगमन गर्ने र सुधारका लागि पृष्ठपोषण (Feedback) लिने तथा दिने	जिविव्यस	सबै क्षेत्र प्रमुख/सदस्य	नियमितरूपमा
१८	मानवीय सहायता वितरणलाई निर्विवाद बनाउन एकद्वार प्रणालीलाई अवलम्बन गर्ने र सरोकारवाला सबैको सहभागिता अनिवार्य गराउने	समन्वय तथा सूचना क्षेत्र	जिविव्यस क्षेत्र प्रमुख/सदस्य	नियमितरूपमा

जिल्ला विपद् पूर्वतयारी तथा प्रतिकार्य योजना २०८०, मोरङ

प्रमुख जिल्ला अधिकारी



१९	क्षेत्रगत कार्यसमूहका कार्य प्रगति विवरण संकलन र समीक्षा गर्ने ।	समन्वय तथा सूचना क्षेत्र	स्थानीय तह	नियमित
२०	सबै सूचनाहरू निरन्तर अधावधिक गर्दै जाने र सरोकारवाला निकाय एवं सञ्चारमाध्यमलाई उपलब्ध गराउने । संकलित क्षति तथा नोक्सानी विवरणमा आधारित रही राहत सहयोगको माग गर्ने ।	समन्वय तथा सूचना क्षेत्र	सुरक्षा निकाय रेडक्रस	(२४ घण्टा भित्र, पहिलो १ हप्तामा दैनिक, दोश्रो हप्ताबाट हप्तामा १ पटक र आवश्यकता अनुसार)
२१	विषयगत क्षेत्रका बैठकहरू आयोजना गर्ने ।	प्रजिअ		आवश्यकतानुसार
२२	राहत सहयोगको अवस्थाको अनुगमन गर्ने ।	प्रजिअ		निरन्तर
२३	अस्थायी शिविरहरूमा उजुरी सुन्ने संयन्त्र स्थापना गर्ने ।	समन्वय तथा सूचना क्षेत्र	सुरक्षा निकाय रेडक्रस	शिविर स्थापना पछि
२४	विपद् प्रतिकार्यका लागि गरिएका प्रयास र आगामी दिनमा गर्नुपर्ने पूर्वतयारीका विषयमा प्रतिवेदन तयार गर्ने ।	समन्वय तथा सूचना क्षेत्र	सुरक्षा निकाय रेडक्रस	प्रतिकार्यको अन्त्यमा

६.१.४ प्रतिकार्यका लागि पूर्वतयारी

समन्वय तथा सूचनाक्षेत्रले उल्लिखित प्रतिकार्यका लागि देहायवमोजिम पूर्वतयारी गर्नेछः

क्रसं	पूर्वतयारी कार्य	जिम्मेवारी	सहयोगी निकाय तथा संस्था	समयावधि
१	जिल्ला आपत्कालीन कार्यसञ्चालन केन्द्रको क्षमता विकास गर्ने र जिल्ला विपद् सूचना केन्द्रको रूपमा समेत विकास गर्ने ।	प्रजिअ जिविव्यस	स्थानीय तह गैससहर	६ महिना भित्र
२	सबै क्षेत्र प्रमुखको सहभागितामा पूर्वतयारी बैठक र कार्यशालाको आयोजनाः <ul style="list-style-type: none"> मनसुन प्रारम्भ हुनुअघि पूर्वतयारी बैठक गर्ने क्षेत्रगत कार्ययोजनाको समीक्षा र पुनरावलोकन गर्ने जिल्ला स्थित सरोकारवालाबीच समन्वय गरी कार्यशाला गर्ने सङ्गठनसन्नता तथा स्रोतको पुनरावलोकन गर्ने 	DEOC प्रजिअ जिविव्यस	सबै विषयगत क्षेत्र प्रमुख, सरोकारवाला निकायहरू सुरक्षा निकाय गैसस	पहिलो बैठक जेठको पहिलो हप्ताभित्र । क्षेत्रगत समीक्षा र अन्तिम कार्यशाला जेठ मसान्तभित्र
३	जिल्लाका सबै स्थानीय तहको प्रकोप नक्साङ्कन र क्षमता तथा जोखिम लेखाजोखा गर्ने ।	जिविव्यस	स्थानीय तह गैससहर	बैशाख महिनामा
४	आपत्कालीन समयको लागि हेलिप्याड खुल्ला क्षेत्र आश्रयस्थल, अग्लो स्थानहरू पहिचान गरी तयारी गरीराख्ने ।	जिविव्यस	स्थानीय तह गैससहर	बैशाख महिनामा
५	सुरक्षा निकायहरूमा खोज तथा उद्धार सामग्रीहरू तयारी अवस्थामा राख्ने ।	DEOC सुरक्षा निकायहरू	स्थानीय तह गैससहर	बैशाख महिना भित्रमा
६	पूर्व चेतावनी वा सूचना प्रणालीलाई व्यवस्थित गर्ने र प्रभावकारी सूचना सञ्चार समन्वय र सम्पर्कलाई जोड दिने ।	DEOC सुरक्षा निकायहरू	स्थानीय तह गैससहर	
७	सबै स्थानीय तहमा इन्टरनेट कनेक्टिभिटी व्यवस्थित गराउने	जिविव्यस	गौरसरकारी	यथासम्भव छिटो

जिल्ला विपद् पूर्वतयारी तथा प्रतिकार्य योजना २०८०, मोरङ

मुख्य जिल्ला अधिकारी



	। सबै स्थानीय तहबाट दैनिक विपद् जोखिम न्यूनीकरण तथा व्यवस्थापन सम्बन्धी गतिविधि र घटना तथा सूचनाहरू अध्यावधिक गरी जिल्ला आपत्कालीन कार्यसञ्चालन केन्द्रमा जानकारी गराउने पद्दतिको विकास गर्ने ।	स्थानीय तह	संस्थाहरू	
८	उद्धारकर्मी र सङ्घटन स्थानीय तहका समुदायमा क्षमता अभिवृद्धि तालिम गर्ने: • खोज तथा उद्धार • प्राथमिक उपचार • विपद् जोखिम व्यवस्थापन, • उद्धारका लागि आन्तरिक अभ्यास • विषयगत क्षेत्रका सदस्यलाई भूकम्पको समयमा अपनाउनु पर्ने सुरक्षा उपाय र उद्धारसम्बन्धी अभ्यास गराउने	जिविव्यस सुरक्षा निकायहरू	स्थानीय तह गैससहरू	बैशाख महिना अगावै
९	स्थानीय तहमा गठन भएका विपद् व्यवस्थापन समिति र कार्यदलहरूलाई क्रियाशील बनाउने ।	स्थानीय तह	जिविव्यस DEOC	नियमित
१०	साझेदार तथा सहयोगी निकायहरूको सूची तयार गर्ने ।	जिविव्यस	स्थानीय तह	बैशाख महिनामा
११	द्रुतलेखाजोखा फर्मेट प्रिण्ट गरी सबै स्थानीय तहमा उपलब्ध गराउने ।	विषयगत क्षेत्र प्रमुख	स्थानीय तह	बैशाख महिनामा
१२	बहुक्षेत्रगत प्रारम्भिक द्रुत लेखाजोखा (MIRA)को तयारी स्वरूप सबै क्षेत्रका एक एक सदस्य रहेको मिरा कार्यदल गठन गर्ने ।	विषयगत क्षेत्र प्रमुख	रेडक्रस	जेठको पहिलो साता
१३	मिरा सम्बन्धी अभिमुखीकरण तालिम सञ्चालन गर्ने । मिराको लागि फाराम र निर्देशिका तयार गर्ने	विषयगत क्षेत्र प्रमुख	जिविव्यस रेडक्रस	जेठको पहिलो साता
१४	सुरक्षानिकायहरू, स्थानीय तह, रेडक्रस, एम्बुलेन्स तथा सरोकारवाला निकायहरूकोसम्पर्क नम्बर संकलन गरी हरेक व्यक्तिको मोवाईलमा र घरघरमा रहने गरी व्यवस्था गर्ने ।	विषयगत क्षेत्र प्रमुखकोनिर्देशनमा	स्थानीय तह रेडक्रस	जेठको पहिलो साता
१५	प्राथमिक उपचार, आधारभूत खोज तथा उद्धार, अस्थायी आवास व्यवस्थापन, मनोसामाजिक परामर्श तथा शव व्यवस्थापनसम्बन्धी तालिमको व्यवस्था गर्ने वा तालिममा कार्यदलका सदस्यहरूलाई सहभागी गराई क्षमताविकास गर्ने ।	जिविव्यस DEOC	स्थानीय तह रेडक्रस सुरक्षा निकाय	बैशाख महिनामा
१६	सबै स्थानीय तहमा आपत्कालीन कोषको स्थापना गरी कोष सञ्चालननिर्देशिका तयार गर्ने ।	स्थानीय तह	स्थानीय तह वडा समिति	तत्काल र नियमित
१७	जनचेतना अभिवृद्धिका गतिविधि सञ्चालन गर्ने विपद्सम्बन्धी जनचेतना अभिवृद्धि गर्न पम्प्लेट, पोस्टर, पर्चा तयार गरी विशेषगरी सङ्घटन स्थानीय तहहरूमा वितरण गर्ने । एफएम रेडियो तथा पत्र पत्रिकामार्फत विपद्सम्बन्धी ज्ञान तथा जानकारी प्रचारप्रसार गराउने	विषयगत क्षेत्र प्रमुख	स्थानीय तह गैससहरू	नियमित रूपमा
१८	विस्थापितहरूको पहिचानका लागि आवश्यक संख्यामा परिचयपत्र छपाइ गरी तयारी अवस्थामा राख्ने ।	विषयगत क्षेत्र प्रमुख	स्थानीय तह	जेठ महिनामा

जिल्ला विपद् पूर्वतयारी तथा प्रतिकार्य योजना २०८०, मोरङ

मुख्य जिल्ला अधिकारी



१९	विपद् व्यवस्थापन समितिका पदाधिकारी र जनप्रतिनिधिहरूलाई विपद् तथा आधारभूत मानवीय सहायता मापदण्ड सम्बन्धी तालिम दिने ।	जिविव्यस	स्थानीय तह गौससहर	वैशाख भन्दा अगावै
----	--	----------	----------------------	----------------------

६.२ खोज तथा उद्धार (Search and Rescue)

विषयगत क्षेत्र	:	खोज तथा उद्धार
मुख्य विपद्को किसिम	:	बाढी, आगलागीभूकम्प, हावाहुरी, पहिरो
क्षेत्रगत अगुवा (Cluster Lead)	:	जिल्ला प्रशासन कार्यालय

६.२.१ खोज तथा उद्धार विषयगत क्षेत्रको परिचय:

विपद्को अवस्थामा जन, धन र संरचनामा व्यापक क्षति पुग्न गई जनजीवन अस्त व्यस्त हुने भएकाले विपद्प्रभावितहरू बाढीले बगाउने, हराउने, पानीमा डुब्न सक्ने अवस्था रहन्छ भने भूकम्पजन्य विपद्को समयमा हराउने, च्यापिने, पुरिने लगायतका विपद्पूर्ण अवस्थामा फसेका हुन सक्छन् । यस अवस्थामा विपद् प्रभावितलाई तालिम प्राप्त दक्ष जनशक्तिद्वारा खोजी गर्ने, प्राथमिक उपचार गर्ने तथा उद्धार गरी सुरक्षित स्थलसम्म पुर्याउने र सकेसम्म थोरै समयमा धेरै जनाको जीउ, धनको रक्षा गर्न सञ्चालन गरिने समग्र कामहरूलाई यस योजनामा खोज तथा उद्धार भनिएको छ । जिल्लामा सम्भावित बाढीको परिदृष्यअनुरूप खोज तथा उद्धार क्षेत्रले निम्न अनुसारका कार्य गर्ने छ ।

६.२.२ सम्भावित परिदृष्य:

- विपद्को कारण मानिस प्रत्यक्ष रूपमा प्रभावित हुनेछन्,
- रातीको समयमा विपद्ग्रामा ठूलो मानवीय क्षति हुनेछ भने प्रभावितले उद्धार र राहतको याचना गरिरहेको देखिनेछ ।
- यातायातको असुविधाका कारण समयमै उद्धारकर्मी पुग्नसक्ने छैनन् ।
- उद्धार र राहत वितरणमा कठिनाइ उत्पन्न हुनेछ ।
- सडक, बाटो, पुल, विद्युत् आपूर्ति, सञ्चार आदि सार्वजनिक पूर्वाधारहरू क्षतिग्रस्त हुनेछ,
- आवागमन अवरुद्ध भएर प्रभावित क्षेत्रमा पहुँचको कठिनाइ हुनेछ,
- अग्ला सुरक्षित र खुल्ला स्थानहरू नजिकमा नभएका स्थानहरूमा स्थानान्तरणको समस्या हुने हुँदा सामाजिक जनजीवन अस्तव्यस्त हुने र मानवीय मृत्यु समेत हुनसक्ने,
- आवास तथा व्यक्तिगत सम्पत्ति अस्थायी रूपमा क्षति, बालबालिका, महिला, वृद्ध-वृद्धा तथा फरक किसिमले सक्षम (अपाङ्ग) मुख्य रूपमा प्रभावित हुनसक्नेछ ।

विषयगत क्षेत्र(Cluster)को नेतृत्व गर्ने निकाय र सदस्यहरू

क्रसं	निकाय तथा संस्था	नाम	पद	फोन/मोवाइल
१.	जिल्ला प्रशासन कार्यालय	वीरेन्द्र कुमार यादव	प्रमुख जिल्ला अधिकारी	९८५२०५७७७७ ५७६९०८, ५९५२५९
२.	भैरव गण, थलाहा व्यारेक, मोरङ	सुनिल घिमिरे	गणपति	९८५८४२३९५५
३.	जिल्ला प्रहरी कार्यालय	दिपक पोखरेल	प्रहरी उपरीक्षक	५२५४०९/९०० ९८५२००५५५५

जिल्ला विपद् पूर्वतयारी तथा प्रतिकार्य योजना २०८०, मोरङ

प्रमुख जिल्ला अधिकारी



४.	स.प्र.वल नेपाल नं.३ गण हे.क्वा.कंकालिनी, मोरङ	तिर्थ बहादुर थापा	सशस्त्र प्रहरी उपरीक्षक	९८५१२७२१०२९८५१२७२१३६
५.	सबै स्थानीय तहहरू	नाम, पद र सम्पर्क नम्बर अनुसूची मा उल्लेख गरिएको छ ।		
६.	गैसस महासंघ	विष्णु शर्मा	उपाध्यक्ष	९८५२०२१७७९
७.	नेपाल रेडक्रस सोसाइटी	सुबोध कुमार सिंह	सभापति	९८५२०३३०७२

६.२.३ विषयगत क्षेत्रको क्षेत्रगत उद्देश्य

खोज तथा उद्धारका लागि लेखाजोखा गर्ने र विपद् पछिको असामान्य अवस्थामा मानिसको जीवन रक्षा धनसम्पत्तिको सुरक्षा गर्दै स्थितिलाई सामान्य अवस्थामा ल्याउनु यस क्षेत्रको प्रमुख उद्देश्य हुनेछ । योजनाका समष्टिगत उद्देश्य देहायअनुसार हुनेछन्

- आपतकालीन खोज तथा उद्धार गरी मानवीय क्षति न्यून गर्ने,
- सूचना प्रवाहको वैकल्पिक उपाय पहिचान गरी सूचना प्रवाहलाई सुनिश्चित गर्नु ।
- नियमित रूपमा अनुगमन गरी मानव जीवनरक्षाको सुनिश्चितता गर्नु ।
- प्रतिकार्यका सन्दर्भमा आवश्यकता अनुसार सम्पर्क र समन्वय गर्नु ।

६.२.४ आपत्कालीन प्रतिकार्य योजना

विपद् भएको अवस्था र त्यसपछि स्थिति सामान्य नभएसम्मको लागि मानवीय सहयोग उपलब्ध गराउने प्रक्रियामा खोज तथा उद्धार कार्यदलले देहायअनुसार कार्य गर्नु पर्नेछः

क्रसं	प्रतिकार्य सम्बन्धी कार्य	जिम्मेवारी	सहयोगी निकाय तथा संस्था	समयावधि
१	जिल्लाविपद् व्यवस्थापन समितिको आपत्कालीन बैठक बस्ने, सूचना तथा समन्वय क्षेत्रसँग समन्वय गर्ने । प्राप्त सूचनाको आधारमा समन्वय गरी खोज तथा उद्धारका साथै प्राथमिक उपचार संयुक्त टोली परिचालन गर्ने । अन्य सबै विषयगत क्षेत्रलाई तयारी अवस्थामा राख्ने ।	DEOC जिविव्यस प्रजिअ	सबै विषयगत क्षेत्रका प्रमुखहरू	विपद्को सूचना प्राप्त गर्नासाथ
२	खोज तथा उद्धार कार्यदलको आपत्कालीन बैठक बस्ने, जसमा: जानकारी तथा सूचना सङ्कलन गरी परिस्थितिको विश्लेषण गर्ने, सदस्यलाई आपत्कालीन मानवीय सहयोगको लागि सक्रिय पार्ने, परिस्थितिअनुसार पहिले गरिएको कार्यविभाजनको समीक्षा र विश्लेषण गरी पुनरावलोकन गर्ने,	खोज तथा उद्धार कार्यदल	DEOC जिविव्यस स्थानीय तह	१ विपद् शुरुहुनासाथ . .२२४ घण्टाभित्र ३ पहिलो सात . दिनसम्म एक दिन राएरबि ४ दोस्रो हप्तापछि हसामा एक पटक
३	उपकरणसहित खोज तथा उद्धार कार्यदल परिचालन गर्ने र खोज तथा उद्धारको काम गर्ने । प्रभावितहरूलाई सुरक्षित स्थानमा स्थानान्तरण गर्ने	खोज तथा उद्धार क्षेत्र	DEOC जिविव्यस स्थानीय तह	विपद् पश्चात तत्काल
४	उद्धार र सुरक्षाको विषयमा आवश्यक सूचना संकलन तथा अवस्थाको प्रतिवेदन तयार गर्ने ।	विषयगत क्षेत्र प्रमुख	DEOC स्थानीय तह	
५	वैकल्पिक बाटो नभएको क्षेत्रमा उद्धार गर्न अन्य वैकल्पिक उपाय पहिचान गर्ने तथा यातायातका साधन सम्बन्धमा	विषयगत क्षेत्र प्रमुख	DEOC स्थानीय तह	

जिल्ला विपद् पूर्वतयारी तथा प्रतिकार्य योजना २०८०, मोरङ

मुख्य जिल्ला अधिकारी

(Signature)



	आवश्यक समन्वय गर्ने ।			
६	सुरक्षा निकायहरूबीच आपसी समन्वय गर्ने। शान्ति सुरक्षालाई कायम राख्नको लागि आवश्यक सुरक्षा व्यवस्था मिलाउने ।	सुरक्षा निकायहरू	प्रजिअ	
७	विपदमा परी घाइते भएका व्यक्तिहरूको प्राथमिक उपचार गर्ने र अस्पताल पुर्याउने प्रबन्ध मिलाउने ।	प्राथमिक उपचार क्षेत्र	अस्पतालहरू	आवश्यकतानुसार
८	स्थानीय तहमा गठित सबै कार्यदल र सरोकारवाला लाई तत्काल खबर गर्ने र समन्वय गरी उद्धारमा संलग्न गराउने ।	DEOC खोज उद्धार क्षेत्र	जिविव्यस स्थानीय तह सुरक्षा निकाय	विपद् पछि निरन्तर
९	घाइतेको उपचारका लागि स्वास्थ्य चौकीको नेतृत्वको प्राथमिक उपचार कार्यदललाई परिचालन गर्ने	प्राउ कार्यदल	अस्पतालहरू स्वास्थ्य चौकी	आवश्यकतानुसार
१०	बढी प्रभावित स्थलको स्तर पहिचान गरी उद्धारको प्राथमिकता निर्धारण गर्ने ।	खोज उद्धार क्षेत्र	सुरक्षा निकाय वडा समिति	खोज उद्धारको समयमा
११	उद्धार कार्यमा स्थानीय स्वयंसेवकहरू सहित परिचालन गर्ने ।	खोज उद्धार क्षेत्र	क्षेत्रका सदस्य रेडक्रस	खोज उद्धारको समयमा
१२	विशेषगरी महिला बालबालिका अशक्त जेष्ठनागरिक जस्ता सङ्कटासन्न वर्गलाई खोज तथा उद्धारमा प्राथमिकता दिने ।	खोज उद्धार क्षेत्र	वडा समिति रेडक्रस	प्रभावितको उद्धार नसकिएसम्म
१३	प्रारम्भिक जानकारी तथा प्रतिवेदनका आधारमा आपत्कालीन मानवीय सहयोग उपलब्ध गराउन निम्न प्रक्रिया गर्ने: • तत्काल उपलब्ध गराउनु पर्ने मानवीय सहयोगको प्राथमिकता निर्धारण गर्ने, • प्रभावकारी कार्यान्वयन गर्नको लागि सम्बन्धित क्षेत्रहरूलाई सल्लाह र सुझाव दिने । • सुरक्षा क्षेत्रसँग समन्वय गरी मानवीय सहयोगमा संलग्न संस्था तथा व्यक्तिलाई सुरक्षा उपलब्ध गराउने	DEOC जिविव्यस स्थानीय तह	स्थानीय विपद् व्यवस्थापन समिति कार्यदलहरू	विपद् पछि तत्काल र निरन्तर
१४	मानवीय सहयोगको अनुगमन गर्ने र सुधारका लागि पृष्ठपोषण (Feedback) लिने तथा दिने ।	DEOC स्थानीय तह	वडा समिति अन्य क्षेत्र	नियमितरूपमा
१५	डुबेका, बगेका, पुरिएका र भत्किएका घरहरू पहिचान गर्ने ।	खोज उद्धार क्षेत्र	स्थानीय तह रेडक्रस	प्रभावितको उद्धार नसकिएसम्म
१६	प्रभावित नागरिकहरूका बहुमूल्य सम्पत्ति सुरक्षा गरी निकाल्ने। प्रभावित क्षेत्रका घरपालुवा पशुको उद्धार गर्ने ।	खोज उद्धार क्षेत्र	स्थानीय तह रेडक्रस	प्रभावितको उद्धार नसकिएसम्म
१७	राहत वितरण कार्यमा आवश्यकता अनुसार खाद्यक्षेत्रलाई सहयोग गर्ने ।	सुरक्षा निकाय	स्वयंसेवक स्थानीय तह	नियमितरूपमा
१८	• आवश्यकता रहेसम्म खोज तथा उद्धार जारी राख्ने । • प्रभावित क्षेत्रमा, हिंसा, लुटपाट र मानव वेचबिखनका घटना हुन नदिन आवश्यक सुरक्षा व्यवस्था मिलाउने • मानव तथा पशुचौपायाहरूको शव व्यवस्थापन गर्ने ।	खोज उद्धार क्षेत्र	सुरक्षा निकाय नेरेसो	आवश्यकतानुसार
१९	निम्नअनुसार अभिलेख तयार गर्ने • उद्धार गरिएका व्यक्ति	DEOC स्थानीय तह	जिविव्यस सुरक्षा निकायहरू	नियमितरूपमा

जिल्ला विपद् पूर्वतयारी तथा प्रतिकार्य योजना २०८०, मोरङ

मुख्य जिल्ला अधिकारी



	<ul style="list-style-type: none"> • बेपत्ता वा मृत्यु भएका व्यक्ति • नष्ट भएका घर, विद्यालय वा अन्य भौतिक सम्पत्ति • मरेका घरपालुवा पशुपंक्षी • क्षतिग्रस्त भौतिक सम्पत्ति • क्षतिग्रस्त बाली र खेतीयोग्य भूमि • क्षतिग्रस्त भैतिक संरचना र सार्वजनिक सम्पत्तिको विवरण 		रेडक्रस स्वयंसेवकहरु	
२०	उद्धार कार्यको अनुगमन गरी प्रतिवेदन तयार गर्ने र सरोकारवाला निकायमा पठाउने ।	खोज उद्धार क्षेत्र	स्थानीय तह जिविव्यस	नियमितरूपमा

६.२.५ प्रतिकार्यका लागि पूर्वतयारी

खोज तथा उद्धार क्षेत्रले उल्लिखित प्रतिकार्यका लागि देहायबमोजिम पूर्वतयारी गर्नेछ ।

क्रसं	पूर्वतयारी कार्य	जिम्मेवारी	सहयोगी निकाय तथा संस्था	समयावधि
१	खोज तथा उद्धार क्षेत्रको बैठक बस्ने: <ul style="list-style-type: none"> • मनसुन प्रारम्भ हुनुअघि पूर्वतयारी बैठक गर्ने • क्षेत्रको कार्ययोजनाको समीक्षा र पुनरावलोकन गर्ने • सङ्गटासन्नता तथा स्रोतको पुनरावलोकन गर्ने 	खोज उद्धार क्षेत्र	जिविव्यस सुरक्षा निकाय	जेठको पहिलो हप्ताभित्र
२	बाढीको समयका लागि हेलिप्याड आश्रयस्थल, अग्लो स्थानहरु पहिचान गरी तयारी गरीराख्ने ।	खोज उद्धार क्षेत्र	जिविव्यस	जेठको पहिलो हप्ताभित्र
३	सुरक्षा निकायहरुमा आधारभूत खोज तथा उद्धार सामग्री तथा विपद् व्यवस्थापन सामग्रीहरु भण्डारण गरी तयारी अवस्थामा राख्ने ।	खोज उद्धार क्षेत्र	प्रदेश सरकार स्थानीय तह सुरक्षा निकाय	जेठको पहिलो हप्ताभित्र
४	जिल्लामा विपद् व्यवस्थापनका लागि अत्यावश्यक सेवाकेन्द्र स्थापना गरी वार्षिकरूपमा अद्यावधिक गरिराख्ने	जिविव्यस	प्रदेश सरकार	
५	साझेदार तथा सहयोगी निकायहरुको सूची तयार गर्ने ।	स्थानीय तह	जिविव्यस जिसस	बैशाख सम्ममा
६	सुरक्षानिकायहरु, स्थानीय तह, रेडक्रस, एम्बुलेन्स आदिकोसम्पर्क नम्बर संकलन गरी हरेक व्यक्तिको मोबाईलमा र घरघरमा रहने गरी व्यवस्था गर्ने ।	जिविव्यस	स्थानीय तह	जेठ पहिलो हप्ता भित्रै
७	सबै स्थानीय तहमा आधारभूत खोज तथा उद्धारकार्यदल गठन गरी सदस्यहरुलाई तालिममा सहभागी गराई क्षमताविकास गरेर क्रियाशिल बनाउने ।	स्थानीय तह	जिविव्यस जिसस	बैशाख सम्ममा
८	उच्च संकटासन्न क्षेत्रहरुमा पूर्व चेतावनीका लागि माइक साइरन आदि तयारी अवस्थामा राख्ने ।	स्थानीय तह	वडा समिति	बैशाख सम्ममा
९	खोज तथा उद्धार क्षेत्रलाई कृत्रिम घटना अभ्यास तालिमको आयोजना गर्ने र समय समयमा विद्यालय र समुदायमा कृत्रिम घटना अभ्यास गर्ने ।	सुरक्षा निकायहरु	स्थानीय तह जिविव्यस	बैशाख सम्ममा
१०	स्थानीय तहहरुमा उद्धारका लागि कार्यदलहरु गठन गर्ने ।	स्थानीय तह	सुरक्षा निकायहरु	बैशाख सम्ममा

जिल्ला विपद् पूर्वतयारी तथा प्रतिकार्य योजना २०८०, मोरङ

मंसु जिल्ला अधिकारी

(Signature)



	“विपदमा युवा” अवधारणा अनुसार सक्रिय युवाहरूको द्रुत प्रतिकार्य टोलीको गठन गर्ने र तालिम दिएर सुरक्षा निकायहरूसंगको समन्वयमा तयारी अवस्थामा राख्ने ।	तह	युवा क्लव	
११	तत्कालीन उद्धारको लागि स्थानीय तहबाट प्राप्त हुने जनशक्ति, उद्धारका लागि आवश्यक पर्ने साधनको पहिचान र नक्साङ्कन गर्ने ।	DEOC	जिविव्यस	जेष्ठ पहिलो हप्ता
१२	जिल्ला विपद् व्यवस्थापन समितिको मनसुन पूर्व बैठक गरी स्थानीय तहहरूलाई अध्यावश्यक निर्देशन र समन्वय गर्ने ।	जिविव्यस	क्षेत्रका सदस्यहरू	जेष्ठ पहिलो हप्ता
१३	एफएम रेडियोहरूमार्फत पूर्वचेतावनी तथा पूर्वसूचना प्रसारण गर्ने	जिविव्यस	सञ्चार माध्यम	नियमित रूपमा
१४	वैकल्पिक बाटो नभएको क्षेत्रमा उद्धार गर्न डुङ्गा वा अन्य वैकल्पिक उपाय पहिचान गरी व्यवस्थापन गर्ने ।	खोज उद्धार क्षेत्र	स्थानीय तह सुरक्षा निकाय	बैशाख सम्ममा
१५	उद्धारका लागि आवश्यक सवारी साधन, स्वयंसेवक, सुरक्षित स्थानको उपयोगका लागि सरोकारवालाहरूको पहिचान गरी सम्झौता गर्ने ।	जिविव्यस	स्थानीय तह सुरक्षा निकाय	जेष्ठ सम्ममा

६.३ अस्थायी आवास, गैरखाद्य सामग्री व्यवस्थापन (Temporary Shelter and NFI management)

विषयगत क्षेत्र	:	अस्थायी आवास, गैरखाद्य सामग्री व्यवस्थापन
मुख्य विपद्को किसिम	:	बाढी, पहिरो, भूकम्प, आगलागी, महामारी
क्षेत्रगत अगुवा (Cluster Lead)	:	नेपाल रेडक्रस सोसाइटी / स्थानीय तह / सुरक्षा निकायहरू

विपद्को अवस्थामा जन, धन र संरचनामा व्यापक क्षति पुग्न गई जनजीवन अस्तव्यस्त हुने भएकाले विपद् प्रभावितहरू बसोबासको अभाव तथा भाँडाकुँडा, लुगाफाटा, सरसफाईका सामान लगायत दैनिक आवश्यकताका वस्तुहरूको अभावमा पर्न जाने सम्भावना अधिक रहन्छ । यस्तो अवस्थामा विपद् प्रभावित व्यक्ति तथा समुदायहरूलाई स्थिति सामान्य भएर आफ्नो घर फर्किने अवस्था तयार नभएसम्म आपत्कालीन आश्रय स्थलमा राख्नु पर्ने हुन्छ । यसको लागि अस्थायी रूपमा विद्यालय, मदरसा, मन्दिर, वार्ड कार्यालयको भवनजस्ता सार्वजनिक स्थलमा राख्नु पर्ने हुन्छ भने केही लामो समयको लागि अस्थायी शिविर खडा गरी बसोबास गराउनु पर्ने हुन्छ । त्यसका साथै दैनिक जीवनयापनको लागि भाँडावर्तन, ओढ्ने ओछ्याउने लुगाफाटो वा खाना बनाउने, खाने वर्तन र इन्धनको व्यवस्था गर्नु पर्ने हुन्छ । आवास तथा गैरखाद्य सामग्री व्यवस्थापन क्षेत्रले विस्थापित तथा प्रभावितहरूको लागि उल्लेखित मानवीय सेवा उपलब्ध गराउँछ

६.३.१ विपद् पछिको सम्भावित परिदृश्य

- विपद्बाट अधिकांश गाउँ संकटमा हुनेछन् ।
- मानिसहरू हताहत भएर आफ्नो ज्यान जोगाउन भागाभाग गर्नेछन् ।
- आफ्नो परिवारका सदस्यहरू तथा बालबच्चा खोज्दै, हँदै कराउँदै खाली हात विस्थापित हुनेछन् ।
- विपद् भएको केही समयपछि उद्धारकर्मीहरू पुगेको, उद्धार कार्यमा जुटेको प्रभावित परिवारहरूलाई बाहिर ल्याई सुरक्षित ठाउँमा राख्ने काम भइरहेको अवस्था देखिनेछ ।

जिल्ला विपद् पूर्वतयारी तथा प्रतिकार्य योजना २०८०, मोरङ



- सुरक्षित ठाउँमा ल्याइएको व्यक्ति तथा परिवारहरूको आफूले लगाएको कपडाबाहेक साथमा केही नभएको भोकाएको, थाकेको, परिवारका सबै सदस्य आफ्नै शिबिरमा नभएकोले चिन्तित देखिएको हुनसक्ने छ ।
- विशेषगरी बालबालिका, वृद्ध र बिरामी तथा गर्भवती महिलाहरू अरु बढी समस्यामा पर्नेछन् ।
- जीविकोपार्जनका वैकल्पिक उपायको अभाव हुनेछ ।
- बाढीबाट अधिकांश गाउँ प्रताडित भएर मानिस हताहत भई सहयोगको याचना गरिरहेका हुनेछन् ।
- घरबार नष्ट भएर झरी, हिलो र चीसो जमिनमा दिन रात बिताउन बाध्य भइरहेको देखिनेछ ।
- विद्यालयका कक्षाकोठा, प्रहरी चौकी, स्वास्थ्य केन्द्रहरूजस्ता उपलब्ध सार्वजनिक संस्थाहरूमाथि दबावको सिर्जना, सामुदायिक तथा संस्थागत स्थानहरूमा अस्थायी आवासको उपयोग गर्दा सामुदायिक स्वास्थ्यसम्बन्धी व्यवहारमा चुनौती र समस्या देखा पर्नेछन् ।
- विस्थापित भएका मानिस खाद्यान्नको चर्को समस्यामा पर्नेछन् ।

विषयगत क्षेत्र(Cluster)को नेतृत्व गर्ने निकाय र सदस्यहरू

क्रसं	निकाय तथा संस्था	नाम	पद	फोन/मोबाइल
१.	नेपाल रेडक्रस सोसाइटी	सुबोध कुमार सिंह	सभापति	९८५२०३३०७२
२.	भैरव गण, थलाहा व्यारेक, मोरङ	सुनिल घिमिरे	गणपति	९८५८४२३९५५
३.	सबै स्थानीय तहहरू	नाम, पद र सम्पर्क नम्बर अनुसूची मा उल्लेख गरिएको छ ।		
४.	जिल्ला प्रहरी कार्यालय	दिपक पोखरेल	प्रहरी उपरीक्षक	५२५४०९/९०० ९८५२००५५५५
५.	स.प्र.वल नेपाल नं.३ गण हे.क्वा.कंकालिनी, मोरङ	तिर्थ वहादुर थापा	स प्र उपरीक्षक	९८५९२७२९०२४२०७०२, ४३६९७७
६.	पूर्वाधार विकास कार्यालय	शुसिल श्रेष्ठ	कार्यालय प्रमुख	९८५२०७९७४५
७.	शिक्षा विकास तथा समन्वय इकाई	टंक प्रसाद गौतम	इकाई प्रमुख	९८५२०२६६२० ४७९२२२
८.	गैसस महासङ्घ	विष्णु शर्मा	अध्यक्ष	९८५२०२९७७९
९.	डिभिजन वन कार्यालय	अनिरुद्र कुमार साह	डिभिजन वन अधिकृत	९८५२०२६६९४
१०.	सामुदायिक वन उपभोक्ता महासङ्घ	रामकृष्ण राई	अध्यक्ष	९८४२५७४३९४
११.	निर्माण व्यवसायी सङ्घ			
१२.	मोरङ व्यापार संघ	नविन रिजाल	अध्यक्ष	९८५२०४००४७
१३.	उद्योग संगठन मोरङ	राकेश सुराना	अध्यक्ष	९८५२०२००५९
१४.	बिराट व्यापार संघ	नरेश खत्री	अध्यक्ष	९८५९०९४०३४
१५.	नेपाल च्याम्बर अफ कमर्स	यादव पोखेल	अध्यक्ष	९८५२०२९२४९
१६.	उद्योग परिसंघ मोरङ	भिम घिमिरे	अध्यक्ष	९८५२०२००५९

६.३.२ क्षेत्रगत उद्देश्य

जिल्ला विपद् पूर्वतयारी तथा प्रतिकार्य योजना २०८०, मोरङ

मोस जिल्ला अधिकारी



अस्थायी आवास, गैरखाद्य सामग्री व्यवस्थापन क्षेत्रको प्रमुख उद्देश्य विपद्बाट प्रभावित मानिसलाई जीवनयापनको लागि आवश्यक पर्ने आवास, लताकपडा लगायत अन्य अत्यावश्यक सामग्रीहरू उपलब्ध गराएर उनीहरूको जीवन रक्षा गर्नु हुनेछ । यस क्षेत्रका अन्य उद्देश्य देहायअनुसार रहेका छन्

- सुरक्षित तथा आरामदायी बस्ने ठाउँको प्राप्तिका लागि भौतिक एवं सामाजिक आवश्यकताहरूमा व्यक्ति तथा परिवारहरूको पहुँच सुनिश्चित गर्नु,
- विपद्का कारणले घरबारविहीन बनेका मानिसका निमित्त स्थायी समाधानको खोजीका लागि प्रयत्न गर्नुका साथै विस्थापितलाई मानवअधिकारको उपभोग गर्न सक्षम बनाउनु,
- घरायसी आवश्यकताका भाँडाकुँडा तथा व्यक्तिगत सम्मान र मर्यादासहित दैनिक जीवनयापनका लागि आवश्यक सामग्रीहरूमा विस्थापितको समानुपातिक पहुँच गराउनु ।

६.३.३ आपत्कालीन प्रतिकार्य योजना

विपद् भएको समयमा तथा त्यसपछि लगत्तै विस्थापित तथा प्रभावित मानिसलाई विनाभेदभाव आवास तथा गैरखाद्य सामग्रीहरू उपलब्ध गराउनु यस क्षेत्रको कार्यधिकार हो । यसको लागि अस्थायी आवास तथा गैरखाद्य क्षेत्रले देहायअनुसार काम गर्नेछः

क्रसं	प्रतिकार्य सम्बन्धी कार्य	जिम्मेवारी	सहयोगी निकाय तथा संस्था	समयावधि
१	क्षति तथा नोक्सानी, खाद्य सुरक्षा र व्यवस्थापनको चुनौतीको अनुमान सहितको विश्लेषण गर्न अस्थायी आवास तथा गैरखाद्य क्षेत्रको आपत्कालीन बैठक आयोजना गर्ने	विषयगत क्षेत्र प्रमुख	क्षेत्रका सदस्य संस्थाहरू	विपद्को संकेत पाउनासाथ
२	राहत शिविरहरूको स्थापनाका लागि आवश्यक क्षेत्रको द्रुत लेखाजोखा गर्ने र पहिचान गर्ने	विषयगत क्षेत्र प्रमुख	स्थानीय तह सुरक्षा निकाय	विपद् पश्चात तत्काल
३	मानवीय सहयोग वितरणको प्रकृया र मापदण्ड निर्धारण गरी स्वयंसेवक परिचालन गर्ने ।	विषयगत क्षेत्र प्रमुख	स्थानीय तह सुरक्षा निकाय	विपद् पश्चात तत्काल
४	विस्थापितहरूको सङ्ख्या र जानकारी लिने । पहिचान भएकालाई अस्थायी आवासमा बसोबास गराउने तथा पूर्वनिर्धारित स्थानमा नअटेका विस्थापितलाई त्रिपालको व्यवस्था गरी तत्काल बसाउने	विषयगत क्षेत्र प्रमुख	स्थानीय तह क्षेत्रका सदस्य संस्थाहरू सुरक्षा निकाय	उद्धार कार्य संगसंगै
५	स्थानीय तहमा भएका सबै प्रकारका संयन्त्रहरूको परिचालन गर्ने । स्थानीय तहमा कमाण्ड पोष्ट तयार गरी कामलाई व्यवस्थित गराउने ।	विषयगत क्षेत्र प्रमुख	स्थानीय तह सुरक्षा निकाय क्षेत्रका सदस्यहरू	उद्धार कार्य संगसंगै
६	कार्यदललाई परिस्थिति विश्लेषणको लागि प्रभावित क्षेत्रमा पठाउने र स्थानीय तहबाट आएका जानकारीका आधारमा थप स्रोत साधनहरू जुटाउने ।	विषयगत क्षेत्र प्रमुख	कार्यदलहरू	उद्धार कार्य संगसंगै
७	द्रुत लेखाजोखा (IRA) गर्ने	विषयगत क्षेत्र प्रमुख	स्थानीय तह नेरेसो	दोस्रो दिन
८	प्राप्त सूचनाको विश्लेषण गरी सहायता परिचालन गर्ने	विषयगत क्षेत्र प्रमुख	स्थानीय तह सुरक्षा निकाय	दोस्रो दिन

जिल्ला विपद् पूर्वतयारी तथा प्रतिकार्य योजना २०८०, भोरङ

प्रमुख जिल्ला अधिकारी



९	विपद् प्रभावको आधारमा अस्थायी आवासको लागि त्रिपाल, खाना तथा खाना पकाउने भाँडावर्तन, घरायसी सामग्री लगायत न्यूनतम् सहयोगको व्यवस्था गर्ने	विषयगत क्षेत्र प्रमुख	स्थानीय तह क्षेत्रका सदस्यहरु सुरक्षा निकाय	दोस्रो दिन
१०	द्रुत लेखाजोखा टोलीले संकलन गरेको विवरण विश्लेषण गरी आपत्कालीन राहतको आवश्यकता विश्लेषण सहितको प्रतिवेदन तयार गर्ने र राहतको व्यवस्थापन गर्ने र अस्थायी आवास तथा गैरखाद्य सामग्री सेट वितरण गर्ने ।	विषयगत क्षेत्र प्रमुख	स्थानीय तह क्षेत्रका सदस्यहरु सुरक्षा निकाय	तेस्रो दिन देखि
११	अस्थायी आवासको व्यवस्थापन तथा गैरखाद्य सामग्री सेट वितरण कार्यको निरन्तरता गर्ने	विषयगत क्षेत्र प्रमुख	स्थानीय तह क्षेत्रका सदस्यहरु	तेस्रो दिन देखि
१२	विपद्को अवस्था हेरेर अस्थायी आवासको व्यवस्थापन तथा गैरखाद्य सामग्री सेट वितरणको निरन्तरता र अनुगमन गर्ने	विषयगत क्षेत्र प्रमुख	स्थानीय तह क्षेत्रका सदस्यहरु सुरक्षा निकाय	अवस्था सामान्य नभएसम्म
१३	अस्थायी आवास तथा गैर खाद्य सामग्री सँग सँगै स्थायी आवास तथा खाद्यान्नको बैकल्पिक व्यवस्थापनतर्फ जोड दिने ।	विषयगत क्षेत्र प्रमुख	स्थानीय तह क्षेत्रका सदस्यहरु सुरक्षा निकाय	अवस्था सामान्य नभएसम्म
१४	अस्थायी आवास तथा गैर खाद्य सामग्री व्यवस्थापन क्षेत्र तथा सम्बन्धित सरोकारवालाहरुको समीक्षा बैठक र अवस्थाको अद्यावधिक ।	विषयगत क्षेत्र प्रमुख	स्थानीय तह क्षेत्रका सदस्यहरु सुरक्षा निकाय	अवस्था सामान्य नभएसम्म
१५	सम्पूर्ण कार्यको अनुभव र सिकाइका आधारमा प्रतिवेदन तयार गर्ने र सरोकारवाला निकायमा पठाउने ।	विषयगत क्षेत्र प्रमुख	स्थानीय तह क्षेत्रका सदस्यहरु सुरक्षा निकाय	अवस्था सामान्य भएपछि

६.३.४ प्रतिकार्यका लागि पूर्वतयारी

अस्थायी आवास, गैरखाद्य सामग्री व्यवस्थापन क्षेत्रले आपत्कालीन मानवीय सहयोग उपलब्ध गराउने कार्यका लागि देहायअनुसार पूर्वतयारी गर्नेछः

क्रसं	पूर्वतयारी कार्य	जिम्मेवारी	सहयोगी निकाय तथा संस्था	समयावधि
१	विषयगत क्षेत्रमा संलग्न सदस्य संस्थाहरुको विवरण अद्यावधिक गर्ने । सम्भावित सहयोगी निकाय तथा संस्थाहरुको पहिचान गरी आवासको लागि उपलब्ध साधन र स्रोतको सूची तयार गर्ने ।	आवास, गैरखाद्य क्षेत्र	जिविव्यस स्थानीय तह	बैशाख महिनामा
२	पूर्वतयारी समन्वय बैठक आयोजना गर्ने <ul style="list-style-type: none"> • स्रोत र साधनको नक्साङ्कन गर्ने • जिल्लाको परिस्थितिअनुसार सहयोग उपलब्ध गराइने सामग्रीहरुको मापदण्ड निर्धारण गर्ने, • प्रभावित हुन सक्ने जनसङ्ख्याको आधारमा आवश्यक सामग्रीहरुको परिमाण आँकलन गर्ने । • पूर्वतयारीका लागि कार्यदल गठन गर्ने । 	आवास, गैरखाद्य क्षेत्र	जिविव्यस स्थानीय तह	जेठको पहिलो साता
३	अस्थायी बसोबासको लागि नजिकका सुरक्षित सार्वजनिक जग्गा	आवास,	जिविव्यस	जेठको पहिलो

जिल्ला विपद् पूर्वतयारी तथा प्रतिकार्य योजना २०८०, मोरङ

मोख जिल्ला अधिकारी *BH*



	तथा स्थानको पहिचान गर्ने र नीजि जग्गा उपयोग गर्नुपर्ने भएमा समन्वय गरी उपयोग गर्ने सहमति लिने ।	गैरखाद्य क्षेत्र	स्थानीय तह	साता
४	आवास तथा गैर खाद्य सामग्रीको आपूर्तिको लागि बजार र विक्रेताका बैकल्पिक सूची बनाउने, आवश्यकताअनुसार सम्झौता गर्ने	आवास, गैरखाद्य क्षेत्र	जिविव्यस स्थानीय तह	जेष्ठको पहिलो साता
५	विस्थापित परिवारको लागि आश्रयस्थल बनाउन आवश्यक पर्ने बाँस, डोरी र खाना बनाउने भाँडावर्तन, इन्धन आदि समयमै उपलब्ध हुने व्यवस्था मिलाउने ।	आवास, गैरखाद्य क्षेत्र	जिविव्यस स्थानीय तह	जेष्ठको पहिलो साता
६	आवास तथा गैरखाद्य सामग्री वितरणको पूरा सूची राख्ने र नियमित रूपमा प्रतिवेदन तयार गरी स्थानीय तह र अन्य सरोकारवालालाई उपलब्ध गराउने ।	आवास, गैरखाद्य क्षेत्र	जिविव्यस स्थानीय तह	नियमितरूपमा मासिक
७	गैरखाद्य सामग्रीको भण्डारको लागि जिल्लामा एक भण्डार गृह तयार गर्ने ।	जिविव्यस	प्रदेश सरकार स्थानीय तह	आगामी बर्ष
८	अनुगमन टोलीको व्यवस्था एवं अनुगमन सूची तयार गर्ने ।	क्षेत्र प्रमुख	स्थानीय तह	जेष्ठ महिनामा
९	प्रतिकार्य टोलीमा जानेहरुको दुर्घटना विमा गर्ने	जिविव्यस	स्थानीय तह	विपद् पूर्व
१०	संभावित विपद् व्यवस्थापनको अभ्यास गर्ने गराउने	जिविव्यस	स्थानीय तह	विपद् पूर्व
११	प्रतिवेदन तयारीका लागि सदस्य तोक्ने ।	विषयगत क्षेत्र प्रमुख	जिविव्यस	जेष्ठ महिनामा

६.४ खाद्य सुरक्षा, कृषि तथा जीविकोपार्जन क्षेत्र (Food Security, Agriculture and Livelihood)

विषयगत क्षेत्र	:	खाद्य सुरक्षा, कृषि तथा जीविकोपार्जन
मुख्य विपद्को किसिम	:	बाढी, आगलागी, भूकम्प, खडेरी, हावाहुरी, पहिरो
क्षेत्रगत अगुवा (Cluster Lead)	:	कृषि ज्ञान केन्द्र/स्थानीय तह

विपद्को अवस्थामा जन, धन र संरचनामा व्यापक क्षति पुग्न गई जनजीवन अस्तव्यस्त हुने भएकाले विपद्प्रभावितहरु दैनिक उपभोगका लागि खाद्यान्न संकटमा पर्न जाने सम्भावना अधिक रहन्छ । यस अवस्थामा विपद् प्रभावितलाई नियमित र प्रयाप्त खाद्यान्न उपलब्ध गराउने तथा जीविकोपार्जनका बैकल्पिक स्रोतहरुको समेत पहिचान र परिचालन गरी दिगो रूपमा व्यवस्थापन गर्ने प्रयोजनका लागि खरिद तथा उत्पादन, ढुवानी, भण्डारण, वितरण लगायतका समग्र व्यवस्थापकीय कामलाई खाद्य क्षेत्रको रूपमा लिइएको छ ।

विपद्को समयमा उपलब्ध हुनु पर्ने मानवीय सहयोगको महत्वपूर्ण साधन खाद्यान्न हो । खाद्य क्षेत्रले विपद् प्रभावित तथा प्रभावित व्यक्तिलाई न्यूनतम मापदण्डअनुसारको खाद्यान्न उपलब्ध गराउन सहयोग परिचालन गर्नु पर्छ र खाद्यान्नमा सीमान्तीकृत समुदायको समान पहुँच कायम गराउनु यस क्षेत्रको दायित्व हुनेछ ।

६.४.१ विपद् पछिको सम्भावित परिदृश्य

- विपद्बाट सङ्कटासन्न स्थानीय तहका अधिकांश गाउँ संकटमा हुनेछन् ।

जिल्ला विपद् पूर्वतयारी तथा प्रतिकार्य योजना २०८०, मोरङ

मुख्य जिल्ला अधिकारी



- मानिसहरू हताहत भएर आफ्नो ज्यान जोगाउन भागाभाग गर्नेछन् ।
- आफ्नो परिवारका सदस्यहरू तथा बालबच्चा खोज्दै, रुँदै कराउँदै खाली हात विस्थापित हुनेछन् ।
- विपद् भएको केही समयपछि नै तत्काल उद्धारकर्मीहरू पुगेको, उद्धार कार्यमा जुटेको प्रभावित परिवारहरूलाई बाहिर ल्याई सुरक्षित ठाउँमा राख्ने काम भइरहेको अवस्था देखिनेछ ।
- सुरक्षित ठाउँमा ल्याइएको व्यक्ति/परिवारहरूको आफूले लगाएको कपडाबाहेक साथमा केही नभएको र अति भोकाएको, थाकेको, परिवारका सबै सदस्य आफ्नै शिविरमा नभएकोले चिन्तित देखिएको अवस्था हुनसक्ने छ ।
- खाद्यान्न नष्ट हुने सम्भावना भएकोले पूरै जनसङ्ख्या खाद्यान्न अभावको चपेटामा पर्नेछ ।
- विशेषगरी बालबालिका, वृद्ध र बिरामी तथा गर्भवती महिलामा खाद्यअल्पताको समस्यामा पर्नेछन् ।
- जीविकोपार्जनका वैकल्पिक उपायको अभाव हुनेछ ।

विषयगत क्षेत्र(Cluster)को नेतृत्व गर्ने निकाय र सदस्यहरू

क्रसं	निकाय तथा संस्था	नाम	पद	फोन/मोबाइल
१.	कृषि ज्ञान केन्द्र	रामदेव सिंह		९८५२०२८१७८
२.	जिल्ला समन्वय समितिको कार्यालय	हरी प्रसाद भट्टराई	समन्वय अधिकारी	९८५२०६६२२२ ५२७२०७,
३.	सबै स्थानीय तहहरू	नाम, पद र सम्पर्क नम्बर अनुसूची मा उल्लेख गरिएको छ ।		
४.	भेटेरिनरी अस्पताल तथा पशु सेवा विज्ञ केन्द्र	डा.अजय कुमार साह	कार्यालय प्रमुख	४७१३०८, ४७१९५८ ९८५२०३०२३९
५.	नेपाल रेडक्रस सोसाइटी	सुबोध कुमार सिंह	सभापति	९८५२०३३०७२
६.	खाद्य व्यवस्था तथा व्यापार कम्पनी लि	सुजनबाबु आचार्य	ब सहायक	४७०२३३ ९८६२६१८२३६
७.	गैसस महासङ्घ	विष्णु शर्मा	अध्यक्ष	९८५२०२१७७९
८.	स्थानीय तहमा भएका उद्योग बाणिज्य तथा व्यापार संघहरू			
९.	स्थानीय तहमा भएका वन समूहहरू			
१०.	जिल्ला सहकारी संघ			
११.	मोरङ व्यापार संघ	नविन रिजाल	अध्यक्ष	९८५२०४००४७
१२.	उद्योग संगठन मोरङ	राकेश सुराना	अध्यक्ष	९८५२०२००५१
१३.	बिराट व्यापार संघ	नरेश खत्री	अध्यक्ष	०२१५३२३४३
१४.	नेपाल च्याम्बर अफ कमर्स	यादव पोखेल	अध्यक्ष	९८५२०२१२४१
१५.	उद्योग परिसंघ मोरङ	भिम चिमिरे	अध्यक्ष	९८५२०२००५१

६.४.२ क्षेत्रगत उद्देश्य

- खाद्य क्षेत्रको प्रमुख उद्देश्य विपद्बाट विस्थापित मानिसलाई जीवनयापनको लागि आवश्यक पर्ने खाद्यसामग्री उपलब्ध गराएर उनीहरूको जीवन रक्षा गर्नु हुनेछ । यस क्षेत्रका अन्य उद्देश्य निम्नअनुसार रहेका छन्

जिल्ला विपद् पूर्वतयारी तथा प्रतिकार्य योजना २०८०, मोरङ

मुख्य जिल्ला अधिकारी

(Handwritten Signature)



- विपदमा परेर खाद्यान्नको समस्यामा परेका समुदाय तथा व्यक्तिलाई खाद्यान्न सहयोग उपलब्ध गराउनु तथा खाद्यान्नमा सबैको समानुपातिक पहुँच कायम गराउनु,
- सुत्केरी, आमाको दूध खाने बच्चा, कुपोषणमा परेका बालबालिका, जेष्ठ नागरिक, अपाङ्गता भएका व्यक्ति, गर्भवती महिलाजस्ता संवेदनशील अवस्थामा रहेका समुदायलाई पोषणयुक्त खाद्यान्न उपलब्ध गराउने सुनिश्चितता गर्नु ।

६.४.३ आपत्कालीन प्रतिकार्य योजना

कुनै पनि विपद् आएको समयमा तथा त्यसपछि लगत्तै विस्थापित तथा प्रभावित मानिसलाई विनाभेदभाव खाद्यान्न उपलब्ध गराउनु यस क्षेत्रको कार्यधिकार हो । यसको लागि खाद्य क्षेत्रले देहायअनुसार काम गर्नेछः

क्रसं	प्रतिकार्य सम्बन्धी कार्य	जिम्मेवारी	सहयोगी निकाय तथा संस्था	समयावधि
१	खाद्य क्षेत्रको आपत्कालीन बैठकको आयोजना गर्ने	विषयगत क्षेत्र प्रमुख	खाद्य क्षेत्रका सदस्य तथा सहयोगी	विपद् पर्नासाथ तत्काल पहिलो हप्ता एकदिन विराएर र त्यसपछि आवश्यकतानुसार
२	विपद् प्रभावित क्षेत्र तथा विस्थापित मानिसको जानकारी सङ्कलन गर्ने र खाद्यान्नको आवश्यकता पहिचान गर्ने	विषयगत क्षेत्र प्रमुख	स्थानीय तह खाद्य क्षेत्रका सदस्य तथा सहयोगी	विपद् आएको थाहा पाउनासाथ
३	प्रभावित क्षेत्रको अनुगमन तथा निरीक्षण र प्रारम्भिक द्रूत लेखाजोखा गर्ने ।	तोकिएको सदस्य	कृषि ज्ञान केन्द्र सुरक्षा निकाय रेडक्रस	२४ घण्टाभित्र
४	आपत्कालीन समयको लागि तयारी खाना वितरण गर्ने	विषयगत क्षेत्र प्रमुख	कार्यदलका सदस्य स्थानीय तह	२४ घण्टा देखि १० दिनसम्म
५	समन्वय क्षेत्रसँग सम्पर्क गरी बहुक्षेत्रगत प्रारम्भिक द्रूत लेखाजोखा (मीरा-MIRA) को प्रतिवेदन तयार गर्ने	मिरा कार्यदल	जिविव्यस, स्थानीय तह, सुरक्षा निकाय	३ देखि ७ दिन भित्र
६	विस्थापितलाई रासनकार्ड वितरण गर्ने	विषयगत क्षेत्र प्रमुख	जिविव्यस, स्थानीय तह, सुरक्षा निकाय	७ दिन भित्र
७	भण्डारण गरिएको खाद्यान्नको अनुगमन तथा निरीक्षण गर्ने र गुणस्तर भएको सुनिश्चितता गर्ने ।	जिविव्यस	स्थानीय तह सुरक्षा निकाय	नियमित
८	मापदण्डअनुरूप खाद्यसामग्री वितरणको व्यवस्था मिलाउने	विषयगत क्षेत्र प्रमुख	स्थानीय तह जिविव्यस सुरक्षा निकाय	नियमित
९	नपुग हुने खाद्यसामग्री खरिद तथा व्यवस्थापन र भण्डारण गर्ने	विषयगत क्षेत्र प्रमुख	स्थानीय तह जिविव्यस	५ दिन भित्र
१०	वितरण केन्द्रको पहिचान र निर्धारण गर्ने र खाद्यान्न वितरणसम्बन्धी सूचना प्रवाह गर्ने	विषयगत क्षेत्र प्रमुख	स्थानीय तह जिविव्यस सुरक्षा निकाय	नियमित
११	खाद्यान्नमा सबै विस्थापित समुदायको सहज पहुँचको सुनिश्चितता गर्ने	विषयगत क्षेत्र प्रमुख	स्थानीय तह सुरक्षा निकाय	नियमित

जिल्ला विपद् पूर्वतयारी तथा प्रतिकार्य योजना २०८०, मोरङ

मुख्य जिल्ला अधिकारी



१२	सुत्केरी तथा बच्चालाई दूध खुवाउने महिला, कुपोषणमा परेका बालबालिका, बिरामी, जेष्ठ नागरिकहरुलाई पोषणयुक्त खाना वितरण गर्ने ।	विषयगत क्षेत्र प्रमुख	स्थानीय तह जिविव्यस सुरक्षा निकाय	नियमितरूपमा
१३	नागरिक समाजका विभिन्न क्षेत्रबाट वितरण हुने खाद्यान्नको अभिलेख राख्ने र नपुग वा खाद्यान्न प्राप्त गर्न नसकेका समुदायको पहिचान गरी खाद्यान्न उपलब्ध गराउने ।	विषयगत क्षेत्र प्रमुख	स्थानीय तह जिविव्यस सुरक्षा निकाय	नियमितरूपमा
१४	खाद्यान्न वितरणसम्बन्धी कार्य, समस्या र समाधानबारे जिल्ला विपद् व्यवस्थापन समिति तथा अन्य सरोकारवालालाई जानकारी गराउने	विषयगत क्षेत्र प्रमुख	क्षेत्रका सदस्य वन्दोवस्ती क्षेत्र	नियमितरूपमा
१५	खाद्यान्न वितरण प्रक्रियालाई सहज र सरल बनाउन नियमित अनुगमन गर्ने र विवाद हुनबाट जोगिने ।	विषयगत क्षेत्र प्रमुख	क्षेत्रका सदस्य वन्दोवस्ती क्षेत्र	नियमितरूपमा
१६	खाद्य क्षेत्रको नियमित बैठक तथा प्रतिवेदन तयारी गरी सबै सरोकारवालालाई उपलब्ध गराउने	विषयगत क्षेत्र प्रमुख	क्षेत्रका सबै सदस्य	हरेक हप्ता

६.३.४ प्रतिकार्यका लागि पूर्वतयारी

खाद्य सुरक्षा, कृषि तथा जीविकोपार्जन क्षेत्रले आपत्कालीन मानवीय सहयोग उपलब्ध गराउने कार्यका लागि देहायअनुसार पूर्वतयारी गर्नेछः

क्रसं	पूर्वतयारी गतिविधि	जिम्मेवारी	सहयोगी निकाय तथा संस्था	समयावधि
१	व्यवस्थापन तथा समन्वयसम्बन्धी बैठकको आयोजना गर्ने र गत वर्षको कार्ययोजनाको पुनरावलोकन गर्ने	विषयगत क्षेत्र प्रमुख	क्षेत्रका सदस्य	वैशाख पहिलो साताभित्र
२	खाद्यान्न वितरण कार्यदल गठन गर्ने	विषयगत क्षेत्र प्रमुख	क्षेत्रका सदस्य	
३	बहुक्षेत्र द्रुत लेखाजोखाको लागि व्यक्ति तोक्ने र तालिममा सहभागी गराउने	विषयगत क्षेत्र प्रमुख	क्षेत्रका सदस्य, जिविव्यस,	
४	तयारी खाद्यान्नको भण्डारण तथा आपत्कालीन आपूर्तिको व्यवस्था मिलाउने	विषयगत क्षेत्र प्रमुख	सुरक्षा निकाय, स्थानीय तह, उवासंघ	वैशाख २५ गतेसम्म
५	तयारी खाद्यान्नको बजार उपलब्धता पहिचान गर्ने	खाद्य क्षेत्र, तोकिएको सदस्य	स्थानीय तह, उवासंघ, जिविव्यस, विध्व खाद्य कार्यक्रम,	वैशाख २७ गतेसम्म
६	खाद्यान्नको गुणस्तर नियन्त्रण तथा सुनिश्चितताको लागि गुणस्तर तथा नापतौल विभासँग वा सम्बन्धित निकायसँग समन्वय गरी परीक्षण गर्ने वा गराउने	विषयगत क्षेत्र प्रमुख	गुणस्तर नियन्त्रण कार्यालय, नेरेसो, स्थानीय तह	आवश्यकता अनुसार
७	स्वास्थ्य तथा पोषण क्षेत्रसँग समन्वय गरी ६ महिनादेखि ५ वर्षमुनिका बालबालिका, बूढाबूढी, गर्भवती तथा सुत्केरी महिलालाई पोषणयुक्त खाद्यान्नको आवश्यक परिणाम मौज्जात राख्ने	विषयगत क्षेत्र प्रमुखतोकिएको सदस्य	स्वास्थ्य तथा पोषण क्षेत्र, जिविव्यस, गैसस	आवश्यकता अनुसार

जिल्ला विपद् पूर्वतयारी तथा प्रतिकार्य योजना २०८०, मोरङ

मंस जिल्ला अधिकारी

PH



८	खाद्यान्न कार्यक्रममा जनचेतना अभिवृद्धिका लागि प्रचारमूलक तथा ज्ञानबर्द्धक सामग्रीको बन्दोबस्त गर्ने	विषयगत क्षेत्र प्रमुख	कृषि ज्ञान केन्द्र, भेटेरिनरी अस्पताल, विद्युत खाद्य कार्यक्रम, सञ्चारकर्मी	वैशाख मसान्तसम्म
९	तयारी खाद्यान्नका सहयोगी संस्थाहरू तथा निकायहरूसँग समन्वय गर्ने	क्षेत्रको बैठक	निजी क्षेत्रका संस्थाहरू	वैशाखमसान्तसम्म
१०	प्रतिवेदन तयारीका लागि सदस्य तोक्ने	विषयगत क्षेत्र प्रमुख	-	

६.५ स्वास्थ्य तथा पोषण (Health and Nutrition)

विषयगत क्षेत्र : स्वास्थ्य तथा पोषण
मुख्य विषयको किसिम : बाढी, भूकम्प, खडेरी, आगलागी, पहिरो तथा महामारीजन्य रोगहरू
क्षेत्रगत अगुवा (Cluster Lead) : जिल्ला स्वास्थ्य कार्यालय/स्थानीय तह

विपद्को अवस्थामा जन, धन र संरचनामा व्यापक क्षति पुग्न गई जनजीवन अस्तव्यस्त हुने भएकाले विपद् प्रभावित समुदायमा स्वास्थ्य तथा पोषणको अवस्था बिग्रने सम्भावना अधिक रहन्छ । सम्भावित यस परिस्थितिलाई सम्बोधन गर्न यस्तो अवस्थामा विपद् प्रभावित समुदायमा स्वास्थ्य तथा पोषणसँग सम्बन्धित विषयहरूको व्यवस्था स्वास्थ्य तथा पोषण क्षेत्रले गर्नेछ ।

विपद्को समयमा प्रभावित तथा विस्थापित मानिसमा स्वास्थ्यसम्बन्धी धेरै प्रकारका समस्या उत्पन्न हुने सम्भावना रहन्छ । त्यसैगरी विपद्मा परेका कतिपय मानिसलाई प्राथमिक उपचारको आवश्यकता पर्छ । त्यसैकारण यस कार्ययोजनाले विपद् प्रभावित समुदायको स्वास्थ्य रक्षाका लागि काम गर्छ ।

६.५.१ विपद् पछिको सम्भावित परिदृश्य

- चर्पीहरू क्षतिग्रस्त हुनेछन् र फोहोर सर्वत्र फैलिएको अवस्था हुनेछ,
- पिउने पानीका मुहान र स्रोतहरू संरचनात्मक क्षतिको कारण प्रदूषित हुनेछन्,
- सरसफाइको अभावले पानीजन्य सरुवा रोग फैलिएर महामारीजन्य प्रकोप बढेर थप विपद् उत्पन्न हुने सम्भावना प्रबल रहनेछ ।
- विस्थापित परिवारका सदस्यहरूले पानीको अभावका कारण अत्यावश्यक स्वच्छताका लागि कमजोर व्यवहारले गर्दा सरुवारोगहरूको वृद्धिको सम्भावना रहन्छ ।
- स्वास्थ्य सेवा प्रदायक संस्थाहरू क्षतिग्रस्त हुन सक्ने वा विपद् प्रभावितको पहुँचभन्दा बाहिर हुने, औषधी उपचारका उपकरणहरू तथा औषधीको हानी नोक्सानी हुनेछ ।
- चोटपटक, घाइतेहरू, हैजा, औलो, आउँ रगत, (dysentery) दादुरा एवं महामारीजन्य रोग, गम्भीर स्वास प्रश्वाससम्बन्धी सङ्क्रमण, ज्वरो, आँखा अथवा छालाका सङ्क्रामक रोगहरूमा वृद्धि हुनेछ ।
- खाद्य सामग्रीको तीव्र अभाव तथा प्रदूषित वातावरणको कारणले गर्दा गम्भीर कुपोषण, हैजा तथा झाडापखालाजस्ता रोगहरूको जोखिममा वृद्धि, स्वास्थ्य एवं, सामाजिक सेवाहरूमा घट्दो पहुँच, उपचारात्मक तथा अतिरिक्त खुवाउने कार्यक्रम (supplementary feeding)मा अवरोध देखा पर्नेछ ।

जिल्ला विपद् पूर्वतयारी तथा प्रतिकार्य योजना २०८०, मोरङ

मोरङ जिल्ला अधिकारी

२१



- बाढीबाट विस्थापित विशेषगरी गर्भवती र सुत्केरी महिला, अशक्त तथा जेष्ठ नागरिक र विरामीको अवस्था दयनीय हुने सम्भावना हुनेछ ।
- लामखुट्टेजस्ता कीटबाट फैलिने औलो, कालाजार डेङ्गु आदिको सङ्क्रमण बढ्ने र सर्पदंश हुने सम्भावना रहन्छ
- बाढीमा परेर वा विभिन्न कारणले घाइते हुनेको सङ्ख्यामा वृद्धि भएको हुनेछ ।

विषयगत क्षेत्र(Cluster)को नेतृत्व गर्ने निकाय र सदस्यहरू

क्रसं	निकाय तथा संस्था
१.	स्वास्थ्य कार्यालय मोरङ
२.	सबै स्थानीय तहहरू
३.	कोशी अस्पताल
४.	जिल्ला अस्पताल रंगेली
५.	नेपाल रेडक्रस सोसाइटी
६.	नेपाल महिला स्वास्थ्य स्वयंसेवी संघ
७.	जिल्ला आयुर्वेद स्वास्थ्य केन्द्र
८.	अल नेपाल होमियोप्याथी एसोसिएसन
९.	नेपाल चिकित्सक संघ
१०.	नोबेल शिक्षण अस्पताल
११.	विराटनगर शिक्षण अस्पताल टंकी
१२.	पूर्वाञ्चल मेडिकल कलेज
१३.	नेपाल परिवार नियोजन संघ
१४.	आँखा अस्पतालहरू
१५.	औषधी व्यवस्था विभाग
१६.	औषधी व्यवसायी महासंघ
१७.	अफिन
१८.	मेरी स्टोप्स सेण्टर

६.५.२ क्षेत्रगत उद्देश्य

आपत्कालीन अवस्था उत्पन्न भएको समयमा विशेषगरी अत्यधिक जोखिममा रहेका समूहको स्वास्थ्य तथा पोषणसम्बन्धी आवश्यकता पूरा गर्ने प्रत्याभूति गर्नु, पानी तथा कीटपतङ्गका माध्यमबाट लाग्ने तथा महमारीजन्य रोगबाट बचाउनु यस क्षेत्रको प्रमुख उद्देश्य रहनेछ । यस क्षेत्रका पुरक उद्देश्य देहायअनुसार हुनेछन्

- झाडापखाला, हैजा तथा औलो र पानीजन्य एवं कीटजन्य रोगहरूको रोकथाम तथा उपचार सुनिश्चित गर्नु,
- रोग फैलिएमा प्रभावकारी रूपमा नियन्त्रण गर्नु,
- आधारभूत स्वास्थ्य सेवामा प्रभावित तथा विस्थापितको पहुँच सुनिश्चित गर्न स्वास्थ्य शिविर सञ्चालन, मानवस्रोत परिचालनजस्ता उपाय अपनाउनु,

जिल्ला विपद् पूर्वतयारी तथा प्रतिकार्य योजना २०८०, मोरङ

मुख्य जिल्ला अधिकारी

२५



- कुपोषणबाट प्रभावित विस्थापित महिला, बालबालिका तथा जेष्ठ नागरिक र विरामीलाई पुरक खानाको व्यवस्था गरी उनीहरूको स्वस्थ जीवनको प्रत्याभूति गर्नु ।

६.५.३ आपत्कालीन प्रतिकार्य योजना

विपद्को अवस्थामा जनस्वास्थ्यको रक्षाका लागि स्वास्थ्य तथा पोषण क्षेत्रले देहायका कार्यहरू गर्नेछः

क्रसं	प्रतिकार्य सम्बन्धी कार्य	जिम्मेवारी	सहयोगी निकाय तथा संस्था	समयावधि
१	आपत्कालीन बैठक आयोजना गरी विपद्को अवस्थाको मूल्याङ्कन गर्ने <ul style="list-style-type: none"> • सहयोगी संस्थाको क्षमता पहिचान, • कार्य तथा जिम्मेवारी विभाजन गर्ने, • सामग्री आपूर्तिकर्ताको सूची तयार गर्ने, • विद्यमान स्रोत र मागको विश्लेषण गर्ने, • विपद्को जानकारी संकलनको लागि RRT को बैठक सञ्चालन । 	स्वास्थ्य, पोषण क्षेत्र	स्थानीय तह स्थाविव्यस स्वास्थ्य कार्यालय क्षेत्रगत सदस्यहरू	विपद् हुनासाथ
२	विशिष्ट सेवा दिनु पर्ने जनसङ्ख्याको पहिचान गर्ने ।	स्वास्थ्य, पोषण क्षेत्र	स्वास्थ्य कार्यालय स्थानीय तह	विपद् भएकै दिन देखि
३	घाइतेको उपचारका लागि तत्काल प्राथमिक उपचार कार्यदल खटाउने र थप उपचारका लागि अस्पताल पठाउने ।	स्वास्थ्य, पोषण क्षेत्र	स्वास्थ्य कार्यालय स्थानीय तह	विपद् भएकै दिन देखि
४	स्वास्थ्य टोलीलाई यथासिध्द परिचालन गरी विशेषगरी गर्भवती, सुत्केरी, पूर्ण स्तनपान गराई रहेका महिलाहरू साथै नियमितरूपमा औषधी सेवन (प्रेसर, सुगर, टिबी आदी) गर्ने व्यक्तिहरूको विवरण संकलन गर्ने ।	स्वास्थ्य, पोषण क्षेत्र	स्वास्थ्य कार्यालय स्थानीय तह क्षेत्रगत सदस्यहरू	विपद् भएकै दिन देखि
५	स्वास्थ्य सेवा प्रदान, सूचना प्रवाह र समन्वय गर्ने ।	स्वास्थ्य, पोषण क्षेत्र	स्वास्थ्य कार्यालय स्थानीय तह	विपद् भएकै दिन देखि
६	Triage (रातो, पहेँलो, हरियो) को वर्गीकरण गरी उपचार तथा व्यवस्थापन गर्ने ।	स्वास्थ्य, पोषण क्षेत्र	स्वास्थ्य कार्यालय स्थानीय तह	विपद् भएकै दिन देखि
७	<ul style="list-style-type: none"> • ५ बर्ष मुनिका बालबालिका, गर्भवती तथा सुत्केरी महिलाको पोषण स्थितिको लेखाजोखा तथा परामर्श गर्ने । • ५ बर्ष मुनिका बालबालिकाको पोषण अवस्थालाई मध्यनजर गरेर सूक्ष्म पोषक तत्व वितरण गर्ने । 	स्वास्थ्य, पोषण क्षेत्र	स्वास्थ्य कार्यालय स्थानीय तह	दोस्रो दिन देखि
८	जानकारीको सङ्कलन तथा परिस्थितिलाई अद्यावधिक गर्नका लागि वास्तविक क्षतिको जानकारी प्राप्त भएपछि (Rapid Response Team -RRT)को बैठक बस्ने ।	स्वास्थ्य, पोषण क्षेत्र	DEOC स्वास्थ्य कार्यालयस्थानीय तह	दोस्रो दिन देखि
९	भौतिक तथा मानवीय क्षतिको तथ्यगत विवरण, अधिल्लो दिनमा गरिएका कार्यको समीक्षा ।	स्वास्थ्य, पोषण क्षेत्र	स्वास्थ्य कार्यालय स्थानीय तह	दोस्रो दिन देखि
१०	स्वास्थ्यसँग सम्बन्धित विभिन्न अन्तर समूहसँग विपद्	स्वास्थ्य,	स्वास्थ्य कार्यालय	दोस्रो दिन देखि

जिल्ला विपद् पूर्वतयारी तथा प्रतिकार्य योजना २०८०, मोरङ

मुख्य जिल्ला अधिकारी



	व्यवस्थापनमा छलफल गर्ने । मानवीय तथा भौतिक स्रोत साधनको नक्सांकन गर्ने र आवश्यक व्यवस्था गर्ने	पोषण क्षेत्र	स्थानीय तह	
११	स्वयम् सेवकहरुको पहिचान गरि महामारी फैलाउन सक्ने सम्भावित स्रोत पहिचान गरी छुट्याउने ।	स्वास्थ्य, पोषण क्षेत्र	DEOC स्वास्थ्य कार्यालय स्थानीय तह	दोस्रो दिन
१२	किटनासक औषधी आवश्यकता हेरी छिट्टाउने । सम्भावित जोखिमलाई न्यूनीकरण गर्न उचित स्थानको पहिचान गरी विस्थापनको व्यवस्था गर्ने ।	स्वास्थ्य, पोषण क्षेत्र	स्वास्थ्य कार्यालय स्थानीय तह	दोस्रो दिन
१३	अपुग भएको औषधी तथा अन्य व्यवस्थापकीय सामग्रीको व्यवस्था गर्ने	स्वास्थ्य, पोषण क्षेत्र	स्वास्थ्य कार्यालय स्थानीय तह प्रदेश आ स्वा व्य केन्द्र	दोस्रो दिन
१४	स्वास्थ्य शिविर सञ्चालन गर्ने र निशुल्क औषधीको व्यवस्था मिलाउने	स्वास्थ्य, पोषण क्षेत्र	DEOC स्वास्थ्य कार्यालय स्थानीय तह	दोस्रो दिनपछि
१५	आवश्यकताअनुसार बाह्य अनुसन्धान टोली खटाउने महिला स्वास्थ्य स्वयंसेविका तथा स्थानीय स्वास्थ्यकर्मीको कार्य निर्धारण र अभिमुखीकरण गर्ने	स्वास्थ्य, पोषण क्षेत्र	स्वास्थ्य कार्यालय स्थानीय तह	शिविर स्थापना भएपछि
१६	विपदबाट प्रभावितलाई मनोसामाजिक परामर्श तथा मनोरञ्जनका गतिविधिमा संलग्न गराउने	स्वास्थ्य, पोषण क्षेत्र	स्वास्थ्य कार्यालय स्थानीय तह	नियमितरूपमा
१७	मध्यम तथा कडा शीघ्र कुपोषित बच्चालाई स्वास्थ्य संस्थामा प्रेषण गरी विशेष प्रकारले उपचार गराउने ।	स्वास्थ्य, पोषण क्षेत्र	स्वास्थ्य कार्यालय स्थानीय तह	नियमितरूपमा
१८	स्वास्थ्यसम्बन्धी प्रतिकार्य क्रियाकलापको सुपरिवेक्षण तथा अनुगमन गर्ने ।	स्वास्थ्य, पोषण क्षेत्र	स्वास्थ्य कार्यालय स्थानीय तह	नियमितरूपमा
१९	स्वास्थ्य शिक्षा सम्बन्धी घुम्ती टोली मार्फत जनचेतना अभिवृद्धि गर्ने ।	स्वास्थ्य, पोषण क्षेत्र	स्वास्थ्य कार्यालय स्थानीय तह	नियमितरूपमा
२०	खोप, ओपिडि, पोषण लगायत अन्य स्वास्थ्यसम्बन्धी कार्यक्रमहरुलाई सुचारु एवम् निरन्तरता दिने ।	स्वास्थ्य, पोषण क्षेत्र	स्वास्थ्य कार्यालय स्थानीय तह	नियमितरूपमा

६.५.४ प्रतिकार्यका लागि पूर्वतयारी

विपद्को सामना गर्न आपत्कालीन समयमा मानवीय सहयोग उपलब्ध गराउन स्वास्थ्य तथा पोषण क्षेत्रले देहायअनुसार पूर्वतयारी गर्नेछः

क्रसं	पूर्वतयारी कार्य	जिम्मेवारी	सहयोगी निकाय तथा संस्था	समयावधि
१	क्षेत्रको बैठक आयोजना गरी सदस्यबीच कार्यविभाजन गर्ने र आपत्कालीन स्वास्थ्य कार्यदल गठन गर्ने	स्वास्थ्य तथा पोषण क्षेत्र	स्वास्थ्य कार्यालय	जेठ महिनामा
२	बहुक्षेत्र प्रारम्भिक द्रूत लेखाजोखा (मीरा - MIRA) को लागि क्षेत्रको सदस्य तोक्ने	स्वास्थ्य तथा पोषण क्षेत्र	क्षेत्रको बैठक	बैशाखमा

जिल्ला विपद् पूर्वतयारी तथा प्रतिकार्य योजना २०८०, मोरङ

मंसु जिल्ला अधिकारी



३	जिल्लाका सरकारी, सामुदायिक तथा निजी स्वास्थ्य सेवा प्रदायक र उनीहरूसँग भएको स्रोतको सूची तयार गर्ने	स्वास्थ्य तथा पोषण क्षेत्र	क्षेत्रका सदस्य गैसस	बैशाखमा
४	जिल्लास्थित सरोकारवाला वा सहयोगी निकाय वा संस्थाको सूची र सहयोगको खाका तयार गर्ने	स्वास्थ्य तथा पोषण क्षेत्र	क्षेत्रका सदस्य गैसस नेरेसो	बैशाख जेष्ठमा
५	आपत्कालीन अवस्थामा आवश्यक पर्ने औषधीहरू ३० दिनको लागि पुग्नेगरी भण्डारण गर्ने	स्वास्थ्य तथा पोषण क्षेत्र	जिस्वाका जिविव्यस नेरेसो	बैशाख जेष्ठमा
६	स्थानीय तहका प्रत्येक वडामा तीन थानका दरले प्राथमिक उपचार बाक्स (First Aid Kits) व्यवस्था गर्ने	स्वास्थ्य तथा पोषण क्षेत्र	स्थानीय तह जिविव्यस नेरेसो	बैशाख जेष्ठमा
७	हरेक सङ्घटान्त्र स्थानीय तहमा कम्तीमा पनि १० जनालाई पोषणसम्बन्धी अनुशिक्षण तालिम उपलब्ध गराउने	स्वास्थ्य तथा पोषण क्षेत्र	स्थानीय तह जिविव्यस नेरेसो	बैशाख जेष्ठमा
८	बच्चालाई दूध खुवाउने आमा, सुत्केरी र गर्भवती महिला, कुपोषित बालबालिका र जेष्ठ नागरिकको लागि एक महिनालाई पुग्ने पोषणयुक्त खाना भण्डारण गर्ने	स्वास्थ्य तथा पोषण क्षेत्र	स्थानीय तह जिविव्यस नेरेसो	बैशाख जेष्ठमा
९	आवश्यक सबै सामान खरिद गरेर वा माथिल्लो निकायबाट निकासालिएर भण्डारणको लागि बन्दोवस्ती क्षेत्रलाई आग्रह गर्ने	स्वास्थ्य तथा पोषण क्षेत्र	स्थानीय तह जिविव्यस नेरेसो	बैशाख जेष्ठमा
१०	स्वास्थ्य शिविर सञ्चालनका लागि स्वास्थ्यकर्मीको सूची तयार गर्ने	स्वास्थ्य तथा पोषण क्षेत्र	जिविव्यस	बैशाख जेष्ठमा
११	जनचेतना अभिवृद्धिका लागि सूचना प्रचारप्रसार गर्ने	स्वास्थ्य तथा पोषण क्षेत्र	जिविव्यस	बैशाख जेष्ठमा
१२	एम्बुलेन्सको सहज परिचालनको बन्दोवस्त मिलाउने	स्वास्थ्य तथा पोषण क्षेत्र	जिविव्यस	बैशाख जेष्ठमा

६.६. खानेपानी, सरसफाई तथा स्वच्छता व्यवस्थापन (Water, Sanitation and Hygiene -WASH)

विषयगत क्षेत्र : खानेपानी तथा सरसफाई स्वच्छता व्यवस्थापन
 मुख्य विपद्को किसिम : बाढी, आगलागी, भूकम्प, खडेरी, महामारी
 क्षेत्रगत अगुवा (Cluster Lead) : संघीय खानेपानी तथा ढल व्यवस्थापन आयोजना / स्थानीय तह

विपद्को अवस्थामा जन, धन र संरचनामा व्यापक क्षति पुग्न गई जनजीवन अस्तव्यस्त हुने भएकाले विपद् प्रभावित समुदायमा खानेपानी, सरसफाईको संरचना भङ्ग भई खानेपानीको अभाव हुने, सरसफाईको अवस्था खराब हुन गई महामारी रोग निम्तित गर्न सक्ने सम्भावना अधिक रहन्छ । सम्भावित यस परिस्थितिलाई संबोधन गर्न यस्तो अवस्थामा विपद् प्रभावित व्यक्तिहरूलाई समुदाय र आश्रयस्थलमा खानेपानी र सरसफाईको व्यवस्था गर्ने खानेपानी तथा सरसफाई स्वच्छता व्यवस्थापन क्षेत्रको कार्य पर्दछ ।

६.६.१ विपद् पछिको अनुमानित परिदृश्य

- खानेपानीका मुहान प्रदूषित भएका हुनेछन्,
- चर्पीहरू क्षतिग्रस्त हुनेछन् र फोहोर सर्वत्र फैलिएको अवस्था हुनेछ,
- पिउने पानीका मुहान र स्रोतहरू र संरचनात्मक क्षतिका कारण प्रदूषित हुनेछन्,
- सरसफाइको अभावले पानीजन्य सरुवा रोग फैलिएर महामारीजन्य प्रकोप बढेर थप विपद् उत्पन्न हुने सम्भावना प्रबल रहनेछ ।

जिल्ला विपद् पूर्वतयारी तथा प्रतिकार्य योजना २०८०, मोरङ



- विस्थापित परिवारका सदस्यहरूले पानीको आभावका कारण अत्यावश्यक स्वच्छताका लागि कमजोर व्यवहारले गर्दा सरुवारोगहरूको वृद्धिको सम्भावना रहन्छ ।

विषयगत क्षेत्र(Cluster)को नेतृत्व गर्ने निकाय र सदस्यहरू

क्रसं	निकाय तथा संस्था	नाम	पद	फोन/मोवाइल
१.	संघिय खानेपानी तथा ढल व्यवस्थापन आयोजना	सुरत कुमार बम	कार्यालय प्रमुख	४६०८९४, ४६३८८४
२.	जिल्ला समन्वय समिति	हरी प्रसाद भट्टराई	समन्वय अधिकारी	९८५२०६६२२२ ५२७२०७,
३.	सबै स्थानीय तहहरू	नाम, पद र सम्पर्क नम्बर अनुसूची मा उल्लेख गरिएको छ ।		
४.	स्वास्थ्य कार्यालय मोरङ	सुरेश मेहता	कार्यालय प्रमुख	५२४३५७, ५२२९८० ९८४२०३६५९५
५.	पूर्वाधार विकास कार्यालय	सुशिल श्रेष्ठ	कार्यालय प्रमुख	९८५९९८५०९६
६.	नेपाल रेडक्रस सोसाइटी	सुबोध कुमार सिंह	सभापति	९८५२०३३०७२
७.	नोबेल शिक्षण अस्पताल	नारायण दाहाल	प्रशासन प्रमुख	९८५२०३०६४०
८.	बिराटनगर शिक्षण अस्पताल			
९.	पूर्वाञ्चल मेडिकल कलेज			
१०.	गैरसरकारी संस्था महासंघ	अविजाल विष्ट	उपाध्यक्ष	९८५२०३२००२
११.	खानेपानी उपभोक्ता महासंघ	दुर्गा चापागाई		९८५२०२९९९५

६.६.२ क्षेत्रगत उद्देश्य:

विपद् प्रभावित तथा विस्थापित समुदायलाई पानी तथा कीटपतङ्गका माध्यमबाट लाग्ने तथा महामारीजन्य रोगबाट बचाउनु यस क्षेत्रको प्रमुख उद्देश्य हुनेछ ।

६.६.३ आपत्कालीन प्रतिकार्य योजना

खानेपानी, सरसफाइ तथा स्वास्थ्य प्रबर्द्धन क्षेत्रको लागि देहायअनुसार कार्ययोजना तय गरिएको छ:

क्रसं	पूर्वतयारी कार्य	जिम्मेवारी	सहयोगी निकाय तथा संस्था	समयावधि
१	वास क्षेत्र एजेन्सी, जिल्ला विपद् व्यवस्थापन समितिको बैठकमा सहभागी हुने र कार्यक्षेत्रमा सक्रिय हुने ।	विषयगत क्षेत्र प्रमुख	जिविव्यस	जेष्ठ महिनामा
२	क्षेत्रगत सदस्य पहिचान गरी कार्य विवरण तयार गर्ने र पहिलो बैठक बस्ने । बैठकका विषयहरू: <ul style="list-style-type: none"> • सहयोगी संस्थाको क्षमता पहिचान, • कार्य तथा जिम्मेवारी विभाजन गर्ने, • सामग्री आपूर्तिकर्ताको सूची तयार गर्ने, • विद्यमान स्रोत र मागको विश्लेषण गर्ने, • स्थानीय तहमा स्वच्छता प्रद्र्धन समिति परिचालन गर्ने 	विषयगत क्षेत्र प्रमुख	स्थानीय तह जिविव्यस नेपाल प्रहरी गैसस स्थानीय क्लव	जेष्ठ महिनामा
३	वास (Wash) क्षेत्रमा काम गर्ने निकाय तथा संस्थाको पहिचान गरी	विषयगत	स्थानीय तह	जेष्ठ महिनामा

जिल्ला विपद् पूर्वतयारी तथा प्रतिकार्य योजना २०८०, मोरङ

मुख जिल्ला अधिकारी



	सदस्य निकाय वा संस्था र तिनका प्रतिनिधिको पुनरावलोकन गर्ने क्षेत्रमा रहन इच्छुक संस्थाहरूको विवरण सङ्कलन गरी सूचीकरण गर्ने, <ul style="list-style-type: none"> • मस्यौदा कार्यविवरण तयार गर्ने, • यस क्षेत्रमा काम गर्ने गैसस नीजिक्षेत्रसंग समन्वय गर्ने 	क्षेत्र प्रमुख सदस्यहरू	जिविव्यस गैससहरू	
४	क्षेत्रका प्रत्येक सदस्यले आ-आफ्नो निकायको माथिल्लो तहमा आवश्यकताको जानकारी गराउने ।	विषयगत क्षेत्र प्रमुख सदस्यहरू	स्थानीय तह गैससहरू	जेष्ठ महिनामा
५	स्वास्थ्य प्रवर्द्धनका साधनहरूको निर्माण तथा मर्मत कार्य गर्ने	विषयगत क्षेत्र प्रमुख	स्थानीय तह	जेष्ठ महिनामा
६	सरसफाइका सामग्री वितरण गर्ने <ul style="list-style-type: none"> • फिनेल १ बोतल/चर्पी • स्यानीटाइजर • ब्रस १ थान/चर्पी • साबुन र तौलिया १ सेट • बाल्टी ५ लि. १ थान र १ मग/परिवार 	जिजस्वाका	स्थानीय तह जिविव्यस नेरेसो गैससहरू स्थानीय क्लव	विपद् पश्चात
७	क्षेत्रका सदस्यबीच मीरा (MIRA)को बारे अभिमुखीकरण गरी सोअनुरूप कार्य सम्पादन गर्ने व्यवस्था मिलाउने र क्षेत्रका सदस्यहरूबीच कार्य समन्वय गर्ने	विषयगत क्षेत्र प्रमुख	स्थानीय तह जिविव्यस गैससहरू	विपद् भएको १ हप्ता भित्र
८	मीराको प्रतिवेदनको विश्लेषण र माग र आपूर्तिबीचको अवस्था विश्लेषण गरी कार्य गर्ने	विषयगत क्षेत्र प्रमुख	स्थानीय तह जिविव्यस	विपद् भएको १ हप्ता भित्र
९	खानेपानी शुद्धीकरणका समान वितरण (बाल्टीन २ वटा १० र १५ लि., मग १, पियुष पहिलो १ हप्ता र बाँकी दिनका लागि वाटरगार्ड वा पियुष १ प्रति परिवार)	विषयगत क्षेत्र प्रमुख	स्थानीय तह जिविव्यस नेपाल प्रहरी गैसस क्लवहरू	विपद् पश्चात
१०	अनुगमन सूचक पहिचान गरी अनुगमन संयन्त्र परिचालन गर्ने	विषयगत क्षेत्र प्रमुख	स्थानीय तह	विपद् पश्चात
११	<ul style="list-style-type: none"> • सरसफाइ प्रवर्द्धन कार्य गर्ने गराउने • फोहरमैला व्यवस्थापन/फोहरपानी व्यवस्थापन • शिविर क्षेत्रको सरसफाइ र निर्मलीकरण • स्थानीय भाषामा जनचेतनामूलक क्रियाकलाप • सरसफाइ समिति गठन र अभिमुखीकरण • माइकिङ् • सडक नाटक • सूचना केन्द्र स्थापना गर्ने • जानकारीमूलक, शिक्षाप्रद प्रचार सामग्री वितरण गर्ने • स्वयंसेवक परिचालन • सञ्चार क्षेत्रको परिचालन • बाल/युवा क्लबको परिचालन 	क्षेत्र प्रमुख र सदस्यहरू	स्थानीय तह जिविव्यस नेपाल प्रहरी गैसस स्थानीय क्लव	विपद् पश्चात

जिल्ला विपद् पूर्वतयारी तथा प्रतिकार्य योजना २०८०, मोरङ

मुख जिल्ला अधिकारी



१२	समुदायबाट र अन्य क्षेत्रबाट पृष्ठपोषण सङ्कलन र पुनरावलोकन गरी सुधारका क्षेत्र पहिचान गर्ने	विषयगत क्षेत्र प्रमुख	स्थानीय तह जिविव्यस	विपद् पश्चात तत्काल
१३	शिविर रहेको क्षेत्रको पूर्ण सरसफाइ र सरसफाइसम्बन्धी संरचनाको सुरक्षित विस्थापन गर्ने	विषयगत क्षेत्र प्रमुख	स्थानीय तह जिविव्यस	शिविर स्थापना पश्चात
१४	शिविर रहेका विद्यालयका शौचालयको मर्मतसम्भार गरी पूर्ववत अवस्थामा सञ्चालन गर्न सकिने बनाउने	विषयगत क्षेत्र प्रमुख	स्थानीय तह जिविव्यस	शिविर स्थापना पश्चात
१५	स्वास्थ्य क्षेत्रसँग समन्वय गरी पानीजन्य सरुवा रोगको प्रकृति पहिचान गर्ने र स्वास्थ्य प्रबर्द्धन र सचेतना अभिवृद्धि गर्ने	विषयगत क्षेत्र प्रमुख	स्थानीय तह जिविव्यस	विपद् पश्चात
१६	अन्तिम मूल्याङ्कन गर्ने, अभिलेख तयार गर्ने र वितरण गर्ने	विषयगत क्षेत्र प्रमुख	स्थानीय तह जिविव्यस	विपद् सकिए पश्चात

६.६.४ प्रतिकार्यका लागि पूर्वतयारी

विपद्को सामना गर्न आपत्कालीन समयमा मानवीय सहयोग उपलब्ध गराउन खानेपानी, सरसफाइ तथा स्वास्थ्य प्रबर्द्धन क्षेत्रले देहायअनुसार पूर्वतयारी गर्नेछः

क्रसं	पूर्वतयारी कार्य	जिम्मेवारी	सहयोगी निकाय तथा संस्था	समयावधि
१	क्षेत्रको बैठक आयोजना गरी सदस्यबीच कार्यविभाजन गर्ने ।	विषयगत क्षेत्र	स्वास्थ्य क्षेत्र	चैत्रको दोस्रो हप्ता
२	<ul style="list-style-type: none"> बास (Wash) क्षेत्रमा काम गर्ने निकाय तथा संस्थाको पहिचान गरी सदस्य निकाय वा संस्था र तिनका प्रतिनिधिको पुनरावलोकन गर्ने क्षेत्रमा रहन इच्छुक संस्थाहरूको विवरण सङ्कलन गरी सूचीकरण गर्ने, मस्यौदा कार्यविवरण तयार गर्ने, यस क्षेत्रमा काम गर्ने गैसस नीजिक्षेत्रसँग समन्वय गर्ने 	विषयगत क्षेत्र	स्थानीय तह जिविव्यस रेडक्रस गैससहरु	चैत्रको दोस्रो हप्ता
३	समुदाय स्थानान्तरण भएको स्थान वा शिविर तथा प्रभावित स्थानीय तहमा स्वच्छता प्रबर्द्धनसँग सम्बन्धित खानेपानी, शौचालयजस्ता संरचना तथा सरसफाइको अवस्थाको अध्ययन गर्ने	विषयगत क्षेत्र	स्थानीय तह क्षेत्रमा रहेका कार्यालयहरु	आवश्यकता अनुसार
४	विभिन्न संस्थाहरूसँग भएको सरसफाइ सामग्रीहरूको मौज्जात विवरण सङ्कलन गर्ने	विषयगत क्षेत्र	स्थानीय तह जिविव्यस नेरेसो	आवश्यकता अनुसार
५	मीराको तालिममा सहभागी हुन सदस्य तोक्ने	विषयगत क्षेत्र	जिविव्यस	आवश्यकतानुसार
६	पानी शुद्धीकरण र हाइजीन कीट, साबुन पानीले हात धुने सम्बन्धमा सरसफाइको लागि घरदैलो अभियान सञ्चालन गर्न महिला स्वास्थ्य स्वयंसेविकालाई अभिमुखीकरण गर्ने	विषयगत क्षेत्र	जिस्वाका स्थानीय तह	बैशाख मसान्त भित्र
७	जनचेतना अभिवृद्धिका लागि विभिन्न सह संस्थासँग भएका सूचना तथा सञ्चारका सामग्री सङ्कलन गरेर अभिलेख राखी वा आफैले तयार गरी	विषयगत क्षेत्र	जिस्वाका स्थानीय तह	रेडियोबाट जेठ देखि भाद्रसम्म

जिल्ला विपद् पूर्वतयारी तथा प्रतिकार्य योजना २०८०, मोरङ

मोरङ जिल्ला अधिकारी



	प्रकाशन गरी वितरण गर्ने			
८	खानेपानी तथा सरसफाइ संरचनाहरूको (चर्पी, हात धुने ठाउँ, स्नान घर आदि) र तालिमका नमूनाहरू तयार गरी लागत निकाल्ने र प्राविधिकहरूलाई अभिमुखीकरण गर्ने	विषयगत क्षेत्र	जिस्वाका स्थानीय तह	जेष्ठ मसान्तसम्म
९	अन्तर्राष्ट्रिय तथा राष्ट्रिय स्तरका बास क्षेत्रबाट तयार भएका अनुगमन सूचकहरू, फारमहरू स्थानीय स्तरमा सुहाउने बनाई सदस्यहरूबीच अभिमुखीकरण गर्ने	विषयगत क्षेत्र	जिस्वाका स्थानीय तह	वैशाख मसान्तसम्म
१०	खानेपानी, सरसफाइ तथा स्वास्थ्य प्रवर्द्धनसम्बन्धी तालिम प्राप्त व्यक्तिको सूची तयार गर्ने	विषयगत क्षेत्र	जिस्वाका स्थानीय तह	वैशाख मसान्तसम्म
११	आपत्कालीन स्वास्थ्य प्रवर्द्धनसम्बन्धी स्वास्थ्य क्षेत्रमा कार्यरत स्वास्थ्यकर्मीलाई तालिम दिने	विषयगत क्षेत्र	जिजस्वाका स्थानीय तह	जेष्ठ मसान्तसम्म
१२	जिल्ला तथा गाउँमा स्थापित नाट्य समूहहरूलाई आपत्कालीन स्वास्थ्य प्रवर्द्धनसम्बन्धी प्रशिक्षण दिने	विषयगत क्षेत्र	जिस्वाका स्थानीय तह	चैत्र मसान्तसम्म
१३	विद्यालयमा स्थापित बालसमूहहरूबीच सरसफाइसम्बन्धी क्रियाकलापहरू सञ्चालन गर्ने	विषयगत क्षेत्र	जिस्वाका विद्यालय	चैत्र मसान्तसम्म

६.७ आपत्कालीन संरक्षण (Emergency Protection)

विषयगत क्षेत्र : आपत्कालीन संरक्षण
 मुख्य विपद्को किसिम : बाढी, आगलागी, पहिरो, भूकम्प, खडेरी, महामारी
 क्षेत्रगत अगुवा (Cluster Lead) : जिल्ला प्रशासन कार्यालय/स्थानीय तह

विपद्को अवस्थामा जन, धन र संरचनामा व्यापक क्षति पुग्न गई जनजीवन अस्तव्यस्त हुने भएकाले विपद् प्रभावित समुदायमा सुत्केरी, महिला, वृद्धवृद्धा, बालबालिका, अपाङ्गता भएका व्यक्तिहरू दलितलगायतका प्राथमिकतापूर्ण वर्गहरूमाथि यौन, शारीरिक लगायतका विभिन्न शोषणहरू हुनसक्ने भएकोले संरक्षणको खाँचो रहन्छ । यस्ता वर्गहरूलाई विपद्को समयमा संरक्षण दिने व्यवस्थापकीय कार्य नै संरक्षण हो ।

पत्कालीन अवस्थामा आधारभूत आवश्यकताका सुविधाहरू निर्माण गर्दा सबैको सरल पहुच र चापलाई आधार मानेर तयार गरिनु पर्ने छ । अपाङ्गता भएका व्यक्तिहरूको आवश्यकताको संबोधन, शिविर तथा क्याम्पको वातावरण महिला, अपाङ्गता, जेष्ठ नागरिक र बाल मैत्री हुनु पर्ने आदि कुराहरू समेत यस क्षेत्रमा पर्दछ । साँकेतिक भाषामा सूचना प्रसारणमा समेत ध्यान दिनुपर्नेछ ।

६.७.१ विपद् पछिको अनुमानित परिदृश्य

- विपद्को समयमा धेरै भन्दा धेरै मानिस प्रभावित हुने अवस्था देखिन्छ ।
- विद्यालय क्षतिग्रस्त हुनाले विद्यार्थी नियमित शिक्षा अर्जन गर्ने अवसरबाट बञ्चित हुने सम्भावना सँगै उनीहरूमा असुरक्षाको भावना जाग्नेछ । साथै शैक्षिक सामग्रीहरू समेत नष्ट हुनेछन् ।
- विपद्मा परी मानिस घाइते हुने र मृत्यु हुने हुँदा उनीहरूमा मानसिक पीडा बढ्नेछ ।
- बालबालिका, वृद्धवृद्धा, रोगी, अपाङ्गता भएका व्यक्ति, सुत्केरी, गर्भवती महिला र बालबालिका आपसमा भेट नहुँदा असुरक्षाको भावना जाग्नेछ ।

जिल्ला विपद् पूर्वतयारी तथा प्रतिकार्य योजना २०८०, मोरङ

मुख्य जिल्ला अधिकारी



- किशोरीहरू, महिला तथा बालिकाहरूमा यौनजन्य दुर्व्यवहार र हिंसाका घटनाहरू बढ्ने सम्भावना हुनेछ ।
- विद्यालय छाड्ने बालबालिकाको संख्या बढ्ने र बालमजदुरी वृद्धि हुने सम्भावना बढ्छ ।
- चोरी, हिंसाजन्य गतिविधिका साथै मानव बेचबिखनजस्ता घटना बढ्न सक्छन् ।
- जोखिमपूर्ण अवस्थाको सामना गरिरहेका महिला, बालबालिका, अपाङ्गता, जेठ नागरिकको सङ्ख्या धेरै हुनेछ ।
- संरक्षण गर्नुपर्ने जनसङ्ख्याको ३५% घाइते हुन सक्ने, विस्थापित, हराउन, अलपत्र र भेदभावमा पर्न सक्नेछन् ।
- सञ्चार सम्पर्क विच्छेद भएका हुनेछन् ।
- अपाङ्गता भएका व्यक्तिहरूका सहायक सामग्रीहरू समेत नष्ट भएका हुनेछन् ।

विषयगत क्षेत्र(Cluster)को नेतृत्व गर्ने निकाय र सदस्यहरू

क्रसं	निकाय तथा संस्था	नाम	पद	फोन/मोवाइल
१.	जिल्ला प्रशासन कार्यालय	प्रदिप शाह	सहायक प्र जि अ	९८५२०३७२७७
२.	जिल्ला समन्वय समिति	हरी प्रसाद भट्टराई	समन्वय अधिकारी	९८५२०६६२२२
३.	सबै स्थानीय तहहरू	नाम, पद र सम्पर्क नम्बर अनुसूची	मा उल्लेख गरिएको छ ।	
४.	जिल्ला प्रहरी कार्यालय	दिपक पोखरेल	प्रहरी उपरीक्षक	५२५४०९ / ९०० ९८५२००५५५५
५.	प्रदेश स्तरीय अपाङ्ग संघ	नविन डुङ्गेल	कार्यक्रम अधिकृत	९८४२६६९७५४
६.	एकल महिला जिल्ला सञ्जाल	पुनम भट्टराई	अध्यक्ष	९८४२९९२३८६
७.	जेठ नागरिक १ नं प्रदेश मञ्च	मणि अर्याल	अध्यक्ष	९८५२०२७९३२
८.	नेपाल बार एसोसिएसन जिल्ला बार इकाई			
९.	गैसस महासंघ जिल्ला शाखा	विष्णु शर्मा	उपाध्यक्ष	९८५२०२९७७९
१०.	अन्तरपार्टी महिला सञ्जाल	लिला देवी रिजाल	अध्यक्ष	९८४२०४४८०७
११.	नारी विकास संघ	सिता शर्मा दाहाल	अध्यक्ष	९८५२०२६४३६
१२.	माइती नेपाल	विनोद पोखरेल	संयोजक	९८४२०२७९०५
१३.	सिबिन	बाशुदेव अधिकारी	संयोजक	९८५२०३५३५३
१४.	ओरेक नेपाल	सरस्वती दनुवार	जिल्ला संयोजक	९८५२०२३४२९
१५.	एविसी नेपाल	विष्णु शर्मा	कोशी प्रदेश प्रमुख	९८५२०२९७७९
१६.	साना हातहरू	विवस श्रेष्ठ	संयोजक	९८४२९२९७३०
१७.	मानव सेवा आश्रम	नवराज	संयोजक	९८५५०७६०९५
१८.	पूर्वाञ्चल अनाथालय	सिता पोखरेल	अध्यक्ष	९८४२०२७५९६
१९.	आफन्त नेपाल	सुनिता सापकोटा	संयोजक	९८४३९४७६७८
२०.	कोकन	मन्जिता उपाध्याय	अध्यक्ष	९८५२०२८६६९
२१.	बाल समाज	सिता पौडेल	अध्यक्ष	९८५२०२९२९९
२२.	विराट वृद्ध आश्रम	जगत अर्याल	अध्यक्ष	९८४२०६९५०८

६.७.२ क्षेत्रगत उद्देश्य

महिला तथा बालबालिकालगायत जोखिममा परेका समूहलाई हिंसा, मानसिक तनाव, शोषण, दुर्व्यवहार, भेदभावबाट मुक्त राखी सुरक्षाको प्रत्याभूति दिनु यस क्षेत्रको उद्देश्य रहेको छ ।

जिल्ला विपद् पूर्वतयारी तथा प्रतिकार्य योजना २०८०, मोरङ

मोर्ङ जिल्ला अधिकारी

(Signature)



६.७.३ आपत्कालीन प्रतिकार्य योजना

विपद्को समयमा प्रभावितहरूको संरक्षणका लागि यस क्षेत्रले अन्य क्षेत्रसँग समन्वय गरी देहायअनुसार कार्य गर्नेछः

क्रसं	प्रतिकार्य सम्बन्धी कार्य	जिम्मेवारी	सहयोगी निकाय तथा संस्था	समयावधि
१	सुरक्षा तथा संरक्षण समूहको समन्वय बैठक गर्ने । सुरक्षा र संरक्षणका लागि भूमिका निर्धारण गरी जिम्मेवारी तोक्ने ।	संरक्षण विषयगत क्षेत्र	गाउँपालिका सुरक्षा निकाय युवा क्लब	विपद् पश्चात तत्काल
२	जिल्ला विपद् व्यवस्थापन समिति, खोज तथा उद्धार समितिसँग समन्वय गरी संरक्षणमा आवश्यक पर्ने व्यक्तिको सूची तयार गर्ने	संरक्षण विषयगत क्षेत्र	सुरक्षा निकाय युवा क्लब	विपद् पश्चात तत्काल
३	लेखाजोखा, जनसङ्ख्याको सर्भेक्षण, अभिमुखीकरण, स्वयंसेवक परिचालन, सूचना विश्लेषण आदि गर्ने ।	संरक्षण विषयगत क्षेत्र	सुरक्षा निकाय युवा क्लब	विपद् पश्चात तत्काल
४	हराएका र विछोडिएका परिवारको खोजी गरी पारिवारिक पुनर्मिलन गराउने ।	संरक्षण विषयगत क्षेत्र	सुरक्षा निकाय युवा क्लब	विपद् पश्चात तत्काल
५	मानसिक रूपमा कमजोर देखिएका प्रभावितलाई मनोसामाजिक सहयोग दिने ।	संरक्षण विषयगत क्षेत्र	मनोविमर्शकर्ता युवा क्लब	उद्धार कार्य सकिएपछि
६	गर्भवती र सुत्केरी महिलाहरूका लागि सुरक्षित स्थानको प्रवन्ध तथा उनीहरूको स्याहार तथा सरसफाइ र पोषणको व्यवस्थापन	संरक्षण विषयगत क्षेत्र	स्वास्थ्य क्षेत्र सुरक्षा निकाय युवा क्लब	उद्धार कार्य सकिएपछि
७	घाइते बालबालिका तथा विशेष आवश्यकता भएका समूहका लागि स्वास्थ्य सहयोग गर्नका लागि स्वास्थ्य क्षेत्रसँग समन्वय गर्ने, उपचार शिविर स्थापनाको लागि समन्वय गर्ने, ३ वर्षसम्मका बालबालिकाको लागि सुरक्षित स्थान तयार गर्ने,	संरक्षण विषयगत क्षेत्र	स्वास्थ्य क्षेत्र सुरक्षा निकाय युवा क्लब	उद्धार कार्य सकिएपछि
८	भेदभाव, दुर्व्यवहार, हिंसा र शोषणका घटना अनुगमन पहिचान, अभिलेखीकरण तथा सहयोग गरी निगरानी समूह गठन गर्ने, समस्यामा परेकालाई कानुनी सहयोग, परामर्श सेवा दिने, प्रभावितहरूलाई अधिकार र कर्तव्यबारे सचेतना दिने, सहयोगी निकाय तथा सुरक्षाकर्मीलाई आचार संहिताबारे सचेतना गराउने, गर्भवती र सुत्केरीको लागि विशेष कपडा वितरण गर्ने,	संरक्षण विषयगत क्षेत्र	जिविव्यस सुरक्षा निकाय युवा क्लब रेडक्रस	उद्धार कार्य सकिएपछि
९	मानवीय सेवाको आवश्यकता देखिएको प्रभावित समुदायमा सेवा उपलब्धताको लागि पैरवी गर्ने ।	संरक्षण विषयगत क्षेत्र	जिविव्यस सुरक्षा निकाय	उद्धारको समयमा
१०	विपद्को अवस्थामा गर्भवती/ सुत्केरी महिला, बालबालिकाको	संरक्षण	जिविव्यस	उद्धारको समयमा

जिल्ला विपद् पूर्वतयारी तथा प्रतिकार्य योजना २०८०, मोरङ

जिल्ला अधिकारी



	सम्भावित जोखिमको बारेमा योजना बनाउने ।	विषयगत क्षेत्र	सुरक्षा निकाय रेडक्रस	
११	तत्काल उपलब्ध गरिएको मानवीय सेवाहरुमा महिला, बालबालिका, ज्येष्ठ नागरिक र अपाङ्गता भएका व्यक्तिहरुको पहुँच भए नभएको सुनिश्चितता गर्ने	संरक्षण विषयगत क्षेत्र	जिविव्यस सुरक्षा निकाय रेडक्रस गैससहरु	उद्धारको समयमा
१२	<ul style="list-style-type: none"> • अपाङ्गता तथा जेष्ठ नागरिकलाई आवश्यक पर्ने सामग्रीहरु वितरण गर्ने जस्तै हिल चेरर, बैशाखी, सेतो छडी, चस्मा, इयर फोन, लौरो छाता, डिग्नीटी किट, ट्राइसाइकल, वाकर, प्रयोसिस, अथोसिस, एल्बो आदि वितरण गर्ने • जोखिममा रहेका महिला बालबाबालबालिका, अपाङ्ग र जेष्ठ नागरिकलाई सेफ हाउसमा राख्ने • घाइतेहरुको उपचारको लागि समन्वय गर्ने । 	संरक्षण विषयगत क्षेत्र	जिविव्यस सुरक्षा निकाय युवा क्लब रेडक्रस गैससहरु अपाङ्गताका क्षेत्रमा काम गर्ने संस्था तथा निकाय	आवश्यकतानुसार
१३	औषधी उपचार रोगको संक्रमण फैलिन नदिन स्वास्थ्य कार्यालय संग सहकार्य गर्ने	संरक्षण विषयगत क्षेत्र	स्वास्थ्य संस्था रेडक्रस	विपद्को समयमा
१४	प्रभावित क्षेत्रको सुरक्षाका लागि बडासंग समन्वय गरी सुरक्षा समिति गठन गर्ने र परिचालन गर्ने ।	संरक्षण विषयगत क्षेत्र	जिविव्यस वडा समिति	आवश्यकतानुसार
१५	प्रभावित क्षेत्रमा हिंसा लुटपाटका घटना हुन नदिन आवश्यक सुरक्षा व्यवस्था मिलाउने ।	संरक्षण विषयगत क्षेत्र	जिविव्यस सुरक्षा निकाय वडा समिति	आवश्यकतानुसार
१६	प्रतिवेदन तयार गरी अन्य क्षेत्रसँग सिकाइ आदानप्रदान गर्ने ।	संरक्षण विषयगत क्षेत्र	जिविव्यस सुरक्षा निकाय रेडक्रस	नियमितरूपमा

६.७.४ प्रतिकार्यका लागि पूर्वतयारी

यस क्षेत्रले आपत्कालीन मानवीय सहयोगका सन्दर्भमा उपलब्ध गराउने संरक्षणसम्बन्धी कार्यका लागि देहायको तयारी गर्नेछः

क्रसं	पूर्वतयारी कार्य	जिम्मेवारी	सहयोगी निकाय तथा संस्था	समयावधि
१	समन्वय बैठक गरी सदस्यहरुको विवरण अध्यावधिक गर्ने ।	विषयगत क्षेत्रप्रमुख	जिविव्यस	जेष्ठ महिनामा
२	लेखाजोखा तथा जिम्मेवारी बाँडफाँड र संरक्षणसम्बन्धी आधाररेखा तयार गर्ने ।	विषयगत क्षेत्रप्रमुख	जिविव्यस सुरक्षा निकाय	जेष्ठ महिनामा
३	मनोसामाजिक कार्यकर्ताहरुको रेकर्ड तथा सूचनाहरु अध्यावधिक गर्ने र मनोसामाजिक सेवाको लागि कार्यदल तयार गर्ने	विषयगत क्षेत्रप्रमुख	जिविव्यस गैससहरु	जेष्ठ महिनामा

जिल्ला विपद् पूर्वतयारी तथा प्रतिकार्य योजना २०८०, मोरङ

मुख्य जिल्ला अधिकारी

११



४	गर्भवती तथा सुत्केरी आमा र बालबालिकाको लागि सुरक्षित स्थानको व्यवस्थापन गर्नका लागि स्वास्थ्य क्षेत्रसँग समन्वय गर्ने ।	विषयगत क्षेत्रप्रमुख	जिविव्यस गैससहर स्वयंसेविका	जेष्ठ महिनामा
५	सञ्चालित कार्यक्रममा बाल संरक्षणको विषय समावेश गर्न समन्वय गर्ने ।	विषयगत क्षेत्रप्रमुख	जिविव्यस बालक्लव सञ्जाल	जेष्ठ महिनामा
६	स्थानीय भाषामा आचारसंहिता मुद्रण गर्ने र क्षेत्रका सदस्यलाई जानकारी दिने ।	विषयगत क्षेत्रप्रमुख	जिविव्यस गैससहर	जेष्ठ महिनामा
७	सरोकारवाला एवं सुरक्षाकर्मीहरूलाई आचार संहिता सहित संरक्षणसम्बन्धी अभिमुखीकरण गर्ने ।	विषयगत क्षेत्रप्रमुख	जिविव्यस गैससहर सुरक्षा निकाय	जेष्ठ महिनामा
८	मनोसामाजिक सेवा संयन्त्र स्थापनामा समन्वय, पुनःस्थापना केन्द्र, कानुनी उपचार सेवा, स्वास्थ्य उपचार सेवाबारे आवश्यक पूर्वतयारी गर्ने ।	विषयगत क्षेत्रप्रमुख	जिविव्यस गैससहर सुरक्षा निकाय	बैशाख महिनामा
९	प्रतिकार्यमा संलग्न हुने जन प्रतिनिधि, स्वयंसेवक तथा कर्मचारीलाई विपद् र आपत्कालीन मानवीय सहयोगबारे पूर्व जानकारी दिने ।	विषयगत क्षेत्रप्रमुख	जिविव्यस गैससहर सुरक्षा निकाय	बैशाख महिनामा

६.८ आपत्कालिन शिक्षा (Education in Emergency)

विषयगत क्षेत्र	:	आपत्कालीन शिक्षा
मुख्य विपद्को किसिम	:	बाढी, आगलागी, भूकम्प, महामारी, चट्याङ्ग पहिरो
क्षेत्रगत अगुवा (Cluster Lead)	:	शिक्षा विकास तथा समन्वय ईकाइ / स्थानीय तह

शिक्षा नागरिकको मौलिक अधिकार हो । द्वन्द्व र विपद्बाट प्रभावित बालबालिका तथा युवाहरूका लागि शिक्षा अत्यावश्यक विषय हो । शिक्षा बालबालिकाको नैसर्गिक अधिकार भएकोले आपत्कालीन अवस्थामा पनि शिक्षाका गतिविधिहरूले निरन्तरता पाउनु पर्दछ । विपद् अवस्थामा उपलब्ध गराइने शिक्षामा सबै उमेरका समूहलाई सिकाइ अवसरहरूमा समेट्नु पर्दछ । यसको क्षेत्रभित्र प्रारम्भिक बाल शिक्षा, आधारभूत तहको शिक्षा, माध्यमिक तहको शिक्षा, उच्च शिक्षा, अनौपचारिक शिक्षाका कार्यक्रमहरू, प्राविधिक तथा व्यवसायिक शिक्षा जस्ता शैक्षिक कार्यक्रमहरू पर्दछन् । आपत्कालीन अवस्थामा दिइने शिक्षा औपचारिक प्रकृतिको मात्र नभई विपदले व्यक्तिमा सृजना हुने भय, त्रास, डर, चिन्ता जस्ता पक्षलाई हटाइ विपद्को अवस्थाबाट जीवनलाई सामान्य अवस्थामा लैजान सक्ने हुनु पर्दछ । आपत्कालीन अवस्थाको शिक्षा व्यवस्थापनमा विपद् जोखिम क्षेत्रको पहिचान, जोखिम न्यूनीकरण, प्रतिकार्य योजना निर्माण र कार्यान्वयन एवं सुधार गर्न यो क्षेत्रले देहायका कार्यहरू संचालन गर्नु पर्दछ ।

६.८.१ विपद् पछिको परिदृश्य (Post Disaster Scenerio)

- धेरै विद्यार्थी विस्थापित तथा प्रभावित हुने छन्,
- प्रभावित तथा विस्थापित विद्यार्थीहरूमा मानसिक तनाव हुने, मनोसामाजिक समस्या हुनसक्ने देखिन्छ,

जिल्ला विपद् पूर्वतयारी तथा प्रतिकार्य योजना २०८०, मोरङ



- विद्यार्थी विद्यालय शिक्षाको अवसरबाट बञ्चित हुने, पाठ्यपुस्तक र स्टेशनरी आदि नष्ट हुने भएकाले शिक्षा प्राप्तिको माध्यम अवरुद्ध हुनेछ,
- विद्यालय क्षतिग्रस्त हुने र शिक्षक र विद्यार्थीको मृत्यु हुन सक्ने सम्भावना समेत रहनेछ ।

६.८.२ आपत्कालीन शिक्षाको क्षेत्रगत उद्देश्य:

विपद् प्रभावित तथा विस्थापित विद्यार्थी र अस्थायी आवासको रूपमा उपयोग भएका विद्यालयमा अध्ययनरत विद्यार्थीको नियमित अध्ययन वा पठनपाठन गर्न पाउने अधिकारको प्रत्याभूति गर्दै आपत्कालीन समयको लागि शिक्षा प्रदान गर्ने व्यवस्था मिलाउनु तथा आवश्यक सहयोग उपलब्ध गराउनु यस क्षेत्रको उद्देश्य हुनेछ ।

विषयगत क्षेत्र(Cluster)को नेतृत्व गर्ने निकाय र सदस्यहरू

क्रसं	स्थानीय तह, निकाय तथा संस्था	नाम थर	पद	फोन +मोवाइल
१	शिक्षा विकास तथा समन्वय इकाई	टंक प्रसाद गौतम	इकाई प्रमुख	९८५२०२७४४७
२	जिल्ला समन्वय समितिको कार्यालय	हरी प्रसाद भट्टराई	समन्वय अधिकारी	९८५२०६६२२२
३	अभिभावक संघ नेपाल मोरङ	देवी पन्थी	प्रतिनिधि	९८४२०२७६०८
४	हिसान	अमित ढकाल	अध्यक्ष	
५	प्यावसन	प्रेमलाल सिंह सुवाल	अध्यक्ष	
६	एन प्यावसन	सुनिलदत्त अधिकारी	अध्यक्ष	९८५२०३३८६७
७	नेपाल शिक्षक महासंघ	दामोदर सिग्देल	अध्यक्ष	९८४२२४४४४४
८	विराटनगर महानगरपालिका	दुर्गा प्रसाद खतिवडा	उपसचिव	९८४२४२९५५८
९	सुनवर्षी नगरपालिका	रुद्र प्रसाद दुलाल	उपसचिव	९८४२०२०१२५
१०	रतुवामाई नगरपालिका	हरिहर घिमिरे	उपसचिव	९८४२४२८२४४
११	बेलारी नगरपालिका	भूपेन्द्र कोइराला	उपसचिव	९८४२०४९५७०
१२	पथरीशनिश्चरे नगरपालिका	शालिग्राम काप्ले	उपसचिव	९८४२०६९९५३
१३	लेटाङ नगरपालिका	कृष्णराज राई	उपसचिव	९८४१४५०७७२
१४	कटहरी गाउँपालिका	द्रोण प्रसाद पोख्रेल	शाखा अधिकृत	९८४२६८६३५०
१५	मिक्लाजुङ गाउँपालिका	काशिनाथ खनाल	शाखा अधिकृत	९८४४६०५८०८
१६	केरावारी गाउँपालिका	अर्जुन घिमिरे	शाखा अधिकृत	९८५२०५२७२२
१७	बुढीगंगा गाउँपालिका	लक्ष्मी न्यौपाने	शाखा अधिकृत	९८६०७०५९४३
१८	सुन्दरहरैँचा नगरपालिका	राम प्रसाद दुङ्गेल	उपसचिव	९८४२०९६३३५
१९	ग्रामथान गाउँपालिका	भिम प्रसाद न्यौपाने	अधिकृत	९८४९६६११५६
२०	धनपालथान गाउँपालिका	सिता भट्टराई	अधिकृत	९८६२२९००४७
२१	रङ्गेली नगरपालिका	रविन्द्र पण्डित	अधिकृत	९८४२२४१८४९
२२	उर्लावारी नगरपालिका	अशोक घिमिरे	अधिकृत	९८४१९०७१३४
२३	जहदा गाउँपालिका	दिपक खनाल	अधिकृत	९८४२९६१९६१
२४	कानेपोखरी गाउँपालिका	वेग बहादुर काप्ले	अधिकृत	९८४९४५८२११

६.८.२ आपत्कालीन शिक्षाको क्षेत्रगत उद्देश्य

जिल्ला विपद् पूर्वतयारी तथा प्रतिकार्य योजना २०८०, मोरङ

मोरङ जिल्ला अधिकारी

(Signature)



विपद् प्रभावित तथा विस्थापित विद्यार्थी र अस्थायी आवासको रूपमा उपयोग भएका विद्यालयमा अध्ययनरत विद्यार्थीको नियमित अध्ययन वा पठनपाठन गर्न पाउने अधिकारको प्रत्याभूति गर्दै आपत्कालीन समयको लागि शिक्षा प्रदान गर्ने व्यवस्था मिलाउनु तथा आवश्यक सहयोग उपलब्ध गराउनु यस क्षेत्रको उद्देश्य हुनेछ ।

६.८.३ आपत्कालीन प्रतिकार्य योजना

विपद्को समयमा आपत्कालीन शिक्षा क्षेत्रले देहायअनुसार आपत्कालीन कार्य गर्ने निर्धारण गरिएको छः

क्रसं	प्रतिकार्य सम्बन्धी कार्य	जिम्मेवारी	सहयोगी निकाय तथा संस्था	समयावधि
१	कार्यदलको बैठक गरी प्रभावित स्थानीय तहका शैक्षिक क्षेत्रको लेखाजोखा र जिम्मेवारी पुनरावलोकन गर्ने ।	आपत्कालीन शिक्षा क्षेत्र	स्थानीयतह/ विव्यससंस्थाहरु /	विपद् पछि तत्कालै
२	शिक्षासम्बन्धी द्रुत लेखा जोखा (Initial Rapid Assessment) गर्ने ।	आपत्कालीन शिक्षा क्षेत्र	स्थानीय तह	विपद् पछि तत्कालै
३	तथ्याङ्क सङ्कलन, समायोजन विश्लेषण र प्रतिवेदन तयारी र आदान-प्रदान गर्ने	आपत्कालीन शिक्षा क्षेत्र	स्थानीयतह/ विव्यससंस्थाहरु /	विपद् पछि तत्कालै
४	शिक्षा क्षेत्रको बैठकबाट क्रियाकलाप नंको प्रतिवेदनमाथि ३ छलफल गर्ने रनिष्कर्ष निकाल्ने	आपत्कालीन शिक्षा क्षेत्र	स्थानीयतह/ विव्यससंस्थाहरु /	तीनदिन भित्र
५	शैक्षिक गतिविधि सञ्चालन गर्न सुरक्षित स्थानको पहिचान गर्ने	आपत्कालीन शिक्षा क्षेत्र	स्थानीयतह/ विव्यससंस्थाहरु /	तीनदिन पछि
६	मनोसामाजिक परामर्श सेवा उपलब्ध गराउने	आपत्कालीन शिक्षा क्षेत्र	स्थानीय तह मनोविमर्शकर्ता	आवश्यकतानुसार
७	आवश्यकता अनुसार अस्थायी विद्यालय (Temporary Learning Center)निर्माण गर्ने।	आपत्कालीन शिक्षा क्षेत्र	स्थानीयतह/ विव्यससंस्थाहरु /	बाढी रोक्निएको तीनदिन पछि
८	बाढी प्रभावित विद्यालयहरूलाई विद्यालय कीटको (school kit) व्यवस्थापन गर्ने	आपत्कालीन शिक्षा क्षेत्र	स्थानीयतह/ विव्यससंस्थाहरु /	विद्यालय खुलेपछि
९	<ul style="list-style-type: none"> शिक्षक तालिम विद्यार्थीहरूलाई पाठ्यपुस्तक उपलब्ध गराउने शैक्षिक सामग्री र विद्यालय पोषाक वितरण गर्ने फर्निचरको प्रबन्ध गर्ने विद्यालय शैक्षिक सामग्री व्यवस्था गर्ने खेलकुद सामग्रीको व्यवस्था गर्ने खानेपानी र लैङ्गिक तथा अपाङ्गता मैत्री शौचालयको व्यवस्था गर्ने 	आपत्कालीन शिक्षा क्षेत्र	स्थानीय तह विद्यालयहरु प्रदेश सरकार संघीय सरकार शिक्षा तालिम केन्द्र	विपद् पश्चात आवश्यकतानुसार
१०	<ul style="list-style-type: none"> प्रभावित भएका विद्यार्थीको तथ्याङ्क सङ्कलन आश्रित विद्यालयलाई सहयोग गर्ने विद्यार्थीलाई स्टेशनरी र पोषाकको वितरण गर्ने पाठ्यपुस्तक वितरण गर्ने सबै विद्यार्थीको लागि विशेष कक्षाको व्यवस्था विद्यालयलाई फर्निचर को व्यवस्थापन र थप आवश्यक 	आपत्कालीन शिक्षा क्षेत्र	स्थानीयतह/ विव्यससंस्थाहरु /	विपद् पश्चात आवश्यकतानुसार

जिल्ला विपद् पूर्वतयारी तथा प्रतिकार्य योजना २०८०, मोरङ

मुख जिल्ला अधिकारी



शिक्षकको परिचालन			
------------------	--	--	--

६.८.४ प्रतिकार्यका लागि पूर्वतयारी

आपत्कालीन शिक्षा क्षेत्रले आपत्कालीन प्रतिकार्य योजनाको कार्यान्वयनको लागि जिल्ला विपद् व्यवस्थापन समितिसँग समन्वय गरी देहायअनुसार पूर्वतयारी गर्नेछ

क्रसं	पूर्वतयारी कार्य	जिम्मेवारी	सहयोगी निकाय तथा संस्था	समयावधि
१	शिक्षा क्षेत्रको बैठक गरी शैक्षिक क्षेत्रको विश्लेषण गर्ने । आपत्कालीन शैक्षिक कार्यदल गठन गर्ने ।	आपत्कालीन शिक्षा क्षेत्र	स्थानीय तह विद्यालयहरु	बैशाख महिनामा
२	जोखिमपूर्ण क्षेत्रका विद्यालय, मदरसा, इसिडी तथा विद्यार्थी र शिक्षकको तथ्याङ्क सङ्कलन र विश्लेषण गर्ने ।	आपत्कालीन शिक्षा क्षेत्र	स्थानीय तह विद्यालयहरु	बैशाख महिनामा
३	अस्थायी विद्यालयको लागि त्रिपालको र कक्षा सञ्चालको लागि आवश्यक पर्ने चकटीको प्राप्तिस्थानको सूचीकरण गर्ने ।	आपत्कालीन शिक्षा क्षेत्र	जिविव्यस उवासंघ	जेष्ठ महिनामा
४	प्रभावित विद्यार्थीको लागि आवश्यक पर्ने शैक्षिक सामग्रीको पूर्वतयारी गर्ने ।	आपत्कालीन शिक्षा क्षेत्र	स्थानीय तह विद्यालयहरु	जेष्ठ महिनामा
५	आपत्कालीन समयमा शिक्षाका विषयमा शिक्षकहरुलाई तालिम दिने,	आपत्कालीन शिक्षा क्षेत्र	स्थानीय तह शिविसइ	बैशाख महिनामा
६	अस्थायी प्रशिक्षण केन्द्र (Temporary Learning Center) बनाउन आवश्यक सामग्रीहरुको पूर्वतयारी गर्ने ।	आपत्कालीन शिक्षा क्षेत्र	स्थानीय तह विद्यालयहरु	जेष्ठ महिनामा
७	समयसमयमा विद्यालय तथा शिक्षण संस्थाहरुमा कृत्रिम घटना अभ्यास (Mock Drill / Simulation) सञ्चालन गर्ने ।	सुरक्षा निकाय	स्थानीय तह / विद्यालयहरु, संघ संस्थाहरु	वर्षमा कम्तिमा ३ पटक
८	विद्यालय र विद्यार्थीहरुको अवस्थाको अनुगमन गरी आपत्कालीन अवस्थामा गर्ने कार्य निर्धारण गर्ने ।	आपत्कालीन शिक्षा क्षेत्र	स्थानीय तह विद्यालयहरु	जेष्ठ महिनामा
९	पूर्वतयारी सम्बन्धमा विद्यालय स्तरीय अभिमुखीकरण कार्यक्रम गरी विद्यालयका विद्यार्थी, शिक्षक, विद्यालय व्यवस्थापन समितिलाई सचेत गराइ तयारी अवस्थामा राख्ने ।	आपत्कालीन शिक्षा क्षेत्र	स्थानीय तह विद्यालयहरु शिविसइ	जेष्ठ महिनामा
१०	सबै विद्यालय तथा शिक्षण संस्थाहरुमा बृहत विद्यालय सुरक्षा कार्ययोजना निर्माण गर्न निर्देशन गर्ने ।	आपत्कालीन शिक्षा क्षेत्र	स्थानीय तह विद्यालयहरु शिविसइ	नियमितरूपमा
११	संघीय र प्रदेश सरकारको निर्देशन अनुसार पूर्वतयारीका कार्यहरु गर्ने ।	आपत्कालीन शिक्षा क्षेत्र	स्थानीय तह विद्यालयहरु शिविसइ	नियमितरूपमा

६.९ बन्दोबस्ती क्षेत्र (Logistic Management)

विषयगत क्षेत्र : बन्दोबस्ती क्षेत्र
 मुख्य विपद्को किसिम : बाढी, भूकम्प, खडेरी, आगलागी, महामारी पहिरो
 जिल्ला विपद् पूर्वतयारी तथा प्रतिकार्य योजना २०८०, मोरङ

मुख्य जिल्ला अधिकारी

३१



क्षेत्रगत अगुवा (Cluster Lead) : जिल्ला प्रशासन कार्यालय

विपद्को अवस्थामा जन जीवन अस्त व्यस्त भएको हुन्छ साथै व्यक्तिगत, सामुदायिक तथा सार्वजनिक संरचनाहरू विग्रने, भत्कने, टुट्ने जस्ता कार्यहरू हुन्छन् र बन्दोवस्तीका सामग्रीहरू अपुग भै प्रभावित समुदायमा तत्काल खोज तथा उद्धार र राहत कार्यक्रम सञ्चालन गर्नको लागि समेत विभिन्न खालका अवरोधहरू सिर्जना हुनसक्ने भएकोले तत्काल त्यस्ता कार्यहरूमा नियमितता प्रदान गर्नको लागि यो विषयगत क्षेत्रको आवश्यकता पर्दछ । विपद्को समयमा प्राथमिकता प्राप्त क्षेत्र तथा वर्गहरूलाई सुविधा दिनको लागि गरिने सम्पूर्ण कार्य नै आपत्कालीन बन्दोवस्ती हो ।

६.९.१ विपद् पछिको सम्भावित परिदृश्य

- जिल्लाका स्थानीय तहका धेरै घरहरू क्षतिग्रस्त भई मानिस प्रत्यक्ष रूपमा प्रभावित हुनेछन् ।
- धेरै मानिस घाइते भएका हुनेछन् । बालबालिका, महिला अपाङ्गता भएका मानिस र वृद्धवृद्धा बढी प्रताडित हुने सम्भावना रहनेछ ।
- सडक, पुल, विजुली आपूर्ति, दूरसञ्चार, विद्यालय, स्वास्थ्य संस्था क्षतिग्रस्त भएर सेवा प्रवाहमा कठिनाई उत्पन्न हुनेछ ।
- अन्य विषयगत क्षेत्रले सामग्री प्रबन्ध, ढुवानी र राहत वितरणमा कठिनाई भोग्नु पर्नेछ ।

विषयगत क्षेत्र(Cluster)को नेतृत्व गर्ने निकाय र सदस्यहरू

क्रसं	निकाय तथा संस्था	नाम	पद	फोन/मोबाइल
१.	जिल्ला प्रशासन कार्यालय	वीरेन्द्र कुमार यादव	प्रमुख जिल्ला अधिकारी	९८५२०५७७७७ ५७६९०८, ५१५२५१
२.	जिल्ला समन्वय समिति	हरी प्रसाद भट्टराई	समन्वय अधिकारी	९८५२०६६२२२
३.	सबै स्थानीय तहहरू	नाम, पद र सम्पर्क नम्बर अनुसूची मा उल्लेख गरिएको छ ।		
४.	जिल्ला प्रहरी कार्यालय	दिपक पोखरेल	प्रहरी उपरीक्षक	५२५४०९/१०० ९८५२००५५५५
५.	नेपाली सेना भैरव गण, थलाहा व्यारेक, मोरङ	सुनिल घिमिरे	प्रमुख सेनानी	९८५८४२३९५५
६.	स.प्र.वल नेपाल नं.३ गण हे.क्वा.कंकालिनी, मोरङ	तिर्थ बहादुर थापा	स प्र उपरीक्षक	९८५१२७२९०२४२०७०२, ४३६१७७
७.	नेपाल रेडक्रस सोसाइटी	सुबोध कुमार सिंह	सभापति	९८५२०३३०७२
८.	निर्माण व्यवसायी संघ मोरङ	सुरेश सुवेदी	अध्यक्ष	९८५२०२३३३३
९.	यातायात व्यवसायी संघ			
१०.	स्थानीय तहमा भएका उद्योग वाणिज्य संघ तथा व्यापार संघहरू			
११.	मोरङ व्यापार संघ	नविन रिजाल	अध्यक्ष	९८५२०४००४७
१२.	उद्योग संगठन मोरङ	राकेश सुराना	अध्यक्ष	९८५२०२००५१
१३.	बिराट व्यापार संघ	नरेश खत्री	अध्यक्ष	९८५१०९४०३४
१४.	नेपाल च्याम्बर अफ कमर्स	यादव पोखरेल	अध्यक्ष	९८५२०२१२४१
१५.	उद्योग परिसंघ मोरङ	भिम घिमिरे	अध्यक्ष	९८५२०२००५१

जिल्ला विपद् पूर्वतयारी तथा प्रतिकार्य योजना २०८०, मोरङ

मुख जिल्ला अधिकारी

(Handwritten signature)



१६.	सामुदायिक वन उपभोक्ता महासङ्घ	रामकृष्ण राई	अध्यक्ष	९८४२५७४३९४
-----	-------------------------------	--------------	---------	------------

६.९.२ क्षेत्रगत योजनाको उद्देश्य

विपदबाट प्रभावित र विस्थापित भएका मानिसलाई आवश्यक मानवीय सहयोग उपलब्ध गराउन सबै विषयगत क्षेत्रलाई आवश्यक पर्ने वस्तु समयमा खरिद तथा संकलन गर्ने, भण्डारण गर्ने र सम्बन्धित विषयगत क्षेत्रलाई आवश्यकतानुसार वितरण गर्ने व्यवस्था मिलाई सहयोग उपलब्ध गराउनु यस क्षेत्रको उद्देश्य हुनेछ ।

६.९.३ आपत्कालीन समयमा गरिने प्रतिकार्यसम्बन्धी क्रियाकलाप

आपत्कालीन बन्दोबस्ती क्षेत्रले आपत्कालीन समयमा देहायअनुसार कार्य गर्नेछ

क्रसं	प्रतिकार्य सम्बन्धी कार्य	जिम्मेवारी	सहयोगी निकाय तथा संस्था	समयावधि
१	आपत्कालीन बैठक बस्ने	विषयगत क्षेत्रप्रमुख	सबै सदस्यहरु	विपद् पछि तत्कालै
२	नियमितरूपमा समीक्षा बैठकहरु गर्ने।	विषयगत क्षेत्रप्रमुख	सबै सदस्यहरु	सातदिनसम्म हरेक दिन त्यसपछि १ दिन बिराएर
३	सबै विषयगत क्षेत्रसँग समन्वय गर्ने ।	प्रजिअ	विषयगत क्षेत्रहरु	आवश्यकता अनुसार
४	जनशक्ति परिचालन गर्ने (गोदाम व्यवस्थापन, ढुवानी र अन्य आवश्यक विषय अनुसार) ।	विषयगत क्षेत्रप्रमुख	तोकिएको सदस्य	२ घण्टाभित्र र नियमित
५	विषयगत क्षेत्रको माग अनुसार सामग्री आपूर्तिमा प्राविधिक सहयोग गर्ने ।	विषयगत क्षेत्रप्रमुख	विषयगत क्षेत्रहरु	नियमित रूपमा माग अनुसार
६	सामग्री आपूर्तिकर्ताको अवस्था लेखाजोखा गरी अन्य विषयगत क्षेत्रको सम्पर्क गराउने ।	विषयगत क्षेत्रप्रमुख	तोकिएको अधिकारी	आवश्यकता अनुसार
७	सामग्रीको ढुवानी तथा यातायातको साधनको बन्दोबस्तको लागि निजी तथा सार्वजनिक क्षेत्रसँग समन्वय र सम्पर्क गर्ने	विषयगत क्षेत्रप्रमुख	सरोकारवालाहरु	१ दिनभित्र र नियमित
८	विपदबाट क्षतिग्रस्त संरचना हटाउने व्यवस्थाका लागि सरोकारवाला निकायसँग समन्वय गर्ने ।	विषयगत क्षेत्रप्रमुख	सदस्यहरु	आवश्यकतानुसार
९	सामान आएको र गएको अभिलेख राख्ने	तोकिएको अधिकारी	विषयगत क्षेत्र	नियमितरूपमा
१०	यातायातका साधनहरुको परिचालन गर्न वैकल्पिक मार्गको पहिचानको लागि स्थानीय तह र सडक डिभिजन कार्यालयसँग समन्वय गर्ने ।	विषयगत क्षेत्रप्रमुख	सडक डिभिजन कार्यालय सुरक्षा निकायहरु नेरेसो	१ दिन भित्र आवश्यकता अनुसार
११	नियमित प्रतिवेदन तयार गरी सम्बन्धित निकायमा पठाउने । अनुगमन, मुल्याङ्कन तथा प्रतिवेदन	विषयगत क्षेत्रप्रमुख र सदस्य	सरोकारवाला सबै	नियमितरूपमा

६.९.४ प्रतिकार्यका लागि पूर्वतयारी

जिल्ला विपद् पूर्वतयारी तथा प्रतिकार्य योजना २०८०, मोरङ

मोख जिल्ला अधिकारी

(Handwritten signature)



आपत्कालीन बन्दोवस्ती विषयगत क्षेत्रले प्रतिकार्यका लागि देहायअनुसार पूर्वतयारी गर्नु पर्नेछ

क्रसं	पूर्वतयारी कार्य	जिम्मेवारी	सहयोगी निकाय तथा संस्था	समयावधि
१	विषयगत क्षेत्रको बैठक आयोजना गर्ने ।	विषयगत क्षेत्र प्रमुख	सबै सदस्य र विषयगत क्षेत्र	वर्षमा ३ पटक
२	कलेजका विद्यार्थी, स्थानीय युवा क्लबका सदस्य, ढुवानी र यातायात व्यवसायीका प्रतिनिधि सम्मिलित स्वयंसेवक समूह गठन गर्ने ।	विषयगत क्षेत्र प्रमुख	स्थानीय तह क्षेत्रका सदस्य रेडक्रस	नियमित
३	स्वयंसेवकलाई बन्दोवस्तीका लागि ३ दिनकोक्षमता अभिवृद्धि प्रशिक्षण सञ्चालन गर्ने ।	विषयगत क्षेत्र प्रमुख	स्थानीय तह विश्व खाद्य कार्यक्रम	वर्षमा १ पटक
४	आवश्यक पूर्वतयारीको लागि विषयगत क्षेत्र सँग समन्वय र सामान आपूर्तिकर्ताको सूची तयार तथा सम्झौताको नमूना तयारी गर्ने ।	विषयगत क्षेत्र प्रमुख	सबै सदस्य र विषयगत क्षेत्र	वर्षमा ३ पटक
५	सामग्रीको मुल्य सूची लिने र अध्यावधिक गर्ने	विषयगत क्षेत्र प्रमुख	सबै सदस्य र विषयगत क्षेत्र	हरेक वर्ष वैशाख र कार्तिक
६	आपूर्तिकर्ताहरूको सूची तयार गरी आपत्कालीन समयमा सामग्री आपूर्तिका लागि सम्झौता गर्ने । (सम्झौतापूर्व न्यूनतम परिमाणमा सामान उपलब्ध हुने सुनिश्चितताका लागि भण्डार निरीक्षण गर्ने)	विषयगत क्षेत्र प्रमुख	सबै सदस्य र विषयगत क्षेत्र	हरेक वर्ष १ वण र कार्तिक
७	भाण्डारण गरेका सामग्रीहरूको अध्यावधिक गर्ने	विषयगत क्षेत्र प्रमुख	सबै सदस्य र विषयगत क्षेत्र	वर्षमा २ पटक
८	सबै स्थानीय तहमा भण्डारण व्यवस्था/शोदाम निर्माण गर्ने ।	विषयगत क्षेत्र प्रमुख	सबै सदस्य र विषयगत क्षेत्र	२०८० भित्र

६.१० भौतिक पूर्वाधार क्षेत्र (Physical Infrastructure)

विषयगत क्षेत्र : भौतिक पूर्वाधार क्षेत्र
मुख्य विपद्को किसिम : बाढी, भूकम्प, आगलागी, पहिरो
क्षेत्रगत अगुवा (Cluster Lead) : संघीय आयोजना कार्यान्वयन इकाई/स्थानीय तह

विपद्को अवस्थामा जन, धनको क्षतिका अलावा व्यक्तिगत वा सामुदायिक तथा सार्वजनिक संरचनाहरू विग्रने, भत्कने, टुट्ने साथै बन्दोवस्तीका सामग्रीहरू अपुग भै प्रभावित समुदायमा तत्काल खोज तथा उद्धार र राहत कार्यक्रम सञ्चालन गर्नको लागि समेत विभिन्न खालका अवरोधहरू सिर्जना हुनसक्ने भएकोले तत्काल त्यस्ता कार्यहरूमा नियमितता प्रदान गर्नको लागि यो विषयगत क्षेत्रले कार्य गर्दछ ।

विषयगत क्षेत्र(Cluster)को नेतृत्व गर्ने निकाय र सदस्यहरू

जिल्ला विपद् पूर्वतयारी तथा प्रतिकार्य योजना २०८०, मोरङ

मुख्य जिल्ला अधिकारी



क्रसं	निकाय तथा संस्था	नाम	पद	फोन/मोबाइल
१.	संघीय आयोजना कार्यान्वयन इकाई,	गणेश बहादुर महर्जन	इकाई प्रमुख	५२४५०२, ९८५२०२६०५८
२.	सबै स्थानीय तहहरू	नाम, पद र सम्पर्क नम्बर अनुसूचीमा उल्लेख गरिएको छ ।		
३.	जलस्रोत तथा सिंचाई विकास डिभिजन मोरङ	मेघराज ज्ञवाली	डिभिजन प्रमुख	५२८३३८ ९८५२०३१३९७
४.	डिभिजन सडक कार्यालय विराटनगर	सुदर्शन कार्की	डिभिजन प्रमुख	५२२१७७९८५१९८५०१६
५.	पूर्वाधार विकास कार्यालय मोरङ	शुशिल श्रेष्ठ	कार्यालय प्रमुख	९८५२०७१७४५
६.	नेपाल विद्युत प्राधिकरण शाखा कार्यालय	सरोज कुमार साह	कार्यालय प्रमुख	५२४६५१, ५२४३५१ ९८५२०२१७२५
७.	कोशी तथा बक्राहा नदी व्यवस्थापन आयोजना	चक्र विक्रम सिंह	आयोजना प्रमुख	९८५२०४४३०२
८.	सुनसरी मोरङ सिंचाइ आयोजना	मिलानन्द यादव	आयोजना निर्देशक	४७१९५६, ९८५८०२४६४१

६.१०.१ आपत्कालीन समयमा गरिने प्रतिकार्यसम्बन्धी क्रियाकलाप
भौतिक पूर्वाधार क्षेत्रले आपत्कालीन समयमा देहायअनुसार कार्य गर्नेछ

क्रसं	प्रतिकार्य सम्बन्धी कार्य	जिम्मेवारी	सहयोगी निकाय तथा संस्था	समयावधि
१	घटनाको विस्तृत विवरणको जानकारी लिने दिने	विषयगत क्षेत्र प्रमुख	स्थानीय तह सबै सदस्यहरू	विपद् पछि तत्कालै
२	सम्पर्क व्यक्तिहरूलाई सूचना सङ्कलनका लागि निर्देशन गर्ने	विषयगत क्षेत्र प्रमुख	स्थानीय तह सबै सदस्यहरू	विपद् पछि तत्कालै
३	DDMC को बैठकमा सहभागी भई आवश्यक सूचनाहरूको आदान प्रदान गर्ने	विषयगत क्षेत्र प्रमुख	जिविव्यस	विपद् पछि तत्कालै
४	तत्काल अत्यावश्यक सेवाहरू अवरुध भए सुचारु गर्न सम्बन्धित आफु मातहतका निकायहरूलाई परिचालन गर्ने	विषयगत क्षेत्र प्रमुख	स्थानीय तह सम्बन्धित कार्यालय	विपद् पछि तत्कालै
५	प्राविधिक टोलीलाई स्थलगत अध्ययनका लागि प्रभावित स्थानमा परिचालन ।	विषयगत क्षेत्र प्रमुख	प्राविधिक विज्ञ	विपद् पछि दोस्रो दिन देखि
६	स्रोत साधनको आंकलन गर्ने (आवश्यकता, लेखाजोखा र खाडल पहिचान गर्ने) र समन्वय, स्रोत पहिचान र शीघ्र पुनर्लाभको कार्य योजना बनाउने	विषयगत क्षेत्र प्रमुख	स्थानीय तह सबै सदस्यहरू	विपद् पछि दोस्रो दिन देखि
७	सहज पहुँचका लागि अस्थायी रूपमा पुल, सडक तथा बाटो निर्माण गर्ने, डेब्रिस सफा गर्ने । प्रकोपजन्य फोहोरको उचित प्रबन्ध मिलाउने वा नष्ट गर्ने ।	विषयगत क्षेत्र प्रमुख	स्थानीय तह सबै सदस्यहरू	विपद् पछि दोस्रो दिन देखि
८	अस्पताल, स्वास्थ्य केन्द्र, आन्तरिक रूपमा विस्थापितको शिविर, विद्यालय जस्ता आधारभूत क्षेत्रमा विद्युतीय सेवा उपलब्ध गराउने	विषयगत क्षेत्र प्रमुख	स्थानीय तह सबै सदस्यहरू	विपद् पछि दोस्रो दिन देखि

जिल्ला विपद् पूर्वतयारी तथा प्रतिकार्य योजना २०८०, मोरङ

मंस जिल्ला अधिकारी

०१



	।		स्वास्थ्य कार्यालय	
९	विस्तृत सर्वेक्षण पश्चात प्रभावितहरूको तथ्याङ्क विश्लेषण गर्ने ।	विषयगत क्षेत्र प्रमुख	स्थानीय तह सबै सदस्यहरू	पहिलो हप्ता
१०	विषयगत बैठक र घटनाको विवरण संकलन गर्ने कार्य निरन्तर गर्ने (कार्य क्षेत्र पहिचान गरि कार्य गर्ने)	विषयगत क्षेत्र प्रमुख	स्थानीय तह सबै सदस्यहरू	पहिलो हप्ता
११	मौजुदा अवस्थामा अस्पताल, विद्यालय, स्वास्थ्यसेवा प्रदायकका साथै सडक, पुल र अन्य संरचनाको क्षतिको लेखाजोखा प्रारम्भ गर्ने । आवासको लागी सहूलियत वा निशुल्क काठहरू उपलब्ध गराउने	विषयगत क्षेत्र प्रमुख	स्थानीय तह सबै सदस्यहरू स्वास्थ्य कार्यालय शिविसई	पहिलो हप्ता
१२	सार्वजनिक सेवाहरू सुचारु गर्ने ।	विषयगत क्षेत्र प्रमुख	स्थानीय तह सबै सदस्यहरू	पहिलो हप्ता
१३	अस्थायी शिविरको स्थापना गर्ने र विस्थापितलाई व्यवस्थित बनाउन सुरक्षित र खुला ठाउँमा लैजाने प्रबन्ध मिलाउने ।	विषयगत क्षेत्र प्रमुख	स्थानीय तह सबै सदस्यहरू	पहिलो हप्ता
१४	क्षति भएका पूर्वाधारहरूको विस्तृत विवरण तयार गर्ने	विषयगत क्षेत्र प्रमुख	स्थानीय तह सबै सदस्यहरू	पहिलो हप्ता
१५	शीघ्र पुनर्लाभको लागि आवश्यक अध्ययन, लेखाजोखा तथा विश्लेषण गरी बसोबास र जीविकोपार्जन जस्ता प्रमुख क्षेत्रको विकासका कार्यलाई अघि बढाउने वातावरण तयार गर्ने ।	विषयगत क्षेत्र प्रमुख	स्थानीय तह सबै सदस्यहरू	पहिलो हप्ता
१६	पूर्वाधारहरू शीघ्र पुनर्लाभ तथा पुनः निर्माण गर्न आवश्यक विस्तृत प्राविधिक इष्टिमेन्ट गर्ने र सम्बन्धीत कार्यालयमा प्रतिवेदन पठाउने	विषयगत क्षेत्र प्रमुख	स्थानीय तह सबै सदस्यहरू	पहिलो महिना
१७	उपलब्ध बजेटको आधारमा पूर्वाधारहरू निर्माण प्रक्रियालाई प्रारम्भ गर्ने ।	विषयगत क्षेत्र प्रमुख	स्थानीय तह सबै सदस्यहरू	दोस्रो महिना देखि
१८	विपद् पश्चात भत्किएका अस्पताल, विद्यालय, सडक, खानेपानी, बिजुली, टेलिफोन लगायतका सार्वजनिक सेवा प्रदायक संस्था लगायतका अन्य संरचनाहरू निर्माण गर्ने	विषयगत क्षेत्र प्रमुख	स्थानीय तह सबै सदस्यहरू सरोकारवाला हरू	दोस्रो महिना देखि
१९	विपद् पूर्वतयारी तथा प्रतिकार्यका लागि विषयगत आकस्मिक योजना समय सापेक्ष परिमार्जन गर्ने ।	विषयगत क्षेत्र प्रमुख	स्थानीय तह सबै सदस्यहरू	दोस्रो महिना देखि
२०	विपद् जोखिम न्यूनीकरणको कार्यक्रम कार्यान्वयन गर्न आर्थिक स्रोत व्यवस्थापन गर्ने,	विषयगत क्षेत्र प्रमुख	स्थानीय तह सबै सदस्यहरू	दोस्रो महिना देखि
२१	दिगो विकासमा पुनःनिर्माणका क्रियाकलापहरूलाई लिंक गर्ने	विषयगत क्षेत्र प्रमुख	स्थानीय तह	दोस्रो महिना देखि
२२	सबै प्रमुख परियोजनाहरूमा वातावरणीय प्रभाव लेखाजोखा (Initial Environmental and Impact Assessment) तथा विपद्प्रभावको लेखाजोखा (Disaster Impact Assessment) गर्ने ।	विषयगत क्षेत्र प्रमुख	स्थानीय तह सबै सदस्यहरू	दोस्रो महिना देखि

६.१०.२ प्रतिकार्यका लागि पूर्वतयारी

भौतिक पूर्वाधार विषयगत क्षेत्रले प्रतिकार्यका लागि देहायअनुसार पूर्वतयारी गर्नु पर्नेछः

जिल्ला विपद् पूर्वतयारी तथा प्रतिकार्य योजना २०८०, मोरङ

मुख जिल्ला अधिकारी



क्रसं	पूर्वतयारी कार्य	जिम्मेवारी	सहयोगी निकाय तथा संस्था	समयावधि
१	विपद्का विभिन्न सवालहरूमा साझेदार संस्था तथा कर्मचारीहरूको क्षमता विकास गर्ने ।	विषयगत क्षेत्र प्रमुख	स्थानीय तह सबै सदस्यहरू	जेठ महिनाभित्र र नियमितरूपमा
२	क्षतिको तथ्याङ्क तथा लेखाजोखा गर्नका लागि तथ्याङ्क संकलन, सूचना व्यवस्थापनका लागि क्लष्टरका सदस्यहरूलाई तालिम दिने ।	विषयगत क्षेत्र प्रमुख	स्थानीय तह सबै सदस्यहरू	जेठ महिनाभित्र र नियमितरूपमा
३	संकटासन्न भौतिक संरचनाको पहिचान र यसका लागि आवश्यक स्रोत साधनको नक्सांकन गरी पूर्वतयारी गर्ने ।	विषयगत क्षेत्र प्रमुख	स्थानीय तह सबै सदस्यहरू	जेठ महिनाभित्र र नियमितरूपमा
४	स्थानीय तहका स्रोत साधनको पहुँच तथा स्थानीय तहमा गठन भएका विपद् व्यवस्थापनका समितिहरू तथा कार्य दलहरूको परिचालन र उनीहरूको क्षमता अभिवृद्धि गर्ने ।	विषयगत क्षेत्र प्रमुख	स्थानीय तह सबै सदस्यहरू	जेठ महिनाभित्र र नियमितरूपमा
५	सार्वजनिक सेवा प्रदायक संस्था तथा स्थानहरूमा पर्न सक्ने प्रभावहरूको अनुमान गरि समयमै सुचारु गर्नका लागि रणनीतिक पूर्वतयारी गर्ने ।	विषयगत क्षेत्र प्रमुख	जिविव्यस सबै सदस्यहरू	जेठ महिनाभित्र र नियमितरूपमा
६	प्रत्येक वडा, गाउँपालिका र नपाहरूमा विपद् जोखिम व्यवस्थापन कोष खडा गर्ने ।	विषयगत क्षेत्र प्रमुख	स्थानीय तह सबै सदस्यहरू	जेठ महिनाभित्र र नियमितरूपमा
७	प्रत्येक वडा, गाउँपालिका र नपामा स्थानीय विपद् तथा जलवायु उत्थानशील योजना तयार गर्ने ।	विषयगत क्षेत्र प्रमुख	स्थानीय तह सबै सदस्यहरू	जेठ महिनाभित्र र नियमितरूपमा
८	विस्तृत सर्वेक्षणका लागि जिम्मेवारी सहित टोली गठन गरी उनीहरूको क्षमता अभिवृद्धि गर्ने र संकलित तथ्याङ्कहरूको रिपोर्टिङ संयन्त्र विकास गर्ने ।	विषयगत क्षेत्र प्रमुख	स्थानीय तह सबै सदस्यहरू	जेठ महिनाभित्र र नियमितरूपमा
९	घर क्षति भएकाहरूको लागि उपलब्ध राहतको मापदण्डबारे स्पष्ट हुने र सबैलाई जानकारी गराउने र विपद् पूर्व नै सामुदायिक बन्हरूसंग अग्रिम समझदारी गर्ने ।	विषयगत क्षेत्र प्रमुख	स्थानीय तह सबै सदस्यहरू	जेठ महिनाभित्र र नियमितरूपमा
१०	संभावित विपद्बाट विस्थापित हुन सक्ने परिवार आंकलन गरी अस्थायी आश्रयस्थलको पहिचान गर्ने ।	विषयगत क्षेत्र प्रमुख	स्थानीय तह सबै सदस्यहरू	जेठ महिनाभित्र र नियमितरूपमा
११	पूर्वाधारको विस्तृत विवरण तयार गर्न जिल्ला प्राविधिक कार्यालयको सहयोगमा प्राविधिकहरूको सम्पर्क सूची तयार गर्ने ।	विषयगत क्षेत्र प्रमुख	स्थानीय तह सबै सदस्यहरू	जेठ महिनाभित्र र नियमितरूपमा
१२	विस्तृत प्राविधिक इस्टिमेटका लागि विज्ञटोली गठन र जिम्मेवारी दिने ।	विषयगत क्षेत्र प्रमुख	स्थानीय तह सबै सदस्यहरू	जेठ महिनाभित्र र नियमितरूपमा
१३	भवन आचार संहिताको प्रभावकारी कार्यान्वयन र उत्थानशीलता (Resilience) को मापदण्डको निर्धारण निर्माण गरी सबै सरोकारवालालाई लागू गर्नका लागि जिल्ला प्रशासन कार्यालय र जिससले आवश्यक कार्य गर्ने ।	विषयगत क्षेत्र प्रमुख	स्थानीय तह सबै सदस्यहरू जिल्ला प्रशासन कार्यालय, जिसस	जेठ महिनाभित्र र नियमितरूपमा
१४	EIA / DIA कार्य समावेश गर्न आवश्यक संस्थागत संयन्त्रको विकास गर्ने र वातावरणीय तथा प्राकृतिक स्रोतको व्यवस्थापनमा विपद् सम्बन्धी विषयमाथि पनि अनिवार्य रूपमा ध्यान दिने कुरा समावेश गर्ने ।	विषयगत क्षेत्र प्रमुख	स्थानीय तह सबै सदस्यहरू	जेठ महिनाभित्र र नियमितरूपमा

जिल्ला विपद् पूर्वतयारी तथा प्रतिकार्य योजना २०८०, मोरङ

मूल जिल्ला अधिकारी

५१



१५	आवश्यक नीति, मापदण्ड तथा निर्देशिकाहरूको विकास गरिएको भए अध्ययन गर्ने र नभएमा तयार गर्ने ।	विषयगत क्षेत्र प्रमुख	स्थानीय तह सबै सदस्यहरू	जेष्ठ महिनाभित्र र नियमितरूपमा
१६	आर्थिक साधनहरू (साना लगानी, लघु ऋण, बीमा आदि) को प्रयोग गर्नका लागि विपद् जोखिम न्यूनीकरणमा निजी क्षेत्रको संलग्नतालाई अभिवृद्धि गर्ने ।	विषयगत क्षेत्र प्रमुख	स्थानीय तह सबै सदस्यहरू वित्तिय संस्थाहरू	जेष्ठ महिनाभित्र र नियमितरूपमा

खण्ड: सात आवश्यकताको लेखाजोखा

७.१. विषयगत स्रोत साधनको आँकलन

यस खण्डमा विपद् प्रतिकार्यका समयमा आवश्यक स्रोत साधनको उपलब्धता र थप आवश्यकताको विवरण उल्लेख गरिएको छ ।

७.१.१ समन्वय तथा सूचना क्षेत्रसँग रहेको विद्यमान स्रोत तथा क्षमताको विवरण

क्र सं	कार्यालय/ संस्था	मानवीयस्रोत	हालको मौज्दात	हाल उपलब्ध सामग्रीहरू
१	जिल्ला प्रशासन कार्यालय/ जि.आ.का.स.के	आवश्यक परेको समयमा २० मिनेट भित्र जिल्लाको जुनसुकै क्षेत्रमा पनि उद्धारकर्मी परिचालन गर्न सकिने ।		सुरक्षा निकायलाई आपत्कालीन खोज तथा उद्धारकार्यका लागि हस्तान्तरण गरिएको
२	जिल्ला समन्वय समितिको कार्यालय	गा.पा./न.पा. निर्वाचित पदाधिकारीहरूको नामावली तथा सम्पर्क नम्बर अनुसूचीमा उल्लेख गरिएको छ ।		टेलिफोन मोबाइल

जिल्ला विपद् पूर्वतयारी तथा प्रतिकार्य योजना २०८०, मोरङ

मंसिर जिल्ला अधिकारी



३	जिल्ला प्रहरी कार्यालय	सूचना संजाल, ईलाका प्रहरी कार्यालय तथा प्रहरी पोष्ट	सञ्चार सेट
४	सशस्त्र प्रहरी बल	सूचना संजाल, सं.प्र.ब नेपालको कार्यालय	सञ्चार सेट
५	नेपाली सेना	नेपाली सेनाको सम्बन्धित कार्यालय	सञ्चार सेट
६	नेपाल रेडक्रस सोसाइटी	बक्राहा खोलामा मिक्लाजुड देखि उर्लावारीसम्म पूर्व चेतावनी प्रणालीको सञ्जाल तयार र तालिम	साइरन

जिल्ला विपद् पूर्वतयारी तथा प्रतिकार्य योजना २०८०, मोरङ

मोराङ जिल्ला अधिकारी

अ

जिल्ला अधिकारी



७.१.२ खाद्य क्षेत्रसँग रहेको विद्यमान स्रोत तथा क्षमताको सूची

क्र सं	कार्यालय, संस्था	खाद्य सामग्रीको उपलब्धता	आकस्मिक कोष	बन्दोवस्ती	मानवीय स्रोत	कैफियत
१	विद्युत खाद्य कार्यक्रम	नेपाल सरकार र स्थानीय सरकारको अपिल अनुरूप पोषण सम्बन्धी खाद्यान्न वितरण	आवश्यकता र अपिल आकस्मिक नगद गर्न सक्ने	आवश्यकता र अपिल अनुरूप सहयोग गर्न सक्ने	नेपाल अनुरूप सहयोग	प्रादेशिक स्तरमा Humanitarian Staging Area निर्माण गर्न सहयोग, खाद्यान्न तथा गैर खाद्यान्न (NFI) भण्डारण गर्न सहयोग
२	मोरङ ब्यापार संघ विराट व्यापार संघ उद्योग संगठन मोरङ नेपाल च्याम्बर अफ कमर्स उद्योग परिसंघ मोरङ	अत्यावश्यक समयकालागि खाद्य सामग्री बिक्रिका लागि उपलब्ध राहत स्वरूप तयारी खाद्य सामग्री ।	समन्वय भए अनुसार	आवश्यकता र अपिल अनुरूप आकस्मिक बन्दोवस्तीका सामग्रीहरु आपूर्ति गर्न सकिने	आवश्यकता अनुसार	

७.१.३ स्वास्थ्य तथा पोषण क्षेत्रसँग रहेको विद्यमान स्रोत तथा क्षमताको सूची

क्र सं	साझेदारको नाम	औषधी तथा स्वास्थ्य सामग्री	जनशक्ति	कैफियत
१	स्वास्थ्य कार्यालय	नेपाल सरकार स्वास्थ्य मन्त्रालयले स्थानीय स्वास्थ्य संस्थाबाट निशुल्क वितरण गरीने औषधीहरु जिल्ला भित्र विराटनगर र अन्य पालिकामा गरी ४०० बेड सरकारी अस्पतालमा र २१८५ निजी अस्पतालमा उपलब्ध रहेका छन् । सर्पदंश उपचार सेवा कोशी अस्पताल र रंगेली अस्पतालमा उपलब्ध छ ।	•स्वास्थ्य चौकी ७२९, प्रा स्वा के ६०, •स्वास्थ्य कार्यालय १५ •स्थानीय तहका स्वास्थ्य शाखा प्रमुखहरुको नाम र सम्पर्क अनुसूचीमा उल्लेख गरिएको छ	
२	नेपाल रेडक्रस सोसाइटी	जिल्ला भरीमा नेपाल रेडक्रसका शाखा तथा उपशाखाहरुमा ५ वटा एम्बुलेन्स रहेका छन् ।	जुनसुकै बेला उपलब्ध हुनसक्ने प्राथमिक स्वास्थ्य स्वयंसेवक २३ जना	

जिल्ला विपद् पूर्वतयारी तथा प्रतिकार्य योजना २०८०, मोरङ

श्रोत : जिल्ला विपद् पूर्व तयारी तथा प्रतिकार्य योजना, २०७९

७.१.४ खानेपानी तथा सरसफाई

क्र सं	कार्यालयहरू	हाल उपलब्ध हुनसक्ने क्षमता		थप आवश्यक सामग्री आँकलन	
		मानवीय स्रोत	बजेट रु	मानवीय स्रोत	बजेट रु
१	संघीय खानेपानी तथा ढल व्यवस्थापन आयोगना			सामग्री	
२	नेपाल रेडक्रस सोसाईटी			सामग्री	

७.१.५ संरक्षण क्षेत्रसँग रहेको विद्यमान श्रोत तथा क्षमताको सूची

क्र सं	कार्यालयहरू	मानवीय स्रोत	हाल उपलब्ध हुनसक्ने क्षमता		थप आवश्यक सामग्री आँकलन	
			सामग्री	सामग्री	मानवीय स्रोत	बजेट रु
१.	सिबिन नेपाल	५ जना	तत्काल आवश्यकता भएमा बढीमा १० जना सम्म बालक बालबालिकाको आपतकालिन संरक्षणमा सहयोग गरिने ।			
२.	माइती नेपाल	७ जना	तत्काल आवश्यकता भएमा बढीमा १० जना सम्म घरेलु हिंसा वेचविखन बलात्कार तथा लैङ्गिक हिंसाबाट प्रभावित महिला तथा बालिकाहरूको आपतकालिन आवास, औषधी, लताकपडा, मनोसामाजिक परामर्श, कानुनी सहयोग र संरक्षणमा सहयोग गरिने			
३.	ओरेक नेपाल	१० जना	तत्काल आवश्यकता भएमा बढीमा १५ जना सम्म घरेलु हिंसा वेचविखन बलात्कार तथा लैङ्गिक हिंसाबाट प्रभावित महिला तथा बालिकाहरूको आपतकालिन आवास, औषधी, लताकपडा, मनोसामाजिक परामर्श, कानुनी सहयोग र संरक्षणमा सहयोग गरिने			
४.	एविसि नेपाल	१० जना	तत्काल आवश्यकता भएमा बढीमा १५ जना सम्म घरेलु हिंसा वेचविखन बलात्कार तथा लैङ्गिक हिंसाबाट प्रभावित बालिकाहरूको आपतकालिन आवास, औषधी, लताकपडा,			

जिल्ला विपद् पूर्वतयारी तथा प्रतिकार्य योजना २०८०, मोरङ



५.	साना हातहरु	८ जना	मनोसामाजिक परामर्श, कानुनी सहयोग र संरक्षण गरिने लैङ्गिक हिंसाबाट प्रभावित १० जना सम्म महिला तथा बालिकाहरुको आपतकालिन आवास, औषधी, लत्ताकपडा, मनोसामाजिक परामर्श, कानुनी सहयोग र संरक्षण गरिने			
६.	आफन्त नेपाल	१० जना	लैङ्गिक हिंसाबाट प्रभावित १० जना सम्म महिला तथा बालिकाहरुको आपतकालिन आवास, औषधी, लत्ताकपडा, मनोसामाजिक परामर्श, कानुनी सहयोग र संरक्षणमा सहयोग गरिने			
७.	नारी विकास संघ	१० जना	विपद्को समयमा करिव १०० जना विपद् प्रभावितहरुलाई राख्न सकिने हल र केही सामग्रीहरु			
८.	पूर्वाञ्चल अनाथ आश्रम	१० जना	अनाथ महिला पुरुष बालबालिकाहरुलाई आपत्कालीन अवस्थामा ५० जनासम्म व्यवस्थापन गरिने			
९.	विराट बृद्ध आश्रम	५ जना	अनाथ महिला पुरुष बालबालिकाहरुलाई जुनसुकै अवस्थामा ५० जनासम्म व्यवस्थापन गरिने			
१०.	मानव सेवा आश्रम	१० जना	सडकमा रहेका मानसिक समस्या भएका महिला तथा पुरुष सबैलाई आश्रय र खानपानको व्यवस्था गरिने			

७.१.६ शिक्षा क्षेत्रसँग रहेको विद्यमान स्रोत तथा क्षमताको सूची:

क्र.सं.	साझेदारको नाम	सामग्री जिन्सी/ राहत सामग्री /शैक्षिक सामग्री	श्रमजनशक्ति/ जनशक्ति परिचालन	कोषआर्थिक सहयोग/ कोष निर्माणराहत विमतरण/	कैफियत
१	स्थानीय तह	सामग्री संकलन वितरणमा समन्वय	शिक्षक प्रशिक्षण	कोष निर्माणराहत विमतरण/	
२	शिक्षा विकास तथा समन्वय इकाई	सामग्री संकलन वितरणमा समन्वय	विद्यार्थी सचेतनकृ/त्रिम	आर्थिक संकलनसहयोग/	
३	विद्यालयविव्यस/	सामग्री संकलनधा /वास,भवन फर्निचर	घटना अभ्यास अभिभावक/ सचेतना		
४	संघ संस्थाहरु	राहत संकलन, सचेतना विकास,स्वस्थ उपचार	स्वयंसेवक परिचालन, परामर्श	आर्थिक संकलन र सहयोग	
५	मठक संस्थाहरुमन्दिर र धार्मिक/	खाना, आवास र सुरक्षित स्थल	परामर्श /स्वास्थ्य उपचार	कोष निर्माणकोष संकलन/	
६	दाताहरु	खाद्यान्न लत्ता कपडा, जिन्सी,	जनशक्ति	आर्थिक सहयोगआर्थिक संकलन/	

जिल्ला विपद् पूर्वतयारी तथा प्रतिकार्य योजना २०८०, मोरङ



समाप्ती

सहयोग

७.१.७ आवास तथा नौरखाघ क्षेत्रसंग रहेको विद्यमान क्षमता तथा स्रोतहरू:

क्र.सं.	संस्था	मानव स्रोत	आवास सामग्री						कैफियत		
			टारपोलिन सिट विपाल	सेल्टर किट	उनीको ब्लकिट कम्बल	भाँडा वर्तन सेट	इसना म्याट्रेस	कपडा		प्लास्टिक बकेट र पानी जग	५ वर्ष मुनीको बेबी सेट
	नेपाल रेडक्रस सोसाइटी	WASH DDRT - २ जना Communication @ SAR NDRT - ४ जना आपत्कालीन अवस्थामा स्वयंसेवक १५० जना	१०० थान	०	१००	१००	५०	१०० परिवार	१००	०	Kit- 5छ पानी शुद्धिकरण गर्ने मेसिन (१२ घण्टामा ५००० जनसंख्यालाई प्रयास हुने खानेपानी शुद्धिकरण गर्न सक्ने यन्त्र)

जिल्ला विपद् पूर्वतयारी तथा प्रतिकार्य योजना २०८०, मोरङ

मोराङ जिल्ला अधिकारी



७.२ अनुमानित लागत

आ व २०७८/२०७९ को अन्त्यमा रहेको मौज्जात रकम	१,१८,७९,३०१/-	आ व २०७९/२०८० मा खर्च भएको रकम	२१,१४,२४९/-
आ व २०७९/२०८० मा निकाशा भइ थप भएको रकम	०/-	हाल कोषमा मौज्जात भएको रकम	९७,६५,०५२/-
जम्मा	१,१८,७९,३०१/-	जम्मा	१,१८,७९,३०१/-

स्रोत: जिल्ला प्रशासन कार्यालय मोरङ

७.३ आर्थिक श्रोत र उपलब्ध हुने विधि र संयन्त्र

विपदको समयमा विपद व्यवस्थापन समितिका सदस्यहरू बैठक मार्फत आकस्मिक उद्धार, राहत तथा प्रतिकार्य सञ्चालन गर्ने निर्णय गर्नेछन्। सम्बन्धित क्षेत्रका सदस्यहरूले यस योजना उल्लेख भए बमोजिमका वा आवश्यक परे थप श्रोत साधनको व्यवस्थागर्न प्रदेश सरकार तथा सम्बन्धित निकायमा समन्वय गरिनेछ ।

क्र सं	विषयगत क्षेत्र (Clusters)	जिल्ला तहमा क्षेत्रगत रूपमा नेतृत्व प्रदान गर्ने निकाय	विषयगत क्षेत्र प्रमुखको नाम र पद	सम्पर्क नम्बर मोबाइल र फोन
१.	समन्वय तथा सूचना व्यवस्थापन	जिल्ला प्रशासन कार्यालय (जिल्ला आपत्कालिन कार्यसञ्चालन केन्द्र)	प्र.जि.अ. श्री वीरेन्द्र कुमार यादव	९८५२०५७७७७
२.	खोज तथा उद्धार	जिल्ला प्रशासन कार्यालय (जिल्ला आपत्कालिन कार्यसञ्चालन केन्द्र)	प्र.जि.अ. श्री वीरेन्द्र कुमार यादव	९८५२०५७७७७
३.	अस्थायी आवास तथा गैरखाद्य सामग्री	नेपाल रेडक्रस सोसाइटी/स्थानीय तह	सभापति श्री सुबोध कुमार सिंह	९८५२०३३०७२
४.	खाद्य सुरक्षा, कृषि तथा जीविकोपार्जन	कृषि ज्ञानकेन्द्र/ स्थानीय तह	सम्पर्क प्रमुख श्री रामदेव सिंह	९८५२०२८१७८
५.	आपत्कालीन स्वास्थ्य तथा पोषण	जिल्ला स्वास्थ्य कार्यालय/ स्थानीय तह	कार्यालय प्रमुख डा.सुरेश मेहता	९८४२०३६५९५
६.	खानेपानी, सरसफाई र स्वच्छता व्यवस्थापन	संघीय खानेपानी तथा ढल व्यवस्थापन आयोजना/स्थानीय तह	आयोजना प्रमुख श्री सुरत कुमार बम	९८५२०३८१४८
७.	आपत्कालीन संरक्षण	जिल्ला प्रशासन कार्यालय/ स्थानीय तह	सहायक प्रमुख जिल्ला अधिकारी	९८५२०३७२७७
८.	आपत्कालीन शिक्षा	शिक्षा विकास तथा समन्वय इकाई/स्थानीय तह	इकाई प्रमुख श्री टंक प्रसाद गौतम	९८५२०२६६२०
९.	बन्दोबस्ती	जिल्ला प्रशासन कार्यालय	प्र.जि.अ. श्री वीरेन्द्र कुमार यादव	९८५२०५७७७७
१०.	भौतिक पूर्वाधार	संघीय आयोजना कार्यान्वयन इकाई	इकाई प्रमुख श्री गणेश बहादुर महर्जन	९८५२०२६०५८

जिल्ला विपद् पूर्वतयारी तथा प्रतिकार्य योजना २०८०, मोरङ

मोराङ जिल्ला अधिकारी



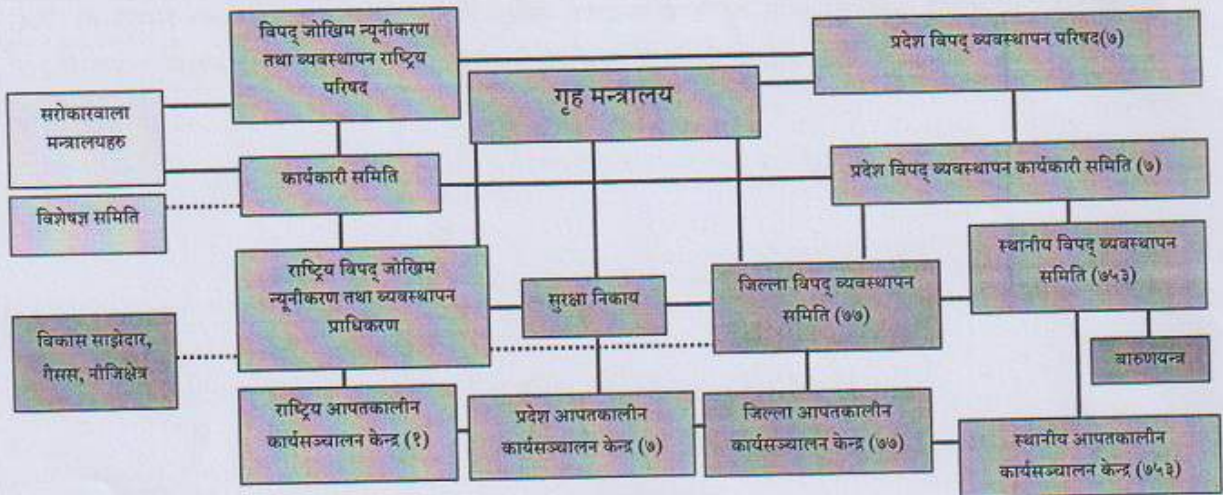
७.४ अन्य निकायहरूसँगको समन्वय र सहकार्य

विपद् जोखिम न्यूनीकरण तथा व्यवस्थापन ऐन, २०७४ (प्रथम संशोधन, २०७५) ले विपद् जोखिम न्यूनीकरण तथा व्यवस्थापनका लागि एक विशिष्टीकृत निकायको रूपमा “राष्ट्रिय विपद् जोखिम न्यूनीकरण तथा व्यवस्थापन प्राधिकरण”को व्यवस्था गर्नुका साथै संघ, प्रदेश र स्थानीय तहको कार्य एवं जिम्मेवारीलाई स्पष्ट गरेको छ । उक्त ऐनले देहाय बमोजिमका संरचनाको व्यवस्था गरेको छ ।

- विपद् जोखिम न्यूनीकरण तथा व्यवस्थापन राष्ट्रिय परिषद्
- विपद् जोखिम न्यूनीकरण तथा व्यवस्थापन कार्यकारी समिति
- राष्ट्रिय विपद् जोखिम न्यूनीकरण तथा व्यवस्थापन प्राधिकरण
- प्रदेश विपद् व्यवस्थापन परिषद्
- प्रदेश विपद् व्यवस्थापन कार्यकारी समिति
- जिल्ला विपद् व्यवस्थापन समिति
- स्थानीय विपद् व्यवस्थापन समिति

यसका साथै उक्त ऐनले राष्ट्रिय आपत्कालीन कार्यसञ्चालन केन्द्र, जिल्ला आपत्कालीन कार्यसञ्चालन केन्द्र र स्थानीय आपत्कालीन कार्यसञ्चालन केन्द्रको समेत व्यवस्था गरेको छ । विपद् जोखिम न्यूनीकरण तथा व्यवस्थापन ऐन, २०७४ (प्रथम संशोधन, २०७५) बमोजिम विपद् व्यवस्थापनको संस्थागत संरचना तल चित्रमा प्रस्तुत गरिएको छ । यसका आधारमा विपद् पूर्वतयारी तथा प्रतिकार्य योजना तर्जुमाको संस्थागत समन्वय र सहकार्य ढाँचा निम्न बमोजिम प्रस्तुत गरिएको छ ।

विपद् जोखिम न्यूनीकरण तथा व्यवस्थापन ऐन, २०७४ (प्रथम संशोधन, २०७५) बमोजिम नेपालमा विपद् व्यवस्थापनको संस्थागत संरचना



जिल्ला विपद् पूर्वतयारी तथा प्रतिकार्य योजना २०८०, मोरङ

मोस जिल्ला अधिकारी

(Handwritten signature)



खण्ड: आठ

अनुगमन, मूल्याङ्कन तथा सिकाई योजना

८.१. लक्ष्य र सूचकहरू

विपद् पूर्वतयारी तथा प्रतिकार्य योजनाले निर्दिष्ट गरेका कार्यहरूको कार्यान्वयनको अनुगमन तथा मूल्याङ्कन गर्न लक्ष्य र सूचकहरू परिभाषित गरी अनुगमन, मूल्याङ्कन तथा सिकाई योजना तयार गर्नुपर्दछ । प्रकोप आउनु पूर्व र विपद् पश्चात् (जस्तै: मनसुन पूर्व र मनसुन पश्चात्) गोष्ठीहरूको आयोजना गरी विपद् पूर्वतयारी तथा आपत्कालीन प्रतिकार्यको प्रभावकारिता मूल्याङ्कन गर्न सकिनेछ ।

यस बाहेक, प्रत्येक विषयगत क्षेत्रले पूर्वतयारी अवस्था र प्रतिकार्यको मूल्यांकनको लागि आ-आफ्नो योजना बनाउनु पर्छ । प्रारम्भिक द्रुत लेखाजोखा (Initial Rapid Assessment), बहुविषयगत प्रारम्भिक द्रुत लेखाजोखा (Multi-sector Initial Rapid Assessment), विषयगतक्षेत्र विशिष्टकृत लेखाजोखा (Cluster Specific Assessment), क्षति तथा आवश्यकता विश्लेषण जस्ता साझा मूल्याङ्कनका विधिमा समेत सहमति निर्माण गर्नुपर्दछ । स्थानीय विपद् व्यवस्थापन समितिले उपलब्ध तथ्याङ्क विवरणका आधारमा वा प्राथमिक तथ्याङ्क विश्लेषणका विधिद्वारा विषयगत कार्यालयहरूसँग समन्वय गरी लक्ष्य र सूचक निर्धारण गर्न सक्ने छ ।



८.२ अनुगमन, मूल्याङ्कन तथा सिकाई

यस खण्डमा समयमा जिल्लामा आईपरेका विपद् तथा प्रकोप प्रभावहरूमा प्रतिकार्य सञ्चालन गर्ने क्रममा आवद्ध विषयगत संघ संस्था वा समिति सदस्यहरूले हासिल गरेको सिकाई, पृष्ठपोषण लाई निम्न ढाँचामा राख्न सकिन्छ । प्रत्येक वर्षको पूर्वतयारी तथा प्रतिकार्य योजना छलफल चरणमा अधिल्लो वर्ष वा हालसालैको अनुभवबाट सिकेको विषयहरूलाई यहाँ उल्लेख गरिन्छ । विपद् पूर्वतयारी तथा प्रतिकार्य योजना कार्यान्वयनको समग्र प्रभावकारिता र कमजोरी पहिचान तथा सिकेका कुराहरू मूल्याङ्कन गर्न एक अनुगमन तथा मूल्याङ्कन समिति समेत गठन गर्न सकिनेछ । यस समितिले सम्बन्धित तहको विपद् व्यवस्थापन समितिसँग प्रत्यक्ष समन्वय गर्नेछ र उक्त समितिलाई प्रतिवेदन तयार गर्नेछ । आवश्यकता अनुसार, गाउँपालिका तथा नगरपालिका र सामुदायिक विपद् व्यवस्थापन समितिका प्रतिनिधिहरू, स्थानीय समुदायका सदस्यहरू पनि अनुगमन र मूल्याङ्कन समितिमा समावेश गरिनेछन् ।

अनुगमन र मूल्याङ्कन समितिका सदस्यहरूले विपद्को अवधि र विपद् पश्चात् धेरै पटक फिल्ड भ्रमण गर्नेछन् । आपत्कालीन प्रतिकार्य र विपद् प्रभावितहरूलाई राहत वितरण, प्रभावकारी तयारी तथा प्रतिकार्यका लागि कमजोरी र सुधार पहिचान गर्नेछन् । अनुगमन, मूल्याङ्कन तथा सिकाईको नमूना फाराम यसप्रकार रहेको छ ।

अनुगमन, मूल्याङ्कन तथा सिकाई नमूना फाराम

सिनं	प्राथमिकता प्राप्त पूर्वतयारी तथा प्रतिकार्य	मूख्य जिम्मेवार निकाय	कार्यान्वयनको अवस्था	कमी कमजोरी	सुझाव

साथै यस चरणमा प्रकोपको प्रभाव देखिनु अघि नै लक्षित क्षेत्रहरूमा सम्बन्धित सरोकारवालाहरू पुगेरकृत्रिम घटना अभ्यास गरी राय सल्लाह र अनुभव आदान प्रदान गर्दै पूर्वतयारीलाई थप सघन र बलियो बनाउन सकिन्छ ।



अनुसूचीहरूः

अनुसूची: १ मोरङ जिल्ला स्थित कार्यालय प्रमुखहरूको विवरणः

सि.नं.	कार्यालयको नाम	कार्यालय प्रमुखको नाम	ईमेल	मोवाईल नं.
१.	जिल्ला प्रशासन कार्यालय, मोरङ	श्री वीरेन्द्र कुमार यादव	dao.morang@gmail.com	९८५२०५७७७७
२.	आन्तरिक राजस्व कार्यालय	डा.डिल बहादुर क्षेत्री	iro12@ird.gov.np	९८५२०३२२९०
३.	औपधी व्यवस्था विभाग विराटनगर	श्री टिकेन्द्र मिश्र	ddabiratnagar4@gmail.com	९८५२०६९०९०
४.	ईलाका प्रशासन का., उर्लावारी	श्री अनिल खनाल	aaourlabari@gmail.com	९८५२०४२५५६
५.	ईलाका प्रशासन का., रंगेली	श्री निर्मल कु. खतिवडा (निमित्त)	iaorangeli1@gmail.com	९८५२०३०२५०
६.	को.ले.नि.का., विराटनगर	श्री पशुराम क्षेत्री	dtcomorang@gmail.com	९८५२०३२७८०
७.	कारागार कार्यालय	श्री कृष्ण बहादुर खड्का	morang.it@dopm.gov.np	९८५२०७४७७७
८.	कोशी अस्पताल विराटनगर	डा. चन्द्रभाल भा	info@koshihospital.gov.np	९८५९९६९३४
९.	संघीय खानेपानी तथा ढल व्यवस्थापन आयोजना	श्री सुरत कुमार बम	fwssmp.biratnagar04@gmail.com	
१०.	गुणस्तर तथा नापतौल का.	श्री मनोज कुमार पोखरेल	metrologybirt@gmail.com	९८४९३०८४९८
११.	निर्वाचन कार्यालय, विराटनगर	श्री महेश कुमार ठाकुर (निमित्त)	deo.morang@election.gov.np	
१२.	जिल्ला सरकारी वकिल का., विराटनगर	श्री सुवास कुमार भट्टराई	morangdistrictattorney@gmail.com	९८५२०३९३९०
१३.	शिक्षा विकास तथा समन्वय इकाई, विराटनगर	श्री टंक प्रसाद गौतम	edcumorang@gmail.com	९८५२०२६६२०
१४.	जिल्ला समन्वय समिति, मोरङ	श्री हरी प्रसाद भट्टराई (निमित्त)	tgautam2010@gmail.com	
१५.	नापी कार्यालय, विराटनगर	श्री सुदिप श्रेष्ठ	ddcmorang@gmail.com	९८५२०६६२२२
१६.	नापी कार्यालय, वेलवारी	श्री प्रशान्त घिमिरे	napibiratnagar@gmail.com	९८५२०३२२८५
१७.	नापी कार्यालय, रंगेली	श्री आनन्द कुमार देव	surveyofficebelbari@gmail.com	९८५२०३९३९६
१८.	पशुव्यारेन्टाईन कार्यालय	श्री अरविन्द कुमार मण्डल	belbari@dos.gov.np	
१९.	सडक डिभिजन कार्यालय	श्री सुदर्शन कार्की	surveyofficerangeli55@gmail.com	९८४९४५६३८४
२०.	उच्च सरकारी वकिल कार्यालय	श्री कोपहरी निरौला	aqobrt@gmail.com	९८६५४९९८०९
२१.	विराटनगर भन्सार कार्यालय	श्री ज्ञानेन्द्र प्रसाद ढकाल	sadakdivisionbirt@gmail.com	९८५९९८५०९६
२२.	वाणिज्य आपूर्ति तथा उपभोक्ता संरक्षण का.	श्री दिर्घ घिमिरे	hgao.biratnagar@ag.gov.np	९८५२०३९३९२
२३.	भूमि व्यवस्था तथा मालपोत कार्यालय, विराटनगर	श्री दिपक कोइराला	biratnagar@customs.gov.np	९८४९२८०४३४
२४.	भूमि व्यवस्था तथा मालपोत कार्यालय, वेलवारी	श्री भानुभक्त न्यौपाने	banijyabrt10@gmail.com	९८५२०८९०४९
२५.	भूमि व्यवस्था तथा मालपोत कार्यालय, रंगेली	श्री विष्णु प्रसाद सिटौला	biratnagar@dolma.gov.np	९८५२०३९२५३
२६.	यान्त्रिक डिभिजन कार्यालय	श्री दिपक शर्मा	belbari@dolma.gov.np	९८५२०३९९४४
२७.	श्रम तथा रोजगार कार्यालय	श्री खगेन्द्र सुवेदी	rangeli@dolma.gov.np	९८५९०७९९३९
२८.	कोशी तथा बक्राहा नदी व्यवस्थापन आयोजना	श्री चक्र विक्रम सिंह	yantrik1.irrigation@gmail.com	९८५२०३२४८०
२९.	तथ्याङ्क कार्यालय, विराटनगर	श्री तिर्थराज बराल	biratnagar@leo.gov.np	९८५२०३५०२०
३०.	संघीय आयोजना कार्यान्वयन इकाई, विराटनगर	श्री गणेश बहादुर महर्जन	kbrmp@dwri.gov.np	९८५२०४४३०२
			bsomorang@gmail.com	९८५२०३२४८०
			dudbcmorang@gmail.com	९८५२०२६०५८

जिल्ला विपद् पूर्वतयारी तथा प्रतिकार्य योजना २०८०, मोरङ

मोरङ जिल्ला आधिकारिक



३१.	हुलाक निर्देशनालय, विराटनगर	श्री	birathulak123@gmail.com	
३२.	खाद्य प्रविधी तथा गुण नि.का., विराटनगर	श्री राज कुमार रिजाल	rftqcobrt@gmail.com	९८५२०७०२१८
३३.	पशुरोग अन्वेषण प्रयोगशाला	श्री डा.कमल गिरी	rvlbrt@gmail.com	९८६२२८३२३२
३४.	उच्च अदालत, विराटनगर	श्री जितेन्द्र बाबु थपलिया	info.hcbiratnagar@supremecourt.gov.np	
३५.	मोरङ जिल्ला अदालत	श्री टिकेन्द्र विरजंग राणा (सेस्तेदार)	info.dcmorang@supremecourt.gov.np	९८५२०४१२३९
३६.	क्वारेन्टिन कार्यालय, विराटनगर	श्री नन्दकिशोर सिंह	biratnagar@npponepal.gov.np	९८५२०८०४७७
३७.	रानी-विराटनगर-इटहरी-धरान सडक योजना (६ लेन सडक)	श्री दान कुमार शाक्य	rbidroadp@gmail.com	९८४२०२५७५१
३८.	सप्तकोशी उच्च बाँध	श्री प्रदिप कुमार साह	saptakoshihighdamnepal@gmail.com	९८४१७२७३६०
३९.	प्रधानमन्त्री कृषि आधुनिकीकरण परियोजना	श्री मनोजकुमार यादव	pmamp.piu.morang@gmail.com	९८५२०३६०२४
४०.	सुनसरी मोरङ सिंचाई योजना	श्री मिलानन्द यादव	smip@dwri.gov.np	९८५८०२४६४१
४१.	विकेन्द्रित आयोजना सहयोग इकाई, विराटनगर	श्री डा.सुधिर कुमार सिंह	dlsubiratnagar@gmail.com	९८५११९१०८७
४२.	खाद्य आयात निर्यात गुण प्रमाणिकरण कार्यालय	श्री सुधाकर प्रसाद सिंह	fieqcobrt@gmail.com	९८५२०३७२९५
४३.	वन विड प्रयोगशाला तथा भण्डार केन्द्र	श्री नवराज विश्वकर्मा सापकोटा	banbiubrt@gmail.com	९८५२०३३१४७
४४.	अध्यागमन कार्यालय, विराटनगर	श्री दिपक दाहाल	immigrationmorang@gmail.com	९८५२०३८३६२
४५.	करदाता सेवा कार्यालय, विराटचोक, मोरङ	श्री नेत्र प्रसाद घिमिरे	tso-biratchowk@ird.gov.np	९८५२०४५९७९
४६.	करदाता सेवा कार्यालय, पथरी, मोरङ	श्री भवानी प्रसाद दाहाल	tso-pathri@ird.gov.np	९८५२०५५१२५
४७.	राष्ट्रपति चुरे-तराई मधेश संरक्षण विकास समिति, कार्यक्रम कार्यान्वयन इकाई, सलकपुर, मोरङ	श्री राजकुमार गुप्ता		९८५२०७७९३६
४८.	भैरव गण, थलाहा व्यारेक, मोरङ	श्री सुनिल घिमिरे	bn-bhairab@nepalarmy.mil.np	९८५८४२३९५५
४९.	जिल्ला प्रहरी कार्यालय, मोरङ	श्री दिपक पोखरेल	dpo_morangsanchar@nepalpolice.gov.np	९८५२००५५५५
५०.	स.प्र.वल नेपाल नं.३ गण कंकालिनी, मोरङ	श्री तिर्थ बहादुर थापा	apfimorang.bso@gmail.com	९८५१२७२१०२
५१.	राष्ट्रिय अनुसन्धान जिल्ला कार्यालय, मोरङ	श्री टिका प्रसाद पोखरेल	nidmorang.gov@gmail.com	९८५२०६६००४
५२.	जिल्ला ट्राफिक प्रहरी कार्यालय विराटनगर	श्री सुनिल कुमार श्रेष्ठ	dtpomorangbrt@gmail.com	९८५२००४१०
५३.	हुलाकी सडक योजना	श्री विजय कुमार थापा	hulakieast@gmail.com	९८५१०५५०२०
५४.	नेपाल राष्ट्र बैंक, विराटनगर	श्री मिना पाण्डे	nrbbrt@nrb.org.np	९८४२०२२३८८
५५.	कृषि सामग्री क.लि., विराटनगर	श्री बल बहादुर पन्थ	aiclbiratnagar@gmail.com	९८४६०९२७२४
५६.	गोरखापत्र संस्थान	श्री राजकुमार गुरुङ (निमित्त)	basnet2024@gmail.com	९८५११२९६७६
५७.	जनक शिक्षा सामग्री केन्द्र लि.	श्री भूपराज थापा	bhuprajthapa@gmail.com	९८४१३०२३०३
५८.	नेपाल टेलिकम, कोशी प्रादेशिक कार्यालय, विराटनगर	श्रीविजय कुमार राय	ppsbtrtd@ntc.net.np	९८४१२०२३२५
५९.	नेपाल टेलिकम, शाखा कार्यालय	श्री सजिव घिमिरे	ppsbtrt@ntc.net.np	९८५११०५००७

जिल्ला विपद् पूर्वतयारी तथा प्रतिकार्य योजना २०८०, मोरङ

मोरङ जिल्ला अधिकारी

७/१



६०.	नेपाल विद्युत प्रा., कोशी प्रादेशिक कार्यालय, विराटनगर	श्री उमेश भा	biratnagar.ro@nea.org.np	९८५२०७९६६६
६१.	नेपाल विद्युत प्राधिकरण, शाखा कार्यालय, विराटनगर	श्री सरोज कुमारसाह	biratnagar@nea.org.np	९८५२०२१७२५
६२.	नेपाल विद्युत प्राधिकरण, वेलवारी वितरण केन्द्र	श्री धिरेन्द्र वजगाई	belbari@nea.org.np	९८५२०४६०८६
६३.	नेपाल विद्युत प्राधिकरण, रंगेली वितरण केन्द्र	श्री अवधेश गुप्ता	rangeli@nea.org.np	९८५२०८०६५०
६४.	नेपाल विद्युत प्राधिकरण, उर्लावारी वितरण केन्द्र	श्री शिवराम यादव	urlabari@nea.org.np	९८५२०४४९४०
६६.	नेपाल परिवार नियोजन संघ	श्री शंकर प्रसाद दाहाल		९८४२९५९०४४
६८.	नेपाल आयल निगम, विराटनगर	श्री पूर्ण प्रसाद रिजाल	ero.brt@noc.org.np	९८५८०५९४२३
६९.	नेपाल खानेपानी संस्थान, विराटनगर	श्री सन्तोष कुमार रौनियार	biratnagarnwsc@gmail.com	९८५९०२४९८४
७०.	विराटनगर दुग्ध वितरण आयोजना	श्री परमेश्वर चौधरी	bmssbrt@yahoo.com	९८५२०२८६४४
७१.	रा.स.स., कोशी प्रदेश, विराटनगर	श्री मोहम्मद सदरुल	rssbrt15@gmail.com	९८४२०३०९०८
७२.	साम्बा प्रकाशन	श्री गंगा प्रसाद भट्टराई		९८४२३७९४०९
७३.	साल्ट ट्रेडिङ कम्पनी	श्री राधेश्याम चौधरी	saltradingbrt@gmail.com	९८५२०२९९८९
७४.	खाद्य व्यवस्था तथा व्यापार कं.लि., विराटनगर	श्री महेन्द्र सिटौला	nfcbrt.info@gmail.com	९८४२४५७५२२
७५.	सम्पर्क सह भु-आर्जन कार्यालय, कोशी योजना, विराटनगर	श्री प्रमोद पौड्याल	koshiprojectlclaoffice@gmail.com	९८४९६२०३४७ ०२९-४७४२९८
७६.	नेपाल वन निगम लिमिटेड विराटनगर	श्री हरी बहादुर घिमिरे (निमित्त)	tcnbiratnagar@gmail.com	९८४४०२७३६७
७७.	विराटनगर नागरिक उड्डयन का.	श्री रिन्जी शोर्पा	biratnagarcivilaviation@gmail.com	९८५२०२०८५९
७८.	राष्ट्रिय परिक्षा बोर्ड, विराटनगर	श्री युवराज पौडेल	yrpaudel2012@gmail.com	९८५२०२९९७
७९.	घरेलु तथा साना उद्योग का., विराटनगर	श्री जानुका न्यौपाने	csiobrt@gmail.com	९८४२२७४६४७
८०.	डिभिजन वन कार्यालय, विराटनगर	श्री अनिरुद्ध कुमार साह	dfomorang@gmail.com	९८५२०२६६९४
८१.	स्वास्थ्य कार्यालय, विराटनगर	श्री सुरेश मेहता	dpho.morang@gmail.com	९८४२०३६५९५
८२.	जलश्रोत तथा सिंचाई विकास डि.का. मोरङ	श्री मेघराज ज्ञवाली	widdmorang@gmail.com	९८५२०३९३९७
८३.	भूमिगत जल सिंचाई विकास डिभिजन	श्री सुरेन्द्र शाह	gwiddbiratnagar@gmail.com gwrdbbiratnagar@gmail.com	९८५२०३२२०३
८४.	भूमिगत जल सिंचाई विकास समिति	श्री कामेश्वर यादव		९८५२०८५२८६
८५.	शहरी विकास तथा भवन डि.का., कोशी प्रदेश	श्री रुद्र नारायण मिश्र	udbcomorang@gmail.com	९८५२०४०४४५
८६.	नेपाल वन निगम (साविक टिम्बर कर्पोरेशन)	श्री विमल विक्रम पंत	tcnbiratnagar@gmail.com	९८५५०६७५५२
८७.	जिल्ला आयुर्वेद स्वास्थ्य केन्द्र, कोशी प्रदेश	डा. केनिन राई	dahcomorang@gmail.com	९८५२०३५८३५
८८.	कृषि ज्ञान केन्द्र, विराटनगर	श्री रामदेव सिंह (सम्पर्क प्रमुख)	accmorang@gmail.com	९८५२०२८९७८
८९.	भेटेरिनरी अस्पताल तथा पशुसेवा विज्ञ केन्द्र, विराटनगर	डा. अजय कुमार साह	vhlsmorang@gmail.com	९८५२०३०२३९
९०.	पूर्वाधार विकास कार्यालय, कोशी प्रदेश, मोरङ	श्री शसिल श्रेष्ठ	idomorang75@gmail.com	९८५२०७९७४५
९१.	यातायात व्यवस्था सेवा कार्यालय,	श्री पाक्रम खान	tmo.morang@gmail.com	९८५२०६०८६९

जिल्ला विपद् पूर्वतयारी तथा प्रतिकार्य योजना २०८०, मोरङ

जस जिल्ला अधिकारी



	विराटनगर			
९२	प्रदेश आपूर्ति का. देवकोटा चौक	श्री शम्भु साह		९८५२०२९७९६
९३	प्रदेश ल्याब, विराटनगर	श्री जयेन्द्र यादव		९८५२०३७२३७
९४	व्यापार तथा निकासी प्रवर्द्धन केन्द्र, विराटनगर	श्री केवल विष्ट	tepcbtr@gmail.com	९८४९२३४४८०
९५	कर्मचारी सचयकोष विराटनगर	श्री निर्मला हुमागाई	biratnagar@epfnepal.com.np	९८४९४२४२६८
९६	नागरिक लगानी कोष, विराटनगर	श्री हिरामणी खतिबडा	hiramanikhatiwada094@gmail.com	९८४९९०४३४
९७	स्वास्थ्य विमा बोर्ड प्रदेश कार्यालय विराटनगर	श्री अर्जुन पण्डित	panditarjun618@gmail.com	९८५५०५२७४४
९८	नेपाल विमा प्राधिकरण, कोशी प्रदेश, विराटनगर	श्री विनोद कुमार पोखरेल		९८५१०४०९३७
९८	पुल सेक्टर इटहरी	श्री प्रदिप भण्डारी	bp1bardibas@gmail.com	९८५१२४२५२७
९९	राष्ट्रिय विमा कं.लि., विराटनगर	श्री सुदर्शन बस्नेत	biratnagar@rbcl.gov.np	९८४२९९१०९
१००	राष्ट्रिय विमा संस्थान विराटनगर	श्री कृष्ण नेपाल		९८४३४३४८८३

अनुसूची २ : जिल्ला समन्वय समितिका पदाधिकारीहरूको सम्पर्क नम्बरहरू

सि नं	नामथर	पद	स्थानीय तह	मोबाइल नम्बर
१.	अजम्बर राई	प्रमुख	जिल्ला समन्वय समिति मोरङ	९८५२०७२००७
२.	उषा झा	उपप्रमुख	जिल्ला समन्वय समिति मोरङ	९८४२०२६९३८
३.	तुलसी प्रसाद घिमिरे	सदस्य	जिल्ला समन्वय समिति मोरङ	९८४२९९६४६७
४.	हरिमार्याँ विश्वकर्मा	सदस्य	जिल्ला समन्वय समिति मोरङ	९८४२२२८४५९
५.	उमा नेपाली	सदस्य	जिल्ला समन्वय समिति मोरङ	९८४२२००४७२
६.	उर्वसी कुमारी थारु	सदस्य	जिल्ला समन्वय समिति मोरङ	९८१०४०५६०८
७.	मित्र प्रसाद ढकाल	सदस्य	जिल्ला समन्वय समिति मोरङ	९८५२०२३२६९
८.	देवमणि कटुवाल	सदस्य	जिल्ला समन्वय समिति मोरङ	९८४२०९३३२२
९.	चन्द्रकुमार सरदार	सदस्य	जिल्ला समन्वय समिति मोरङ	९८१५९०२५३७

जिल्ला विपद् पूर्वतयारी तथा प्रतिकार्य योजना २०८०, मोरङ

मुख्य जिल्ला अधिकारी

५/१

अनुसूची ३: मोरङ जिल्लाका निर्वाचित स्थानीय पदाधिकारीहरूको सम्पर्क नम्बरहरू

क्र सं	नाम, थर	पद	सम्पर्क नम्बर	स्थानीय तह	क्र सं	नाम, थर	पद	सम्पर्क नम्बर	स्थानीय तह
१.	नागेमा कोईराला	नगरप्रमुख	९८५२०२०७६७	विराटनगर	१.	नागेधर प्रसाद सिंह गनगाई	प्रमुख	९८१४३४२८०९	रतुवामाई
२.	शिल्पा निरौला कार्की	उप-प्रमुख	९८५२०२९३९०	विराटनगर	२.	दमयन्ता देवी चुडाल	उप प्रमुख	९८१९३२४३३७	रतुवामाई
३.	काजी बहादुर बस्नेत	वडा नं १	९८५२०३२१२३	विराटनगर	३.	घनश्याम गिरी	वडा नं १	९८१३३८८८४९	रतुवामाई
४.	कुमार पोखरेल	वडा नं २	९८५२०२८९५१	विराटनगर	४.	जिभारत मियाँ	वडा नं २	९८४२०३५९३८	रतुवामाई
५.	बासु बहादुर बस्नेत	वडा नं ३	९८५२०३३४३३	विराटनगर	५.	देवीलाल ताजपुरिया	वडा नं ३	९८६६४११०१९	रतुवामाई
६.	जितन थापा	वडा नं ४	९८५२०२९३४५	विराटनगर	६.	महावीर प्रसाद गनगाई	वडा नं ४	९८१९०९१६८२	रतुवामाई
७.	सन्तोष न्यौपाने	वडा नं ५	९८५२०३१७५२३४	विराटनगर	७.	सोमनाथ कार्की	वडा नं ५	९८४२२५४०३३	रतुवामाई
८.	हरिशचन्द्र सहनी	वडा नं ६	९८५२०३१६६७	विराटनगर	८.	तुलाराम लुईटेल	वडा नं ६	९८४२०२८५५९	रतुवामाई
९.	मधुबाबु तिवारी	वडा नं ७	९८५२०२०६७७	विराटनगर	९.	राम कार्की	वडा नं ७	९८५२०४७५१२	रतुवामाई
१०.	राम पोखरेल	वडा नं ८	९८५२०३३७४६	विराटनगर	१०.	पुष्प बहादुर कार्की	वडा नं ८	९८१९३४६२२३	रतुवामाई
११.	विश्वनाथ प्रसाद भगत	वडा नं ९	९८५२०२८१५४	विराटनगर	११.	ईन्द्र बहादुर लिम्बु	वडा नं ९	९८१३४९१२६५	रतुवामाई
१२.	अर्जुन गिरी	वडा नं १०	९८५२०२९९७७	विराटनगर	१२.	भुल बहादुर कार्की	वडा नं १०	९८५२०२९९९६	रतुवामाई
१३.	तिथेन्द्र न्यौपाने	वडा नं ११	९८५२०२९९७७	विराटनगर	१.	जितेन्द्र प्रसाद साह	प्रमुख	९८०२७०९९९०	जहदा
१४.	हिरालाल कामत	वडा नं १२	९८५२२५०६१५	विराटनगर	२.	हना सोरेन	उप प्रमुख	९८०२७१९९९०	जहदा
१५.	सूर्यलाल यादव	वडा नं १३	९८०७०८६०४६	विराटनगर	३.	बाबुराम राजवंशी	वडा नं १	९८१७३०३०४८	जहदा
१६.	सूर्य नारायण महतो	वडा नं १४	९८०५३००८११	विराटनगर	४.	चन्द्रशेखर कुमार साह	वडा नं २	९८०२७०९९९२	जहदा
१७.	प्रकाश साह	वडा नं १५	९८४२०४९०००	विराटनगर	५.	अनिल कुमार ठाकुर	वडा नं ३	९८११३५०१९७	जहदा
१८.	उदव कुमार भुजेल	वडा नं १६	९८४२०३०८६१	विराटनगर	६.	शिवशंकर गामी	वडा नं ४	९८११३८९२७५	जहदा
१९.	समिम कमर मियाँ	वडा नं १७	९८०४००९९२३	विराटनगर	७.	मुन्ती मुर्मु	वडा नं ५	९८१४३४७२३८	जहदा
२०.	जितेन्द्र कुमार साह	वडा नं १८	९८४२२५१२८२	विराटनगर	८.	सूर्यनन्द मण्डल	वडा नं ६	९८०७३६३३४४	जहदा
२१.	श्याम घिमिरे	वडा नं १९	९८५२०२६७९२	विराटनगर	९.	भगवान मरुडी	वडा नं ७	९८०७०९९४७४	जहदा
१.	गंगा प्रसाद खरेल	प्रमुख	९८५१०९२३२८	उर्लाबारी	१.	जित नारायण थापा मगर	अध्यक्ष	९८५२०२६८८१	बुढीगंगा
२.	मिना कुमारी खतिवडा	उप प्रमुख	९८४२२९०६८५	उर्लाबारी	२.	अमृता कुमारी गच्छदार	उपाध्यक्ष	९८५२०३७३१२	बुढीगंगा
३.	तिलक कुमार पाण्डे	वडा नं १	९८१६३५०७६९	उर्लाबारी	३.	सोमराज काफ्ले	वडा नं १	९८५२०२६९९७	बुढीगंगा
४.	कुमार कडेल	वडा नं २	९८५२०४४८३१	उर्लाबारी	४.	रेवती नारायण चौधरी	वडा नं २	९८५२०३१६४१	बुढीगंगा
५.	भिष्मराज बुढायोकी	वडा नं ३	९८४२१३५२२२	उर्लाबारी	५.	तिलकनाथ मण्डल राजवंशी	वडा नं ३	९८४२२९६७१०	बुढीगंगा

जिल्ला विपद् पूर्वतयारी तथा प्रतिकार्य योजना २०८०, मोरङ

क्र.सं.	नाम,थर	पद	सम्पर्क नम्बर	स्थानीय तह	क्र.सं.	नाम,थर	पद	सम्पर्क नम्बर	स्थानीय तह	क्र.सं.	नाम,थर	पद	सम्पर्क नम्बर	स्थानीय तह
६.	कल्याण कुमार राई	वडा नं ४	९८५२०२९२३७	उर्लावारी	६.	शशिकान्त चौधरी	वडा नं ४	९८४२०१२६०७	बुढीगंगा					
७.	रविन लामा	वडा नं ५	९८००९१३२६१	उर्लावारी	७.	देवेन्द्र प्रसाद दाहाल	वडा नं ५	९८४२०८८८१८९	बुढीगंगा					
८.	चिन्तामणी पौड्याल	वडा नं ६	९८४२०३४०२२	उर्लावारी	८.	दिलिप कुमार चौधरी	वडा नं ६	९८०२०१७१०१	बुढीगंगा					
९.	उर्मिला थापा	वडा नं ७	९८४२१३०७९९	उर्लावारी	९.	पंकज चौधरी थारु	वडा नं ७	९८४२०२७८१२	बुढीगंगा					
१०.	कुलबहादुर कार्की	वडा नं ८	९८४२१८८२७७	उर्लावारी	१०.	जिवेन्द्र प्रसाद गन्धदार	प्रमुख	९८५२०७७००४	धनपालथान					
११.	नर बहादुर मोक्तान	वडा नं ९	९८४२००९४६	उर्लावारी	११.	नसिमा बानु	उप प्रमुख	९८५२०७७००३	धनपालथान					
१२.	दिल प्रसाद राई	प्रमुख	९८५२०४६४०९	बेलवारी	१२.	खाजा हुसेन मियाँ	वडा नं १	९८४२१५११४३	धनपालथान					
१३.	नितु थापा	उप प्रमुख	९८५२०३४१३५	बेलवारी	१३.	पंकज कुमार मण्डल	वडा नं २	९८०४३९९८५७	धनपालथान					
१४.	मणि पुलामी थापा मगर	वडा नं १	९८५२०२९१५५	बेलवारी	१४.	नगोधर मण्डल	वडा नं ३	९८२०७२७५११	धनपालथान					
१५.	कृष्ण बहादुर गुरुङ	वडा नं २	९८५२०५९०३१	बेलवारी	१५.	श्रीराम चौधरी	वडा नं ४	९८१२३०१२९९	धनपालथान					
१६.	योगेन्द्र प्रसाद सुवेदी	वडा नं ३	९८५२०५६२१७	बेलवारी	१६.	गयानन्द सरदार	वडा नं ५	९८४२२५०८९३	धनपालथान					
१७.	चन्द्र बहादुर लिम्बु	वडा नं ४	९८१९०२५६१७	बेलवारी	१७.	मोहम्मद हुसेन	वडा नं ६	९८१७३६५९७२	धनपालथान					
१८.	डिल्ली बहादुर कुटुवाल	वडा नं ५	९८०५३१५६९३	बेलवारी	१८.	सन्तोष कुमार यादव	वडा नं ७	९८०४०२८५३७	धनपालथान					
१९.	टेक बहादुर राई	वडा नं ६	९८५२०२९०९९	बेलवारी	१९.	देवराज चौधरी	अध्यक्ष	९८५२०५०६४१	कटहरी					
२०.	सुनिता चौधरी	वडा नं ७	९८६३७५१५५९	बेलवारी	२०.	सिता देवी राजवंशी	उपाध्यक्ष	९८५२०५०६४२	कटहरी					
२१.	धनपति गौतम	वडा नं ८	९८११३०७५८९	बेलवारी	२१.	हरि नारायण राजवंशी	वडा नं १	९८०४३५४८५०	कटहरी					
२२.	शालिग्राम बस्नेत	वडा नं ९	९८४२४३७४४९	बेलवारी	२२.	सुरेन्द्र प्रसाद राजवंशी	वडा नं २	९८११३७०२९०	कटहरी					
२३.	गंगा याक्खा	वडा नं १०	९८४२०४५२१६	बेलवारी	२३.	जदुलाल कामत	वडा नं ३	९८०७०३१५०३	कटहरी					
२४.	विक्रम राई	वडा नं ११	९८५२०५५५२३	बेलवारी	२४.	जिवेन्द्र यादव	वडा नं ४	९८१०५९०११९	कटहरी					
२५.	दिलिप कुमार अग्रवाल	प्रमुख	९८०२७९२०५१	रंगेली	२५.	सम्पत लाल सरदार	वडा नं ५	९८१०४८४०४८	कटहरी					
२६.	भुमा कुमारी पराजुली	उप प्रमुख	९८४२०८९६८५	रंगेली	२६.	विसो सरदार	वडा नं ६	९८१६३७९८०५	कटहरी					
२७.	महेश कुमार खनाल	वडा नं १	९८१७३८८६००	रंगेली	२७.	मनोज कुमार माझी	वडा नं ७	९८०७०४२१४५	कटहरी					
२८.	सन्तलाल खवास	वडा नं २	९८५२०३३७१६	रंगेली	२८.	सुमन मिरिडिचिड	अध्यक्ष	९८५२०४१७६०	केरावारी					
२९.	भरत राज प्रसाई	वडा नं ३	९८१३६३०७७८	रंगेली	२९.	मनमाया मगर	उपाध्यक्ष	९८०७०३७७३३	केरावारी					
३०.	अवधेश कुमार मण्डल	वडा नं ४	९८६२१९८८५३	रंगेली	३०.	शरण थापा मगर	वडा नं १	९८४९३८४९४७	केरावारी					
३१.	महानन्द केवट	वडा नं ५	९८४२०२६६२४	रंगेली	३१.	प्रेम बहादुर लिम्बु	वडा नं २	९८५२०३११०४	केरावारी					
३२.	सुजित कुमार मण्डल	वडा नं ६	९८४२०८५२७९	रंगेली	३२.	रामचन्द्र शाही	वडा नं ३	९८५२०३११०४	केरावारी					
३३.	रामचन्द्र मण्डल	वडा नं ७	९८१४३०८४६५	रंगेली	३३.	शिवप्रसाद तामाङ	वडा नं ४	९८४२१४२६०३	केरावारी					

जिल्ला विपद् पूर्वतयारी तथा प्रतिकार्य योजना २०८०, मोरङ

मोरङ जिल्ला अधिकारी

क्र.सं.	नाम, थर	पद	सम्पर्क नम्बर	स्थानीय तह	क्र.सं.	नाम, थर	पद	सम्पर्क नम्बर	स्थानीय तह	क्र.सं.	नाम, थर	पद	सम्पर्क नम्बर	स्थानीय तह
१०.	ढक प्रसाद आचार्य	वडा नं ८	९८४२०५०६३७	रंगेली	७.	अजय लिम्बु	वडा नं ५	९८६०५२०४८०	केरावारी					केरावारी
११.	चुडामढी रेग्मी	वडा नं ९	९८४२२२४६८९०	रंगेली	८.	मन माया विधकर्मा	वडा नं ६	९८५२०८०२०६	केरावारी					केरावारी
१.	मोहन प्रसाद तुम्बापो	प्रमुख	९८५२०८६२२२	पथरी शनिचरे	९.	खगेन्द्र प्रसाद निरौला	वडा नं ७	९८०४३८६६१४	केरावारी					केरावारी
२.	देवी माया काफ्ले	उप प्रमुख	९८५२०८७२२२	पथरीशनिचरे	१०.	कमल कुमार बस्नेत	वडा नं ८	९८५२०५७२४५	केरावारी					केरावारी
३.	भीम कुमार राई	वडा नं १	९८४२१८८८४०	पथरीशनिचरे	११.	गोपाल राई	वडा नं ९	९८५२०७९५९८	केरावारी					केरावारी
४.	नैना राई	वडा नं २	९८१९३०९४४८	पथरीशनिचरे	१२.	पूर्ण बहादुर मगर	वडा नं १०	९८४२०३२११३	केरावारी					केरावारी
५.	विजय लिम्बु	वडा नं ३	९८४२१३६४४४	पथरीशनिचरे	१.	बबि कुमार राई	अध्यक्ष	९८४२२००३७९	मिकलाजुङ					मिकलाजुङ
६.	लोकनाथ न्यौपाने	वडा नं ४	९८४२०६७४१२	पथरीशनिचरे	२.	दिनेश पौडेल	उपाध्यक्ष	९८५२०३३१८८	मिकलाजुङ					मिकलाजुङ
७.	चेतेन्द्र खड्का	वडा नं ५	९८४२०४४०४५	पथरीशनिचरे	३.	पर्वत राई	वार्ड नं. १.	९८६१७८३६३७	मिकलाजुङ					मिकलाजुङ
८.	कृष्ण कुमार बस्नेत	वडा नं ६	९८१६३१६३६२	पथरीशनिचरे	४.	बलबहादुर श्रेष्ठ	वार्ड नं. २.	९८१५३५९९६२	मिकलाजुङ					मिकलाजुङ
९.	उद्धवराज बस्नेत	वडा नं ७	९८५२०८८८६९	पथरीशनिचरे	५.	सन्तोष कुमार मगर	वार्ड नं. ३.	९८६१८१९७४५	मिकलाजुङ					मिकलाजुङ
१०.	नविन कार्की	वडा नं ८	९८४२०३४९१५	पथरीशनिचरे	६.	विशाल राई	वार्ड नं. ४.	९८५२०६८५६३	मिकलाजुङ					मिकलाजुङ
११.	बीर बहादुर राई	वडा नं ९	९८१६३२३१४४	पथरीशनिचरे	७.	मेघनाथ तामाङ	वार्ड नं. ५.	९८४२०७३८९६	मिकलाजुङ					मिकलाजुङ
१२.	जीवन खतिवडा	वडा नं १०	९८५२०२३९३५	पथरीशनिचरे	८.	खडी बहादुर मगर	वार्ड नं. ६.	९८४२०९८५८	मिकलाजुङ					मिकलाजुङ
१.	केदारप्रसाद गुरागाई	प्रमुख	९८५२०१६९००	सुन्दरहरैचा	९.	शुशिल राज चौहान	वार्ड नं. ७.	९८४२६७८२९९	मिकलाजुङ					मिकलाजुङ
२.	अकली चौधरी	उप प्रमुख	९८५२०१६९२०	सुन्दरहरैचा	१०.	पूर्ण बहादुर कुँबर	वार्ड नं. ८.	९८४२०६८३२२	मिकलाजुङ					मिकलाजुङ
३.	राम विद्यास खवास	वडा नं १	९८५२०१६९०१	सुन्दरहरैचा	११.	सम्भन्त राज दाहाल	वार्ड नं. ९.	९८४२२७६४८५	कानेपोखरी					कानेपोखरी
४.	विजय प्रधान	वडा नं २	९८५२०१६९०२	सुन्दरहरैचा	१.	राजमती इङ्गनाम	अध्यक्ष	९८४२४३६३०४	कानेपोखरी					कानेपोखरी
५.	विदुर प्रसाद बुझना	वडा नं ३	९८५२०१६९०३	सुन्दरहरैचा	२.	भोला प्रसाद अधिकारी	उपाध्यक्ष	९८५२०६०५६२	कानेपोखरी					कानेपोखरी
६.	कैलाश बस्नेत	वडा नं ४	९८५२०१६९०४	सुन्दरहरैचा	३.	रत्न बहादुर कार्की	वार्ड नं. १	९८४२१४१९४५	कानेपोखरी					कानेपोखरी
७.	रणेश चौधरी	वडा नं ५	९८५२०१६९०५	सुन्दरहरैचा	४.	शुशिल बुढाथोकी	वार्ड नं. २	९८४२०६७८४०	कानेपोखरी					कानेपोखरी
८.	सन्तोष लिङ्देन	वडा नं ६	९८५२०१६९०६	सुन्दरहरैचा	५.	गोपाल बहादुर कार्की	वार्ड नं. ३	९८४२०८९८२९	कानेपोखरी					कानेपोखरी
९.	मुक्तासिंह मगर	वडा नं ७	९८५२०१६९०७	सुन्दरहरैचा	६.	रमेश राजत	वार्ड नं. ४	९८४२०९०५१६	कानेपोखरी					कानेपोखरी
१०.	खेमप्रसाद न्यौपाने	वडा नं ८	९८५२०१६९०८	सुन्दरहरैचा	७.	चरण गुरुङ	वार्ड नं. ५	९८५२०५६३९२	कानेपोखरी					कानेपोखरी
११.	प्रकाश श्रेष्ठ	वडा नं ९	९८५२०१६९०९	सुन्दरहरैचा	८.	खड्ग बहादुर बस्नेत	वार्ड नं. ६	९८४२०६५१५	कानेपोखरी					कानेपोखरी
१२.	राजकुमार राई	वडा नं १०	९८५२०१६९१०	सुन्दरहरैचा	९.	मोहन प्रसाद अधिकारी	वार्ड नं. ७	९८४२०३६०४७	कानेपोखरी					कानेपोखरी
१३.	विशाल चौधरी	वडा नं ११	९८५२०१६९११	सुन्दरहरैचा	१.	जय प्रकाश गण्डेदार	अध्यक्ष	९८१४३४६३१२	ग्रामथान					ग्रामथान

जिल्ला विपद् पूर्वतयारी तथा प्रतिकार्य योजना २०८०, मोरङ

क्र सं	नाम, थर	पद	सम्पर्क नम्बर	स्थानीय तह	क्र सं	नाम, थर	पद	सम्पर्क नम्बर	स्थानीय तह	क्र सं	नाम, थर	पद	सम्पर्क नम्बर	स्थानीय तह
१४.	रोशनप्रसाद ढकाल	वडा नं १२	९८५२०१६९१२	सुन्दरहरैचा	२.	गुणावती देवी थारु	उपाध्यक्ष	९८०७३८१०१८	ग्रामथान					
१.	भुपेन्द्र कुमार लावती	प्रमुख	९८५२०७५३११	लेटाङ	३.	सुरेश कुमार माझी	वडा नं १	९८१४३०४२९९	ग्रामथान					
२.	कृष्णकुमारी पोखेल निरौला	उप प्रमुख	९८५२०७५३१०	लेटाङ	४.	यादव खतिवडा	वडा नं २	९८५२०३६७०७	ग्रामथान					
३.	विष्णु कुमार मगर	वडा नं १	९८५२०७५३०१	लेटाङ	५.	रमेश कुमार भगत	वडा नं ३	९८०४०७४८८१	ग्रामथान					
४.	तेज प्रसाद तिमिसिना	वडा नं २	९८५२०७५३०२	लेटाङ	६.	बन्नि नारायण माझी	वडा नं ४	९८१६३७९६९१	ग्रामथान					
५.	डम्बर बहादुर राई	वडा नं ३	९८५२०७५३०३	लेटाङ	७.	मेघ नारायण माझी	वडा नं ५	९८२४३३७२२६	ग्रामथान					
६.	रामकुमार श्रेष्ठ	वडा नं ४	९८५२०७५३०४	लेटाङ	८.	वीर नारायण चौधरी थारु	वडा नं ६	९८६२०२७१७२	ग्रामथान					
७.	भुम सूर्य मगर	वडा नं ५	९८५२०७५३०५	लेटाङ	९.	बिरेन्द्र चौधरी	वडा नं ७	९८१२३८०७१४	ग्रामथान					
८.	जंगवीर तामाङ	वडा नं ६	९८५२०७५३०६	लेटाङ	१०.	श्याम प्रसाद राजवंशी	प्रमुख	९८५२०२८१३४	सुनवर्षी					
९.	खगेन्द्र बहादुर लिम्बु	वडा नं ७	९८५२०७५३०७	लेटाङ	२.	मिरादेवी दास केवत	उपप्रमुख	९८१०५७०२३२	सुनवर्षी					
१०.	मिम प्रसाद पोखेल	वडा नं ८	९८५२०७५३०८	लेटाङ	३.	वीर बहादुर राई	वडा नं १	९८२७३३३३८३	सुनवर्षी					
११.	नन्द प्रसाद खतिवडा	वडा नं ९	९८५२०७५३०९	लेटाङ	४.	विनोद कुमार राजवंशी	वडा नं २	९८०२०६४६९९	सुनवर्षी					
					५.	अतन कुमार बुढाथोकी	वडा नं ३	९८१७३०८८८९	सुनवर्षी					
					६.	छेदिया यादव	वडा नं ४	९८१७३१८३६८	सुनवर्षी					
					७.	युगेन्द्र प्रसाद ठाकुर	वडा नं ५	९८६२०७६४४०	सुनवर्षी					
					८.	कमल कुमार मोक्तान	वडा नं ६	९८१५३९४८१५	सुनवर्षी					
					९.	संजय कुमार सिंह	वडा नं ७	९८१४३६९९५०	सुनवर्षी					
					१०.	अनुवार मियाँ	वडा नं ८	९८४२०४९७१३	सुनवर्षी					
					११.	ध्रुव कुमार सिंह गनगाई	वडा नं ९	९८०२७५४४७०	सुनवर्षी					

जिल्ला विपद् पूर्वतयारी तथा प्रतिकार्य योजना २०८०, मोरङ

मोरङ जिल्ला अधिकारी



अनुसूची: ४ स्थानीय तहमा कार्यरत प्रमुख प्रशासकीय अधिकृतहरुको नाम सम्पर्क विवरण:

सि.नं.	स्थानीय तह	प्रमुख प्रशासकीय अधिकृत	सम्पर्क नं.
१	विराटनगर म.न.पा	राजेन्द्र पराजुली	९८५२०६९९९९
२	उर्लावारी न.पा.	अग्नी प्रसाद अधिकारी	९८५२०४४९९९
३	वेलवारी न.पा.	गणेशराज कार्की	९८५२०६४९९९
४	रंगेली न.पा.	ओमकार प्रसाद न्यौपाने	९८५२०६८९९९
५	पथरीशनिश्चरे न.पा.	लक्ष्मी प्रसाद खरेल	९८५२०६२९९९
६	सुन्दरहरैचा न.पा.	अम्बिका प्रसाद चौलागाई	९८५२०६६९९९
७	लेटाङ्ग न.पा.	नारायण न्यौपाने	९८५२०६९९९९
८	रतुवामाई न.पा.	संजय बहादुर राजलवट	९८५२०३७०३९
९	सुनवर्षी न.पा.	रुद्र प्रसाद दुलाल	९८५२०७८९७८, ९८४२०२०९२५
१०	जहदा गा.पा.	दुर्गा प्रसाद न्यौपाने	९८५२६८९००८
११	बुढिगांगा गा. पा.	गिरीराज भट्टराई	९८५२०३७३०९
१२	धनपालथान गा.पा.	दिपेश कुमार भ्ना	९८५२०७७००९

जिल्ला विपद् पूर्वतयारी तथा प्रतिकार्य योजना २०८०, मोरङ

मुख्य जिल्ला अधिकारी

GA



१३	कटहरी गा.पा.	रोहिनी आचार्य	९८५२०२३५२८
१४	केरावारी गा.पा.	विनोद भट्टराई	९८५२०८०२९३
१५	मिक्लाजुङ्ग गा.पा.	डम्मरु बल्लभ बराल	९८५२०४२२०९
१६	कानेपोखरी गा.पा.	विष्णुकुमार थेगुवा	९८५२०३८४०६
१७	ग्रामथान गा.पा.	मनोज कुमार साह	९८५२०७४७४४

अनुसूची ५ : स्थानीय तहका कार्यालयमा रहेका विपद सम्पर्क व्यक्तिहरुको नामावली:

सिन	कार्यालय	नाम	सम्पर्क नं.	ईमेल-
१.	बिराटनगर महानगरपालिका	अनिता नेउपाने कोइराला	९८५२०८१०४८	suchanaadhikari@biratnagarmun.gov.np
२.	रतुवामाई नगरपालिका	कृष्ण प्रसाद ढकाल	९८४२०६७४४६	kdhakal73@gmail.com
३.	बेलवारी नगरपालिका	बिरेन्द्र गिरी	९८४९५९९५२९	biren961@gmail.com
४.	उर्लावारी नगरपालिका	भरत अधिकारी	९८५२०४२००२	bharatadhikari76@gmail.com
५.	लेटाङ्ग नगरपालिका	भानुभक्त राई	९८४९५०३९४८	
६.	रंगेली नगरपालिका	दिपक प्रकाश तिमिसिना	९८४२९७४०४२	dipaktimsina7@gmail.com
७.	पथरीशनिश्चरे नपा	सुरेन्द्र कुमार राई	९८५२०४९२७९	
८.	सुन्दरहरैँचा नगरपालिका	बाबुराम भट्टराई	९८५२०९६९९९	Baburambc123@gmail.com
९.	सुनवर्षी नगरपालिका	किशोर कुमार मण्डल	९८४२०७७३९३	sunbarsimun@gmail.com
१०.	केरावारी गाउँपालिका	बाबुराम के.सी.	९८५२०७२३९९	nix7babu@gmail.com
११.	कानेपोखरी गाउँपालिका	गोविन्द प्रसाद फुयल	९८५२०२२०३३	phuyalgovinda@gmail.com
१२.	जहदा गाउँपालिका	राजेन्द्रप्रसाद पराजुली	९८९०५३३९९३	jahadagaupalika@gmail.com
१३.	बुढीगंगा गाउँपालिका	उमेश भट्टराई	९८५२०३४४९०	umeshbhtr3@gmail.com
१४.	धनपालथान गाउँपालिका	ज्ञानेन्द्र कुमार सिंह	९८५२०२८७६९	morang.deeu@gmail.com
१५.	कटहरी गाउँपालिका	माधव खनाल	९८४९४८५९५६	kataharigaupalika@gmail.com
१६.	मिक्लाजुङ्ग गाउँपालिका	चिन्तामणि पोखरेल	९८५२०३३०२७	manipokhrel134@gmail.com

जिल्ला विपद् पूर्वतयारी तथा प्रतिकार्य योजना २०८०, मोरङ

मुख जिल्ला अधिकारी

७/१



१७.	ग्रामथान गाउँपालिका	गोमा पौडेल	९८६४०१७६९८	Pgoma71@gmail.com
-----	---------------------	------------	------------	-------------------

अनुसूची ६: मोरङ जिल्ला स्थित स.प्र.बल नेपालका युनिटहरुको सम्पर्कनम्बर विवरणहरु:

१.	नंग मोरङ्ग ३ .	९८५१२७२१०२ ९८४१५०७७३२	१२.	बिओपि जहदा भुटाहा	९८६८०९५३९६
२.	कारागार सुरक्षा बेश	९८५१०८८७३७	१३.	बिओपि रानी	९८५२०५९८३६
३.	मदति तथा सेवा गुल्म सलकपुर	९८५१२७०००७	१४.	बिओपि दरैया	९८५१२५५५५१
४.	बिओपिमिर्चाडाँगी	९८४२०८९३८३	१५.	सुरक्षा बेश उर्लाबारी	९८४२२२६१७५
५.	बिओपि डोरीया	9841560195	१६.	सुरक्षा बेश साँठा	9851262238
६.	बिओपि बरडंगा	9856068698	१७.	सुरक्षा बेश बाहुनी	9851258025
७.	बिओपि सिक्टी	9846631582	१८.	सुरक्षा बेश लक्ष्मीमार्ग	9851260565
८.	बिओपि घनापट्टी	9842195094	१९.	सुरक्षा बेश डंग्राहा मोरङ्ग	9847025454
९.	बिओपि रंगेली	9851001388	२०.	सुरक्षा बेश शनिचरे	9849812800
१०.	बिओपि सोराभाग	9841202739	२१.	भुटानी शरणार्थी सुरक्षा बेश पथरी शनिचरे	9862040599
११.	बिओपि नोचा	9851258636			

जिल्ला विपद् पूर्वतयारी तथा प्रतिकार्य योजना २०८०, मोरङ

मुख्य जिल्ला अधिकारी



अनुसूची ७: मोरङ जिल्लामा रहेका एम्बुलेन्स सम्बन्धी विवरण

क्रम	संस्थाको नाम	वर्ग	ठेगाना	चालकको नाम	सम्पर्क नम्बर
विराटनगर					
१.	लाईफगार्ड अस्पताल	ग	विराटनगर		०२१-५३३३३२
२.	ग्रामीणमहिलाजागरण केन्द्र	ग	विराटनगर		०२१-५३१०६५
३.	मोरङ जि.स.स	ग	विराटनगर		०२१-५३६३५३
४.	पशुपतिउपचारक्लिनिक	ग	विराटनगर		०२१-५३५४८८
५.	नेपालरेडक्रस सोसाइटी रंगेली	ग	विराटनगर		०२१-५८००४८
६.	नेपालरेडक्रस सोसाइटी विराटनगर ,	ग	विराटनगर	संजिव राई	९८१०४३१०६८
७.	नेपालरेडक्रस सोसाइटी, विराटनगर	ग	विराटनगर	हेमकुमार चौधरी	९८११०५११११
८.	मोरङ सहकारी अस्पताल	ख	विराटनगर		०२१-२३२३०
९.	मोरङ सहकारी अस्पताल	ग	विराटनगर		०२१-२३२३०
१०.	निर्माण व्यवसायी संघ	ग	विराटनगर		०२१-५२३८३६
११.	पूर्वाञ्चल नर्सिङ होम	ग	विराटनगर		०२१-५२३१५५
१२.	विराट नर्सिङ होम	ग	विराटनगर		०२१-५२७०७१
१३.	विराट हस्पिटल	क	विराटनगर		
१४.	न्युरो हस्पिटल	ग	विराटनगर		०२१-५२२७५७
१५.	मोरङ सहकारी	ग	विराटनगर		९८१५८७६३११
१६.	सुरक्षा प्रसुती अस्पताल	ग	विराटनगर		९८०७३१३२९६
१७.	क्षयरोग निवारण संस्था	ग	विराटनगर		
१८.	विराट सि हस्पिटल .टी.प्रा.लि.	ग	विराटनगर		
१९.	गोल्डेन हस्पिटल प्रा.लि.	ग	विराटनगर		
२०.	अबधनारायण क्लिनिक	ग	विराटनगर		
२१.	रूपा पराजुली मेमोरियल ट्रष्ट	ग	विराटनगर		
२२.	मोरंग एम्बुलेन्स चालक संघ	ग	विराटनगर		९८५२०३३६९९
२३.	विप्लव थापा गोदार स्मृती प्रतिष्ठान	ग	विराटनगर		
२४.	चित्रगुप्त समाज	ग	विराटनगर		
२५.	काजिमान पराजुली स्मृती प्रतिष्ठान	ग	विराटनगर		
२६.	उपस्वास्थ्य चौकी रानी	ग	विराटनगर		९८४२०९८५५०
२७.	बुधनगर स्वास्थ्य चौकी	ग	विराटनगर		९८४२०८५८११
२८.	अत्री बचत तथा ऋण सहकारी	ग	विराटनगर		९८४२०९२५८७
२९.	चेतनशिल मित्र परिषद	ग	विराटनगर		९८४२०२६२३२
३०.	गेटवेल हस्पिटल प्रा.लि.	ग	विराटनगर		९८४२०९२५८७
३१.	गेटवेल हस्पिटल प्रा.लि.	ग	विराटनगर		
३२.	पोखरिया बचत तथा ऋण सहकारी	ग	विराटनगर		९८०७०९८२७४
३३.	पूर्वाञ्चल मैथिली युवा	ग	विराटनगर		९८०४३९७०३५

जिल्ला विपद् पूर्वतयारी तथा प्रतिकार्य योजना २०८०, मोरङ

मोस जिल्ला अधिकारी

(Handwritten signature)



क्रम	संस्थाको नाम	वर्ग	ठेगाना	चालकको नाम	सम्पर्क नम्बर
३४.	सैनिक टोल	ग	विराटनगर		९८०७३३०८२५
३५.	समाज विकास केन्द्र	ग	विराटनगर		९८४२४२८६२२
३६.	ग्रामिण महिला जागरण केन्द्र	ग	विराटनगर		९८५२०३३६९९
३७.	निर्माण व्यवसायी संघ	ग	विराटनगर		९८४२९५२४५५
३८.	अखिल नेपाल ट्रेड युनियन महासंघ	ग	विराटनगर		९८४२५६०६३८
३९.	सृष्टी बचत तथा ऋण सहकारी	ग	विराटनगर		९८०५३८२५१८
४०.	हाम्रो अस्पताल	ग	विराटनगर		९८४२९८३४६५
४१.	नोबेल अस्पताल	क	विराटनगर		९८१२३५४४८८
४२.	लक्ष्मी नारायण मन्दिर	ग	पाञ्चाली		
रङ्गेली					
४३.	रंगेली बचत तथा ऋण सहकारी	ग			
४४.	शान्ति सेवा यूवा क्लब	ग			
बेलवारी					
४५.	बेलवारी नगरपालिका	ग	बेलवारी १ -	राम प्रसाद सुवेदी	९८४२२२३२८७
४६.	लालिगुरास बचत तथा ऋण सहकारी	ग	बेलवारी ३ -	केशवप्रसाद सुवेदी	९८४२०४५९६८
४७.	तिनखुटिया युवा क्लब	ग	बेलवारी ९ -	राजकुमार चौधरी	९८०३२००८०२
४८.	धिमिरे कुलवंश प्रतिष्ठान नेपाल	ग	डाँगिहाट		९८४२३९६६८८
४९.	बेलवारी बहुउद्देश्यीय सहकारी	ग	बेलवारी १		९८५२०२०४९९
५०.	लायन्स क्लब अफ बेलवारी	ग			
५१.	मन्जु पोलिक्लिनिक	ग	डाँगिहाट		९८०४३९५९९५
५२.	शिवशंकर मन्दिर संचालक समिति	ग			९८४२०२८०३४
५३.	इम्त्रीयो यूवा क्लब	ग			९८४२०५५३५७
५४.	श्री सत्यकविर मठ व्यवस्थापन समिति	ग			
५५.	श्री पुराण आयोजक समिति	ग			
५६.	बेलवारी नोबेल हस्पिटल	ग			
सुन्दरहरैँचा					
५७.	सुकुना सामुदायिक हस्पिटल	ग			
५८.	पूर्वाञ्चल हेल्थ क्लिनिक	ग			
५९.	पूर्वाञ्चल हेल्थ क्लिनिक	ग			
६०.	प्रेरणा बहुउद्देश्यीय सहकारी	ग			
६१.	प्रेरणा बहुउद्देश्यीय सहकारी	ग			
६२.	भुल्के बचत तथा ऋण सहकारी	ग			
६३.	मिलिजुली परिवार	ग			
६४.	सुन्दर हरैँचा नगरपालिका	ग	हरैँचा १	भुपाल श्रेष्ठ	९८००९९६९९९
६५.	श्री शुक्रेश्वर शिव पञ्चायत मन्दिर	ग			
६६.	कृष्ण बहादुर कुँवर स्मृती प्रतिष्ठान	ग			

जिल्ला विपद् पूर्वतयारी तथा प्रतिकार्य योजना २०८०, मोरङ

मुख्य जिल्ला अधिकारी



क्रम	संस्थाको नाम	वर्ग	ठेगाना	चालकको नाम	सम्पर्क नम्बर
रतुवामाई					
६७.	नर बहादुर खड्का स्मृती प्रतिष्ठान (जेठा)	ग			
६८.	पोखरेल बन्धु सेवा समाज	ग			
६९.	ज्येष्ठ नागरिक सेवा समाज	ग			
७०.	रतुवामाई नगरपालिका	ग	रतुवामाई ७	रत्नबहादुर कार्की	९८४६८८८९९२२
७१.	जेष्ठ नागरिक हकहित समाज	ग	रतुवामाई १०	विकल कार्की	९८०२७१०७२०
७२.	पोखरेल बन्धु सेवा समाज	ग	रतुवामाई ६	बालकृष्ण पोखरेल	९८४२९३८६००
पथरी शनिचिरे					
७३.	पथरी शनिचिरे नगरपालिका	ग	पथरी शनिचिरे १	पदमलाल न्यौपाने	९८४२०८५०८४
७४.	पथरी शनिचिरे नगरपालिका	ग	पथरी शनिचिरे १	रमेश खतिवडा	९८६०६०७२६०
७५.	पथरी शनिचिरे नगरपालिका	ग	पथरी शनिचिरे १	केशवराज दाहाल	९८४२९८५१०५
७६.	मनकामना सा को स	ग	पथरी शनिचिरे १	रसम शर्मा	९८५२०५५४९५
७७.	आरती सा को स	ग	पथरी शनिचिरे १	श्यामकुमार चौधरी	९८९५३९४२२२ ९८४२३९९८९९
७८.	मोरङ डायनोष्टीक हस्पिटल	ग	पथरी शनिचिरे १	सन्तोस राई	९८९२३८४६८६
७९.	कुटो कोदालो कृषि सहकारी संस्था	ग			९८४२५३४५३५
८०.	त्रिपुरेश्वर शिवालय पंचायन मन्दिर	ग			९८०९४०९८००
८१.	शनिचिरे उपस्वास्थ्य चौकी—	ग			९८४२५३४६३५
८२.	असंघ शनिचिरे .म.ने.	ग			९८४२०८३०३२
८३.	सृजनसिल युवा समुह	ग			
८४.	तिरुपति बहुउद्देश्यीय सहकारी	ग			
८५.	पथरी उपस्वास्थ्य चौकी—	ग			
८६.	पदम चन्द्र मेमोरियल हस्पिटल	ग			९८४२३३०९००
८७.	राजन अधिकारी फाउण्डेशन नेपाल	ग			
८८.	आरती बहुउद्देश्यीय सहकारी संस्था	ग			९८४२२९९८९९
८९.	लोकनाथ कोईराला स्मृती प्रतिष्ठान	ग			९८०७०७०५२५
९०.	इन्द्रकमल बास्कोटा प्रतिष्ठान	ग			
९१.	चण्डतलुङ्ग कृषि सहकारी संस्था लि.	ग			
९२.	त्रिशक्ति बचत तथा ऋण सहकारी	ग			
उर्लावारी					
९३.	उर्लावारी नगरपालिका	ग	उर्लावारी ४-	रामबहादुर राउत	९८४२३३३३३३
९४.	मदन भण्डारी अस्पताल तथा ट्रमा सेन्टर	ग	उर्लावारी ३ -	टेकेन्द्रबहादुर विक	९८५२०४२९८८
९५.	खड्गलक्ष्मी थापा स्मृति प्रतिष्ठान	ग	उर्लावारी ७ -	नविन थापा	९८९६३८०३८०
९६.	शेर बहादुर क्षेत्र प्रतिष्ठान	ग	उर्लावारी १ -	अर्जुन क्षेत्र	९८९४३२५५३९
९७.	उर्लावारी उद्योग वाणिज्य संघ	ग	उर्लावारी ५ -	हरीब रायमाझी	९८४२४३९९३९
९८.	खड्ग प्रसाद चिमरिया प्रतिष्ठान	ग	उर्लावारी ९ -	सन्तोष चिमरिया	९८४२७००६०६

जिल्ला विपद् पूर्वतयारी तथा प्रतिकार्य योजना २०८०, मोरङ

मोरङ जिल्ला अधिकारी

५१



क्रम	संस्थाको नाम	वर्ग	ठेगाना	चालकको नाम	सम्पर्क नम्बर
१९.	नैन सिंह खड्का स्मृति प्रतिष्ठान	ग	उर्लावारी ७ -	नरेश खड्का	९८१५३२१०००
१००.	कर्ण बहादुर खड्का सेवा समाज	ग	उर्लावारी ३ -	निवास खड्का	९८०१०१४१८८
१०१.	भारतीय गोरखा भुसँघ .पु.	ग	उर्लावारी ३ -	शैलेन्द्र धिमाल	९८२४३५३५३५
१०२.	सत्यदेवी स्मृति परोपकार समिति	ग	उर्लावारी ५ -	केशव निरोला	९८०२५९०९९०
१०३.	सूर्य बचत तथा ऋण सहकारी	ग	उर्लावारी ६ -	उमेश क्षेत्र	९८४२१५१००१
१०४.	मनमनया पौडेल स्मृति प्रतिष्ठान	ग	उर्लावारी	विनोद ढकाल	९८४२०९२८९८
१०५.	टेकबहादुर भोक्तान स्मृति प्रतिष्ठान	ग	उर्लावारी ९ -	वीर बहादुर तामाङ	९८०४३०३८११
१०६.	टिकाराम श्रेष्ठ स्मृति प्रतिष्ठान	ग	उर्लावारी ७ -	मनोज पौदार	९८४२०४६३१९
१०७.	पञ्चावती हस्पिटल प्रा लि	ग	उर्लावारी ६ -	दिपक श्रेष्ठ	९८१२३६८८११
१०८.	हरिप्र. भट्टराई स्मृति सेवा समिति	ग			
१०९.	प्रेम पदमा रिजाल ट्रष्ट	ग			
११०.	दादुमत उत्थान समिति	ग			९८०७०६३६८२
१११.	सगरमाथा बचत तथा ऋण सहकारी	ग			
११२.	नमूना बाल गृह अनाथ आश्रम	ग			
११३.	प्राथमिक स्वास्थ्य केन्द्र मंगलबारे	ग			
११४.	आइदिम सेवा कम्पनी प्रा.लि.	ग			
११५.	करविर श्रेष्ठ स्मृति सेवा समिति	ग			
११६.	प्राथमिक स्वास्थ्य केन्द्र मंगलबारे	ग			
सुनवर्षी					
११७.	नौलो विहानी कृषि सहकारी संस्था	ग			
११८.	गणेश पञ्चायन देवालय	ग			
११९.	सुनवर्षी नगरपालिका	ग	डाइनियाँ	कृष्ण अमात	९८४०९८३१६१
लेटाङ					
१२०.	सनसेवन बचत तथा ऋणसहकारी	ग			
१२१.	जाँते बचत तथा ऋण सहकारी सं.	ग			९८४२४१८६१६
१२२.	लेटाङ बचत तथा ऋण सहकारी	ग			
१२३.	मोरंग बचत तथा ऋण सहकारी	ग			
१२४.	हरिप्रसाद पदमकुमारी न्यौपाने स्मृति प्रतिष्ठान	ग			९८४२४१८६१६
कटहरी					
१२५.	कटहरी गाउँपालिका	ग	कटहरी३-		९७४६८९९२४९
१२६.	जीवन विकास पब्लिक हेल्थ क्लिनिक	ग			९८०२३०३६००
कानेपोखरी					
१२७.	रमाइलो बचत तथा ऋण सहकारी	ग			
१२८.	राजन अधिकारी फाउण्डेशन	ग			
१२९.	शिव र राधाकृष्ण मन्दिर संचालन समिति	ग			

जिल्ला विपद् पूर्वतयारी तथा प्रतिकार्य योजना २०८०, मोरङ

मुख जिल्ला अधिकारी



क्रम	संस्थाको नाम	वर्ग	ठेगाना	चालकको नाम	सम्पर्क नम्बर
१३०.	स्व. भक्त बहादुर खवास स्मृती प्रतिष्ठान	ग			
केरावारी					
१३१.	दलित हक हित समन्वय समिति	ग	केरावारी १०-	टिका मगर	९८१९०२२८२७
१३२.	केरावारी सामुदायिक विकास संस्था	ग			
जहदा					
१३३.	जहदा गाउँपालिका	ग	जहदा ५		
१३४.	घनश्याम पौदार	ग	जहदा ५		९८१९०८८४००
धनपालथान					
१३५.	त्रिशक्ति समाज सुधार समिति	ग	सोराभाग	सन्तोष परियार	९८०२७४६७३९
१३६.	जीवन विकास समाज	ग			
रङ्गेली					
१३७.	रंगेली अस्पताल	ग	रंगेली ७	आकाश कु मण्डल	९८४२२२२३६९
१३८.	रंगेली बचत तथा ऋण सहकारी	ग	रंगेली ७		९८४२२२२३६९
१३९.	सिद्धार्थ ट्रमा अस्पताल	ग	रंगेली ६	मफिद आलम	९८४२२२२३६९
बुढीगंगा					
१४०.	चन्द्रलाल माझी थारु स्मृती प्रतिष्ठान	ग	बुढीगंगा	प्रमोद चौधरी	९८४२०३२८३५
१४१.	राधाकृष्ण मन्दिर व्यवस्थापन समिति	ग	बुढीगंगा ५	योगेन्द्र माझी	९८०४३११२००
१४२.	गोरधन दास, कमलावती स्मृति प्रतिष्ठान	ग	टंकीसिनुवारी	आनन्द वि क	९८४४६४४७६२
१४३.	श्रीकृष्ण जनकल्याण सामाजिक संस्था	ग	बुढीगंगा ६	मोहनराम चौधरी	९८४२०८८५६७
१४४.	चन्द्र पराजुली फाउण्डेशन	ग	बुढीगंगा २	पूर्ण तामाङ	९८४२५२९९४५
१४५.	महाशेर पराजुली स्मृति प्रतिष्ठान	ग	बुढीगंगा ३	रविन विशंखे	९८१२३६०९०४
१४६.	गंगा दमन्ता चिमरिया स्मृति प्रतिष्ठान	ग	बुढीगंगा	ऋद्धि चिमरिया	९८४२०८५६००
१४७.	विराट मेडिकल कलेज टिचिङ्ग हस्पिटल	क			
१४८.	विराट मेडिकल कलेज टिचिङ्ग हस्पिटल	ग			
मिक्लाजुङ					
१४९.	नरमाया तामाङ्ग स्मृती प्रतिष्ठान	ग	मिक्लाजुङ ६	देबु बराल	९८१६९९९९३३
१५०.	मनमाया श्रेष्ठ स्मृती प्रतिष्ठान	ग	मिक्लाजुङ ९	तिलकबहादुर श्रेष्ठ	९८२९३२३१३१
१५१.	मनमाया श्रेष्ठ स्मृती प्रतिष्ठान	ग			
१५२.	मधुमल्ला सेवा समाज	ग	मिक्लाजुङ ९	तेज बहादुर श्रेष्ठ	९८१५३१३१३१
१५३.	प्रताप सिंह लामा स्मृती प्रतिष्ठान	ग	मिक्लाजुङ ९	अर्जुन श्रेष्ठ	
१५४.	लोकनाथ लुईटेल स्मृती प्रतिष्ठान	ग	मिक्लाजुङ ७	टिका लुईटेल	९८५२०३५४३०
१५५.	मनमाया पौडेल स्मृति प्रतिष्ठान	ग			
१५६.	रत्नकुमार बान्तवा राई स्मृती प्रतिष्ठान	ग	मिक्लाजुङ ६	सन्तोष राई	९८१९०३३५४४
१५७.	चिरन अधिकारी फाउण्डेशन	ग			
ग्रामथान					

जिल्ला विपद् पूर्वतयारी तथा प्रतिकार्य योजना २०८०, मोरङ

मोरङ जिल्ला अधिकारी

(Signature)



क्रम	संस्थाको नाम	वर्ग	ठेगाना	चालकको नाम	सम्पर्क नम्बर
१५८.	रेमिट बचत तथा ऋण सहकारी	ग	झोराहाट	मनोज राजवंशी	९८५२०८५९२३

अनुसूची ८: मोरङ जिल्ला र आसपासमा रहेका बारुणयन्त्र सम्बन्धी विवरण

सिनं	स्थान	टेलिफोन नं.	मोवाइल नम्बर	कैफियत
१.	बिराटनगर महानगरपालिका	०२१-४२००००		मोरङ जिल्ला
२.	बेलवारी नगरपालिका	०२१-४३४४४०	९८४६८५६३२५	मोरङ जिल्ला
३.	सुन्दर हरैँचा नगरपालिका	०२१-५४६६६६		मोरङ जिल्ला
४.	रंगेली नगरपालिका		९८०२७७७६०२	मोरङ जिल्ला
५.	उर्लावारी नगरपालिका	०२१-५४००००		मोरङ जिल्ला
६.	लेटाङ नगरपालिका	९८५२०७४५५५	९८४८३९२३२५	मोरङ जिल्ला
७.	पथरी शनिश्चरे नगरपालिका		९८४९६६२६४७	मोरङ जिल्ला
८.	कानेपोखरी गाउँपालिका		९८४२४९०२३२	मोरङ जिल्ला
९.	ईटहरी उप महानगरपालिका	०२५ - ५८०९०९		सुनसरी जिल्ला
१०.	धरान उप महानगरपालिका	०२५ - ५२०९९९		सुनसरी जिल्ला
११.	ईनरुवा नगरपालिका	०२५ ५६०९०९		सुनसरी जिल्ला
१२.	दुहवी नगरपालिका	०२५- ५४९९०९		सुनसरी जिल्ला
१३.	दमक नगरपालिका	०२३ - ५८०९०९		झापा जिल्ला
१४.	भद्रपुर नगरपालिका	०२३ - ५२०९०९		झापा जिल्ला

अनुसूची ९: मोरङ जिल्लामा भएका शववाहन सम्बन्धी विवरण:

क्र सं	संस्थाको नाम	ठेगाना	चालकको नाम	सम्पर्क नम्बर
१.	सुन्दर हरैँचा नगरपालिका	सुन्दर हरैँचा १	टेकनाथ सत्याल	९८४२५६६४२०
२.	बेलवारी नगरपालिका	बेलवारी १ -	केशव अधिकारी	९८६२९५४९४८
३.	पथरी शनिश्चरे नगरपालिका	प श न पा १	प्रेम राई	९८९९३३३९३७
४.	उर्लावारी नगरपालिका	उर्लावारी ४-	महेन्द्र भट्टराई	९८४६८५६३२५
५.	रंगेली अस्पताल	रंगेली ७	बिरेन्द्र कु. मण्डल	९८४६८५६३२५
६.	कानेपोखरी गाउँपालिका	रमाइलो	विजय माझी	९८४६८५६३२५
७.	रतुवामाई नगरपालिका	रतुवामाई ७	मदन राई	९८०५३४९९५६
८.	लेटाङ नगरपालिका	लेटाङ	अम्बिका निरौला	९८६२३९५३४५

अनुसूची १०: मोरङ जिल्लामा भएका हेभी उपकरणहरू सम्बन्धी विवरण:

स्थानीय तह	क्रसं	संस्थाको नाम	ठेगाना	सम्पर्क व्यक्तिको नाम	सम्पर्क व्यक्तिको नम्बर
डोजर लोडर एस्कावेटर					
बिराटनगर	१.	न्यू कालिका कन्स्ट्रक्सन	शान्तिनगर	नत्थु चौधरी	९८०२७६३७२

जिल्ला विपद् पूर्वतयारी तथा प्रतिकार्य योजना २०८०, मोरङ

मोरङ जिल्ला अधिकारी

GA



महानगरपालिका	२.	मोरङ ढुवानी सेवा	कञ्चनवारी	निर्मल भट्टराई	९८५२०३१७५६
	३.	विराटनगर महानगरपालिका		हिरालाल यादव	९८४२०४३४६०
	४.	दाहाल कन्स्ट्रक्सन	झटियाही	पंकज यादव	९८००९४६९५०
	५.	गोपाल कार्की	चाँदनी चोक	९८५२०२४४२४	
	६.	भरत कामत	बरमपुरा		
	७.	रमेश कार्की	सिभिल मार्ग	रमेश कार्की	
केरावारी	८.	कृष्ण ऋसर	केरावारीद-		९८४२०४२४५६
	९.	महादेव ऋसर	केरावारीद-		
	१०.	शिवम् ऋसर	केरावारीद-		९८६२०५७५३२
	११.	रोहित बहादुर कार्की -२वटा	केरावारीद-		९८४२०४६२४८
	१२.	पुष्कल भण्डारी	केरावारीद-		
रतुवामाई	१३.	रतुवामाई नगरपालिका	रतुवामाई ७	ज्याङवाङ लामा	९८२३१५९५८९
ग्रामथान	१४.	झोराहाट खुनियाखडा	ग्रामथान २	सिकेन चौधरी	९८५२०४४७५५
जहदा	१५.	जि एस कन्स्ट्रक्सन	जहदा ३	गुरु दयानन्द ठाकुर	९८४२०९०१६२
	१६.	निर्मल कामत	जहदा ५		९८०८०४५९४६
	१७.	प्रशान्त कुमार मण्डल	जहदा ७		
सुनवर्षि	१८.	विनोद दास	डाइनिर्था		
सुन्दरहरैँचा	१९.	सुन्दरहरैँचा नगरपालिका	विराटचोक	दिनेश कार्की	९८४२०४७७७८
यान्त्रिक कार्यालय मोरङ	२०.	एक्सामेटर २ लो वेड ट्रेलर १	विराटनगर		०२१४७४७७८
क्रेन					
विराटनगर	२१.	मोरङ ढुवानी सेवा	कञ्चनवारी	निर्मल भट्टराई	९८५२०३१७५६
विराटनगर	२२.	राउत कन्स्ट्रक्सन	बुढिगंगा १		

अनुसूची ११: जिल्ला आपत्कालीन कार्यसञ्चालन केन्द्रमा भएका सामग्रीहरूको विवरण:

सि.नं.	सामग्री	संख्या	सि.नं.	सामग्री	संख्या
१.	लाइफज्याकेट	१५ थान	१४.	पेट्रोलचेन स	१ थान
२.	बेल्ट	२१ थान	१५.	स्ट्याटिकरोप	१ थान
३.	कम्बल	२०० थान	१६.	डाइनामिकरोप	१ थान
४.	म्याट्रेस	१४०० थान	१७.	फायरमेनसुट	१ थान
५.	प्लाष्टिकबाल्टिन	१० थान	१८.	पोटेबललाइट पम्प	१ थान
६.	सेफ्टीहेल्मेट	१५ थान	१९.	फायरब्लाङ्केट	४ थान
७.	त्रिपाल	१४०० थान	२०.	एलमुनियमलेडर	२ थान
८.	रेस्क्युबोट	१ थान	२१.	बैसाखी	२४ थान
९.	पाइडल	४ थान	२२.	झुल	१५ थान
१०.	रेस्क्युग्रेडो ब्याग	४ थान	२३.	स्टेचर	३ थान

जिल्ला विपद् पूर्वतयारी तथा प्रतिकार्य योजना २०८०, मोरङ

मोरङ जिल्ला अधिकारी



११.	हेण्ड पम्प	१ थान	२४.	हेण्ड माइक	४ थान
१२.	ब्याटबोर्ड लंग	१ थान	२५.	डोरी	२० रोल
१३.	क्याराविना	३ थान	२६.	आगोनिभाउने सिलिण्डर	३ थान

अनुसूची १२ : नेपाली सेनाको श्री भैरव गणमा भएका खोज तथा उद्धार सामग्रीहरुको विवरणः

(आकस्मिक खोज तथा उद्धार कार्यका लागि तालिम प्राप्त ३० जना सहित २०० जनाको टोली परिचालन गर्न सकिने)

सि.नं.	सामानको नाम	परिमाण	अवस्था	नपुग संख्या
	युनिटको नामः श्री भैरव गण			
१.	रवर्डबोर्ड	३	ठीक	२
२.	ऐ को सेप्टी हेलमेड	८	ठीक	१६
३.	वाटर हेलमेड	६०	ठीक	२२
४.	लाईफ व्युई	६	ठीक	४
५.	लाईफ ज्याकेट	८५	ठीक	१६
६.	मेघा फौन	१	ठीक	३
७.	क्यालार्डमिड्र रोप	३	ठीक	३
८.	स्ट्रेचर	२	ठीक	२
९.	रवर्ड टियुब	८	ठीक	१०
१०.	हाते आँरा	८	ठीक	४
११.	साबेल / पिक	१०/१५	ठीक	१०/१०
१२.	बन्चरो	५	ठीक	१०
१३.	गल /प्रेवार	७	ठीक	६
१४.	क्रोबार	५	ठीक	६
१५.	४ फिगर क्याराविना	२	ठीक	१०
१६.	बायर कटर	४	ठीक	१०
१७.	हेक्सा उथ विलेट	५	ठीक	४
१८.	सेप्टि गग्लस	४	ठीक	१०
१९.	जस्ता वाल्टिन	१०	ठीक	१०
२०.	सेप्टि हनेँश	५	ठीक	४
२१.	प्लाष्टिक डोरी	१	ठीक	२
२२.	धो व्याग	१	ठीक	१५
२३.	गम बुट	७५	ठीक	२०

जिल्ला विपद् पूर्वतयारी तथा प्रतिकार्य योजना २०८०, मोरङ

मुख जिल्ला अधिकारी



सि.नं.	सामानको नाम	परिमाण	अवस्था	नपुग संख्या
२४.	चेष्ट हर्नेश / सिट हर्नेश	२/१	ठीक	६/७
२५.	याप्लिङग पंन्जा	२	ठीक	१०
२६.	सेफ्टी ज्याकेट	११	ठीक	१५
२७.	फरुवा	३	ठीक	४
२८.	लाईट पिक	३	ठीक	४
२९.	लाईट साबेल	२	ठीक	४
३०.	क्याराबिना	१२	ठीक	१०

अनुसूची १३ : कोशी प्रदेश प्रहरी कार्यालयमा रहेका खोज तथा उद्धार सामग्रीहरूको विवरण:

१ नं.प्रदेश प्रहरी तालिम केन्द्र				१ नं.प्रदेश प्रहरी गण रानी .			
सि.नं.	सामानको नाम	परिमाण	कैफियत	सि.नं.	सामानको नाम	परिमाण	कैफियत
१.	स्ट्रेचर	८ थान		१.	फलामको गल	१ थान	
२.	डोरी	२ रोल	(केजी २४)	२.	फस्ट एण्ड बक्स	२ थान	
३.	सेफ्टी बेल्ट	६ थान		३.	सेफ्टी बेल्ट	५ थान	
४.	बाल्टिन	४ थान		४.	हुप्स	५ थान	
५.	फरुवा	४ थान		५.	लेदरको ग्लोप्स	१ जोर	
६.	बेल्टा	४ थान		६.	लाईफ ज्याकेट	४० थान	
७.	गैती	४ थान		७.	स्ट्रेचर	१० थान	
८.	अग्नी नियन्त्रण यन्त्र	२ थान		८.	कोदालो	५ थान	
९.	बञ्जरो	४ थान		९.	बेल्टा	५ थान	
१०.	१ नं.प्रदेश प्रहरी कार्यालय विराटनगर			१०.	गैती	४ थान	
११.	Fire Extinguisher	१ थान		११.	चाईनिज पाल	२ थान	
१२.	Roof Ladder or Hook Ladder	१ थान		१२.	बाधापार डोरी	३०० मि .	
१३.	कोदालो	२ थान		१३.	ट्रक ट्युब	५ थान	
१४.	पिक	१ थान		१४.	भर्याड	२ थान	
१५.	Mallet	१ थान		१५.	Fire Boots	१ जोर	
१६.	Hydraulic Bolt Jack	१ थान		१६.	Back support	१ थान	
१७.	Fire Extinguisher	१ थान		१७.	Fire Blanket	१ थान	
				१८.	Rescue Throw Bag	२ सेट	
				१९.	Water Rescue Helmet	१ थान	
				२०.	Head Light	१ थान	
				२१.	Ring Bouy	१ थान	

जिल्ला विपद् पूर्वतयारी तथा प्रतिकार्य योजना २०८०, मोरङ

जस जिल्ला अधिकारी



थप आवश्यक सामग्री: Fire Extinguisher २० थान, Roof Ladder or Hook Ladder ४ थान, Hydraulic Bolt Jack ४ थान, Wood Cutter machine) Heavy (५ थान, सेफ्टी बेल्ट ५० थान, बाल्टिन ५० थान, डोरी ५० रोल, फरुवा १० थान, बेल्टा १० थान, गैती १० थान, फलामको गल १० थान, कोदालो १० थान, त्रिपाल ५० पिस (ठुलो/सानो), फोल्डिङ टेन्ट (जना सुन्न मिल्ने ४) २० सेट, फोल्डिङ टेन्ट (ल्नेजना सुन्न मि २) २० सेट, ठुलो ट्युब) Swing tube) २० थान, Fire Blanket १० थान, Fire Fighting clothes set २० थान, Rescue Throw Bag १० थान, Water Rescue Helmet ३० थान, Head Light ३० थान, लाईफ ज्याकेट १०० थान, जेनेरेटर ५ थान, भवनको ढलानथान ५वाल काट्ने मेसिन /, भवनको ढलान थान ५ल ड्रिल मेसिन वा/

अनुसूची १४: सशस्त्र प्रहरी बल, नेपालमा रहेको विपद् व्यवस्थापन सामग्रीहरूको विवरण:

सशस्त्र प्रहरी बल नेपाल नं. ३ गण हे. क्वा. कंकालिनी मोरङमा रहेका विपद् व्यवस्थापन सामग्रीहरूको विवरण				स.प्र.बल नेपाल बोर्डर आउट पोष्ट नोचामा रहेको विपद् व्यवस्थापनका सामग्रीहरूको विवरण			
सि नं	सामानको नाम	परिमाण	कैफियत	सि नं	सामानको नाम	परिमाण	कैफियत
१.	हावाको सिलिण्डर	१		१.	लाईफ ज्याकेट	थान 16	
२.	रेगुलेटर	१		२.	फायर एक्स्टिङ्गुसर	थान 3	
३.	रेगुलेटर पाईप	१		३.	सावेल	थान 12	
४.	नियन्त्रण बाकस	१		४.	पिकफरुवा/	थान 5/5	
५.	एयर व्यागको पाईप	१		५.	गलबाल्टिन /	थान 5/5	
६.	एयर व्याग	१		६.	बन्चरो	थान 2	
७.	हावाभिन्न पठाउने बल्ब	१		७.	नाईलन डोरी	2 100/रोल मिटर(१०० मि
८.	हावा बाहिर पठाउने बल्ब	१		८.	फष्ट एड बक्स	थान 2	
९.	हावाको दबाव नाप्ने	१		९.	स्ट्रेचर	थान 3	
१०.	लाईफ बडि रिङ्ग	४		१०.	ट्युब	थान 5	
११.	रबर बौड	१		११.	टर्च लाईट	थान 10	
१२.	कमाण्ड प्याडल	१		१२.	गम बुट	जोर 58	
१३.	नर्मल प्याडल	९		१३.			
१४.	सेफ्टी हेल्मेट	५०		स.प्र.बल, नेपाल बोर्डर आउट पोष्ट रंगेलीमा रहेका विपद् व्यवस्थापनका सामग्रीहरूको विवरण			
१५.	क्लाईमिङ्ग रोप	२० मिटर		सि नं	सामानको नाम	परिमाण	कैफियत
१६.	कन्टेनर २० फिटको	१ थान		१.	लाईफ ज्याकेट	थान 17	
१७.	मोर्टर बोट	१ सेट		२.	फायर एक्स्टिङ्गुसर	थान 2	
१८.	एको ईन्जीन.	१ थान		३.	ट्युब	थान 4	
१९.	प्लाष्टिकको रोल	थान 49		४.	डोरी	230 मिटर	
२०.	लाईफ ज्याकेट	३३ थान		५.	सेफ्टी बेल्ट	थान 3	

जिल्ला विपद् पूर्वतयारी तथा प्रतिकार्य योजना २०८०, मोरङ

जिल्ला अधिकारी



२१.	नाईलनको डोरी	रोल ३	६.	स्ट्रेचर	थान ४	
२२.	फरुवासावेल/पिक/ थान	५/५/५	७.	फरुवा	थान ४	
२३.	गल	थान ३	८.	सावेल	थान ८	
२४.	घन	थान २	९.	झम्पल	थान ३	
२५.	हाते बन्चरोविपद्) (उद्धार	थान १४	१०.	बाल्टिन टिनको	४ थान	
२६.	फट एड बक्स	थान ५	११.	पिक	थान ५	
२७.	टेम्पेचर गन	थान १	१२.	गम बुट	३९ जोर	
२८.	पि .ई.पि.सेट	थान ४३	१३.			
२९.	स्टेचर	थान ४	१४.			
३०.	ट्युब	थान ३	स.प्र.बल, नेपाल बोर्डर आउट पोष्ट जहदा भुटाहामा रहेका विपद् व्यवस्थापनका सामग्रीहरूको विवरण			
३१.	Sliding Ladder	थान २	१.	लाईफ ज्याकेट	थान ७	
३२.	Fire Suit	सेट १	२.	सावेल	थान १	
३३.	Fire Helmet	थान १	३.	ट्युब	थान २	
३४.	Fire Boots	जोर १०	४.	डोरी	रोल १ ५० मि.	
३५.	Fire Proof Mask	थान ५	५.	फरुवा	थान १	
३६.	Fire Blanket	थान २	६.	गम बुट	५७ जोर	
३७.	Torch Light	थान २	७.			
३८.	Head Light	थान १	स.प्र.बल, नेपाल बोर्डर आउट पोष्ट दरैयामा रहेका विपद् व्यवस्थापनका सामग्रीहरूको विवरण			
३९.	Hacksaw With Blade	थान २	सि नं	सामानको नाम	परिमाण	कैफियत
४०.	Wire Cutter	थान २	१	लाईफ ज्याकेट	थान ५	
४१.	Carpenter Hemmer	थान १	२	पिकगल/सावेल/	१/१/१ थान	
४२.	Seat Harness Ninal	थान ३	३	फरुवा	थान १	
४३.	Pray Bar	थान १	४	ट्युब	थान १	
४४.	Picket	थान २	५	डोरी	१रोल	
४५.	Back Bord	थान १	६	बाल्टिन	थान ३	
४६.	Throw Bag	थान ३	७	गम बुट	जोर ४८	
४७.	Gloves	जोर १०	स.प्र.बल, नेपाल सुरक्षा वेश उर्लावारीमा रहेका विपद् व्यवस्थापनका सामग्रीहरूको विवरण			
४८.	Dead Body Bag	थान ४				
४९.						
स.प्र.बल, नेपाल वि.ओ.पि. डोरियामा रहेका विपद् व्यवस्थापन सामग्रीहरूको विवरण			सि नं	सामानको नाम	परिमाण	कैफियत

जिल्ला विपद् पूर्वतयारी तथा प्रतिकार्य योजना २०८०, मोरङ

मोरङ जिल्ला अधिकारी ३१



५०.	लाईफ ज्याकेट	थान 5		१.	लाईफ ज्याकेट	थान 12	
५१.	सावेलफरुवा/	थान 2/3		२.	श्रो व्याग	थान 3	
५२.	बाल्टीन	थान 1		३.	लाईफ बडी रिङ्ग	थान 4	
५३.	डोरी	रोल 1		४.	पिकफरुवा/सावेल/	5/5/5 थान	
५४.	टर्च लाईट	2थान		५.	हाते बन्चरोबाल्टीन/गल/	3/3/5 थान	
५५.	गम बुट	२८ जोर		६.	डोरी	रोल 1	
स.प्र.बल, नेपाल वि.ओ.पि. सिक्टीकम रहेका विपद् व्यवस्थापन सामग्रीहरूको विवरण				७.	ट्युव	थान 2	
५६.	लाईफ ज्याकेट	थान 5		८.	फोल्डिङ्ग स्टेचर	थान 2	
५७.	फरुवासावेल/पिक/	1/1/1 थान		९.	गम बुट (पानी बुट)	जोर 10	
स.प्र.बल, नेपाल विओपि धनापट्टीमा रहेका विपद् व्यवस्थापनका सामग्रीहरूको विवरण				स.प्र.बल, नेपाल सुरक्षा वेश बाहुनीमा रहेका विपद् व्यवस्थापनका सामग्रीहरूको विवरण			
सि.नं.	लाईफ ज्याकेट	थान 5		सि नं	सामानको नाम	परिमाण	कैफियत
१.	फरुवागल/सावेल/पिक/	2/1/2/2 थान		१.	लाईफ ज्याकेट	थान 3	
२.	गम बुट	जोर 15		२.	सावेल	थान 2	
स.प्र.बल, नेपाल विओपि मिर्चाडोङ्गीकम रहेका विपद् व्यवस्थापनका सामग्रीहरूको विवरण				३.	फरुवा	थान 2	
३.	लाईफ ज्याकेट	थान 5		४.	ट्युव	थान 2	
४.	सावेलफरुवा/	थान 2/2		५.	पिक	थान 2	
५.	टर्च लाईट	थान 2		६.	बाल्टीन	थान 2	
स.प्र.बल, नेपाल विओपि रानीमा रहेका विपद् व्यवस्थापनका सामग्रीहरूको विवरण				७.	सेफ्टी हेल्मेट	थान 3	
१.	लाईफ ज्याकेट	१६ थान		८.	गल	थान 2	
२.	डोरी	रोल 3		९.	स्ट्रेचर	थान 1	
३.	ट्युव	थान 2		१०.	गम बुट	जोर 17	
४.	पन्जा	थान 80		स.प्र.बल, नेपाल सुरक्षा वेश लक्ष्मीमार्गमा रहेका विपद् व्यवस्थापनका सामग्रीहरूको विवरण			
स.प्र.बल, नेपाल सुरक्षा वेश डंग्राहा रहेका विपद् व्यवस्थापनका सामग्रीहरूको विवरण				सि नं	सामानको नाम	परिमाण	कैफियत
१.	लाईफ ज्याकेट	थान 11		१.	लाईफ ज्याकेट	थान 3	
२.	पिकबन्चरो /फरुवा /	1/1/1		२.	सावेलपिक /फरुवा /	1/1/5 थान	
				३.	डोरी	.मि 100	
				४.	बाल्टीनट्युव /	थान 2/2	
				५.	गल	थान 2	

जिल्ला विपद् पूर्वतयारी तथा प्रतिकार्य योजना २०८०, मोरङ

मंस जिल्ला अधिकारी

Handwritten signature and initials.



३.	सावेलगल /	थान 1/3	६.	टेम्पेचर गन	थान 1	
४.	डोरी	मिटर 220	७.	पिसेट .ई.पि.	सेट 5	
५.	रेफ्लिक्टीङ्ग ज्याकेट	थान 4	८.	गम बुट	जोर 26	
स.प्र.बल, नेपाल सुरक्षा वेश सौठामा रहेका विपद् व्यवस्थापनका सामग्रीहरूको विवरण						
६.	स्टेचररबर ट्युब /	थान 4/6	सि नं	सामानको नाम	परिमाण	कैफियत
७.	स्टिल बाल्टीन	थान 5	१.	लाईफ ज्याकेट	थान 5	
८.	गम बुट	जोर 16	२.	स्टेचर	थान 1	
९.	टर्च लाईटहेड लाईट /	थान 4/4	३.	सावेल	थान 2	
१०.	लेदर पन्जा	जोर 4	४.	फरुवा	थान 1	
११.	हेम्बरलक्रोबार ग/	थान 4/4	५.	हम्मरगल /	थान 1/1	
१२.	फस्टएड बक्स	थान 4	६.	क्रोब हम्मर	थान 1	
१३.	सेफ्टी हेल्मेट	थान 4	७.	रबर ट्युब	थान 3	
स.प्र.बल, नेपाल बोर्डर आउट पोष्ट बरडंगामा रहेका विपद् व्यवस्थापनका सामग्रीहरूको विवरण			८.	नाईलन डोरी	रोल 1 50 मि.	
सि नं	सामानको नाम	परिमाण	कैफियत	९.	क्लाईमिङ्ग रोप	रोल 3 60 मि.
१.	लाईफ ज्याकेट	थान 12	१०.	सेफ्टी हेल्मेट	थान 3	
२.	पिक	1 थान	११.	गम बुट	१० जोर	
३.	सावेल	थान 1	१२.	क्याराबिना	थान 2	
४.	फरुवा	थान 2	१३.	फस्टएड बक्स	थान 1	
५.	ट्युब	थान 2	स.प्र.बल, नेपाल बोर्डर आउट पोष्ट सोराभागमा रहेका विपद् व्यवस्थापनका सामग्रीहरूको विवरण			
६.	बाल्टिन	थान 1	सि नं	सामानको नाम	परिमाण	कैफियत
७.	नाईलन डोरी	रोल 3	१.	लाईफ ज्याकेट	थान 8	
८.	स्टेचर	१ थान	२.	फरुवा	थान 2	
९.	फस्टेड बक्स	१ थान	३.	पिक	थान 2	
१०.	घन	थान 1	४.	सावेल	थान 2	
११.	बन्चरो	थान 1	५.	नाईलनको डोरी	२ रोल 40) (मिटर)	४० मि
१२.	टर्चलाईट	थान 10	६.	वाटर ट्युब	२ थान	
१३.	सेफ्टी हेल्मेट	३ थान	७.	स्टेचर फोल्डिङ्गवाला	१ थान	
१४.	हेडलाईट	२ थान	८.	गल	१ थान	
१५.	CARABINER	२ थान	९.	बाल्टिन	२ थान	
१६.	CLOW HAMMER	१ थान	१०.	ठुलो बन्चरो	१ थान	

जिल्ला विपद् पूर्वतयारी तथा प्रतिकार्य योजना २०८०, मोरङ

मुख्य जिल्ला अधिकारी



१७.	TACTICAL LADDER	थान 1		११.	वाटर प्रुफ यंजा	५ जोर	
१८.	STATICROPE	रोल 2		१२.	वाटर बुट (गम बुट)	५ जोर 1	
१९.	गमबुट	५१ जोर		१३.	फोल्डिङ ल्याडर ४.१ मिटरको १३.५ फुट	१ थान	
स.प्र.बल, नेपाल सुरक्षा वेश शनिधरे रहेका विपद् व्यवस्थापनका सामग्रीहरूको विवरण				स.प्र.बल, नेपाल भुटानी शरणार्थी सुरक्षा वेश शनिधरेमा रहेका विपद् व्यवस्थापनका सामग्रीहरूको विवरण			
१.	लाईफ ज्याकेट	५		.1	मिसेट .ई.पि.	सेट 3	
२.	हाते बन्चरो	२		.2	सावेलफरुवा/	थान 3/5	
३.	सावेल/फरुवा/पिक/गल	२/२/३/४		.3	बाल्टिन	थान 2	
४.	लाईफ बडी रिङ्ग	१		.4	फायर ईष्ट्रीङ्गुसर	थान 8	
५.	टर्च लाईट	२		.5	ठुलो बन्चरो	थान 3	
६.	स्टेचर	१		.6	गल	थान 4	
७.	बाल्टिन	२		.7	नाईलन डोरी	.मि 20	
८.	रबर ट्युब	१					
९.	नाईलन डोरी	२ रोल	१०० मि				
१०.	फायर ईष्ट्रीङ्गुसर	२					
११.	श्रो ब्याग	१					
१२.	गम बुट	१२ जोर					

जिल्ला विपद् पूर्वतयारी तथा प्रतिकार्य योजना २०८०, मोरङ

जिल्ला अधिकारी



अनुसूची १५ : जिल्ला प्रहरी कार्यालय र मातहतका चौकी, पोष्ट र ईलाकाहरूमा उपलब्ध सामग्रीहरू:

(यस कार्यालय तथा मातहत समेतमा रहेको १,३२२ जना कार्यरत जनशक्ति मध्येबाट मातहत समेतमा विपद उद्धार कार्यको लागि १५५ जनाको जनशक्ति तयारी अबस्थामा रहने गरेको)

सि.न.	जिल्ला	उपत्यका प्रहरी कार्यालय र सबै मातहत प्रदेश प्रहरी कार्यालय र सबै मातहत	विवरण		के.
			उद्धार सामग्रीहरूको नाम	संख्या	
१			साबुत	बेसाबुत	
२			१७९ थान		
३			१२९५ मिटर		
४			४५ थान		
५			६३ थान		
६			४ थान		
७			१०५ थान	१ थान	
८			५ थान		
९			२० थान	२ थान	
१०			७१ थान		
११			४२ थान	१ थान	
१२			२६ थान		
१३			१४ थान		
१४			३ थान		
१५			१४ थान		
१६			५९ थान		
१७			६१ थान	१ थान	
१८			६३ जोर	१ जोर	
१९			४ जोर		
२०			३ थान		
२१			१० थान		
			४ थान	३ थान	
	मोरङ	जिप्राका मोरङ तथा मातहत समेत			

जिल्ला विपद् पूर्वतयारी तथा प्रतिकार्य योजना २०८०, मोरङ

यस जिल्ला अधिकारी

(Handwritten signature)



२२२	हम्मर/हतौडी	५ थान
-----	-------------	-------

अनुसूची १६ स्थानीय तहगत भौतिक स्रोत साधनको अवस्था

क्रसं	सामग्रीको नाम	संख्या	क्रसं	संख्या	सामग्रीको नाम	क्रसं	संख्या	सामग्रीको नाम	क्रसं	संख्या	सामग्रीको नाम	क्रसं	संख्या
उर्लावारी नगरपालिका													
१	वारुणयन्त्र	१	८	१	त्रिपाल	१५	१	Fire extinguisher	२१	१	सानोआरा	२१	१८
२	एम्बुलेन्स	१	९	६	हातेपन्जा	१६	६	सेप्टीहेलमेट	२२	३६	गैती	२२	२६
३	सब बाहन	१	१०	२१	टिनकोबाल्टी	१७	२१	बन्चरो	२३	१८	म्याट	२३	४
४	गलझम्फल/	१७	११	११	स्टेचर	१८	११	सेप्टीज्याकेट	२४	४	फलामकोकुटे	२४	१
५	घन	१	१२	१२	प्लाष्टिककोतगारी	१९	१२	हेन्डमाइक	२५	१	प्लाष्टिककोबाल्टी	२५	४
६	कोदालो	१८	१३	४	कम्बल	२०	४	हसिया	२६	३३	प्लाष्टिककोजग	२६	४
७	फलामकोट्टी	८	१४	५	डोरी		५						
कटहरी गाउँपालिका													
१	बाल्टिन	७	३	१	स्टेचर	५	१	सावेल	६	५	घन	६	३
२	टर्च लाईट	२	४	१	डोरी मिटर		१	रोल					
केरावारी गाउँपालिका													
१	स्टेचर	२ थान	२	५	रबर बुट	३	५	रबर ट्यूब	४	३ थान	बेल्वा	४	४ थान
५	लाईफ ज्याकेट	३ थान	६	१०	त्रिपाल		१०	थान					
ग्रामथान गाउँपालिका													
१	लाईफ ज्याकेट	४ थान	२	१	हेडलाइट	३	१	सावेल	४	१ थान	त्रिपाल	४	१०
५	स्टेचर	१ थान	६	२००	डोरी मिटर	७	२००	बन्चरो	८	२ थान	झुल	८	१५
९	कम्बल	१५	१०	४	सेप्टी हेल्मेट	११	४	हम्मर	१२	१ थान	कम्बल	१२	१५
बेलवारी नगरपालिका													
१	लाईफ ज्याकेट	१५	२	३०	गम्बूट	३	३०	टिन बाक्स टुलो	४	२	सवारी जीप	४	३
५	स्टेचर	५	६	३०	सेप्टी हेल्मेट	७	३०	मोटरसाईकल	८	१८	बोरा	८	५०००
९	फस्ट एड	२	१०	१५	सावेल	११	१५	टिपर	१२	१	दमकल	१२	१

जिल्ला विपद् पूर्वतयारी तथा प्रतिकार्य योजना २०८०, मोरङ



क्रसं	सामग्रीको नाम	संख्या	क्रसं	सामग्रीको नाम	संख्या	क्रसं	सामग्रीको नाम	संख्या	क्रसं	सामग्रीको नाम	संख्या	क्रसं	सामग्रीको नाम	संख्या
१३	झम्पल	१५	१४	डोरी मिटर	१००	१५	गैरखाद्य सेट		१६	हाइजीन किट	२			
१७	रवर ट्यूब	२	१८	कम्बल	३०	१९	त्रिपाल	५०	२०	कोवाल्लो	१५			
२१	अग्नी शमनयन्त्र	५	२२	गैति	१५	२३	झुल	५०	२५	सामुदायिकभवन	११			
पथरी शनिचिहरे नगरपालिका														
१	दमकल	१	२	फस्ट एड बक्स	३	३	डोरी मिटर	१०० मि	४	स्टेचर	५			
५	टिपर	२	६	रवर बुट	५									
विराटनगर महानगरपालिका														
१	लाईफ ज्याकेट	७	२	बाल्टिन	७	३	डोरी	१००	४	रवर बुट	३			
५	स्टेचर	२	६	पिक	३	७	रवर ट्युब	१	८	घन	३			
९	फस्ट एड बक्स	१	१०	सावेल	३	११	सेफ्टी हेलमेट	७	१२	टर्ब लाईट	३			
१३	बेल्ला	३												
रङ्गेली नगरपालिका														
१	टिपर	१	२	गलगैती/	३	३	शव बहान	१	४	झम्पल खन्ती	६			
५	दमकल	१	६	एम्बुलेन्स	१	७	बाल्टिन	२	८	त्रिपाल	१००			
९	लाईफ ज्याकेट	१०	१०	स्टेचर	२	११	लाइन डोरी	२ रोल	१२	फरुवा	२			
१३	रवर ट्यूब	३	१४			१५			१६					
१७			१८			१९								
रतुवामाई नगरपालिका														
१	लाईफ ज्याकेट	१०	२	डोरी	३ केजी									
५	स्टेचर	४	६	बेल्ला	३									
९	रवर ट्यूब	४	१०	बोरा	६००									
१३	प्रा उ किट	३	१४	गैती	४									
१७	जेनेरेटर	१	१८	हेम्बर	२									
मिक्लाजुङ गाउँपालिका														
१	प्रा उ बाक्स	५	२	स्टेचर	५									
धनपालथान गाउँपालिका														

जिल्ला विपद् पूर्वतयारी तथा प्रतिकार्य योजना २०८०, मोरङ

मोरङ जिल्ला अधिकारी

(Signature)



माल जिल्ला अधिकाारी

क्रसं	सामग्रीको नाम	संख्या	क्रसं	सामग्रीको नाम	संख्या	क्रसं	सामग्रीको नाम	संख्या	क्रसं	सामग्रीको नाम	संख्या
१	गल	१०	२.	दाउँ	५	७.	फलोटीग टियुब	५	८.	लाईफ ज्याकेट	१५
३	बेल्ला	१०	४	गैती	१०	९.	सेपिट बेल्ट	१५	१०.	लाईन डोरी	२०० मिटर
५	बाल्टिन	१०	६	कोदालो	१०	११.	गम बुट	१० जोर	१२.	फायर स्ट्रिगर	५
सुनवर्षी नगरपालिका											
१	लाइफ ज्याकेट	२०	२	बाल्टिन	१०	३	स्टेचर	१०	४	सावेल	१०
५	गल	१०	६	फरुवा	१०	७	घन	१०	८	रबर बुट	४०
९	रबर टयुव	२०	१०	सेपटी हेल्मेट	१०						
सुन्दरहरैचा नगरपालिका											
१	लाईफ ज्याकेट	१००	२	बाल्टिन	१००	३	रबर टयुब	४	४	डोरी मिटर	१२००
५	स्टेचर	३०	६	सावेल	३००	७	ड्रिल मेसिन	२	८	सेपटी हेल्मेट	१२
९	गल	१२५	१०	फरुवा	८०	११	हेडलाइट	१५	१२	सवारी जीप	१
१३	घन	१२	१४	टर्च लाईट	३५	१५	मोटरसाईकल	३५	१६	कम्बल	२००
१७	रबर बुट	२००	१८	सामुदायिकभवन	७	१९	टिपर	२	२०	त्रिपाल	२५०
२१	रबर बोट	१	२२	शुल	१००						
कानेपोखरी गाउँपालिका											
१	लाईफ ज्याकेट	८	२	बाल्टिन	१०	३	रबर बुट	१४	४	त्रिपाल	२०
५	स्टेचर	६	६	पिक	०	७	टर्च लाईट	६	८	शुल	२०
९	फस्ट एड	२	१०	सावेल	१०	११	डोरी मिटर	१००	१२	कम्बल	१०
१३	गल	८	१४	फरुवा	५	१५	सेपटी हेल्मेट	६			
१६	सवारी जीप	१	१७	मोटरसाईकल	२		दमकल	१			
लेटाइ नगरपालिका											
१	स्टेचर	१	२	टर्चलाईट	२	३	मोटरसाईकल	३१			
५	टिपर	१	६	कोदालो	२	७					
९	बन्चरो	१	१०	सेपिट हेल्मेट	३	११					
नेपाल रेडक्रस सोसाईटी जिल्ला शाखा मोरङ											

जिल्ला विपद् पूर्वतयारी तथा प्रतिकार्य योजना २०८०, मोरङ

क्रसं	सामग्रीको नाम	संख्या	क्रसं	सामग्रीको नाम	संख्या	क्रसं	सामग्रीको नाम	संख्या	क्रसं	सामग्रीको नाम	संख्या
१	एम्बुलेन्स	२ थान	२	प्लास्टिक डोरी	१० केजी	३	सेप्टी हेल्मेट	३० थान	४	गल	३
५	गैती	७ थान	६	प्रा उ सामग्री	केही	७	बेल्ट	१०			
जहदा गाउँपालिका											
१.	लाईफ ज्याकेट	१० थान	२.	हेल्मेट	१०	७.	बाल्टिन	१० थान	८.	बेल्ट	५ थान
३.	डोरी	२ रोल	४.	मार्किङ	१ थान	९.	गैती	५ थान	१०.	कोदालो	४ थान
५.	प्लास्टिक रिङ	२ थान	६.	त्रिपाल	१०० थान	११.	फायर स्ट्रिङ्गुसर	१० थान	१२.	गमबुट	६ थान

जिल्ला विपद् पूर्वतयारी तथा प्रतिकार्य योजना २०८०, मोरङ

जस जिल्ला अधिकारी



अनुसूची १७: विषयगत सदस्य संस्थाको कार्यशर्तः

कुनै विषयगत क्षेत्रमा परेको समस्या समाधानमा सहयोग गर्न सम्बन्धित तहमा तोकिएको प्राविधिक क्षमता भएको तथा अधिकारप्राप्त व्यक्ति, संस्था वा निकायलाई विषयगत सदस्य संस्था भनिन्छ ।

विषयगत सदस्य संस्थाको काम कर्तव्य यस प्रकार हुनेछन्:

- विषयगत सदस्य संस्था(सरकारी निकाय, राष्ट्रसंघीय निकाय, रेडक्रस अभियानका सदस्य, राष्ट्रिय/अन्तर्राष्ट्रियगैससआदि)का बीचमा उपयुक्त विषयगत समन्वय संयन्त्र स्थापना गर्न तथा व्यवस्थापन गर्न विषयगत अगुवा संस्थालाई सहयोग गर्ने ।
- संघीय प्रदेश जिल्ला र स्थानीय तह सरकारी निकाय स्थानीय नागरिक समाज तथा अन्य सरोकारवाला निकायबीच समन्वय गर्न विषयगत अगुवा संस्थालाई सहयोग गर्ने ।
- आफ्नो विषयगत क्षेत्रमा विपद् पूर्वतयारी तथा प्रतिकार्य योजना तर्जुमा गर्न विषयगत अगुवा संस्थालाई सहयोग गर्ने । यस अन्तरगत विपद्को प्रकृति तथा योजना मान्यता प्राथमिकता प्राप्त आपत्कालीन कार्य तयारी आपत्कालीन कार्य संबोधन गर्न प्राथमिकताप्राप्त पूर्वतयारी कार्यका लागि विद्यमान कमी कमजोरी पहिचान विषयगत कार्ययोजना आदि पर्दछन् ।
- आपत्कालीन अवस्थाका लागि पर्याप्त आकस्मिक योजना तथा पूर्वतयारीको प्रत्याभूति गराउने ।
- विषयगत क्षेत्रका सहभागीहरु सम्बन्धित नीतिगत मार्गदर्शन तथा प्राविधिक मापदण्डका बारेमा जानकारी राख्दछन र सोही मापदण्डका आधारमा प्रतिकार्य गर्दछन् भन्ने कुराको प्रत्याभूति गराउन विषयगत अगुवा संस्थालाई सहयोग गर्ने ।
- विषयगत क्षेत्रका कार्यसमूहको प्रभाव र कार्यान्वयन योजनाको प्रगतिको समीक्षा गर्न तथा पर्याप्त प्रतिवेदन र प्रभावकारी सूचना प्रवाहको प्रत्याभूति दिन प्रभावकारी अनुगमन संयन्त्र स्थापना गर्न विषयगत अगुवा संस्थालाई सहयोग गर्ने ।
- सूचना संकलन तथा प्रचार प्रसारमा योगदान गर्न स्रोत साधनको आवश्यकता पहिचान गर्ने ।
- विषयगत क्षेत्रका प्राथमिकता प्राप्त कार्यसञ्चालन गर्न दातृ समुदायलाई मानवीय सहायता कार्यमा लगानी गर्न प्रोत्साहन गर्ने । साथै विषयगत क्षेत्रका सहभागीहरुलाई सामान्य माध्यमबाट उनीहरुको स्रोत साधन परिचालन गर्न प्रोत्साहित गर्ने ।
- मानवीय सहायतामा संलग्न साझेदार संस्थाका कर्मचारीको क्षमता विकासका लागि तालिम सञ्चालन गर्न सहयोग गर्ने ।
- पूर्व निर्धारित प्राथमिकता प्राप्त आवश्यकता पूर्तिका लागि विषयगत संस्थाहरुलाई अन्तिम सेवा प्रदायकका रूपमा जिम्मेवार बनाउने ।
- कार्यक्षेत्र र कार्यक्रमको प्राथमिकताका आधारमा विषयगत क्षेत्रका मुख्य साझेदारलाई समावेश गराउने ।

अनुसूची १८: अगुवा सहयोगी संस्थाको कार्यशर्त

अगुवा सहयोगी संस्थाको मुख्य भूमिका विपद् पूर्वतयारी तथा प्रतिकार्यसम्बन्धी क्रियाकलाप गर्न विपद् पूर्वतयारी तथा प्रतिकार्य योजना तर्जुमा गर्ने सिलसिलामा सम्बन्धित तहमा कार्यरत सबै निकायकावीच छलफल गर्न साझा मञ्च प्रदान गरी आवश्यक सहजकर्ताको कार्य गरी यस कार्यमा विपद् व्यवस्थापन समितिलाई सहयोग प्रदान गर्नु हो ।

मुख्य भूमिका यसप्रकार हुनेछः

- सबै निकाहरुको सहकार्यमा विपद् पूर्वतयारी तथा प्रतिकार्य योजना तर्जुमामा सहयोग गर्ने ।
- विपद् व्यवस्थापन समितिसंग समान्वय गरी अन्तिम कार्यशाला गर्नु अघि बैठकहरु सञ्चालन गर्ने ।

जिल्ला विपद् पूर्वतयारी तथा प्रतिकार्य योजना २०८०, मोरङ

मुख्य जिल्ला अधिकारी

GA



- विपद् सम्बन्धी तथ्याङ्क संकलन प्रकोप जोखिम विश्लेषण आदि कार्यमा समन्वय गर्न र प्राविधिक तथा वित्तीय सहयोग प्रदान गर्ने ।
- प्रभावकारी प्रतिकार्य पूर्वतयारीको लागि मुख्य सिद्धान्त वा न्यूनतम मापदण्डका बारेमा समन्वय गर्ने ।
- विगतका अनुभवका आधारमा सफलता चुनौति तथा कमीकमजोरी पहिचान गर्ने ।
- विपद् पूर्वतयारी तथा प्रतिकार्य योजना तर्जुमा प्रकृत्यामा सबै विषयगत क्षेत्रका अगुवा तथा सदस्य संस्थाहरु लगायत अन्य सरोकारवालाहरुको सहभागिता सुनिश्चित गर्ने ।
- कार्यशालाको नतिजा तयार गर्ने र सम्बन्धित तहमा कार्यरत मानवीय सहायतामा संलग्न निकायहरु माझ प्रवाह गर्ने । माथिल्लो तहमा प्रतिवेदन दिने साथै तल्लो तहसम्म जानकारी गराउने आदि ।

अनुसूची १९: आपत्कालीन मानवीय सहयोगको लागि स्फियर मापदण्ड

आपत्कालीन योजना विपद्को समयमा कार्यान्वयन हुने योजना हो । यस समयमा सामाजिक, सांस्कृतिक, आर्थिक अवस्था असामान्य रहन्छ । हरेक क्षेत्रमा कठिन परिस्थिति उत्पन्न हुने भएकोले विपद् प्रभावित समुदायको सहयोग गर्दा मानवीय मूल्य र प्रभावितको मौलिक अधिकारमाथि आघात नपुगोस् तथा उनीहरूले सम्मानपूर्वक जीवन निर्वाह गर्न पाउने वातावरण बनोस् भन्ने ध्येयले सहयोगका सन्दर्भमा न्यूनतम मापदण्ड निर्धारण भएका छन् । स्फियर परियोजनाले निर्धारण गरेका ती मापदण्डलाई नेपाल सरकारबाट समेत अनुमोदन भएको छ । विपद्का समयमा मानवीय सहयोगका निर्धारित न्यूनतम मापदण्डको प्रभावकारी कार्यान्वयन हुनु जरुरी हुन्छ । मानवीय सहयोगका मापदण्डको सङ्क्षिप्त विवरण निम्नअनुसार छः

१ समन्वय, सूचना तथा पूर्वचिन्तावनी प्रणाली क्षेत्र

- समन्वय बैठक विपद् परेको पहिलो हप्तामा एक दिन बिराएर र दोस्रो हप्ताबाट हप्तामा एक दिन बैठक बस्ने,
- समन्वय बैठक र प्रतिवेदनका बारेमा जानकारी गराउने,
- जोखिममा परेका समूह तथा जनसङ्ख्यालाई न्यायोचित रूपमा उद्धार सामग्रीको वितरण तथा सहयोग गर्ने,
- अवस्था तथा आवश्यकताको आधारमा रहेर मीरा (MIRA) टिम परिचालन गर्ने,
- पहिलो हप्तामा परिस्थितिका बारेमा दिनदिनै प्रतिवेदन तयार गर्ने । क्रमशः आवश्यकताअनुसार हरेक २ दिन तथा साप्ताहिक रूपमा निरन्तरता दिने,
- २४ घण्टाभित्र सञ्चार माध्यमका लागि समाचार पठाउने र पहिलो हप्तामा हरेक दिन,
- विपद् व्यवस्थापन समितिलाई सक्रिय पार्न प्रयास गर्ने,
- समन्वय तथा शिविर व्यवस्थापनको अनुगमन गर्ने, प्रतिवेदन तयार गरी सबैलाई जानकारी गराउने ।

२ खाद्य क्षेत्रः

प्रभावित व्यक्तिहरूको पहुँच देहायका वस्तुमा हुनेछः

- १) प्रतिव्यक्ति प्रतिदिन न्यूनतम २,१०० क्यालोरी प्राप्त हुने गरी खाद्यसामग्रीको व्यवस्था,
- २) प्रभावित मानिसहरूका लागि हाल विद्यमान तथा उपलब्ध भएका र पहुँचयोग्य खाद्य पदार्थमा परिपूरक (Complementary) को रूपमा एक अथवा दुई खाद्य पदार्थहरू पूरकको रूपमा उपलब्ध गराउने, र
- ३) निश्चित समूहका व्यक्तिको (साना केटाकेटी, एच्आईभी भएका व्यक्ति, कुपोषित व्यक्तिहरू आदि) आवश्यकता पूरा गर्न सामान्य खाद्यान्नको अतिरिक्त परिपूरक खाद्यसामग्रीको व्यवस्था ।

जिल्ला विपद् पूर्वतयारी तथा प्रतिकार्य योजना २०८०, मोरङ



मापदण्डबमोजिमको खाद्यान्न सूची (Kit)

नेपाल सरकार गृह मन्त्रालयले प्रकोप पूर्वतयारी सञ्जाल नेपालको समन्वयमा स्फियर मापदण्डअनुरूप सिफारिस गरेको खाद्यान्नको सूची निम्नअनुसार रहेको छः

चामल	-	प्रतिदिन प्रतिव्यक्ति ४२० ग्राम,
दाल	-	प्रतिदिन प्रतिव्यक्ति ६० ग्राम
वनस्पति तेल	-	प्रतिदिन प्रतिव्यक्ति ३० मि.लि.,
नुन	-	प्रतिदिन प्रतिव्यक्ति ५ ग्राम

स्थानीय परिस्थितिवमोजिम खाद्यान्न वितरणको आकार निर्धारित गरिनु पर्छ । सुरुमा घरायसी स्तरमा गरिने वितरण र अन्तिम लेखाजोखाबाट प्राप्त तथ्याङ्कको आधारमा वितरण गरिनु पर्छ ।

३ आवास तथा गैरखाद्य सामग्री र शिबिर व्यवस्थापन

१. औसतमा एक व्यक्तिका लागि ३.५-४.५ वर्ग मिटरको छाना भएको क्षेत्र उपलब्ध छ,
२. औसतमा ५ सदस्यहरूको एक परिवारका लागि कम्तीमा पनि ४x५ मिटरको डोरीसहितको प्लास्टिक सिट र सहायता सामग्री,
३. कम्बलमा मानिसहरूको पर्याप्त पहुँच,
४. दुई वर्षसम्मका केटाकेटीहरूका लागि कम्तीमा पनि एक पूरा सेट कपडा,
५. महिला, केटी, पुरुष तथा केटाहरूको लागि कम्तीमा पनि एक पूरा सेट कपडा छ । यसका अतिरिक्त, महिला तथा केटीहरूका लागि नियमित सरसफाइसम्बन्धी सामग्रीको आपूर्ति भएको छ,
६. मानिसहरूसँग उपयुक्त घरायसी सामग्री छः (एक सेट भाँडा),
७. शिबिर बन्द गर्ने र बहिर्गमन रणनीति,
८. शिबिर स्थापना गर्नका लागि अग्रिम रूपमा जमिनको पहिचान गर्नुपर्दछ जुन जमिन सुरक्षित तथा स्फियरको मापदण्डअनुसार हुनु पर्ने,
९. विद्यालय तथा सार्वजनिक स्थलहरूसँग अग्रिम रूपमा नै समझदारी पत्र (MoU) मा दस्तखत गर्ने,
१०. शिबिरका लागि योजना तर्जुमा गर्दा नै सांस्कृतिक तथा सामाजिक मूल्यहरू एवं परिस्थितिलाई ध्यानमा राख्ने,
११. शिबिर स्थापना गर्नका लागि विगतमा प्रयोग गरिएका ठाउँहरूको अभिलेख हेर्ने वा अभ्यास बुझ्ने,
१२. सरकारी निकायहरू, नागरिक समाज, स्थानीय निकाय तथा सरोकारवाला समूहसँगको परामर्शमा शिबिरको स्थापना गर्ने।

४ खानेपानी तथा सरसफाई:

- १। पहाडी जिल्लाहरूमा विपद्पछि पहिलो हप्तासम्म पाइपद्वारा अथवा जिल्ला सदरमुकामको खानेपानी योजनासँग सम्बन्ध कायम गरी खानेपानी भण्डारण गरिने ट्याङ्कीद्वारा र तराईका जिल्लाहरूमा प्रतिदिन प्रतिव्यक्ति न्यूनतम ५ लिटर पानी उपलब्ध गराउने र पहिलो ४ हप्ताभित्र प्रतिव्यक्ति प्रतिदिन उपलब्ध गराइने पानीको परिमाणलाई १५ लिटर पुऱ्याउने,
२. शिबिरमा बस्ने विस्थापित मानिसहरू तथा घर तथा व्यक्तिगत सम्पत्ति नष्ट भएका व्यक्तिहरूका लागि पानी सङ्कलन गर्नका लागि बाल्टीन र पानी शुद्ध गर्नका लागि ३० दिनसम्म खानेपानी शुद्ध गर्ने ट्याब्लेट (Tablets) अथवा वाटरगार्ड (Water Guard) उपलब्ध गराउने,
३. शिबिरमा बसोबास गर्ने विस्थापित मानिसहरूका लागि उपयुक्त सरसफाइ एवं महिलाहरूका लागि नुहाउने सुविधाका निमित्त अस्थायी चर्पी (हरेक २० व्यक्तिका लागि एक चर्पी र पहिलो हप्ताभित्र हरेक १० व्यक्तिका लागि एक चर्पीका दरले सङ्ख्या बढाउने गरी) को निर्माण गर्ने,

जिल्ला विपद् पूर्वतयारी तथा प्रतिकार्य योजना २०८०, मोरङ

मोरङ जिल्ला अधिकारी



४. शिविरमा बसोवास गर्ने प्रभावित मानिसहरूलाई जिल्ला स्वास्थ्य तथा खानेपानी कार्यालयका कर्मचारी, साझेदार गैरसरकारी सङ्गठन, महिला सामुदायिक स्वास्थ्य स्वयंसेवक एवं रेडक्रसका स्वयंसेवकहरूसँग मिलाई स्वास्थ्यसम्बन्धी सामग्रीको कीट (Kits) वितरण गर्ने र स्वास्थ्य प्रवर्द्धनसम्बन्धी पानी शुद्ध पार्ने उचित तरिका र साबुनद्वारा हात धुने गतिविधिहरू सञ्चालन गर्ने,
५. एकरूपताका लागि जिल्ला आपत्कालीन योजनालाई राष्ट्रिय आपत्कालीन योजनासँग मेल खाने गरी तयार तथा सुधार पार्ने ।

५ स्वास्थ्य तथा पोषण:

- प्रारम्भिक लेखाजोखा सञ्चालन गरिएकै समयमा स्वास्थ्यसम्बन्धी निगरानी (Health surveillance)सुरु हुन्छ,
- सामुदायिक स्तरमा रोग तथा चोट-पटकको उपचार विद्यमान प्राथमिक स्वास्थ्य केन्द्रबाट, स्वास्थ्य संस्थाहरूमा केही उपचार एवं थोरै सङ्ख्यामा गम्भीर बिरामीहरूलाई सिफारिस गरी अन्य केन्द्रहरू (Referral centres)मा पठाई आपत्कालीन स्वास्थ्य सेवा कार्यक्रमको कार्यान्वयन गरिनेछ,
- सिफारिस गरी पठाइने अन्य केन्द्रहरू (Referral centres)मा केन्द्रहरूमा पुग्नका निमित्त बिरामीहरूका लागि उपयुक्त यातायातको प्रबन्ध गरिनेछ ।

६ शिक्षा:

- विपद्को घटना घटेको पहिलो हप्ताभित्र शिक्षासम्बन्धी पूर्वाधार र शिक्षामा संलग्न व्यक्तिहरूका अवस्थाका बारेमा द्रुत लेखाजोखा सञ्चालन गर्ने,
- शिक्षा विकास तथा समान्वय ईकाई र स्थानीय तहको क्षेत्रगत सदस्यहरू सँगको समन्वयमा तथा प्रभावित समुदायहरूसँगको परामर्शमा प्रभावित/आन्तरिक रूपमा विस्थापित बालबालिकाहरूको शिक्षालाई जारी राख्नका निमित्त अस्थायी रूपमा सिक्ने ठाउँ पहिचान गर्ने,
- सम्भव भएसम्म यथाशक्य चौडो अर्थात् सिद्धान्ततः पहिलो दुई हप्ताभित्र, न्यूनतम मापदण्डबमोजिम ६ देखि ८ हप्ताभित्र न्यूनतम पूर्वाधारसहित, विद्यालय जाने बालबालिकाहरूका निमित्त अस्थायी रूपमा सिक्ने ठाउँ तथा स-साना बाल-बालिकाहरूका लागि सुरक्षित स्थान स्थापना गर्ने,
- विद्यालयहरू पुनःखोल्ने,सिकाई सामग्रीहरू उपलब्ध गराउने, शिक्षण सिकाईलाई मनोरञ्जनात्मक एवं प्रभावकारी बनाई पठनपाठन कार्यलाई निरन्तरता दिई विद्यालय शिक्षालाई पहिलेकै अवस्थामा ल्याउने,
- विद्यालयबाहिर रहेका बालबालिकाहरू अस्थायी रूपमा खडा गरिएका सिक्ने ठाउँमा भर्ना गरिएका छन् अथवा तिनको शिक्षाका लागि वैकल्पिक व्यवस्था गरिएको छ भन्ने कुरा सुनिश्चित गर्ने,
- प्रभावित बाल-बालिकाहरूका निमित्त नियमित शिक्षा प्रणालीमा क्रमशः तिनलाई समावेश गर्दै लैजाने ।

७ संरक्षण:

- प्रभावित जनसमुदायको अधिकारको कुनै पनि उल्लङ्घन, दुर्व्यवहार तथा शोषण अथवा भेदभावको अनुगमन गर्ने र प्रतिवेदन पेश गर्ने संयन्त्रको स्थापना गर्ने अथवा स्थापित संयन्त्रलाई प्रयोगमा ल्याउने,
- विभिन्न समुदायका सदस्यहरूबाट, विशेषतः अति गरिव तथा पछाडि पारिएका समूहबाट मानवीय सहयोग तथा आधारभूत सेवा सुविधामा समान पहुँच सहयोग पाए नपाएको अनुगमन गर्ने,
- साझेदारहरूका बीचमा अभिलेख राख्ने तथा दर्ता गर्ने प्रणालीमा एकरूपता सुनिश्चित गर्ने,
- बालबालिका तथा महिलाहरूका लागि सुरक्षित वातावरणको सिर्जना गर्ने,
- शिक्षा तथा संरक्षणसम्बन्धी सहयोग कार्यक्रममा मनोसामाजिक सहयोगलाई एकीकरण गर्ने,
- हेरचाह गर्ने व्यक्तिहरूबाट बालबालिकाहरू विछोडिने कार्यको रोकथाममा सहयोग गर्ने,



- बिछोडिएका तथा परिवार साथ नभएका बालबालिकाहरू, खास गरी पाँच वर्षको उमेरभन्दा मुनिका बालबालिका तथा किशोरीहरूको पहिचान, दर्ता तथा स्वास्थ्य जाँचको सहजीकरण गर्ने र खोजी तथा पुनर्मिलनमा संलग्न साझेदारहरूलाई सहयोग उपलब्ध गराउने,
- परिवारबाट बिछोडिएका तथा साथ नभएका बालबालिकाहरू र अन्य जोखिममा परेका समूह जस्तै: परिवार नभएका, वृद्ध, अपाङ्ग तथा दीर्घ रोगबाट प्रभावित समूहका मानिसहरूलाई हेरचाह तथा संरक्षण प्रदान गर्ने (बास तथा अन्य सेवाको व्यवस्था),
- मानवीय सहयोग तथा स्थायी समाधानका बारेमा आन्तरिक रूपमा विस्थापित मानिसहरूलाई नियमित रूपमा सूचनाको प्रवाह भइरहेको छ भन्ने कुरा सुनिश्चित गर्ने,
- फिर्ता हुने कार्यक्रम तथा स्थायी समाधानको तर्जुमा गर्ने कार्यमा आन्तरिक रूपमा विस्थापित व्यक्तिहरूलाई संलग्न बनाउन प्रयास गर्ने,
- शिविर तथा पुनर्वासका क्षेत्रहरूमा पर्याप्त सुरक्षाका लागि पैरवी गर्ने ।

अनुसूची २०: विपद् प्रारम्भिक द्रुत सर्वेक्षण फाराम



नेपाल सरकार

विपद् प्रारम्भिक द्रुत लेखाजोखा फाराम

फारम भर्दा ध्यानदिनु पर्ने कुराहरू:

१. एउटा वडाको लागि एउटा लेखाजोखा फारमको प्रयोग गरिने छ ।
२. विपद् भएको ० देखि २४ घण्टा भित्र गाउँ तथा नगरपालिकाको कर्मचारी, नेपाल प्रहरी तथा स्थानीय रेडक्रस प्रतिनिधिको संलग्नतामा फारम भरिने छ ।
३. लेखाजोखा टोलीबाट विभिन्न सूचनादाताहरूसंगको अन्तरवार्ता तथा प्रभावित क्षेत्रको अवलोकन गरी फारम भरिने छ ।
४. यदि अस्पष्ट सूचनाहरू प्राप्तभएको खण्डमा लेखाजोखा टोलीबाट उपयुक्त विचारका आधारमा फारम भरिने छ ।
५. आवश्यक सेवाहरूको लेखाजोखा गर्न प्रभावित संख्या अनुमान गरिने छ ।
६. तल दिइएका विकल्पहरू नभएमा अन्यमा उल्लेख गरिने छ ।

१ स्थान र पहुँच सम्बन्धी सूचनाको जानकारी		
१.१ प्रदेशको नाम :	१.२ जिल्लाको नाम:	१.३ गाउँ/नगरपालिकाको नाम:
१.४ वार्ड नम्बर	१.५ मिति:	गते /महिना/साल:
१.६ सूचना संकलन गर्ने व्यक्तिको विवरण :		

जिल्ला विपद् पूर्वतयारी तथा प्रतिकार्य योजना २०८०, मोरङ

मोरङ जिल्ला अधिकारी

GA



नाम :	पद / संस्था :	सम्पर्क नम्बर :	टोली नेताको नाम:
१			
२			
३			
१.७ अहिले जिल्ला सदरमुकामबाट प्रभावित वडासम्म आवतजावतको अवस्था	<input type="checkbox"/> पहिलाको जस्तै सामान्य <input type="checkbox"/> कठिन (मुस्किल छ) <input type="checkbox"/> धेरै कठिन	१.८ प्रभावित वडा सम्म पुग्ने साधन	<input type="checkbox"/> पैदल <input type="checkbox"/> गाडी <input type="checkbox"/> अन्य(उल्लेख गर्ने)
१.९ अहिले जिल्ला सदरमुकामबाट प्रभावित क्षेत्र सम्मपुग्ने साधनको आधारमालाग्ने समय	<input type="checkbox"/> १ घण्टा भन्दाकम <input type="checkbox"/> १ देखि २ घण्टा <input type="checkbox"/> २ देखि ४ घण्टा <input type="checkbox"/> ४ देखि ८ घण्टा <input type="checkbox"/> १ दिनभन्दा बढि <input type="checkbox"/> अन्य (उल्लेख गर्ने)		
२. विपद् सम्बन्धी विवरण			
२.१ घटना घटेको मिति		२.२ घटना घटेको समय	
२.३ विपद्को प्रकार	<input type="checkbox"/> बाढी <input type="checkbox"/> पहिरो <input type="checkbox"/> आगलागी	<input type="checkbox"/> भूकम्प <input type="checkbox"/> महामारी <input type="checkbox"/> शीतलहर	<input type="checkbox"/> खडेरी <input type="checkbox"/> अन्य (उल्लेख गर्ने)
२.४.१ मृतक	२.४.२ बेपत्ता	२.४.३ घाइते	२.४.४ विस्थापित
<input type="checkbox"/> छ <input type="checkbox"/> छैन <input type="checkbox"/> थाहा छैन	<input type="checkbox"/> छ <input type="checkbox"/> छैन <input type="checkbox"/> थाहा छैन	<input type="checkbox"/> छ <input type="checkbox"/> छैन <input type="checkbox"/> थाहा छैन	<input type="checkbox"/> छ <input type="checkbox"/> छैन <input type="checkbox"/> थाहा छैन
अनुमानित संख्या:	अनुमानित संख्या:	अनुमानित संख्या:	अनुमानित संख्या:
२.५ प्रभावित क्षेत्रमा संचारको अवस्था कस्तो छ ? (मोबाइल, टेलिफोन)		<input type="checkbox"/> ठिक छ <input type="checkbox"/> अवरुद्ध	<input type="checkbox"/> आंशिक ठिक छ
२.६ प्रभावित क्षेत्रमा विपद्को कारणले अन्य कुन कुन सेवाहरु अवरुद्ध भएका छन ? चिन्ह लगाउनुहोस ।	<input type="checkbox"/> विद्युत <input type="checkbox"/> विमानस्थल <input type="checkbox"/> स्वास्थ्य सेवा <input type="checkbox"/> पुलहरु <input type="checkbox"/> मुख्य सडक	<input type="checkbox"/> बजार/पसल <input type="checkbox"/> विद्यालय <input type="checkbox"/> खानेपानीको आपूर्ति <input type="checkbox"/> अन्य (उल्लेख गर्ने)	
३. प्रभावितव्यक्ति तथा सेवाहरु			

जिल्ला विपद् पूर्वतयारी तथा प्रतिकार्य योजना २०८०, मोरङ

मंस जिल्ला अधिकारी

BA



३.१ प्रभावित क्षेत्रकामुख्य सेवा तथा कार्यालयहरु संचालनको अवस्था कस्तो छ ?	जम्मा संख्या	संचालनमा छ	आंशिक क्षति तथा संचालन	पूर्ण क्षति	धाहा छैन
३.१.१ विद्यालय					
३.१.२ प्रहरी कार्यालय					
३.१.३ स्वास्थ्य केन्द्र					
३.१.४ वडा कार्यालय					
३.१.५ अन्य सरकारी कार्यालयहरु					
३.१.६ सामुदायिक भवनहरु					
३.१.७ रेडक्रसको कार्यालय					
३.१.८ अन्य (उल्लेख गर्ने)					
३.२ विपद्का कारणले कुन समुहका मानिसहरु बढि जोखिममा रहेका छन ?	<input type="checkbox"/> गर्भवती तथा सुत्केरी महिलाहरु (अनुमानित संख्या) <input type="checkbox"/> ५ वर्ष मुनिका बालबालिकाहरु (अनुमानित संख्या) <input type="checkbox"/> अपाङ्गता भएका व्यक्तिहरु (अनुमानित संख्या) <input type="checkbox"/> किशोरी तथा प्रजनन उमेरका महिलाहरु (अनुमानित संख्या) <input type="checkbox"/> ६० वर्षभन्दा माथिका व्यक्तिहरु (अनुमानित संख्या) (संख्या उल्लेख गर्दा द्वितीय तथ्याङ्कलाई आधार मान्न सकिने छ)				
३.३ प्रभावित क्षेत्रमा माथि उल्लेख नभएका तर जोखिममा रहेका समुहहरु छन भने उल्लेख गर्नुहोस । जस्तै: घरवार विहिन, एकल महिला तथा पुरुषहरु					
४. खानेपानी, सरसफाई र स्वच्छता					
४.१ पिउने पानीको श्रोतको अवस्था कस्तो छ ? (यदि क्षति भएको छैन भने ४.३ मा जाने ।)	<input type="checkbox"/> पूर्ण क्षतिग्रस्त <input type="checkbox"/> आंशिकक्षति <input type="checkbox"/> क्षतिभएको छैन				
४.२ पिउने पानीको बैकल्पिक श्रोतको अवस्था कस्तो छ ?	<input type="checkbox"/> छ, सुरक्षित श्रोतको रूपमा प्रयोग भएको छ <input type="checkbox"/> छ, तर सुरक्षित छैन <input type="checkbox"/> छ, सुरक्षित/असुरक्षित धाहा छैन तर प्रयोग भएको छ <input type="checkbox"/> बैकल्पिक श्रोतको प्रयोग भएको छैन				
४.३ फोहोर मैला व्यवस्थापनको अवस्था कस्तो छ ?	<input type="checkbox"/> व्यवस्थित छ <input type="checkbox"/> व्यवस्थित छैन				
४.४ शौचालयको व्यवस्था छ ?	<input type="checkbox"/> छ <input type="checkbox"/> छैन				
५. अस्थाई आवास र अन्य अनिवार्य गैर-खाद्य सामग्रीहरु					
५.१ के विपद्का कारण आवास सम्बन्धी कुनै समस्या भएको छ ? (यदि छैन भने ६.१ मा जानुहोस)	<input type="checkbox"/> छ <input type="checkbox"/> छैन				
५.२ तत्कालको लागि कति घरपरिवारलाई अस्थाई आवासको आवश्यकता छ ?	संख्या उल्लेख गर्ने				

जिल्ला विपद् पूर्वतयारी तथा प्रतिकार्य योजना २०८०, मोरङ

मुख्य जिल्ला अधिकारी

64



५.३ अहिले विस्थापितहरु कहाँ बसेका छन् ?	<input type="checkbox"/> विद्यालय <input type="checkbox"/> अन्य सार्वजनिक भवन <input type="checkbox"/> सडक छेउमा शिविर बनाएर <input type="checkbox"/> जंगल छेउमा शिविर बनाएर <input type="checkbox"/> अन्य (उल्लेख गर्ने)
५.४ विस्थापितहरुका लागि कति समयका लागि अस्थायी आवास आवश्यक छ ?	<input type="checkbox"/> १ हप्ता सम्म <input type="checkbox"/> १ देखि २ हप्ता सम्म <input type="checkbox"/> २ हप्ता देखि १ महिना सम्म <input type="checkbox"/> १ देखि ३ महिना सम्म <input type="checkbox"/> ३ महिना भन्दा बढी
६. खाद्यान्न तथा बजार	
६.१ प्रभावित क्षेत्रका बासिन्दाले सञ्चित गरेर राखेको खाद्यान्न क्षतिको अवस्था कस्तो छ ?	<input type="checkbox"/> पूर्ण क्षति <input type="checkbox"/> आंशिक क्षति <input type="checkbox"/> क्षति छैन
६.२ प्रभावित क्षेत्रको बजार संचालनको अवस्था कस्तो छ ?	<input type="checkbox"/> पूर्ण संचालन <input type="checkbox"/> आंशिक संचालन <input type="checkbox"/> संचालन छैन <input type="checkbox"/> धाहा छैन
६.३ पशु तथा कृषिवालीको क्षतिको अवस्था कस्तो छ ?	<input type="checkbox"/> पूर्ण क्षति <input type="checkbox"/> आंशिक क्षति <input type="checkbox"/> क्षति छैन
६.४ कुन पशु तथा कृषिवालीको क्षति भएको छ ?	<input type="checkbox"/> पशुपालन <input type="checkbox"/> वालीनाली <input type="checkbox"/> माछापालन <input type="checkbox"/> अन्य (उल्लेख गर्नुहोस)
७. स्वास्थ्य तथा पोषण	
७.१ प्रभावित क्षेत्रमा विपद् पश्चात स्वास्थ्य सम्बन्धी कुनै समस्याहरु उत्पन्न भएका छन् ? (यदि छैन भने ७.३ मा जानुहोस् ।)	<input type="checkbox"/> छ <input type="checkbox"/> छैन <input type="checkbox"/> धाहा छैन
७.२ यदि छ भने कस्ता खालका समस्याहरु देखा परेका छन् ?	<input type="checkbox"/> घाइते <input type="checkbox"/> सरुवा रोग <input type="checkbox"/> प्रजनन स्वास्थ्य समस्या <input type="checkbox"/> अपर्याप्त औषधि आपूर्ति <input type="checkbox"/> अपर्याप्त स्वास्थ्य जनशक्ति <input type="checkbox"/> अन्य (उल्लेख गर्ने)
७.३ प्रभावित क्षेत्रका मानिसहरुले स्वास्थ्य सेवा पाईरहेका छन् ?	<input type="checkbox"/> छन् <input type="checkbox"/> छैनन् <input type="checkbox"/> आंशिक, केहीलाई मात्र स्वास्थ्य सेवाको पहुँच भएको
७.४ प्रभावित क्षेत्रमा अति कुपोषण भएका ५ वर्ष मुनिका बालबालिका छन् ?	<input type="checkbox"/> छन् <input type="checkbox"/> छैनन् छन् भने कतिजना छन् अनुमानित संख्या उल्लेख गर्नुहोस्
८. संरक्षण	
८.१ प्रभावित क्षेत्रमा बालबालिकाहरु हराइरहेका वा परिवारसंग छुटेका छन् ?	<input type="checkbox"/> छन् <input type="checkbox"/> छैनन्
८.२ प्रभावित क्षेत्रमा कुनै लैंगिक हिंसा भएको बारेमा जानकारी छ ?	<input type="checkbox"/> छ <input type="checkbox"/> छैन

जिल्ला विपद् पूर्वतयारी तथा प्रतिकार्य योजना २०८०, मोरङ

मोरङ जिल्ला अधिकारी



८.३ प्रभावित क्षेत्रका मानिसहरुमा डर तथा चासोका विषयहरु के के छन् ?		<input type="checkbox"/> बक्तिको अभाव <input type="checkbox"/> गोपनीयताको अभाव <input type="checkbox"/> मानव बेचबिखन <input type="checkbox"/> लैङ्गिक हिंसा बढ्नु <input type="checkbox"/> अन्य (उल्लेख गर्ने)
९. विपद् पश्चात्को मौसमको अवस्था		
९.१ मौसमको वर्तमान अवस्था कस्तो छ ?	<input type="checkbox"/> मौसम सामान्य छ <input type="checkbox"/> हावाहुरी <input type="checkbox"/> अत्याधिक गर्मी	<input type="checkbox"/> हिमपात <input type="checkbox"/> अत्याधिक चिसो <input type="checkbox"/> भारी वर्षा <input type="checkbox"/> अन्य (उल्लेख गर्ने)
१०. उपलब्ध श्रोत साधन, समस्याको सामनागर्ने रणनीतिहरु र आवश्यक सहयोग		
मुख्य सूचनादाताको सूचना र लेखाजोखा टोलीको अवलोकनका आधारमा उक्त क्षेत्रमा देखिएका थप आवश्यक सहयोग		
क्षेत्र	अतिरिक्त सहयोगको आवश्यकता	आवश्यक सहयोग उल्लेख गर्नुहोस
१०.१ खोज तथा उद्धार	<input type="checkbox"/> छ <input type="checkbox"/> छैन	
१०.२ आकस्मिक स्वास्थ्य सेवा	<input type="checkbox"/> छ <input type="checkbox"/> छैन	
१०.३ खानेपानी, सरसफाई तथा स्वच्छता	<input type="checkbox"/> छ <input type="checkbox"/> छैन	
१०.४ आवास तथा गैर खाद्य सामग्रीहरु	<input type="checkbox"/> छ <input type="checkbox"/> छैन	
१०.५ संरक्षण	<input type="checkbox"/> छ <input type="checkbox"/> छैन	
१०.६ खाद्यान्न	<input type="checkbox"/> छ <input type="checkbox"/> छैन	
१०.७ शिक्षा	<input type="checkbox"/> छ <input type="checkbox"/> छैन	
१०.८ संचार	<input type="checkbox"/> छ <input type="checkbox"/> छैन	
१०.९ प्रभावित वडामा तत्काल आवश्यक सहयोग सम्बन्धमा लेखाजोखा टोलीको बुझाई कस्तो छ ?	<input type="checkbox"/> स्थानीय क्षेत्रमा उपलब्ध श्रोत बाट आवश्यकता पूर्ति गर्न सकिने <input type="checkbox"/> केहि मात्रामा सहयोगको आवश्यकता रहेको <input type="checkbox"/> सहयोगको अति आवश्यकता रहेको	
१०.१० तत्काल सहयोगकालागि सबैभन्दा उच्च प्राथमिकतामा के परेको छ ? प्राथमिकता निर्धारण गर्दा नम्बरमा उल्लेख गर्नुहोस ।	<input type="checkbox"/> खोज तथा उद्धार	<input type="checkbox"/> खाद्यान्न
	<input type="checkbox"/> आकस्मिक स्वास्थ्य सेवा	<input type="checkbox"/> शिक्षा
	<input type="checkbox"/> खानेपानी, सरसफाई र स्वच्छता	<input type="checkbox"/> संचार
	<input type="checkbox"/> आवास तथा गैर खाद्य	<input type="checkbox"/> संरक्षण
	<input type="checkbox"/> अन्य (उल्लेख गर्ने)	
केही थप टिप्पणी भएमा उल्लेख गर्ने:		
हस्ताक्षर		

सन्दर्भ सामग्रीहरु

- जिल्ला विपद् पूर्वतयारी तथा प्रतिकार्य योजना (मोरङ २०६७) अद्यावधिक २०७९,
- विपद् पूर्वतयारी तथा प्रतिकार्य योजना तर्जुमा मार्गदर्शन २०६७ (संसोधन २०७६),
- स्थानीय तहहरुसंग परामर्श कार्यशालाहरु २०७९ जेष्ठ र असार

जिल्ला विपद् पूर्वतयारी तथा प्रतिकार्य योजना २०८०, मोरङ

मुख जिल्ला अधिकारी



- जिल्ला विपद् व्यवस्थापन समिति तथा कार्यालय प्रमुखहरुको कार्यशालाहरु २०७९असार र श्रावण
- सरोकारवाला कार्यालय र संघसंस्थाहरुमा भएका तथ्याङ्क तथा अभिलेखहरु,
- स्थानीय तहका तथ्याङ्कहरु, टेलिफोन वार्ता र अन्तरकृया

अनुसूची २१ : विपद् व्यवस्थापन सम्बन्धी एकदिने सिमुलेशन अभ्यासका केही दृष्यहरु



जिल्ला विपद् पूर्वतयारी तथा प्रतिकार्य योजना २०८०, मोरङ

मोरङ जिल्ला अधिकारी

५१

१२४



जिल्लाप्रशासनकार्यालय,
मोरङ
कोशी प्रदेश

जिल्लाविपद् पूर्वतयारी तथाप्रतिकार्य
योजना
अद्यावधिक२०८०

विषयगतक्षेत्रहरू

१. समन्वयतथा सूचना क्षेत्र

२. खोज तथा उद्धार क्षेत्र

३. अस्थायीआवास तथा गैरखाद्य
क्षेत्र

४.
खाद्यसुरक्षाकषितथाजीविकोषा

५. स्वास्थ्यतथापोषण क्षेत्र

६. खानेपानी, सरसफाइतथा
स्वच्छता प्रवर्धनक्षेत्र

७. आपतकालीन संरक्षण क्षेत्र

८. आपतकालीनवन्दोवस्तीक्षेत्र

९. आपतकालीनशिक्षाक्षेत्र

१०.भौतिकपूर्वाधार क्षेत्र